

Voksnes ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning

Resultater fra PIAAC2

Maja Kalcic og Anna-Lena Keute

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2024/44

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 10. desember 2024

ISBN 978-82-587-1073-5 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten presenterer de viktigste resultatene fra den internasjonale undersøkelsen om voksnes ferdigheter, PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies), hvor datainnsamlingen ble gjennomført i perioden september 2022 til juni 2023. Rapporten inneholder en omfattende analyse av ferdighetsnivået i den norske voksenbefolkningen på tre grunnleggende ferdighetsområder: leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Resultatene gir verdifull innsikt i hvordan ferdighetene fordeler seg i befolkningen og danner et viktig faktagrunnlag for diskusjoner om utdanningspolitikk, arbeidsmarkedspolitik og kompetanseutvikling i Norge.

Rapporten er finansiert av Kunnskapsdepartementet og utarbeidet av Maja Kalcic og Anna-Lena Keute, med nyttige bidrag og god støtte fra kolleger i PIAAC-prosjektgruppen – Bengt Oscar Lagerstrøm, Ole Villund, Lars Johannesen Kirkebøen, Dag Gravem og Magnar Lillegård. Stor takk rettes også til PIAAC referansegruppen, med Ragnhild Nersten (Arbeids- og inkluderingsdepartementet), Marte Bjørnsen og Gaute Losnegard (Kunnskapsdepartementet) i spissen, for faglige innspill og råd under planlegging, gjennomføring, evaluering og analysearbeidet. Til slutt ønsker vi å takke over hundre intervjuere og alle 4 053 respondentene som satte av tid til å delta i undersøkelsen.

Statistisk sentralbyrå, 28.11.2024

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Denne rapporten viser resultatene fra PIAAC2, tidenes største internasjonale kartlegging av ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant voksne mellom 16 og 65 år. Undersøkelsen ble påbegynt i 2022 og avsluttet i 2023.

Resultatene viser at voksne i Norge har gode ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning sammenlignet med 30 andre deltakerland. Sammen med Finland, Japan, Sverige og Nederland har Norge et av de høyeste gjennomsnittlige ferdighetsnivåene blant voksne på de tre kartlagte områdene. I de aller fleste land har ferdighetsnivået gått ned de siste årene. Norge har derimot et stabilt høyt nivå i leseforståelse og en forbedring i tallforståelse siden 2012.

15 prosent av voksne har svake ferdigheter i leseforståelse og kan kun lese enkle tekster, mens 20 prosent har ferdigheter på det høyeste nivået. 13 prosent har svak, og 22 prosent har veldig god tallforståelse. I både lese- og tallforståelse har andelen med svake ferdigheter holdt seg stabil, samtidig som andelen med svært gode ferdigheter har økt siden 2012. Undersøkelsen kartlegger også et nytt ferdighetsområde, adaptiv problemløsning. Her har 15 prosent av de voksne svake, og 9 prosent av voksne svært gode ferdigheter.

Det er forskjeller i ferdighetsnivået mellom ulike grupper i befolkningen, og disse forskjellene er mer markert i lese- og tallforståelse enn i adaptiv problemløsning. Kvinner har bedre ferdigheter i leseforståelse enn menn, samtidig som menn i snitt er bedre i tallforståelse. Ferdighetene varierer også mellom aldersgrupper. Personer i alderen 20–24 år og 25–29 år er aldersgruppene med høyest ferdighetsnivå på alle områdene, mens aldersgruppene 16–19 år og 55–65 år har ferdigheter under snittet for alle voksne i lese- og tallforståelse. Disse mønstrene går igjen i de fleste landene som deltok i undersøkelsen. Utdanningsnivået har mye å si for ferdigheter og personer med høyere utdanning har i snitt bedre ferdigheter enn personer med et lavere utdanningsnivå. I tillegg viser resultater store forskjeller mellom innvandrere og den øvrige befolkningen, hvor innvandrere i snitt har betydelig lavere ferdigheter enn den øvrige befolkningen på alle kompetanseområdene. Sysselsatte har i snitt bedre lese- og tallforståelse enn de som ikke er sysselsatt, men det er også variasjoner i ferdighetene til ulike grupper sysselsatte. For eksempel har ansatte i offentlig sektor bedre leseferdigheter enn de som jobber i privat sektor, og heltidsansatte er bedre i både lese- og tallforståelse enn personer som jobber deltid. Det er også forskjeller mellom ulike yrkesgrupper og næringer, som kan gjenspeile at det er ulike krav til kompetanse.

Ferdighetene har ikke utviklet seg likt for alle grupper i befolkningen mellom 2012 og 2023. Kvinner har forbedret sine leseferdigheter, mens menns leseferdigheter har vært stabile. Kjønnforskjellene i leseforståelse har dermed snudd fra å være i menns favør i 2012, til å være i kvinners favør i 2023. Kvinner har også en større forbedring i tallforståelse enn menn, og kjønnforskjellene i favør menn har blitt mindre. Utviklingen har heller ikke vært lik for alle aldersgrupper. Personer i alderen 20–24 år og 50–54 år har bedre leseferdigheter i 2023 enn de hadde i 2012. I tallforståelse har alle aldersgrupper mellom 16 og 29 år forbedret sine ferdigheter, og blant unge voksne har forbedringen i ferdighetene vært mer markert i Norge enn i mange andre land.

Hvordan en bruker ferdigheter på jobb og på fritiden varierer med ferdighetsnivået en har i lese- og tallforståelse. Jo høyere ferdigheter i leseforståelse, jo oftere leser en på jobb, og det samme mønsteret gjelder tallforståelse. Lese- og tallforståelse er ikke bare grunnleggende ferdigheter for å fungere i dagens samfunn, men påvirker også andre aspekter i voksnes liv. For eksempel har personer med gode ferdigheter bedre helse, er mer tilfredse med livet, og stoler i større grad på andre personer enn personer med svake ferdigheter.

Abstract

This report presents the Norwegian results from PIAAC cycle 2, the biggest international assessment of skills in literacy, numeracy and adaptive problem solving among adults aged 16 to 65 years. The data collection for the survey started in 2022 and was finished in 2023.

Results show that adults in Norway have high skills in literacy, numeracy and adaptive problem solving compared to 30 other countries that participated in the survey. Together with Finland, Japan, Sweden and the Netherlands, Norway is one of the countries with the highest skills in all three domains. In most countries, skills have declined in the past years. In Norway, however, there is a stable high skills level in literacy and numeracy skills have improved since 2012.

15 per cent of adults in Norway have low literacy skills and can only read simple texts, while 20 per cent are at the highest skill level. 13 per cent have weak and 22 per cent have very good numeracy skills. Both in literacy and numeracy the share of low-skilled has remained stable, while the share of high-skilled has increased between 2012 and 2023. The survey also assesses a new domain, adaptive problem solving. In this domain, 15 per cent have weak and 9 per cent have very good skills.

There are differences in skill levels between different groups, and these differences are more pronounced in literacy and numeracy compared to adaptive problem solving. Women have better literacy skills than men, while men score on average higher in numeracy. Skills also vary between different age groups. Those aged 20 to 24 years or 25 to 29 years have the highest skills in all domains, while age groups 16 to 19 years and 55 to 65 years have skills below the average for all adults in both literacy and numeracy. These patterns recur in most countries that participated in the survey. Educational attainment has an impact on skills and those with higher education have on average higher skills compared to those with a lower educational attainment. In addition, there are differences between immigrants and non-immigrants, where immigrants on average have lower skills than the rest of the population in all domains. Those who are employed have better skills in literacy and numeracy compared to those who are not employed, but there are also differences in skills when we compare different groups of employed. For instance, those working in the public sector have better literacy skills than those working in the private sector, and the full time employed have higher literacy and numeracy skills compared to those working part time. There are also differences between different professions and industries, that can reflect different requirements regarding competencies.

Skills have not evolved equally for all groups between 2012 and 2023. Women have improved their literacy skills, while the literacy skills of men have remained stable. Gender differences have shifted from being in favour of men in 2012, to being in the favour of women in 2023. Women have also had a bigger improvement in numeracy skills compared to men, and the gender differences in this domain have become smaller. There are also age differences in the evolution of skills. Those aged 20 to 24 years and 50 to 54 years have better literacy skills in 2023 compared to 2012. In numeracy, all age groups between 16 and 29 years have improved their skills, and among young adults, the improvement in skills has been more pronounced in Norway compared to other countries.

How skills are used at work and in leisure time, varies with the skill level one has in literacy and numeracy. The higher the literacy skills, the more often literacy skills are used at work, and the same pattern also holds for numeracy. Literacy and numeracy are not only basic skills needed to function in today's society but have also an impact on other aspects in life. For example, adults with high skills have better health, are more satisfied with life and have higher levels of trust in other people compared to adults with low skills.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Undersøkelsen om voksnes ferdigheter (PIAAC)	8
1.2. Rapportens innhold	9
2. Gjennomføring av undersøkelsen og måling av ferdigheter	11
2.1. Tidslinje	11
2.2. Utvalg	11
2.3. Vekting	12
2.4. Beskrivelse av undersøkelsen	13
2.5. Ferdigheter – definisjoner, eksempler og nivåbeskrivelser	16
2.6. Data	25
3. Voksnes ferdigheter i Norge og andre land	29
3.1. Leseforståelse	30
3.2. Tallforståelse	36
3.3. Adaptiv problemløsning	41
3.4. Sammenhenger mellom ferdigheter	44
4. Ferdigheter hos enkelte befolkningsgrupper	46
4.1. Kjønn	46
4.2. Alder	48
4.3. Utdanningsnivå	53
4.4. Foreldrenes utdanningsnivå	55
4.5. Kjønn, utdanning og alder	58
4.6. Innvandringsbakgrunn	65
4.7. Geografi: regioner og sentralitet	71
4.8. Regresjonsanalyse	75
5. Ferdigheter etter kjennetegn ved arbeidet	78
5.1. Arbeidsmarkedsstatus	78
5.2. Arbeidstid	82
5.3. Yrke	84
5.4. Næring	85
5.5. Sektor	87
5.6. Yrkestilknytning basert på inntekt	88
6. Ferdigheter på arbeidsplassen	90
6.1. Arbeidsoppgaver og deltakelse i ikke-formell opplæring	90
6.2. Vurdering av egne ferdigheter	94
6.3. Bruk av ferdigheter i arbeidshverdagen	97
7. Bruk av ferdigheter på fritiden og holdninger	103
7.1. Bruk av ferdigheter på fritiden	103
7.2. Holdninger	107
8. Oppsummering: voksnes ferdigheter i 2023	113
8.1. Norge gjør det bra i et internasjonalt perspektiv	113
8.2. Forskjeller i befolkningsgruppene	115
8.3. Bruk av ferdigheter og utfall	115
Referanser	117
Vedlegg A: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 3	119
Vedlegg B: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 4	124
Vedlegg C: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 5	157
Vedlegg D: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 6	177
Vedlegg E: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 7	193
Figurregister	203
Tabellregister	206

1. Innledning

Hver dag møter vi tekst og tall i ulike situasjoner, både hjemme og på jobb. Lese- og tallforståelse er grunnleggende ferdigheter voksne trenger for å tolke informasjon fra sine omgivelser. Vår evne til å finne, bruke og vurdere kvaliteten på relevant informasjon rundt oss påvirker ikke bare våre individuelle valg og handlinger knyttet til utdanning, opplæring eller jobb, men også måten vi deltar på i det sosiale og sivile liv. Dessuten står dagens samfunn ovenfor store utfordringer som påvirker kompetansebehovet på arbeidsmarkedet. Teknologiske endringer og langsiktige sosiodemografiske trender, som økt migrasjon og en aldrende befolkning, skaper et behov for kontinuerlig omstilling. Yrkesaktive må stadig videreutvikle sine ferdigheter og kompetanse gjennom hele arbeidslivet for å holde seg relevante i et arbeidsmarked i rask endring.

Mens det er flere internasjonale undersøkelser som jevnlig kartlegger ferdigheter blant barn og unge underveis i utdanningsløpet,¹ er det 11 år siden forrige PIAAC-undersøkelse om ferdigheter blant den delen av voksenbefolkningen som er i yrkesaktiv alder. Vi vet at ferdighetsnivået endres gjennom livet, og at visse grupper kan oppleve en svekkelse av ferdighetene dersom de ikke holdes ved like og videreutvikles. En kartlegging av voksnes grunnleggende ferdigheter gir beslutningstakere på ulike nivåer et godt grunnlag for utforming av fremtidig utdannings-, kompetanse- og arbeidsmarkedspolitik. Dette gjelder både for grunnutdanningen og, kanskje enda viktigere, for etter- og videreutdanning rettet mot ulike grupper i den voksne befolkningen.

Undersøkelsen om voksnes ferdigheter er en del av *Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC)* som gjennomføres hvert tiende år² og organiseres av Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD). Internasjonalt er prosjektet styrt av et såkalt *Board of participating countries (BPC)*, der deltakerlandene er representert gjennom departementene som finansierer undersøkelsen, med støtte fra OECD-sekretariatet. I denne rapporten viser vi til resultatene fra kartleggingen som ble gjennomført i 2022/2023 og omtaler selve undersøkelsen som «PIAAC2». PIAAC-konsortiet, bestående av flere internasjonale institusjoner og ledet av Educational Testing Service i USA, har vært ansvarlig for spørreskjema og måleinstrumenter, dataverktøy, skalering av undersøkelsen, kvalitetskontroll og PIAAC-databasen.

Figur 1.1 Organisering av PIAAC2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

¹ Norges deltar i flere internasjonale undersøkelser: PISA kartlegger ferdigheter i lesing, matematikk og naturfag blant 15-åringene, TIMSS måler ferdigheter i naturfag og matematikk på 5. og 9. trinn, mens PIRLS kartlegger lesing på 5. trinn.

² Arbeidet med undersøkelsen ble forlenget med ett år på grunn av koronapandemien.

I Norge er det Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet som har stått bak prosjektet. Statistisk sentralbyrå har vært ansvarlig for den nasjonale implementeringen av undersøkelsen og har vært både nasjonal prosjektleder og operatør med ansvar for datainnsamling.

1.1. Undersøkelsen om voksnes ferdigheter (PIAAC)

Det er 31 land som hittil har deltatt i PIAAC2. Undersøkelsen, som er nærmere beskrevet i kapittel 2, ble gjennomført i perioden august 2022 til juni 2023 og kartlegger ferdigheter blant voksne 16–65 år på tre kompetanseområder:

- Leseforståelse
- Tallforståelse
- Adaptiv problemløsning

Det er viktig å understreke at undersøkelsen vurderer nevnte ferdigheter på et spesifikt språk, ofte landets offisielle språk. Deltakernes språkferdigheter vil derfor påvirke resultatene deres i undersøkelsen, eller til og med deres evne til å delta i det hele tatt. Dessuten benytter PIAAC metoder som måler ferdigheter direkte. Respondentene må løse oppgaver av varierende vanskelighetsgrad innen ulike ferdighetsområder. I tillegg svarer de på et omfattende spørreskjema. Til slutt blir ferdighetsskårene beregnet på grunnlag av både spørreskjemaet og testresultatene. Selv om disse estimatene har begrenset verdi på individnivå, kan de brukes som ferdighetsmål på gruppenivå. Dataene gir derfor mulighet til å se på ferdighetsforskjeller mellom ulike grupper, eller å analysere ferdigheter i sammenheng med for eksempel arbeidsmarkedstilpasning eller utdanningsutfall.

PIAAC2 bygger på tidligere undersøkelser av ferdigheter i voksenbefolkningen. PIAAC1 ble gjennomført i Norge i 2011/2012, og frem til 2018 hadde totalt 39 land deltatt (OECD, 2019). Før PIAAC ble Adult Literacy and Life Skills Survey (ALL) gjennomført i 2003 og International Adult Literacy Survey (IALS) i 1994. Oversikten under viser at både måleinstrumenter og innsamlingsmetoden har endret seg over tid.

Tabell 1.1 Oversikt over undersøkelser om voksnes ferdigheter

Undersøkelse	Populasjon	Måleinstrumenter	Metode
PIAAC 2 (2023 -)	Voksne 16-65 år i 31 land	Leseforståelse, tallforståelse, grunnleggende lese- og tallforståelse, dørstokkintervju adaptiv problemløsning,	Digital testing (adaptiv)
PIAAC 1 (2012-2018)	Voksne 16-65 år i 39 land (3 runder)	Leseforståelse, tallforståelse, problemløsning i teknologirike omgivelser, grunnleggende leseforståelse	PC-basert testing (adaptiv) Papirbasert testing
ALL (2003-2008)	Voksne 16-65 år i 11 land (2 runder)	Leseforståelse av prosatekster og dokumenter, tallforståelse, problemløsning/analytisk resonering	Papirbasert testing
IALS/SIALS (1994-1998)	Voksne 16-65 år i 21 land (3 runder)	Leseforståelse av prosatekster, dokumenter og regneoppgaver	Papirbasert testing

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Overgangen fra IALS til ALL innebar at leseforståelse som grunnlag for regneoppgaver (kvantitativ skala) ble erstattet med en måling av tallforståelse, og problemløsning ble innført som et nytt kompetanseområde. I PIAAC1, som fulgte knappe 10 år senere, ble testen utvidet med enklere oppgaver for å kartlegge grunnleggende leseforståelse og dermed gi bedre innsikt i ferdighetene til personer med svak leseforståelse. I tillegg skiftet fokus fra analytisk problemløsning til problemløsning i digitale miljøer gjennom introduksjon av PC-basert testing.

I PIAAC2 er all testing digital, og oppgavesettet er utvidet til også å måle grunnleggende tallforståelse. Videre er problemløsning i IKT-miljøer erstattet med adaptiv problemløsning. PIAAC2

inkluderer også dørstokkintervjuer nærmere omtalt i kapittel 2, som har som formål å redusere frafall relatert til språkproblemer.

Resultatene fra PIAAC1 samt fra IALS og ALL kan delvis sammenlignes med PIAAC2, slik at det er mulig å utføre trendanalyser av ferdigheter over tid. Det er imidlertid viktig å understreke at ferdighetene som kreves i dagens samfunn har endret seg. For eksempel innebærer det å ha god lese- og tallforståelse i dag noe annet enn på 1990-tallet, da vi nå må forholde oss til digitale tekster og nye informasjonskanaler. Dessuten kartla PIAAC1 problemløsning i IKT-miljøer, og denne ferdigheten er ikke direkte sammenlignbar med adaptiv problemløsning i PIAAC2.

Også spørreskjemaet har vært endret og utvidet over tid. For å kunne sammenligne resultater internasjonalt, har hvert land tilpasset spørsmålene til nasjonale forhold.³ En nyhet i PIAAC2 er kartlegging av respondentenes personlighetsfaktorer gjennom femfaktormodellen (OECD, 2024b). Selv om sammenhengen mellom målte ferdigheter og personlighetstrekk – ofte omtalt som sosiale og emosjonelle ferdigheter – ikke er analysert i denne rapporten på grunn av omfang, gir data-grunnlaget muligheter for slike analyser i fremtiden.

1.2. Rapportens innhold

I denne rapporten skal vi se nærmere på resultatene fra undersøkelsen, hvordan ferdigheter varierer blant ulike grupper i den norske befolkningen og om ferdigheter varierer etter ulike kjennetegn, som kjønn og utdanningsnivå. PIAAC2 gir også mulighet til å sette norske resultater i et internasjonalt perspektiv og se ferdigheter i sammenheng med voksnes holdninger.

Kapittel 2 gir en nærmere oversikt over PIAAC2-undersøkelsen og beskriver datagrunnlaget som brukes i rapporten. Kapitlet omtaler også informasjon om gjennomføringen av undersøkelsen, samt viser eksempler på oppgaver og nivåbeskrivelser for de målte ferdighetene.

Kapittel 3 presenterer hovedresultatene for leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Her ser vi på gjennomsnittsskårer for de ulike ferdighetene, fordeling på ulike ferdighetsnivåer og trender i ferdighetsutvikling over tid. Undersøkelsen i 2012 (PIAAC1) viste at Norge hadde høyere gjennomsnittlige ferdigheter enn de fleste andre land på alle områdene. Dette kapitlet undersøker dagens situasjon: Hvordan er situasjonen i dag og hvordan har ferdighetene i voksenbefolkningen utviklet seg? Har voksne i dag bedre ferdigheter enn for 10 år siden? Har andelen med svake ferdigheter endret seg? Her vil vi også vise internasjonale resultater og sammenligne Norges ferdighetsnivå med andre deltakerland.

Kapittel 4 ser nærmere på ferdighetsforskjeller mellom ulike grupper: mellom kvinner og menn, blant voksne i ulike aldersgrupper og med ulike utdanningsnivåer. Kapitlet ser også på forskjeller mellom innvandrere og andre, samt på regionale forskjeller.

Kapittel 5 utforsker sammenhengen mellom ferdigheter og tilknytning til arbeidsmarkedet. Har personer i jobb bedre ferdigheter enn de som står utenfor arbeidslivet? Vi undersøker også forskjeller mellom yrkesgrupper og næringer, og ser på yrkesinntekt som en indikator på arbeidsmarkedstilknytning.

Kapittel 6 setter søkelys på bruk av ferdigheter på arbeidsplassen. Hvor mye benytter arbeidstakere lesing, tallforståelse og digitale verktøy i arbeidshverdagen? Er det større andel som leser lite blant de med svake ferdigheter enn blant personer på et høyere ferdighetsnivå? Kapitlet kartlegger også

³ Spørsmålene og svaralternativene er tilpasset det norske samfunnet (f.eks. utdanningssystemet og lover og regler som regulerer arbeidsmarkedet).

deltakelse på opplæringsaktiviteter som kurs og seminarer, og i hvor stor grad arbeidstakere organiserer sin arbeidstid. Finner vi forskjeller i hvordan arbeidshverdagen er organisert når vi ser på personer på ulike ferdighetsnivåer?

Kapittel 7 kartlegger bruk av ulike ferdigheter på fritiden og om denne bruken varierer med det faktiske ferdighetsnivået. Er det slik at personer som har svake leseferdigheter leser mindre på fritiden enn de som har svært gode ferdigheter? I dette kapitlet ser vi også på holdninger, helse og livstilfredshet, og hvorvidt holdninger og helse varierer med ferdighetsnivået. Er personer med svake ferdigheter mer eller mindre tilfredse med livet enn de med høye ferdigheter? Har personer på de høyeste ferdighetsnivåene bedre helse enn personer med svake ferdigheter?

Kapittel 8 oppsummerer rapportens viktigste funn på tvers av kapitlene. Hva forteller PIAAC2 oss om voksnes ferdigheter i Norge sammenlignet med andre land? Hva kjennetegner personer med svake og sterke ferdigheter?

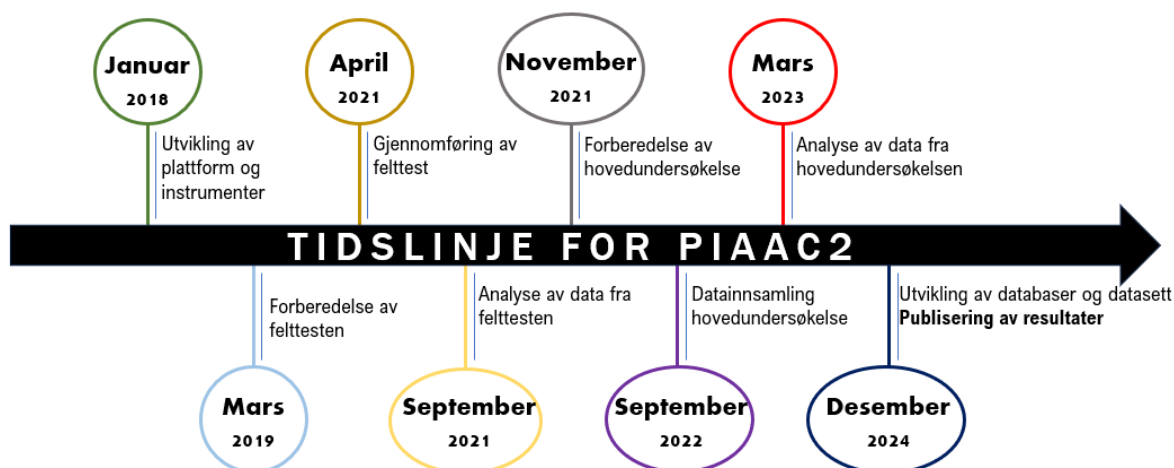
2. Gjennomføring av undersøkelsen og måling av ferdigheter

PIAAC står for *Programme for the International Assessment of Adult Competencies* og er den største internasjonale undersøkelsen om voksnes ferdigheter noensinne. PIAAC2 gjennomføres i regi av OECD, og er foreløpig gjennomført i 31 land. Gjennomføringen av datainnsamlingen i Norge er beskrevet detaljert i en egen dokumentasjonsrapport (Falnes-Dalheim, Haslund, Lillegård og Sandberg, 2024). Dette kapitlet gir en kort oversikt over undersøkelsens gjennomføring, innhold og dataene som anvendes i denne rapporten. Kapitlet inneholder også definisjoner som benyttes, samt eksempler på oppgaver og nivåbeskrivelser for de målte ferdighetene.

2.1. Tidslinje

Figur 2.1 viser tidslinjen for gjennomføringen av undersøkelsen internasjonalt. PIAAC2 er en omfattende undersøkelse som bygger på et komplekst teoretisk rammeverk. Hovedundersøkelsen ble gjennomført i perioden august 2022 til juni 2023. I Norge startet innsamlingen av data i september 2022. Før hovedstudien ble en felttest gjennomført med et mindre utvalg respondenter. Den var opprinnelig planlagt for 2020, men ble utsatt til 2021 på grunn av koronapandemien. Formålet med felttesten var å validere testinstrumentene og infrastrukturen for undersøkelsen, samt identifisere oppgaver som fungerte best på tvers av ulike språk og land. Utviklingen av instrumentene og den tekniske plattformen startet allerede i januar 2018.

Figur 2.1 Tidslinje for gjennomføringen av PIAAC2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

2.2. Utvalg

Målpopulasjonen for PIAAC2 er personer mellom 16 og 65 år som bor i landet. For å beregne ferdighetsnivået i denne gruppen på nasjonalt nivå, må hvert deltakerland gjennomføre et visst antall intervjuer. Minimumskravet varierer mellom 4 000 og 5 000 fullførte intervjuer, avhengig av antall utvalgsstadier og forventet design-effekt. Utvalgsstørrelsen ble beregnet basert på minimumskravet og forventet svarprosent.

Intervjuene i PIAAC2 ble gjennomført som besøksintervjuer, i motsetning til de fleste andre undersøkelser, der data samles inn på web eller telefon. For å sikre nok antall respondenter, ble det i tillegg til hovedutvalget på 7 800 personer også trukket et tilleggsutvalg på 2 180 personer, som kunne benyttes dersom hovedutvalget ikke ga tilstrekkelig antall intervjuer. Utvalgene ble trukket

som enkle tilfeldige utvalg basert på bosatte personer i Folkeregisteret per 01.06.2022. Siden datainnsamlingen i PIAAC2 skulle foregå over flere måneder, ble utvalget avgrenset basert på alder i midten av datainnsamlingsperioden, nemlig alder per 31.12.2022.

PIAAC-undersøkelsen er flerdelt. Først ble respondentene ledet gjennom et intervju, Deretter ble de introdusert for oppgaver som de selv skulle løse på nettbrett mens intervjueren fortsatt var til stede. Intervjuet kunne gjennomføres enten på norsk eller engelsk, mens den selvadministrerte oppgavedelen bare kunne løses på norsk. Totalt ble det fullført 3 989 bakgrunnsintervjuer, og nesten 98 prosent av disse respondentene fullførte også oppgavedelen. De fleste som ikke gjennomførte oppgaver, hadde lese- og/eller språkproblemer.

Tabell 2.1 Nøkkeltall for PIAAC2

	Hovedutvalg	Tilleggsutvalg	Totalt
Trukket utvalg	7 800	2 180	9 980
Avgang (døde, bosatte i institusjon, utvandret)	120	26	146
Bruttoutvalg samlet	7 680	2 154	9 834
Fullførte bakgrunnsintervjuer	3 189	800	3 989
Herav: med fullførte oppgaver	3 117	779	3 896
Fullførte dørstokkintervjuer	52	12	64
Nettoutvalg samlet (gjennomført intervju)	3 241	812	4 053
Innsamlingsmetode: Besøksintervju	Gjennomsnittstid spørreskjema: 48 min.		
Undersøkelsesenheter: Personer	Gjennomsnittstid oppgaver: 76 min.		
Feltperiode: 1.9.2022–30.6.2023	Gjennomsnittstid totalt: 124 min.		

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

For å redusere frafall grunnet språkproblemer og gi et mer nøyaktig bilde av ferdighetsfordelingen i den voksne befolkningen, ble det i PIAAC2 innført et såkalt dørstokkintervju. Det er et kort intervju som samler informasjon om blant annet utdanningsbakgrunn, landbakgrunn og sysselsettingsstatus fra personer som ikke kan delta i undersøkelsen på grunn av språkbarrierer. Disse personene er likevel lagt til nettoutvalget og inngår i datamaterialet med fullverdige skårer.⁴ Det ble gjennomført 64 slike dørstokkintervjuer som var tilgjengelige på offisielle språk i Norge og de vanligste minoritetsspråkene.⁵

Det nasjonale PIAAC2-datasettet inneholder dermed data om 4 053 respondenter som besvarte enten det vanlige eller det korte intervjuet. Slik det er beskrevet i dokumentasjonsrapporten var den faktiske effekten av datainnsamlingen 43 prosent, mens den estimerte effekten, gitt regler i PIAAC, var 41,8 (Falnes-Dalheim et al., 2024, s.8).

2.3. Vekting

Utvalget skal gjenspeile populasjonen med tanke på fordeling av aldersgrupper, kjønn, utdanningsnivå og andre bakgrunnsvariabler. Det er imidlertid ikke alle personer i et bruttoutvalg som svarer på undersøkelsen, noe som introduserer skjevheter. Forskjeller i fordelingen mellom bruttoutvalget og nettoutvalget er vist nedenfor.

⁴ Metoder brukt i beregningen av skårene er beskrevet i teknisk rapport (OECD, under utgivelse)

⁵ Selve skjema i dørstokkintervjuet var tilgjengelig på engelsk, tysk, spansk, polsk, litauisk, latvisk, arabisk, somali og tyrkisk, eller kunne bli oversatt direkte til respondenten av en intervjuer med språkkompetanse i annet språk (Falnes-Dalheim et al., 2024).

Tabell 2.2 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Hele utvalget i PIAAC2. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Mann	50,5	48,7	51,8	-1,9
Kvinne	49,5	51,3	48,2	1,9
Alder				
16-24	16,5	16,2	16,7	-0,3
25-34	21,6	20,7	22,1	-0,8
35-44	21,0	20,8	21,1	-0,2
45-54	20,3	20,4	20,2	0,1
55 og eldre	20,6	21,8	19,8	1,2
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	22,7	15,9	27,3	-6,7
Videregående skole	31,7	28,5	33,8	-3,1
Universitet og høyskole	38,7	50,1	30,9	11,4
Uoppgitt utdanning	7,0	5,4	8,0	-1,5
Landsdel				
Oslo og Viken	37,3	38,4	36,6	1,1
Innlandet	6,5	5,7	7,1	-0,8
Agder og Sør-Østlandet	13,3	14,2	12,8	0,8
Vestlandet	25,2	24,5	25,7	-0,7
Trøndelag	8,8	8,3	9,1	-0,5
Nord-Norge	8,8	8,9	8,7	0,1
Innvandringsbakgrunn				
Med innvandringsbakgrunn	21,9	18,2	24,4	-3,7
Uten innvandringsbakgrunn	78,1	81,8	75,6	3,7
Botid i Norge				
0-3 år	3,6	2,8	4,1	-0,8
4-9 år	5,6	4,4	6,4	-1,2
10-19 år	7,3	6,6	7,8	-0,7
20-29 år	3,1	2,4	3,6	-0,7
30 eller mer	10,7	11,8	9,9	1,1
Alltid bodd i Norge	69,7	72,0	68,1	2,4
Antall personer	9 834	3 989	5 845	

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

For at utvalget skal være en god representasjon av populasjonen, korrigeres disse skjevhetene med vekting. Vektingen gjøres i flere steg og metoden er detaljert beskrevet i dokumentasjonsrapporten (Falnes-Dalheim et al., 2024).

2.4. Beskrivelse av undersøkelsen

PIAAC2-undersøkelsen består av to hoveddeler, et spørreskjema og en oppgavedel. Mens respondentene i dørstokkintervjuet svarer kun på et fåtall spørsmål,⁶ samler spørreskjemaet inn omfattende informasjon om blant annet respondentens bakgrunn, utdanning, utfall på arbeidsmarkedet,

⁶ Dørstokkintervjuet samler inn informasjon om kjønn, alder, utdanning, arbeidsmarkedsstatus, fødeland og antall år bosatt i Norge.

bruk av ferdigheter på jobben, men også sosiale og emosjonelle ferdigheter. Nedenfor følger en beskrivelse av innholdet i skjemaet:

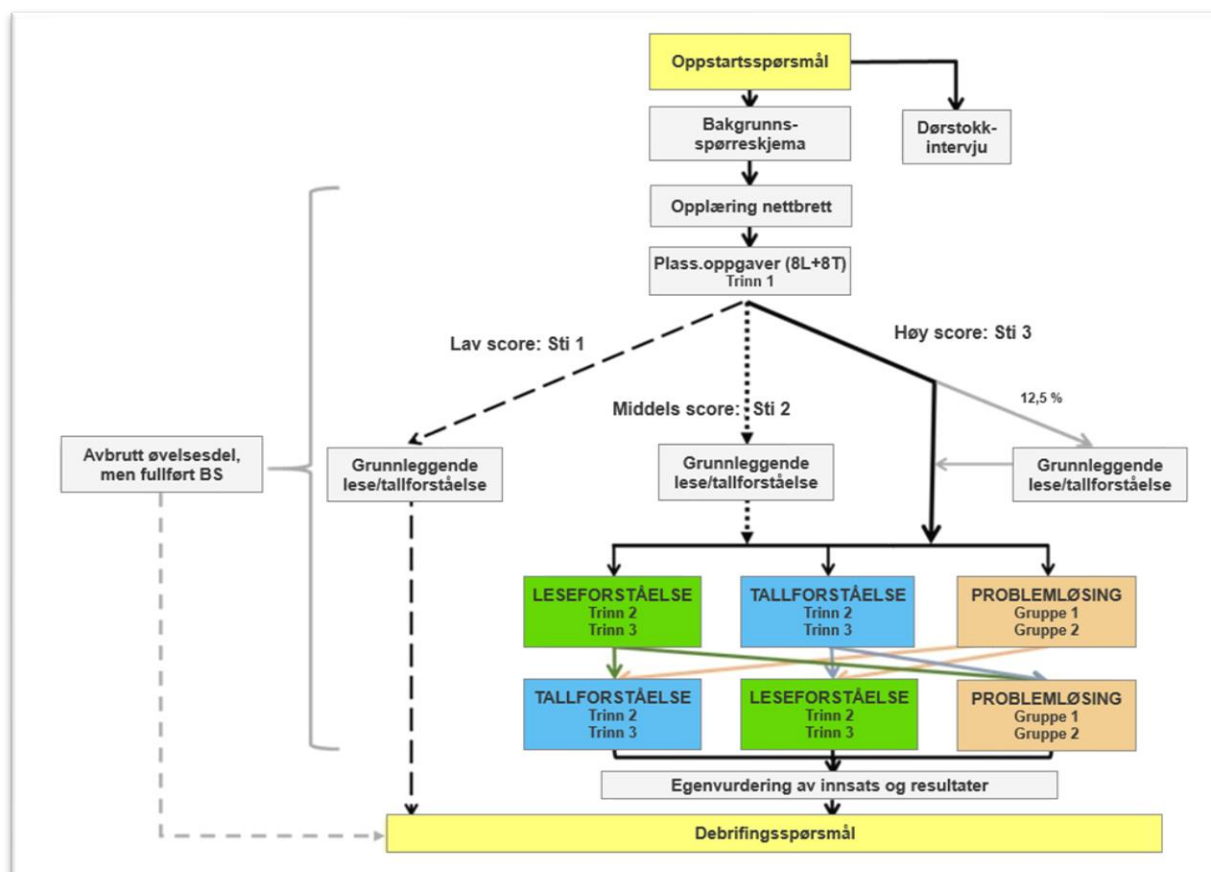
- **A:** Demografisk informasjon: Spørsmål om respondentens alder, kjønn, fødeland, foreldres fødeland og hvilke(t) språk respondenten lærte, og snakker hjemme.
- **B:** Utdanning og organisert opplæring: Spørsmål knyttet til respondentens formelle utdanning – høyeste fullførte, fagområde osv., og ikke-formell opplæring, som kurs og annen organisert opplæring respondenten har gjennomgått.
- **C:** Status på arbeidsmarkedet: respondentens sysselsettingsstatus på intervjutidspunktet, tidligere yrkeskarriere, osv.
- **D:** Nåværende jobb eller bedrift: Spørsmål om respondentens nåværende yrke og inntekt, antall ansatte der respondenten jobber, type arbeidsavtale, arbeidsoppgaver, osv.
- **E:** Siste jobb eller bedrift (arbeider ikke, men har arbeidet i de siste fem årene): Spørsmål om respondentens siste jobb, grunner til at respondenten ikke arbeider nå, osv.
- **F:** Ferdigheter brukt i nåværende/siste jobb: Spørsmål knyttet til respondentens bruk av lese- og tallferdigheter i jobben, samt bruk av IKT på arbeidsplassen.
- **G:** Bruk av ferdigheter i hverdagslivet: Spørsmål om respondentens bruk av PC og andre digitale enheter (f.eks. smarttelefon) utenom jobb.
- **H:** Respondentens aktiviteter på jobben: Spørsmål om respondentens arbeidsoppgaver og autonomi på arbeidsplassen, om arbeidsmiljøet, inkludert teamarbeid, inkludering, problemløsning, osv.
- **I:** Individuelle egenskaper: Spørsmål om respondentens holdninger og aktiviteter, inkludert deltakelse i frivillig arbeid, tilfredshet med tilværelsen, generell helsetilstand, osv.
- **J:** Bakgrunnsinformasjon: Spørsmål om respondentens foreldre/foresatte, partner, barn, barndom, foreldres/foresattes utdanning, osv.
- **K:** Sosiale og emosjonelle dimensjoner: Spørsmål om respondentens sosiale og emosjonelle ferdigheter, målt gjennom personlighetstrekk som åpenhet for opplevelser, emosjonell stabilitet, osv.

Når spørreskjemaet er fullført, som vist i figur 2.2, fortsetter respondenten med selve oppgavedelen. Etter introduksjon og opplæring i bruk av nettbrettet, bes respondenten om å løse 16 innledende oppgaver – åtte i «leseforståelse» og åtte i «tallforståelse». Skåren på disse oppgavene avgjør hvilken av tre stier respondenten følger: de som ikke består den innledende testen (sti 1) svarer kun på oppgaver som vurderer grunnleggende lese- og tallforståelse, mens de som skårer lavt (sti 2) og de som skårer høyt (sti 3) svarer i tillegg på oppgaver fra to av de tre ferdighetsområdene.⁷ Dette betyr at respondentene som følger stiene 2 og 3 besvarer oppgaver innen 1) leseforståelse og tallforståelse, 2) leseforståelse og adaptiv problemløsning, eller 3) tallforståelse og adaptiv problemløsning. Ingen respondenter får oppgaver fra alle tre ferdighetsområdene.

Oppgavene har ulik vanskelighetsgrad og de er ikke nødvendigvis like for alle respondenter. Både fordi ingen får alle oppgavene, men også fordi oppgaver innen lese- og tallforståelse er adaptivt utformet. Det vil si at hvis en oppgave er besvart riktig, blir vanskelighetsgrad på neste oppgave enten lik eller høyere. Respondentene får altså ikke de samme oppgavene. Når oppgavedelen er besvart, blir respondenten bedt om å vurdere egen innsats under intervjuet. Avslutningsvis fyller intervjuerne ut en såkalt debrifingsdel med spørsmål om forhold rundt intervjuet. Denne delen blir besvart av intervjueren alene, uten respondenten til stede.

⁷ En mindre andel tilfeldig valgte respondenter i sti 3 brukes som kontrollgruppe for det nye måleinstrumentet – grunnleggende lese- og tallforståelse.

Figur 2.2 Design for gjennomføringen av PIAAC2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Etter datavalideringen ble det benyttet metoder innen Item response theory (IRT) for å estimere ferdighetsskårene. Dette innebærer å kombinere svar fra spørreskjema og oppgaver for å beregne sannsynligheten for at respondentene kan løse oppgaver av ulik vanskelighetsgrad.

For hvert område beregnes en skår fra 0 til 500, som skal gjenspeile en persons ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Hver respondent får beregnet skår i alle tre ferdighetsområder, selv om de svarer på oppgaver innen to av områdene eller kun på bakgrunns-spørsmål.⁸ I PIAAC2 vil en person som havner på et bestemt punkt på skalaen ha 67 prosent sannsynlighet for å klare å løse en oppgave som ligger på dette punktet. For å redusere usikkerheten gjentas denne beregningen inntil det er estimert ti individuelle skår, såkalte *plausible values*, for hver av ferdighetene som kartlegges. Siden en ferdighetsskår er et estimat som inneholder en viss usikkerhet, blir alle ti skårene vektet og brukt i beregningen av gjennomsnittsskårene for befolkningen som helhet eller for enkelte befolkningsgrupper. Disse estimatene anses som pålitelige og kan brukes som ferdighetsmål på gruppenivå, men for å bruke data fra undersøkelsen kreves det spesielle verktøy som tar hensyn til undersøkelsens komplekse design (Nissinen, 2024).

SSB gjennomførte datainnsamlingen i Norge og oversatte og tilpasset alle spørsmål og oppgaver til norsk. Dokumentasjon om utvikling av måleinstrumentene og spørreskjema, samt arbeid utført av konsortiet og OECD er beskrevet i den tekniske rapporten (OECD, under utgivelse).

⁸ I PIAAC2 blir ferdighetsskårene estimert også for respondenter som fullførte kun dørstokkintervju. Grunnet språkutfordringer, antar estimeringsmodellen at disse respondentene har svake ferdigheter uavhengig av andre kjennetegn.

2.5. Ferdigheter – definisjoner, eksempler og nivåbeskrivelser

Selv om alle ferdigheter måles på en skala fra 0 til 500, er det viktig å merke at disse skalaene er distinkte og skårene på de ulike ferdighetskalaene bør ikke direkte sammenlignes. Skalaen i hvert ferdighetsområde beskrives ut fra vanskelighetsgrad på oppgavene som er plassert på ulike punkter på skalaen. Skalaene er inndelt i «ferdighetsnivåer» basert på bestemte poenggrenser: seks nivåer for leseferdighet og tallforståelse (under nivå 1 og nivå 1 til 5) og fem nivåer for adaptiv problemløsning (under nivå 1 og nivå 1 til 4).⁹ I dette delkapitlet gir vi et sammendrag av hva voksne på hvert nivå må mestre innen et bestemt område. Dessuten viser vi til eksempler på oppgaver som ligger på ulike nivåer for hver av de tre ferdighetsområdene.

Leseforståelse

Leseforståelse (*literacy*) er i PIAAC2 definert som *evnen til å få tilgang til, forstå, evaluere og reflektere over informasjon fra skriftlige tekster for å oppnå sine mål, utvikle sin kunnskap og sitt potensial, og delta i samfunnet* (Rouet et al., 2021). Begrepet dekker et bredt spekter av ferdigheter som går fra å kunne dekode skrevne ord og setninger til å forstå, tolke og vurdere komplekse tekster. Dette er en grunnleggende ferdighet for å kunne utvikle mer avanserte ferdigheter individuelt, og er også viktig for samfunnets økonomiske og sosiale utvikling.

Undersøkelsen av voksnes ferdigheter har en bredere definisjon av leseforståelse enn tidligere undersøkelser (Bjørkeng, 2013, Gabrielsen et al., 2005, Gabrielsen, 2000). Nå dekker leseferdighet både tekst- og dokumentforståelse, og inkluderer i større grad digitale og blandede tekster. Tekstene kan være statiske eller interaktive, og klassifiseres videre etter kilde, format, sjanger, organisering og kontekst. Eksempler på slike tekster inkluderer e-poster, brosjyrer, rutetabeller og bruksanvisninger. De kognitive strategiene voksne bruker for å løse oppgaver er: *å finne fram i teksten, forstå den, evaluere innholdet og reflektere over informasjonen*.

Tabell 2.3 Beskrivelse av ferdighetsnivåene i leseforståelse

Nivå	Beskrivelse av nivået
Under nivå 1 (Lavere enn 176)	De fleste <i>voksne på nivå under 1</i> kan forstå mening på setningsnivå. De kan avgjøre om en setning gir mening, basert enten på sannsynlighet (om det som beskrives kan skje i virkeligheten), eller setningens interne logikk. De kan også lese korte, enkle avsnitt og bestemme hvilket av to ord som gir setningen mening og gjør den konsistent med resten av teksten. I tillegg kan de finne enkeltord eller tall i svært korte tekster for å svare på enkle, direkte spørsmål. <i>Tekster på nivå under 1</i> er svært korte og inneholder ingen eller bare noen få kjente struktureringsverktøy som titler eller overskrifter. De inneholder ingen distraherende informasjon eller navigasjonsverktøy som brukes i digitale tekster (f.eks. menyer, lenker eller faner). <i>Oppgavene på nivå under 1</i> er enkle og svært tydelige når det gjelder hva man skal gjøre og hvordan. Disse oppgavene krever kun forståelse på setningsnivå eller mellom to enkle tilstøtende setninger. Når teksten inneholder mer enn én setning, handler oppgaven om å identifisere ett enkelt ord eller uttrykk som svar.
Nivå 1 (176-225)	<i>Voksne på nivå 1</i> kan finne informasjon på en side med tekst, velge relevant lenke på en nettside og identifisere relevant tekst blant flere alternativer når den relevante informasjonen er tydelig angitt. De kan forstå meningen med korte tekster og hvordan lister eller seksjoner er organisert på en side. <i>Tekster på nivå 1</i> kan være kontinuerlige, ikke-kontinuerlige eller blandede og gjelder både trykte og digitale miljøer. Teksten er vanligvis kort (opptil noen få hundre ord) og inneholder lite eller ingen distraherende informasjon. Ikke-kontinuerlige tekster kan ha en listeform (som en resultatside fra en søkemotor) eller bestå av noen få selvstendige seksjoner, eventuelt med illustrasjoner eller enkle diagrammer. <i>Oppgavene på nivå 1</i> innebærer enkle spørsmål som gir noe veiledning om hva man skal gjøre, med et enkelt steg for å finne svaret. Det er en direkte og tydelig forbindelse mellom spørsmålet og den nødvendige informasjonen i teksten, selv om enkelte oppgaver kan kreve at man ser på mer enn ett informasjonselement.

⁹ For alle nivåer unntatt det laveste (under nivå 1) har en person som skårer nederst innenfor et nivå, omtrent 50% sjanse for å svare riktig på oppgavene på dette nivået. For eksempel vil en person på bunnen av nivå 2 kunne svare riktig på omtrent halvparten, mens en person midt på nivå 2 vil kunne svare riktig på rundt 67% av oppgavene på det nivået.

Nivå	Beskrivelse av nivået
Nivå 2 (226-275)	<p><i>På nivå 2</i> kan voksne finne og forstå informasjon i lengre tekster som kan inneholde noe distraherende informasjon. De kan navigere gjennom enkle digitale tekster på flere sider for å finne spesifikk informasjon fra ulike deler av teksten. De kan parafrasere og trekke slutninger ved å bruke enkeltstående eller tilstøtende informasjon. Voksne på nivå 2 kan også vurdere mer enn ett kriterium når de velger eller formulerer et svar.</p> <p><i>Tekster på nivå 2</i> kan bestå av flere avsnitt på én lengre eller noen få korte sider, og kan inkludere enkle nettsted. Ikke-kontinuerlige tekster kan inneholde en todimensjonal tabell eller et enkelt flytskjema. Tilgang til målinformasjon kan kreve bruk av signaliserings- eller navigasjonsverktøy som er typiske for lengre trykte eller digitale tekster. Tekstene kan inneholde noe distraherende informasjon.</p> <p><i>Oppgavene på nivå 2</i> omhandler av og til spesifikke, eller mindre kjente situasjoner. De krever at deltakerne gjør indirekte sammenligninger mellom teksten og innholdsinformasjonen, noen ganger etter lange instruksjoner. Enkelte oppgaver har lite veiledning om hvordan oppgaven skal utføres og krever at testtakeren vurderer et informasjonselement eller samler informasjon gjennom flere trinn.</p>
Nivå 3 (276-325)	<p><i>Voksne på nivå 3</i> kan finne mening i store mengder tekst eller identifisere informasjon og formulere svar gjennom flere trinn. De kan identifisere, tolke og vurdere én eller flere informasjonsbiter, ofte ved å trekke slutninger på ulike nivåer. Voksne på dette nivået kan kombinere ulike prosesser (tilgang, forståelse og evaluering) dersom oppgaven krever det. De kan også sammenligne og evaluere flere informasjonsdeler fra tekst(er) basert på hvor relevante eller troverdige de er.</p> <p><i>Tekster på nivå 3</i> er ofte detaljerte og kan være lange og varierte i form (kontinuerlige, ikke-kontinuerlige eller blandede). Informasjonen kan være spredt over flere sider, noen ganger fra flere kilder, noen ganger med motstridende informasjon. For å fullføre oppgavene må leseren forstå tekststrukturer og signalord, spesielt når det gjelder komplekse digitale tekster som krever navigasjon. Tekstene kan inneholde ukjente ord og argumenterende oppsett. Konkurrerende informasjon kan være fremtredende, men må settes til side for å finne riktig svar.</p> <p><i>Oppgavene på nivå 3</i> krever at deltakeren identifiserer, tolker eller vurderer informasjon og ofte trekker flere slutninger. De må ignorere irrelevant eller upassende tekstinhold for å svare nøyaktig. De mest komplekse oppgavene på dette nivået omfatter lange eller komplekse spørsmål som krever identifisering av flere kriterier, uten klar veiledning om hva som må gjøres.</p>
Nivå 4 (326-375)	<p><i>Voksne på nivå 4</i> kan lese lange og informasjonsrike tekster over flere sider og utføre oppgaver som krever at de henter, forstår, vurderer og reflekterer over tekstens innhold og kilder gjennom flere trinn. De kan tolke komplekse eller skjulte instruksjoner for å forstå hva som trengs for å løse oppgaven, og bruker ofte bakgrunnskunnskap for å trekke slutninger.</p> <p><i>Tekster og oppgaver på nivå 4</i> kan omhandle abstrakte eller ukjente situasjoner. De inneholder ofte både mye tekst og stor mengde forstyrrende informasjon, som kan være like fremtredende som den informasjonen de trenger. På dette nivået kan voksne resonnerer med komplekse spørsmål som bare har indirekte forbindelse til teksten, og/eller krever at flere informasjonsbiter spredt utover materialet tas i betraktning. Oppgavene kan også kreve at voksne vurderer subtile argumenter eller overbevisende detaljer i teksten. Betinget informasjon er ofte til stede og må tas i betraktning av deltakeren. Svarformatet kan innebære vurdering eller sortering av komplekse påstander.</p>
Nivå 5 (376-500)	<p>Kartleggingen gir ingen direkte informasjon om hva voksne på nivå 5 kan gjøre. Praktiske begrensninger (særlig testtid) utelukket å inkludere oppgaver som involverer bruk av komplekse dokumentsett, avanserte søkeverktøy, dyptgående menystrukturer eller søkemotorer. Slike oppgaver er imidlertid en del av konstruert leseforståelse i dagens verden, og fremtidige kartlegginger kan etterstrebe å inkludere oppgaver som fanger opp leseferdighet på nivå 5.</p> <p>Ut fra de mest utfordrende oppgavene på nivå 4 kan vi få noen antydninger om ferdigheter på nivå 5. Voksne på dette nivået kan sannsynligvis forstå komplekse oppgaver og sette mål basert på indirekte og komplekse instruksjoner. De kan hente informasjon fra flere, tette tekster som inneholder mye forstyrrende informasjon og lage en helhetlig vurdering av ulike ideer eller synspunkter. De er også i stand til å evaluere argumenter basert på bevis og vurdere påliteligheten til ukjente kilder. På nivå 5 kan oppgavene også innebære abstrakte vurderinger, der de må velge informasjon som både er relevant og pålitelig.</p>

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Eksempler på oppgaver på de ulike nivåene innen leseforståelse**Under nivå 1: Banking (oppgave C503P001)**

Kognitiv prosess: tilgang til tekst (finne informasjon i tekst)

Kilde: enkel

Sider: enkel

Kontekst: personlig

Vanskelighetsgrad: 161 poeng

Basert på et bilde av en svært kort tekstmelding fra en bank, blir respondentene bedt om å identifisere hvor lenge en gitt identifikasjonskode er gyldig. Meldingen inneholder noe distraherende informasjon, ettersom ordene "kode" eller "identifikasjonskode" er nevnt tre steder. Imidlertid er det en svært begrenset mengde tekst, og tidspunktet er kun oppgitt ett sted, noe som gjør det enkelt å finne riktig svar.

Nivå 1: BiciMAD (oppgave C509P003)

Kognitiv prosess: tilgang til tekst (finne informasjon i tekst)

Kilde: enkel

Sider: enkel

Kontekst: samfunn

Vanskelighetsgrad: 215 poeng

Denne oppgaven er på øvre nivå av nivå 1 og basert på en kort del av en brosjyre med informasjon om et elsykkel-utleieprogram. Brosjyren forklarer at syklene er plassert på stasjoner rundt om i byen, med et antall sykkelstativer på hver stasjon. Respondentene blir bedt om å finne antallet stativer i byen. Informasjonen er tydelig oppgitt i brosjyren, men det å finne den er litt mer komplekst av flere grunner: teksten er lengre, og konteksten kan være ukjent for noen, det mangler tydelig struktur (som overskrifter) som peker mot hvor informasjonen er, og det er flere andre tall i teksten som kan være distraherende.

Nivå 2: Gjenvinningsguide (oppgave C517P004)

Kognitiv prosess: tilgang til tekst (identifisere relevant tekst)

Kilde: flere

Sider: flere

Kontekst: samfunn og medborgerskap

Vanskelighetsgrad: 270 poeng

Denne oppgaven ligger på en simulert nettside med seks sider. Antall sider og det dynamiske grensesnittet gjør oppgaven mer kompleks fordi respondenten må finne riktig side for å lokalisere den etterspurte informasjonen. Oppgaven åpner på startsiden til en gjenvinningsguide, og respondenten blir spurt om hvordan innbyggerne kan bestille en gjenvinningsbeholder. Respondentene må navigere til siden med vanlige spørsmål, hvor informasjonen finnes. Sidenavnene gir få hint om hvor man skal lete, og når riktig side er funnet, nevnes gjenvinningsbeholdere flere ganger, noe som kan være distraherende. Samlet sett gjør disse faktorene denne oppgaven til en av de vanskeligste på nivå 2.

Nivå 3: Nettbasert læring (oppgave C516P004)

Kognitiv prosess: evaluering

Kilde: flere

Sider: flere

Kontekst: utdanning og opplæring

Vanskelighetsgrad: 325 poeng

Denne oppgaven inneholder to tekstkilder. Det første er en tekst skrevet av en ansatt i en produksjonsbedrift som beskriver sin erfaring med et nettbasert kurs. Den andre er en annonse for opplæringsprogrammer på nett, som lister opp flere fordeler med nettbasert læring. Respondentene blir bedt om å identifisere fordelene som støttes av de erfaringene den ansatte beskriver. Det er ingen direkte setninger i fortellingen som samsvarer med fordelene i annonsen, så det kreves en dypere forståelse av den ansattes utsagn for å lage forbindelser. Dette kravet, sammen med behovet for å integrere og sammenligne informasjon fra to tekster, gjør denne oppgaven til den mest utfordrende på nivå 3.

Nivå 4: Skrivebords-sykling (oppgave C514P004)

Kognitiv prosess: forståelse (slutningsbasert)

Kilde: flere

Sider: flere

Kontekst: arbeid og yrke

Vanskelighetsgrad: 362 poeng

Stimulus for denne oppgaven består av to tekstkilder: en artikkel om skrivebords-sykling (dvs. bruk av et lite pedalapparat som kan plasseres under skrivebordet for trening mens man jobber) og en blogg hvor fire brukere deler sine erfaringer med dette apparatet. Respondentene blir bedt om å identifisere en påstand som både en av bloggerne (som er spesifisert i oppgaven) og forskningslederen sitert i artikkelen er enige om. Noen av de tilgjengelige alternativene gjelder én av personene, men ikke begge, eller gjelder en annen blogger. Respondentene må kombinere og sammenligne informasjon fra de to kildene, noe som gjør denne oppgaven til en av de mer utfordrende i vurderingen.

Tallforståelse

Tallforståelse (*numeracy*) er evnen til å få tilgang til, bruke og resonnere kritisk rundt matematisk innhold, informasjon og ideer representert på ulike måter for å møte de matematiske kravene i ulike situasjoner i voksenlivet (Tout et al., 2021). Tallforståelse beskriver evnen til å kunne håndtere en rekke situasjoner som krever matematisk kunnskap, og stiller krav til at en kan håndtere problemer ved å bruke matematisk informasjon. Dette er en grunnleggende ferdighet i en tid hvor folk står overfor en økende mengde og et bredere spektrum av numerisk og matematisk informasjon i dagliglivet.

Definisjon av tallforståelse er i tråd med definisjoner brukt i tidligere undersøkelser PIAAC1 og ALL, men inkluderer betydningen av digital informasjon, representasjoner, enheter og apper som voksne må håndtere for å møte de numeriske kravene i hverdagen. Innholdet i tallforståelsesoppgavene varierer, som vist i eksemplene, etter hovedområde, representasjon og kontekst. De kognitive strategiene voksne bruker for å løse oppgaver er: å finne fram og vurdere situasjonen, bruke matematisk informasjon i praksis, samt evaluere, reflektere kritisk og gjøre vurderinger.

Tabell 2.4 Beskrivelse av ferdighetsnivåene i tallforståelse

Nivå	Beskrivelse av nivået
Under nivå 1 (Lavere enn 176)	<p>Voksne som presterer under nivå 1 har grunnleggende forståelse av hele tall og kan tilegne seg og bruke matematisk kunnskap for å løse enkle oppgaver i ett steg. Informasjonen presenteres som bilder eller enkelt strukturert data satt i hverdagslige situasjoner, med lite eller ingen tekst og uten distraherende informasjon. Det matematiske innholdet er uformelt og tydelig.</p> <p>Voksne på dette nivået kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> telle opptil 20 objekter, uavhengig av hvordan de er organisert (f.eks. tilfeldig arrangert, delt inn i grupper eller i et rutenett), sortere hendelser i kronologisk rekkefølge, finne det største tallet i en uordnet tall-liste, hente data direkte fra en graf, og utføre addisjon og subtraksjon med små heltall.
Nivå 1 (176-225)	<p>Voksne på nivå 1 viser tallforståelse som involverer hele tall, desimaltall, vanlige brøker og prosent. De kan hente og bruke matematisk informasjon i noe mer komplekse situasjoner i hverdagen, der det matematiske innholdet er tydelig og med lite tekst og forstyrrende informasjon. De kan lage enkle strategier som trenger ett eller to steg for å løse oppgaven.</p> <p>Voksne på dette nivået kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> tolke enkle romlige fremstillinger eller en skala på et kart, identifisere og hente ut informasjon fra en tabell eller graf, og fullføre et enkelt søylediagram med hele tall, identifisere den største verdien i en uordnet liste, også ved å sammenligne desimaler, og utføre grunnleggende aritmetiske operasjoner, inkludert multiplikasjon og divisjon, med hele tall, penger og enkle prosenter som 25 % og 50 %.

Nivå	Beskrivelse av nivået
Nivå 2 (226-275)	<p><i>Voksne på nivå 2</i> kan hente, bruke og vurdere enkel matematisk informasjon i oppgaver fra ulike hverdagslige situasjoner. De kan tolke og bruke informasjon presentert i litt mer komplekse former, som smultring-diagrammer, stablede stolpe-diagrammer eller lineære skalaer, som kan inneholde formelle begreper og noe distraherende informasjon. Voksne på dette nivået kan utføre matematiske oppgaver som krever flere steg.</p> <p>Voksne på dette nivået kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruke dynamiske applikasjoner til enkle målinger, samt hente og sortere data fra tabeller eller interaktive diagrammer, • benytte enkel proporsjonal tenkning eller løse problemer som må tilfredsstille opptil to betingelser, • formulere prosesser og uttrykk for å representere situasjoner matematisk, herunder å kombinere og koble informasjon, • bruke matematisk resonnering for å vurdere om påstander er gyldig, • estimere eller utføre beregninger som involverer brøker, desimaltall, tid, målinger og mindre vanlige prosenter, eller bruke vanlige metoder som beregning av gjennomsnitt, • sette inn i og evaluere kontekster som omfatter gjeldende algebraiske formler, og • identifisere mønstre innen todimensjonale geometriske fremstillinger.
Nivå 3 (276-325)	<p><i>Voksne på nivå 3</i> kan hente, bruke, reflektere over og vurdere matematisk informasjon i hverdagslige situasjoner. De kan også vurdere hvordan informasjonen skal brukes for å løse et problem. Den matematiske informasjonen kan være mindre tydelig, presentert i mindre vanlige situasjoner, og bruke mer formell og kompleks representasjon og terminologi. Voksne på dette nivået kan fullføre oppgaver som krever bruk av to eller flere steg og oppfyllelse av flere vilkår. Oppgavene kan også kreve bruk, integrasjon eller bearbeiding av flere datakilder for å utføre de nødvendige matematiske analysene nødvendige for den spesifikke oppgaven.</p> <p>Voksne på dette nivået kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • estimere eller utføre beregninger med et bredt spekter av heltall, desimaltall, prosenter, brøker og måleenheter, inkludert bruk av proporsjonal tenkning, • finne en manglende verdi i et datasett når gjennomsnittet er kjent, • gjenkjenne og bruke mønstre (visuelle og numeriske) for å estimere verdier, • reflektere over og bruke matematisk resonnering til å vurdere om konklusjoner basert på data er gyldige, • vurdere påstander og relasjoner ved hjelp av ulike datakilder, • gjenkjenne en formulering ved bruk av ikke-standard notasjon, og • benytte romlig visualisering for å analysere figurer, inkludert å gå fra tre- til to-dimensjonal representasjon.
Nivå 4 (326-375)	<p><i>Voksne på nivå 4</i> kan bruke og anvende en rekke problemløsningsstrategier for å tilegne seg, analysere, resonnerer og kritisk reflektere over, samt evaluere et bredt spekter av matematisk informasjon som ofte presenteres i ukjente kontekster. Informasjonen er kanskje ikke alltid presentert på en eksplisitt måte. Voksne på dette nivået kan utvikle og anvende strategier for å løse oppgaver i flere steg. Dette kan innebære å inkludere konsepter fra ulike matematiske fagområder, eller bruke mer komplekse og formelle matematiske prosedyrer.</p> <p>Voksne på dette nivået kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beregne og tolke rater og forhold, • utvikle en strategi for å sammenligne store datasett, • lese og tolke multivariate data presentert i et enkelt diagram, • analysere komplekse, autentiske algebraiske formler for å forstå forholdet mellom variabler, • reflektere over og resonnerer matematisk for å vurdere gyldigheten av statistiske eller matematiske konklusjoner, påstander eller argumenter med hensyn til relevante betingelser, og • formulere et problem slik at resultatet passer presist til situasjonens behov.
Nivå 5 (376-500)	<p><i>Voksne på nivå 5</i> kan bruke og anvende problemløsningsstrategier for å analysere, evaluere, resonnerer og kritisk reflektere over kompleks og formell matematisk informasjon, inkludert dynamiske fremstillinger. De viser forståelse av statistiske konsepter og kan kritisk reflektere over om et datasett kan brukes til å støtte eller motbevise en påstand. Voksne på dette nivået kan også velge den mest passende grafiske fremstillingen for data som viser sammenhenger.</p>

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Eksempler på oppgaver på de ulike nivåene innen tallforståelse**Under nivå 1: Flytting (oppgave C815P003)**

Kognitiv prosess: tilgang og vurdering

Representasjon: bilder av gjenstander

Innhold: mengde og antall

Kontekst: arbeid

Vanskelighetsgrad: 174 poeng

I denne oppgaven vises en lapp med antall flytteesker som trengs for hvert av fem rom, og respondentene blir bedt om å beregne totalt antall esker som trengs. Operasjonen addisjon er tydelig markert ved bruk av ordet «totalt» i spørsmålet, og det er ingen unødvendige tall eller forstyrrende informasjon. Tallene som skal legges sammen er heltall som er 10 eller mindre. Dette er, utover oppgaver for grunnleggende tallforståelse, en av de enkleste oppgavene på PIAAC-skalaen for tallforståelse.

Nivå 1: Sykkeltur (oppgave C801P001)

Kognitiv prosess: bruke og handle ut fra informasjonen

Representasjon: tekst og symboler

Innhold: mengde og antall

Kontekst: personlig

Vanskelighetsgrad: 198 poeng

I denne oppgaven vises en annonse for en sykkeltur som angir antall kilometer syklistene skal sykle hver dag i løpet av en tredagers tur. Respondentene blir bedt om å finne ut hvor lang hele «turen» er, målt i kilometer. Begrepet «hele turen» brukes imidlertid ikke i annonsen, og totaldistansen er ikke oppgitt, så respondentene må bruke informasjonen som gis og bestemme hvordan de skal bruke annonsen til å svare på spørsmålet. Tallene i oppgaven er alle tosifrede heltall.

Nivå 2: Utgifter (oppgave C811P002)

Kognitiv prosess: tilgang og vurdering

Representasjon: dynamiske applikasjoner

Innhold: data og sannsynlighet

Kontekst: personlig

Vanskelighetsgrad: 229 poeng

Denne oppgaven er basert på en simulert app som brukes til å overvåke månedlige utgifter i seks kategorier. Ved oppgavens start er de eneste synlige elementene knapper for to spesifikke måneder. Basert på informasjonen i spørsmålet må respondentene velge riktig måned for å se et smultringsdiagram over utgiftene den måneden. Ved å trykke på et segment i smultringsdiagrammet vises beløpet brukt i den kategorien, samt prosentandelen av de totale månedlige utgiftene som kategorien utgjør. Respondentene blir bedt om å identifisere de tre kategoriene med høyest utgifter og deretter bruke dra-og-slipp-funksjonen for å plassere dem i rekkefølge fra høyest til tredje høyest utgift.

Nivå 3: Dyrehagebesøk (oppgave C833P002)

Kognitiv prosess: evaluere, reflektere over og gjøre vurderinger

Representasjon: strukturert informasjon

Innhold: mengde og antall

Kontekst: arbeid

Vanskelighetsgrad: 280 poeng

Stimulus for denne oppgaven er en tabell som viser gjennomsnittlig antall besøkende som ankommer hver av fire inngangsporter hver time i løpet av åpningstiden til en dyrehage. Respondentene blir bedt om å finne ut hvilken tidsperiode det ville vært mest nyttig å ha flere ansatte for å redusere ventetiden ved inngangene. Faktiske ventetider er ikke gitt i tabellen, så respondentene må forstå hvordan disse dataene henger sammen med ventetider og deretter utvikle en strategi for å løse oppgaven. Det er mye informasjon å bearbeide i tabellen, og det totale antallet besøkende i flere av tidsperiodene er svært likt, noe som øker oppgavens kompleksitet og utfordringen med å velge den beste strategien.

Nivå 4: Elbiler (oppgave C810P002)

Kognitiv prosess: evaluere, reflektere over og gjøre vurderinger

Representasjon: strukturert informasjon

Innhold: endring og sammenhenger

Kontekst: sosialt/samfunn

Vanskelighetsgrad: 348 poeng

Stimulus for denne oppgaven inkluderer to stolpediagrammer: ett som viser kjøpsprisen for en dieselbil, en bensinbil og en elbil, og et annet diagram som viser gjennomsnittlig kostnad per kilometer for å kjøre hver av disse biltyperne. Respondentene blir bedt om å beregne hvor lang tid det vil ta å tjene inn den høyere kjøpsprisen på en elbil sammenlignet med den lavere prisen på en dieselbil, basert på de forskjellige drivstoffkostnadene for hver biltype og gjennomsnittlig antall kilometer kjørt per år. Respondentene må utvikle en strategi for å kombinere informasjonen, og flere beregningstrinn er nødvendige for å fullføre oppgaven. Dataene i hvert diagram er i pengebeløp, mens svaret må angis i år og måneder, noe som øker oppgavens kompleksitet.

Nivå 5: Flytimer (oppgave C810P002)

Kognitiv prosess: tilgang og vurdering

Representasjon: dynamisk applikasjon

Innhold: data og sannsynlighet

Kontekst: sosialt/samfunn

Vanskelighetsgrad: 496 poeng

Stimulus for denne oppgaven er en datatabell som viser gjennomsnittlig antall flytimer og gjennomsnittlig månedslønn per pilot for 10 forskjellige flyselskaper. Respondentene blir bedt om å identifisere den beste grafen for å vise sammenhengen mellom disse variablene. Ved å trykke på et bilde av hver av de fire grafene som gis som alternativer, vises dataene i den typen graf. Kun én graf viser riktig sammenheng mellom dataene, så oppgaven krever en relativt avansert forståelse av statistiske fremstillinger.

Adaptiv problemløsning

Adaptiv problemløsning (*adaptive problem solving*) er evnen til å nå sine mål i en dynamisk situasjon der en løsning ikke umiddelbart er tilgjengelig. Det krever bruk av kognitive og metakognitive prosesser for å definere problemet, søke etter informasjon og anvende en løsning i ulike informasjonsmiljøer og kontekster (Greiff et al., 2021). Å håndtere problemer ved å tilpasse strategier til ulike kontekster og situasjonens behov er en viktig ferdighet, både privat og i arbeidslivet.

Måten problemløsning måles på i ferdighetsundersøkelser har utviklet seg over tid. Der ALL-undersøkelsen fokuserte på analytisk problemløsning og PIAAC1 på problemløsning i digitale omgivelser, undersøker PIAAC2 problemløsning i dynamiske miljøer. Selv om alle disse undersøkelsene måler en form for «problemløsning», varierer det om teknologiske hjelpemidler er involvert og om det kreves evne til å tilpasse seg endrede omgivelser. Dette gjør det vanskelig å sammenligne problemløsningsferdigheter på tvers av undersøkelsene.

Innhold i oppgaver varierer med konteksten og ulike aspekter ved miljøet for adaptiv problemløsning, som problemoppsett, situasjonsendringer og miljøegenskaper. Oppgaver krever strategier som kan inkludere både kognitive og metakognitive prosesser i de tre fasene av problemløsning: definere problemet, finne relevant bakgrunnsinformasjon, samt anvende og tilpasse løsningen. Kognitive prosesser bidrar til å gjennomføre nødvendige steg, mens metakognitive prosesser hjelper til med å vurdere om løsningen fungerer, og eventuelt tilpasse den hvis nye utfordringer oppstår.

Tabell 2.5 Beskrivelse av ferdighetsnivåene i adaptiv problemløsning

Nivå	Beskrivelse av nivået
Under nivå 1 (Lavere enn 176)	<p><i>Voksne som presterer under nivå 1</i> forstår svært enkle, statiske problemer i et klart strukturert miljø. Problemer inneholder ingen skjulte elementer eller unødvendig informasjon som kan distrahere, og krever vanligvis bare ett steg for å finne løsningen.</p> <p>Voksne på dette nivået kan bruke grunnleggende kognitive prosessene og løse enkle problemer dersom de får tydelig støtte og blir oppfordret til det.</p>
Nivå 1 (176-225)	<p><i>Voksne på nivå 1</i> kan forstå enkle problemer og utvikle løsninger for dem. Problemer har få elementer og lite eller ingen unødvendig informasjon. Løsningene er enkle og består av få steg. Problemene presenteres i en kontekst med én eller to informasjonskilder og har et tydelig definert mål.</p> <p>Voksne på nivå 1 gjør bruk av følgende kognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lage mentale modeller av enkle og klart strukturerte problemer, • forstå sammenheng mellom oppgaver og stimuli som er eksplisitte og i et strukturert miljø, og • løse statiske problemer som ikke krever tilpasning.
Nivå 2 (226-275)	<p><i>Voksne på nivå 2</i> kan finne og bruke løsninger som består av flere steg for problemer der én viktig variabel må vurderes for å avgjøre om problemet er løst. I dynamiske problemer som endrer seg, kan voksne på dette nivået identifisere relevant informasjon hvis de får klare hint om endringen eller hvis endringene er enkle og det skjer én endring om gangen. Problemene er satt i et godt strukturert miljø og inneholder noen få viktige informasjons-elementer. Små hindringer kan oppstå, men kan enkelt løses ved å justere fremgangsmåten.</p> <p>Voksne på nivå 2 gjør bruk av følgende kognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lage mentale modeller for enkle til moderat vanskelige problemer, samt tilpasse disse etter behov, • reagere adekvat på endringer som presenteres i synlige trinn, og • håndtere endringer i problemstillingen og miljøet hvis disse endringene har lav eller moderat kognitiv kompleksitet. <p>Voksne på dette nivået bruker også disse metakognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • søke etter beste løsninger ved å evaluere alternative løsningsveier i lav til moderat komplekse problemer, • følge med på fremdriften mot ett spesifikt mål, og • reflektere over den valgte løsningsstrategien hvis det oppstår en hindring og når de eksplisitt blir bedt om å tilpasse seg.
Nivå 3 (276-325)	<p><i>Voksne på nivå 3</i> forstår problemer som enten er statiske, men mer komplekse, eller som har middels til høyt nivå av endringer. De kan løse problemer med flere krav eller problemer som krever at flere mål oppnås samtidig. I problemer som endres og krever tilpasning, kan de håndtere hyppige og delvis kontinuerlige endringer. De skiller mellom endringer som er relevante og de som er mindre relevante eller uten betydning.</p> <p>Voksne på dette nivået kan finne og bruke løsninger i flere steg som tar hensyn til flere viktige variabler samtidig og vurderer hvordan ulike elementer påvirker hverandre. I dynamiske problemer kan de forutse fremtidige utviklinger basert på tidligere informasjon og tilpasse seg ut fra disse forventningene.</p> <p>Voksne på nivå 3 gjør bruk av følgende kognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lage mentale modeller for problemer med moderat til høy kompleksitet, • aktivt lete etter løsninger ved kontinuerlig å evaluere informasjonen som gis i problemmiljøet, og • skille mellom relevant og irrelevant informasjon. <p>Voksne på dette nivået gjør bruk av følgende metakognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • overvåke forståelsen av problemet og endringene i problemet, • overvåke og evaluere fremgang mot målet for problemet, • sette delmål og evaluere alternative løsninger på problemet, og • reflektere over løsningsstrategien og justere den hvis nødvendig.
Nivå 4 (326-500)	<p><i>Voksne på nivå 4</i> kan forstå komplekse problemer i ustrukturerte og informasjonsrike kontekster. De kan kombinere flere informasjonskilder, se hvordan de påvirker hverandre, skille ut irrelevant informasjon og finne viktige ledetråder. Voksne på dette nivået kan bruke løsninger med flere steg for å nå ett eller flere komplekse mål. De tilpasser problemløsningsprosessen til endringer, selv når endringene ikke er tydelige, skjer uventet eller krever at de ser på problemet på nytt. De skiller mellom viktige og uviktige endringer, forutser fremtidige utviklinger i problemet, og vurderer flere kriterier samtidig for å bedømme om det er sannsynlig at løsningsprosessen vil føre til måloppnåelse.</p> <p>Voksne på nivå 4 gjør bruk av følgende kognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lage komplekse mentale modeller av problemer ved å kombinere informasjon fra flere kilder, • finne forbindelser mellom oppgaver og stimuli, selv om disse forbindelsene er komplekse eller vanskelige å oppdage, • utvikle strategier for å nå flere mål samtidig og gjennomføre løsninger i flere steg, og • kontinuerlig oppdatere sin mentale modell, søkestrategier og løsninger under problemløsning. <p>Voksne på nivå 4 gjør bruk av følgende metakognitive prosesser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektere over og overvåke problemløsningsprosessen kontinuerlig, selv om miljøet er komplekst og endrer seg uventet, • gå tilbake til og kontinuerlig revurdere sin mentale modell, tilgjengelig informasjon og måloppnåelse, • vise adekvate og umiddelbare reaksjoner på endring, og • håndtere hyppige og uforutsigbare endringer, og tilpasse løsningsstrategien sin deretter.

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Eksempler på oppgaver på de ulike nivåene innen adaptiv problemløsning**Under nivå 1: Produktretur (oppgave C107P001)**

Kognitiv prosess: finne informasjon relevant for problemløsning

Metakognitiv prosess: ikke anvendelig

Informasjonsmiljø: digitalt

Kontekst: personlig

Vanskelighetsgrad: 170 poeng

Dette er den første oppgaven som er plassert i et simulert nettsidemiljø. Miljøet er enkelt og godt strukturert, med fem sider som kun inneholder bilder og begrenset tekst. Hver side kan nås ved å klikke på en fane med en tittel som oppsummerer sidens innhold. Oppgaven starter på nettstedets hovedside, og respondenten blir bedt om å følge prosessen for å returnere et produkt som ble bestilt på nettet. Problemstillingen er klart formulert og bruker nøkkelordet «retur», som samsvarer med en av fanene på nettsiden («Returer»). Den direkte koblingen mellom oppgaven og den relevante nettsiden gjør løsningen lett synlig. Når respondenten navigerer til Retursiden, er det kun én handling å utføre der, nemlig å trykke på en knapp for å starte returprosessen. Disse egenskapene gjør denne oppgaven til den enkleste på PIAAC APS-skalaen.

Nivå 1: Transport (oppgave C101P001)

Kognitiv prosess: definere problemet

Metakognitiv prosess: ikke anvendelig

Informasjonsmiljø: fysisk

Kontekst: arbeid

Vanskelighetsgrad: 188 poeng

Denne oppgaven er plassert i et enkelt og godt strukturert miljø med få elementer, bestående av en grafikk av en lastebil og tre pakker. Respondentene blir bedt om å dra og slippe pakkene inn i lastebilen basert på noen enkle begrensninger (for eksempel at lastebilen kun kan lastes bakfra og at pakkene må leveres i en bestemt rekkefølge). Oppgaven har et klart mål for problemløsning, og elementene er synlige og logisk arrangert. For å løse oppgaven må respondentene danne en mental modell for lasting og levering av pakkene og koordinere denne modellen med bildene av lastebilen og pakkene.

Nivå 2: Reiseplanlegging (oppgave C109P003)

Kognitiv prosess: anvende en løsning

Metakognitiv prosess: søke etter informasjon relevant for problemløsning

Informasjonsmiljø: digitalt

Kontekst: sosialt/samfunn

Vanskelighetsgrad: 239 poeng

For å fullføre denne oppgaven må respondentene vurdere fire reisealternativer og velge det som best oppfyller en gitt liste med krav. Listen inneholder fem krav, hvorav fire er relevante for oppgaven. Ressursene som trengs for å løse problemet er godt strukturerte og består av en tabell med ulike typer informasjon: avgangs-/ankomsttid (vist grafisk), reisemåte/reisetid og tur-retur kostnad. Respondentene må vurdere de fire reisealternativene og sammenligne detaljene med kravene. Selv om det er flere elementer å ta hensyn til, er oppgavens vanskelighetsgrad håndterbar fordi hvert element kan vurderes separat for hvert alternativ. Hvert feilaktig alternativ kan elimineres ved å identifisere hvilket enkelt krav det ikke oppfyller. Denne eliminasjonsprosessen krever at respondentene bruker metakognitive prosesser for å søke etter løsningen ved å evaluere alternative løsninger.

Nivå 3: Hagetid (oppgave C102P005)

Kognitiv prosess: finne informasjon relevant for problemløsning

Metakognitiv prosess: anvende en løsning

Informasjonsmiljø: digitalt

Kontekst: personlig

Vanskelighetsgrad: 298 poeng

Oppgaven går ut på å velge en kombinasjon av tre gjødseltyper som oppfyller et sett av optimale kriterier for vekst av trær. Denne oppgaven og den forrige i enheten benytter det samme komplekse miljøet, som består av et interaktivt verktøy for å velge gjødselmengder og to tabeller hvor resultatene kan sees. Viktig informasjon forblir ukjent til respondentene begynner å gjøre sine valg. I denne oppgaven kreves det en tilpasning i løsningsstrategien på grunn av en endring i problemkonfigurasjonen: en ny gjødseltype introduseres, noe som gjør at respondentene må vurdere valgene fra forrige oppgave på nytt. Endringen nevnes tydelig i problemstillingen, men egenskapene til den nye gjødselen kan kun oppdages via det interaktive verktøyet. Respondentene må finne ut sammensetningen av de valgte gjødselsvariantene (de to forrige og den nye) og overvåke fremdriften for å vurdere når valgene best samsvarer med målet. For å løse oppgaven riktig må respondentene lage en kompleks mental modell ved iterativt å teste løsninger i det interaktive verktøyet og kontinuerlig vurdere fremgangen mot en best mulig løsning.

Nivå 4: Ships Ahoy (oppgave C114P005)

Kognitiv prosess: anvende en løsning

Metakognitiv prosess: anvende en løsning

Informasjonsmiljø: fysisk

Kontekst: personlig

Vanskelighetsgrad: 350 poeng

Dette er et eksempel på et svært dynamisk problem der respondentene må tilpasse løsningen kontinuerlig etter endringer i problemmiljøet. Miljøet består av en interaktiv simulering hvor respondentene styrer hastighet og retning på en båt som beveger seg rundt øyer og under varierende vindforhold for å nå en havn. Hele ruten er ikke synlig fra start, men avsløres etter hvert som båten beveger seg fremover. Respondentene må hele tiden overvåke fremdriften og tilpasse båtens posisjon og hastighet mens de støter på hindringer på veien til havnen.

2.6. Data

Alder

Alder er beregnet som alder på tidspunktet PIAAC-intervjuet ble gjennomført.

Høyeste fullførte utdanningsnivå

Personers høyeste fullførte utdanning er hentet fra registerinformasjon i norsk utdanningsdatabase (NUDB) per 01.10.2023. I tilfeller hvor registerinformasjonen mangler, bruker vi selvoppgitt informasjon fra PIAAC-spørreskjemaet. I denne rapporten tar vi utgangspunkt i den internasjonale klassifikasjonen av utdanning *International Standard Classification of Education (ISCED)*,¹⁰ og grupperer utdanningsnivåer på følgende måte:

- Grunnskole eller ingen fullført utdanning (inkludert uoppgitt utdanning) på ISCED-nivå 0-2
- Videregående skolenivå på ISCED-nivå 3-4
- Høyere utdanning (omfatter både toårige fagskoleutdanninger og universitets- og høyskoleutdanning) på ISCED-nivå 5-8

Det er svært godt samsvar mellom selvoppgitt informasjon og registeropplysninger om høyeste fullførte utdanningsnivå, som vist nedenfor.

¹⁰ <https://www.ssb.no/klasse/klassifikasjoner/140>

Tabell 2.6 Sammenligning av utdanningsnivå basert på selvoppgitt informasjon og registeropplysninger

Utdanningsnivå	Selvoppgitt informasjon		Registerinformasjon	
	Antall i populasjonen	Andel	Antall i populasjonen	Andel
Grunnskole eller ingen utdanning, ISCED 0-2	592 070	17,0	659 912	18,7
Videregående, ISCED 3-4	1 252 703	35,9	1 243 487	35,2
Høyere utdanning, ISCED 5-8	1 647 506	47,2	1 628 691	46,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Sammenligninger av utdanningsnivå over tid kan ikke gjøres basert på registeropplysninger, da det ikke lenger er mulig å koble slik informasjon på PIAAC1-data. Tilfeller hvor selvoppgitt informasjon er brukt i denne rapporten, er tydelig markert.

Foreldrenes utdanningsnivå

Foreldrenes utdanningsnivå er basert på informasjon respondenten har oppgitt i spørreskjema, da vi i større grad mangler registeropplysninger for innvandrere og de eldre. Vi bruker utdanningsnivået til forelderen med høyest utdanning og vi skiller mellom følgende nivåer:

- Grunnskole eller uoppgitt utdanning
- Videregående eller påbygging til videregående
- Universitets- og høyskoleutdanning

Innvandringsbakgrunn

Vi skiller mellom innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. Innvandrere er personer som selv har innvandret til Norge, er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og har fire utenlandsfødte besteforeldre. Norskfødte med innvandrerforeldre er personer som er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre. Personer som ikke inngår i en av disse kategoriene tilhører gruppen «øvrige befolkning».

I denne rapporten bruker vi for det meste registeropplysninger og følger Standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn. Det er svært godt samsvar mellom selvoppgitt informasjon og registeropplysninger om innvandringsbakgrunn, som vist nedenfor.

Tabell 2.7 Sammenligning av innvandringsbakgrunn basert på selvoppgitt informasjon og registeropplysninger

Innvandringsbakgrunn	Selvoppgitt informasjon		Registerinformasjon	
	Antall i populasjonen	Andel	Antall i populasjonen	Andel
Innvandrere	746 483	22,6	765 343	21,5
Norskfødte med innvandrerforeldre	83 928	2,5	75 735	2,1
Øvrige befolkning	2 477 083	74,9	2 711 411	76,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Samtidig kan sammenligninger over tid ikke gjøres basert på standard gruppering, da det ikke lenger er mulig å koble slik informasjon på PIAAC1-data. Tilfeller hvor selvoppgitt informasjon er brukt er tydelig markert i rapporten.

Region

Basert på bostedskommune per intervju tidspunkt og internasjonal gruppering av regionene på denne måten:

- Oslo og Viken
- Innlandet
- Sør-Østlandet
- Agder og Rogaland
- Vestland
- Trøndelag
- Nord-Norge

Sentralitet

Statistisk sentralbyrås sentralitetsindeks er et mål på hvor sentrale norske kommuner er. Sentralitet beregnes basert på reisetid til arbeidsplasser og servicefunksjoner. I denne rapporten ser vi på sentralitet for personens bostedskommune per desember 2022. Verdiene går fra 1 til 6, fra det mest sentrale til det minst sentrale.

- Sentralitet 1 - Oslo og omkringliggende kommuner. Inkluderer Oslo, Nordre Follo, Bærum, Rælingen, Lørenskog og Lillestrøm
- Sentralitet 2 - Store bykommuner og kommuner på det sentrale Østlandet. Inkluderer for eksempel Bergen, Trondheim, Stavanger, Asker og Drammen
- Sentralitet 3 - Mellomstore kommuner og tilhørende områder. Inkluderer for eksempel Bodø, Kristiansand, Stjørdal, Sandefjord
- Sentralitet 4 - Mindre kommuner og tilhørende områder. Inkluderer for eksempel Vennesla, Sør-Odal, Verdal og Karmøy
- Sentralitet 5 - Distriktskommuner, tettsteder. Inkluderer for eksempel Vestnes, Hemsedal, Åsnes, Sirdal og Sørreisa
- Sentralitet 6 - Distriktskommuner, mindre steder. Inkluderer for eksempel Utsira, Lødingen, Askvoll og Tysnes

I rapporten bruker vi følgende tredeling av sentralitet:

- Sentrale kommuner: Sentralitet 1 og 2
- Mellomsentrale kommuner: Sentralitet 3 og 4
- Distriktskommuner: Sentralitet 5 og 6

Syssettingsstatus

Sysselsatte er definert som personer som har oppgitt at de har arbeid på intervju tidspunktet eller som var midlertidig fraværende fra et arbeidsforhold. Vi bruker følgende gruppering i denne rapporten:

- Sysselsatt
- Ikke-sysselsatt
- Utenfor arbeidsstyrken

Heltid/deltid

Heltidsarbeid omfatter arbeidstid over 30 timer i uken, mens deltidsarbeid er arbeid mindre enn 30 timer i uken.

Yrke

Yrke er kodet etter Standard for yrkesklassifisering¹¹ og gruppert på følgende måte:

- Ledere (omfatter også militære yrker)
- Høyskoleyrker og akademiske yrker
- Kontoryrker
- Salg- og serviceyrker
- Bønder, fiskere mv.
- Håndverkere
- Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere
- Renholdere, hjelpearbeidere mv.

¹¹ <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/7>

Næring

Næring er kodet etter Standard for næring¹² og vi bruker følgende kategorier:

- 01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske
- 05-09 Bergverksdrift og utvinning
- 10-33 Industri
- 35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon
- 41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet
- 45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner
- 49-53 Transport og lagring
- 55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet
- 58-63 Informasjon og kommunikasjon
- 64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet
- 68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift
- 77-82 Forretningsmessig tjenesteyting
- 84 Offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring
- 85 Undervisning
- 86-88 Helse- og sosialtjenester
- 90-99 Personlig tjenesteyting

Sektor

Privat sektor omfatter alle bedrifter og organisasjoner som ikke er i offentlig eie. Ideelle organisasjoner (for eksempel veldedige organisasjoner, interesseorganisasjoner eller religiøse organisasjoner) er også inkludert i denne kategorien. Offentlig sektor omfatter alle deler av offentlig administrasjon på nasjonalt, regionalt eller lokalt nivå; offentlige skoler, helsetjenester og annen offentlig tjenesteyting, samt bedrifter eid av staten eller andre offentlige institusjoner.

Yrkesinntekt

Yrkesinntekter er summen av lønnsinntekter og netto næringsinntekter i løpet av kalenderåret. Sykepenger og fødselspenger er inkludert og vi bruker yrkesinntekt for inntektsåret 2022.

¹² <https://www.ssb.no/klasse/klassifikasjoner/6>

3. Voksnes ferdigheter i Norge og andre land

PIAAC2 kartlegger grunnleggende ferdigheter i dagens samfunn: leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Dette kapitlet presenterer hovedresultater for alle tre ferdighetene, målt ved både gjennomsnittsskår og nivåfordeling. De norske resultatene settes i et internasjonalt perspektiv med sammenligner mellom Norge og andre deltakerland. I tillegg ser vi på hvordan ferdighetene i den norske befolkningen har utviklet seg over tid.

Statistiske mål og usikkerhet

Et av ferdighetsmålene som brukes i rapporten, er *gjennomsnittlig ferdighetsskår* som ligger på en skala fra 0 til 500. Det estimerte sentralmålet vises sammen med standardavviket og standardfeilen. *Standardavvik* er et mål på spredning og viser verdienes gjennomsnittlige avstand fra gjennomsnittet. *Standardfeil* måler usikkerhet knyttet til punktestimatet «gjennomsnittsskår», som er beregnet fra et utvalg fremfor hele populasjonen. Gjennomsnittet presenteres som et heltall, men avrunding påvirker ikke beregning av andre statistiske mål.

Standardfeil brukes for å beregne konfidensintervaller rundt et punktestimat for å indikere hvor den «sanne» verdien sannsynligvis ligger. Dette er spesielt viktig ved sammenligning av gjennomsnittsverdier mellom ulike land eller befolkningsgrupper, ettersom usikkerheten i estimatene kan påvirke resultatene. Når konfidensintervallene for gjennomsnittsskårer – beregnet som gjennomsnittsskår $\pm (1,96 * \text{standardfeil})$ – overlapper, tolkes det ofte som at det ikke er signifikante forskjeller mellom gruppene. Det kan imidlertid være tilfeller der forskjellen likevel er statistisk signifikant når det tas hensyn til begge gruppens verdier samlet (for eksempel i en t-test). Analysen viser derfor både usikkerhet rundt gjennomsnittsskårene (konfidensintervaller til gjennomsnittene i figurer) og om forskjellene mellom gruppene er statistisk signifikante (parentes rundt differansen i tabeller dersom den ikke er signifikant).

Det andre ferdighetsmålet som omtales i rapporten, er fordeling på ferdighetsnivåer. Her er skalaene fra 0 til 500 delt inn i nivåer som tilsvarer ulike ferdighetsgrader. Antall nivåer er tilpasset måleinstrumenter, hvor lese- og tallforståelse har oppgaver tilsvarende seks og adaptiv problemløsning fem ferdighetsnivåer.

Det tredje ferdighetsmålet som vises til i trendanalysen er fordeling av ferdigheter ved hjelp av utvalgte prosentiler. Når voksnes ferdighetsskårer rangeres i stigende rekkefølge, markerer den 10. prosentil punktet som skiller 10 prosent av voksne med de laveste ferdighetene. Tilsvarende markerer den 75. prosentil punktet som skiller 25 prosent av voksne med de høyeste ferdighetene.

I tillegg til gjennomsnittsskår og andel på de ulike ferdighetsnivåene oppgir vi følgende informasjon om resultatene: antall respondenter, antall i populasjonen, standardfeil (til snittet eller andelen), differansen mellom gjennomsnittsskårene eller andelene og tilhørende standardfeil til differansen.

Følgende tabell viser nivåinndeling for ulike ferdighetsområder, mens kapittel 2.5 gir en nærmere oversikt over typer oppgaver og hva respondentene må kunne på ulike ferdighetsnivåer.

Tabell 3.1 Nivåinndeling av ferdigheter etter antall poeng oppnådd

Undersøkelse	Under nivå 1	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5
Leseforståelse	175 eller lavere	176 - 225	226 - 275	276 - 325	326 - 375	376 eller høyere
Tallforståelse	175 eller lavere	176 - 225	226 - 275	276 - 325	326 - 375	376 eller høyere
Adaptiv problemløsning	175 eller lavere	176 - 225	226 - 275	276 - 325	326 eller høyere	

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Informasjon om resultatene som ikke kommer frem av tabellene i teksten, er å finne i vedleggstabeller for de respektive kapitlene.

3.1. Leseforståelse

Leseforståelse er en av de grunnleggende ferdigheter mennesker trenger for å kunne tolke informasjon fra sine omgivelser. Som omtalt i kapittel 2.5 defineres leseferdighet i PIAAC2 som evnen til å forstå, vurdere og bruke informasjon i skrevet tekst for å delta aktivt i samfunnet, oppnå egne mål, og utvikle kunnskap og egne evner. Leseforståelse omfatter ikke skriveferdighet.

Gjennomsnittsskåren for leseforståelse blant voksne 16-65 år i Norge er 281, på en skala fra 0 til 500. Det gjennomsnittlige ferdighetsnivået sier ikke noe om hvor stor andel av befolkningen som har gode eller dårlige ferdigheter i lesing, men vi ser ut ifra standardavviket at det er betydelig variasjon i målte ferdigheter. Beregnet konfidensintervall indikerer at den «sanne» gjennomsnittsskåren for leseforståelse i den norske voksenbefolkningen, med 95 prosent sannsynlighet, ligger mellom 279 og 283 poeng.¹³

Tabell 3.2 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, 2023

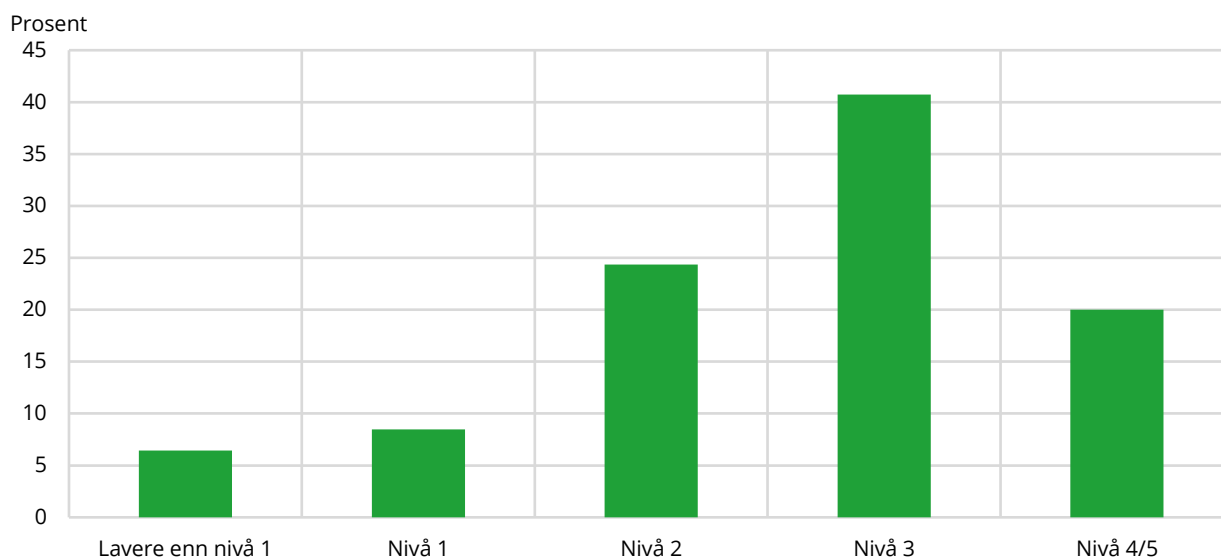
Antall respondenter	Antall i populasjonen	Gjennomsnitt	Standardfeil	Standardavvik
4 053	3 552 488	281	1,0	57,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

20 prosent har svært gode leseferdigheter

Ferdighetsnivåene som er omtalt i kapittel 2.5 beskriver hvilke kognitive prosesser og strategier som er nødvendige for å kunne løse oppgaver på et visst ferdighetsnivå. Fordelingen av ferdighetsnivåene viser at 15 prosent av befolkningen har svake leseferdigheter, det vil si på nivå 1 eller lavere. Det betyr at de bare kan lese svært enkle tekster. Det vanligste nivået for leseforståelse er nivå 3, hvor 41 prosent av befolkningen befinner seg. Dette nivået innebærer å kunne lese lengre tekster, forstå tekst og retoriske strukturer, og finne frem til informasjon på bakgrunn av enkle, logiske slutninger på flere nivåer. 20 prosent av befolkningen er på de to høyeste nivåene for leseferdigheter, nivåene 4 og 5. Ettersom det er kun en liten andel på ferdighetsnivå 5, er det vanlig å rapportere resultatene for ferdighetsnivåene 4 og 5 samlet. Ferdigheter på dette nivået innebærer at en kan ta utgangspunkt i lange, kompliserte tekster, kan tolke komplekse eller skjulte instruksjoner, og ofte bruke bakgrunnskunnskap for å trekke slutninger.

Figur 3.1 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

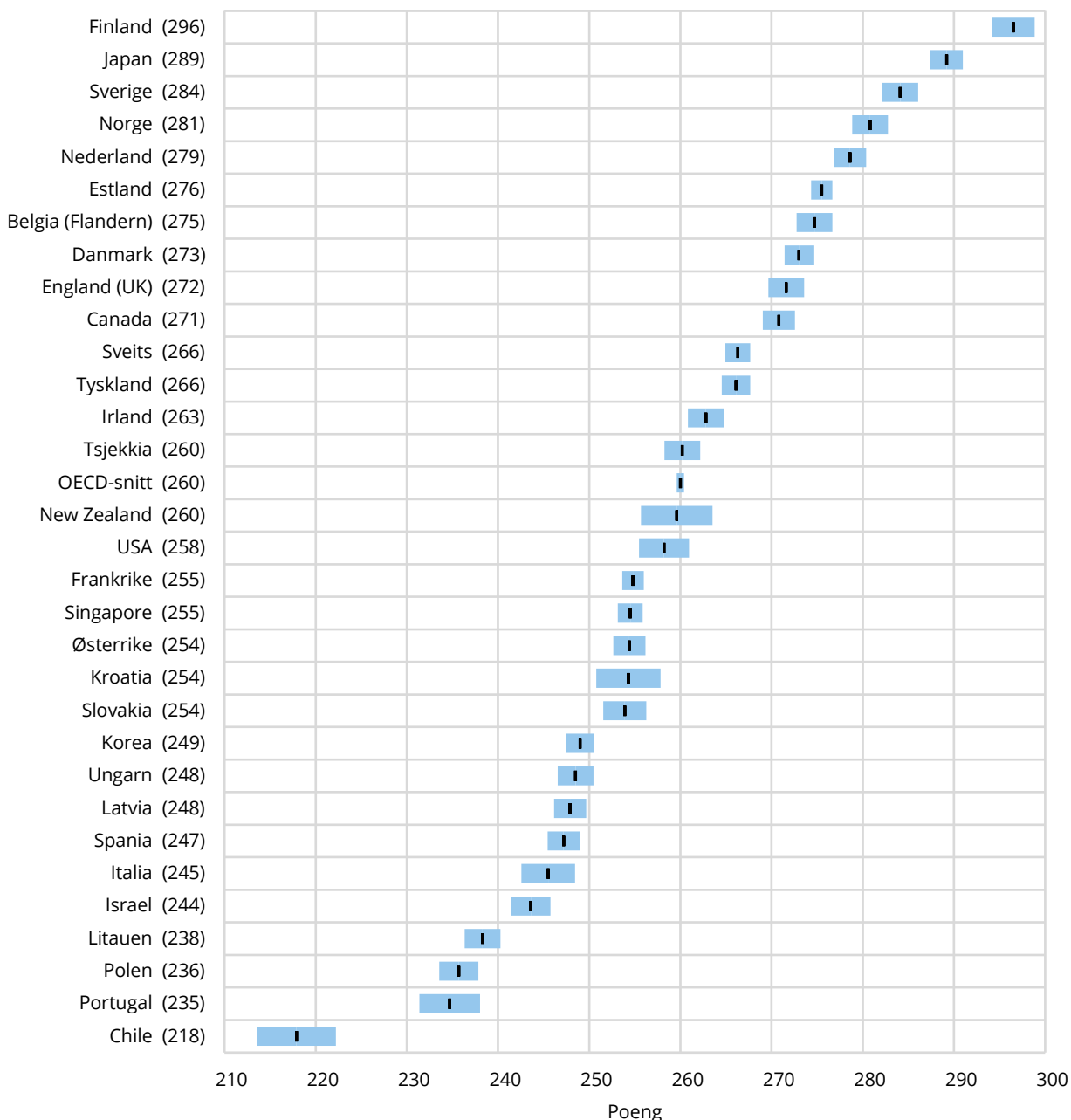
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A1.

¹³ For beregning av 95% konfidensintervallet bruker vi følgende formel: gjennomsnittsskår +/- (1,96 * standardfeil)

Norge blant landene med høyest ferdighetsnivå

PIAAC2 er en internasjonal undersøkelse hvor de ulike oppgavene er oversatt til de respektive offisielle språkene, men er ellers utformet likt. Dette gir mulighet til å sammenligne ferdigheter i voksenbefolkningen på tvers av ulike land. Internasjonale resultater er detaljert beskrevet i OECDs rapport (OECD, 2024a).

Figur 3.2 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A2.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land. Resultater for Polen skal tolkes med forsiktighet på grunn av den høye andelen respondenter med uvanlige svarmønstre (OECD, 2024a).

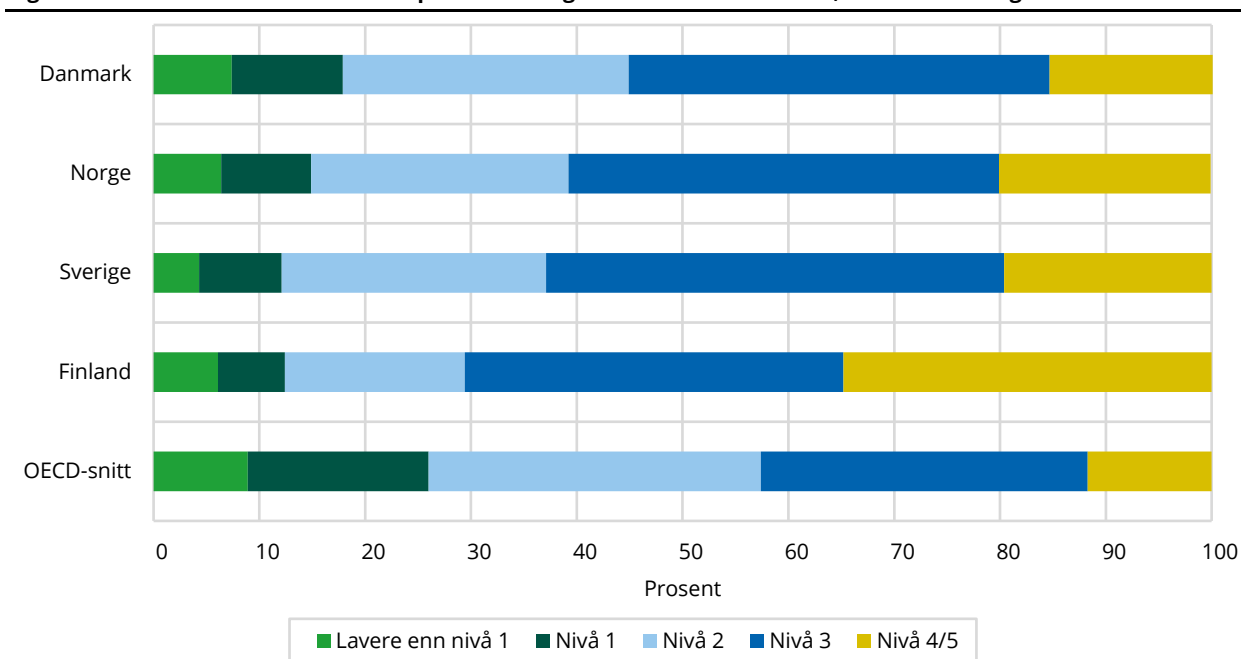
Gjennomsnittet for leseforståelse for alle OECD-land som deltok i PIAAC-undersøkelsen er 260 poeng. Norge, med en gjennomsnittlig ferdighetsskår på 281, har altså betydelig høyere leseferdigheter enn OECD-gjennomsnittet. Ser vi nærmere på de internasjonale resultatene, er det kun

Finland og Japan som har i snitt bedre leseforståelse i voksenbefolkningen enn Norge. I Finland er leseferdighetene i snitt på 296 poeng, som er 16 poeng mer enn i Norge. Forskjellen mellom Norge og Sverige er statistisk signifikant (OECD, 2024a), men svenske resultater for 2023 kan ikke sammenlignes direkte med land som har gjennomført dørstokkintervjuer.¹⁴ I alle nordiske land er leseferdighetene i snitt betydelig over OECD-gjennomsnittet. Resultatene gjenspeiler funn fra tidligere undersøkelser av voksnes ferdigheter. Både PIAAC1, IALS og ALL viste at de nordiske landene var blant deltakerlandene med høyest gjennomsnittlig leseferdighet i befolkningen.

Lavest skår for leseferdigheter finner vi i Chile, med 218. Også i Polen, Portugal, Israel og Litauen er leseferdighetene i snitt lavere enn i mange andre land og betydelig lavere enn OECD-snittet på 260 poeng. I 2012 var det Italia som hadde lavest ferdigheter, med 250. Avstanden mellom landene med høyest og lavest gjennomsnittlig skår har økt og forskjellene i leseferdighetene er større nå enn de var i 2012.

Som omtalt over, er det 15 prosent av voksne i Norge som har svake leseferdigheter, på nivå 1 eller lavere. Å ha svake ferdigheter er mer utbredt i andre land, og i snitt for alle OECD-land er det 26 prosent av voksne som har svake leseferdigheter (OECD, 2024a). Forskjellene mellom landene er store, men de nordiske landene skiller seg ut ved å ha lavere andel med svake leseferdigheter. Både i Norge, Finland, Danmark og Sverige er andel med svake ferdigheter lavere enn OECD-snittet.

Figur 3.3 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A3.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land.

Når det gjelder andel med svært gode leseferdigheter, skiller Finland seg ut både i et internasjonalt og i et nordisk perspektiv. Hele 35 prosent av befolkningen er på nivå 4/5 i lesing, mens tilsvarende andel er 20 prosent i Norge og Sverige. Til sammenligning har 15 prosent i Danmark leseferdigheter på det høyeste nivået, mens OECD-snittet er i underkant av 12 prosent.

¹⁴ Sverige har ikke gjennomført dørstokkintervjuer. Alle personer med språkutfordringer gjennomførte spørreskjema ved hjelp av en oversetter, og skårene ble beregnet som for populasjonen uten språkbarriere (og derfor overestimert).

Variasjon i ferdighetene over tid

Norge plasserer seg på toppen i leseforståelse og tidligere kartlegginger har allerede vist at voksne i Norge i snitt har bedre leseferdigheter enn voksne i mange andre land. I sammenligningen over tid må man imidlertid ta hensyn til endringer mellom undersøkelser som påvirker usikkerheten i resultatene.¹⁵

En av nyhetene i PIAAC2-designet var å inkludere dørstokkintervjuer for å kunne si mer om den andelen av befolkningen som ikke kan delta i undersøkelsen på grunn av språkutfordringer og dermed forventes å ha svakere ferdigheter (se nærmere omtale i kapittel 2.4). Denne gruppen holdes gjennomgående utenfor i analysen når vi sammenligner resultater over tid. Holder vi dørstokkintervjuene utenfor i beregningen av gjennomsnittet, er gjennomsnittlig leseferdighet i Norge 283 poeng i 2023.

Tabell 3.3 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse.

	Gjennomsnitt	Standardfeil
PIAAC 2	283	1,0
PIAAC 1	278	0,6
Differansen	(4)	3,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Selv om gjennomsnittsskår for leseforståelse er høyere i PIAAC2 enn i PIAAC1, er denne differansen på 4 poeng ikke signifikant, og vi kan derfor ikke konkludere med at gjennomsnittlig leseforståelse i den norske voksne befolkningen har endret seg over tid. Vi kan imidlertid fastslå at leseferdighetene i Norge har holdt seg på et stabilt høyt nivå.

En analyse av utviklingen i andre land over tid viser at leseferdighetene har vært uendret i 14 land, deriblant Norge og Sverige, og gått ned i 11 land. Det er kun Finland og Danmark som viser en signifikant og betydelig forbedring i leseferdigheter sammenlignet med PIAAC1 (OECD, 2024a).

Gjennomsnittsverdier kan «skjule» endringer som skjer i ulike deler av fordelingen samtidig. Ved å se nærmere på prosentiler kan vi få et mer nyansert bilde av hvordan ferdigheter varierer i befolkningen og avsløre endringer blant de med laveste og høyeste ferdigheter, selv om gjennomsnittsskårene ikke viser disse variasjonene. Dette gir et tydeligere bilde av utviklingen og ulikhetene i ferdigheter i samfunnet.

Vedleggstabellen A4 viser skårene for 10., 25., 75. og 90. prosentil. Det er ikke signifikante endringer i nederste del av ferdighetsskalaen. Blant de med høyeste leseferdigheter er det derimot en signifikant økning i ferdighetsskårene, og både den øverste tiendedelen og fjerdedelen av befolkningen skårer høyere i PIAAC2 enn i PIAAC1. Dette innebærer at forskjellen i leseferdigheter blant voksne i Norge har økt siden PIAAC1, og at gapet mellom de med lavest og høyest ferdighetsnivå har blitt større.

Nedgangen i gjennomsnittlig leseforståelse i mange land reflekterer at andelen med svake leseferdigheter har økt, samtidig som andelen med høye leseferdigheter har gått ned eller vært uendret over tid. I de fleste nordiske landene har imidlertid andel med svake leseferdigheter på nivå 1 eller lavere vært stabil, samtidig som andel med høye leseferdigheter har økt (OECD, 2024a).

¹⁵ Overgang til helhetlig digital testing og inkludering av grunnleggende oppgaver på hovedskalaene er noen av de metodiske endringene innført i PIAAC2. For at skårene mellom PIAAC1 og PIAAC2 skal kunne sammenlignes, må derfor koblingsfeilen legges til standardfeilen når vi sammenligner enkelte mål, for eksempel gjennomsnittet eller prosentilverdiene. Dette gjelder ikke når vi sammenligner differanser i antall poeng, fordi usikkerhetene i to poengverdier vil kansellere hverandre når vi beregner forskjellen.

I Norge har andel voksne med svake leseferdigheter på nivå 1 eller lavere vært uendret mellom PIAAC1 og PIAAC2, men vi kan se signifikante endringer både i midten og i toppen av ferdighets-skalaen. I 2023 er det mer enn 6 prosentpoeng lavere andel voksne med ferdigheter på nivå 2, og like stor økning i andel som har svært gode leseferdigheter på nivå 4/5. Tilsvarende utvikling, med en større andel på de øverste ferdighetsnivåene i 2023 enn i 2012, ser vi også i de øvrige nordiske landene (vedleggstabellen A5).

Tabell 3.4 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse. 2012 og 2023.

	Nivå 1 eller lavere	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4/5
PIAAC 2	13,7	24,6	41,3	20,3
PIAAC 1	12,5	30,9	42,6	14,0
Differansen	(1,2)	-6,2	(-1,2)	6,3
Standardfeil til differansen	1,7	1,5	1,4	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Oppsummert ser vi altså at det er større forskjeller i ferdighetsnivåene i befolkningen nå enn det var tidligere, med en uendret andel voksne med svake ferdigheter, men også en større andel med veldig gode leseferdigheter. At ferdighetsnivået har endret seg noe siden 2012, kan ha ulike årsaker. PIAAC2 måler ferdigheter i voksenbefolkningen 16–65 år, men hvem voksne i Norge er, har endret seg i denne perioden. Mens det i 2012 var rundt 470 000 innvandrere i Norge, er antallet 750 000 i 2023 (Statistisk sentralbyrå, 2024b). Ettersom PIAAC2 måler ferdigheter i språket testen gjennomføres i, altså norsk, kan det tenkes at høyere andel innvandrere kan påvirke resultatene. På den andre siden har utdanningsnivået i befolkningen økt de siste årene og et høyere utdanningsnivå kan tilsi bedre resultater. I perioden har andel med universitets- og høgskoleutdanning gått opp, samtidig som andel med grunnskolenivå har gått ned åtte prosent (Statistisk sentralbyrå, 2024c). Også fordelingen av ulike aldersgrupper i befolkningen har endret seg, og det er nå flere eldre personer. Mens det i 2012 var 259 000 personer mellom 16 og 19 år og 1 360 000 i alderen 45–66 år, er tilsvarende tall i 2023 henholdsvis 253 000 og 1 520 000 (Statistisk sentralbyrå, 2024b).

For å si mer om betydningen av demografiske endringer mellom 2012 og 2023, kan vi korrigere resultater for endringer i befolkningssammensetningen. For eksempel ser vi at kjønnsfordelingen er forholdsvis lik i 2012 og i 2023, samtidig som vi ser at det er betydelige endringer i andelen innvandrere eller fordelingen av ulike utdanningsnivåer. Vi kan beregne hvordan resultatene hadde vært i 2023 dersom befolkningssammensetningen ikke hadde endret seg ved å gange gruppens andel i 2012 med gruppens resultat i 2023.¹⁶

Vi ser altså at dersom det hadde vært samme fordeling av utdanningsnivåer i 2023 som i 2012, hadde gjennomsnittsskåren i leseforståelse vært betydelig lavere, 276 poeng. Økt andel innvandrere i 2023 har som forventet motsatt effekt. Hvis andel innvandrere i befolkningen ikke hadde endret seg, hadde gjennomsnittsskår vært 288, det vil si 5 poeng høyere. For de andre kjennetegnene gir endringene i demografien mindre utslag, og vi hadde fått samme resultat dersom kjønnsfordelingen hadde vært helt lik i 2023 som den var i 2012 (281 poeng). Når det gjelder alder, hadde gjennomsnittlig skår i leseforståelse også vært 281 poeng dersom alderssammensetningen hadde vært lik i 2023 som den var i 2012. Resultatene tyder altså på at økt utdanningsnivå bidrar til økning av leseferdigheter i Norge, mens økt innvandring har motsatt effekt.

¹⁶ Dette illustreres med utdanningsnivå som eksempel: $0,27 \cdot 245,4 + 0,38 \cdot 273,5 + 0,35 \cdot 302,2 = 275,7$.

Tabell 3.5 Fordelingen av befolkningen 16–65 år etter kjønn, alder og utdanningsnivå og gruppenes gjennomsnittlige skår i leseforståelse. 2012 og 2023.

	2012		2023	
	Gruppens andel i befolkningen	Gjennomsnittlig skår	Gruppens andel i befolkningen	Gjennomsnittlig skår
Kjønn				
Menn	52 %	280	51 %	279
Kvinner	48 %	276	49 %	283
Alder				
16-24	18 %	275	17 %	288
25-34	20 %	289	21 %	289
35-44	22 %	288	21 %	284
45-54	21 %	277	20 %	279
55-65	20 %	262	21 %	266
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller ingen utdanning	27 %	256	19 %	245
Videregående	38 %	275	35 %	273
Høyere utdanning	35 %	304	46 %	302
Innvandringsbakgrunn				
Innvandrere	14 %	240	21 %	238
Befolkning uten innvandrere	86 %	285	79 %	296

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2.

Innvandrere påvirker resultatene på to måter, både fordi de har svakere språkferdigheter og lavere utdanningsnivå enn befolkningen uten innvandrere. Økt innvandring kan ha betydning for voksnes ferdigheter, og de fleste av landene som deltok i PIAAC1 og PIAAC2 har sett en økning i innvandrersandelen i løpet av de siste årene. I de fleste landene har økt innvandring liten effekt på gjennomsnittlig ferdighetsskår i lesing, men Norge er ett unntak, da gapet i leseferdigheter mellom innvandrere og befolkningen uten innvandrere har blitt større (OECD, 2024a).

Leseforståelse i den voksne befolkningen ble også kartlagt i forløperne til PIAAC, IALS og ALL, og vi kan derfor si noe om hvordan voksnes leseferdigheter har utviklet seg fra 1990-tallet og til i dag.

Tabell 3.6 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse

	Gjennomsnitt	Standardfeil
PIAAC 2, 2023	283	1
PIAAC 1, 2012	278	0,6
ALL, 2003	295	0,8
IALS/SIALS, 1998	294	1,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2

Uten data og mål på koblingsfeil¹⁷ kan vi ikke beregne om endringer i gjennomsnittlig leseferdighet mellom PIAAC-undersøkelsene og deres forløpere har vært signifikante. Vi kan imidlertid fastslå at leseferdighetene i Norge har holdt seg på et stabilt høyt nivå, selv om gjennomsnittlig leseferdighet i dag er noe lavere enn i både ALL og IALS, som ble gjennomført i henholdsvis 2003 og 1998.¹⁸

¹⁷ Koblingsfeil, også kalt "linking error," er en usikkerhetskomponent som oppstår når resultater fra ulike undersøkelser, sykluser eller år sammenlignes. Dette gjelder spesielt for undersøkelsene som har små forskjeller i utformingen, rammeverket eller metodene som brukes. Siden det ikke finnes eksakte mål på koblingsfeil for IALS og ALL, antar man i stedet at koblingsfeilen er null, noe som kan føre til at usikkerheten underestimeres i trendanalysen.

¹⁸ I ALL og IALS brukte man to leseskalaer, en prosaskala og en dokument skala (OECD, 2000), som korrelerte sterkt. Skillet ble ikke opprettholdt i PIAAC.

3.2. Tallforståelse

Tallforståelse er i kapittel 2.5 omtalt som en grunnleggende ferdighet i en tid da folk står overfor en økende mengde og et bredere spektrum av numerisk og matematisk informasjon i dagliglivet. Tallforståelse beskriver evnen til å kunne håndtere en rekke situasjoner som krever matematisk kunnskap, og stiller krav til at en kan håndtere problemer ved å bruke matematisk informasjon.

Tallforståelse rapporteres også som en skår på en skala mellom 0 og 500. Gjennomsnittlig skår i tallforståelse for voksne i Norge er 285 poeng. Også for tallforståelse er det stor spredning i resultatene, med et standardavvik på 55. Variasjonen er imidlertid noe mindre enn for leseforståelse. Vi kan bruke standardfeilen til å beregne konfidensintervaller. Med en sannsynlighet på 95 prosent ligger gjennomsnittet i tallforståelse mellom 283 og 287 poeng.

Tabell 3.7 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, 2023.

Antall respondenter	Antall i populasjonen	Gjennomsnitt	Standardfeil	Standardavvik
4 053	3 552 488	285	0,9	54,7

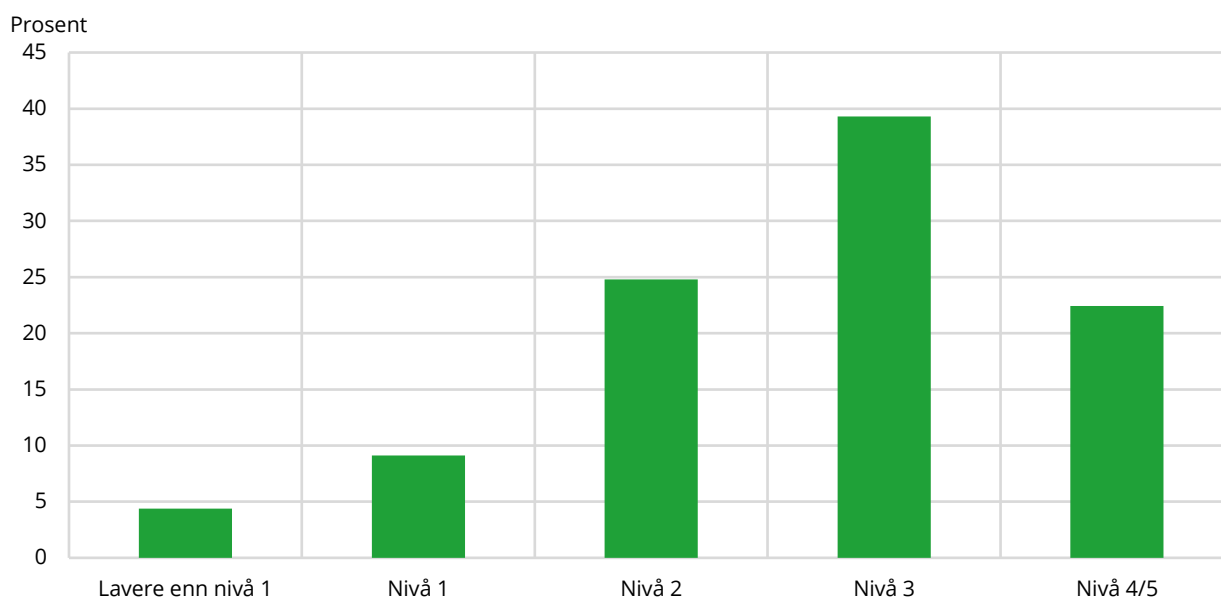
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

22 prosent har svært gode ferdigheter i tallforståelse

For å si mer om fordelingen av tallforståelse i befolkningen, ser vi nærmere på ferdighetsnivåene. Hvert nivå på skalaen for tallforståelse stiller ulike krav til individets evne til å forstå og anvende tall og matematisk informasjon. Når man beveger seg oppover i ferdighetsnivåene, øker kompleksiteten i oppgavene, og det forventes at personen har bedre evne til å tolke, beregne og anvende numerisk informasjon i praktiske situasjoner. Høyere nivåer reflekterer avanserte ferdigheter, som for eksempel evnen til å løse problemer som krever logisk tenkning og forståelse av komplekse matematiske sammenhenger.

Resultatene viser at 14 prosent av voksenbefolkningen har svak tallforståelse, altså på nivå 1 eller lavere. På dette nivået kan en kun løse enkle matematiske problemer. Det vanligste nivået er nivå 3, hvor i underkant av 40 prosent av befolkningen plasserer seg. På dette ferdighetsnivået kan man forstå matematisk informasjon fremstilt i flere former og oppgaver kan kreve flere trinn. 22 prosent av befolkningen har svært gode ferdigheter i tallforståelse og er på de to høyeste nivåene, nivåene 4 og 5.

Figur 3.4 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

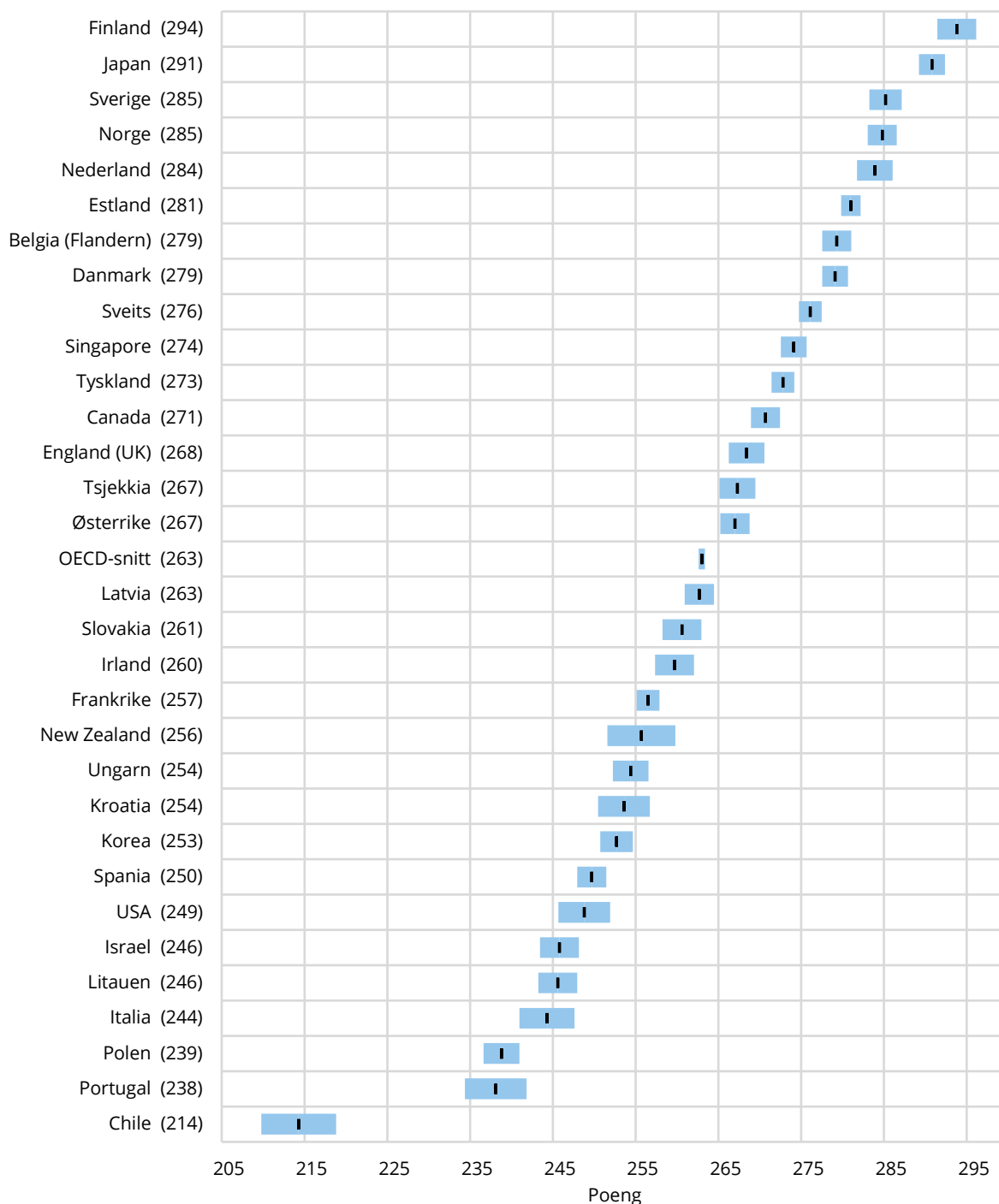

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A6.

Høyt ferdighetsnivå i Norge sammenlignet med andre land

For alle OECD-land som gjennomførte PIAAC, er gjennomsnittlig tallforståelse 263 poeng. Med 285 poeng er Norge altså betydelig over OECD-snittet. Finland, Japan, Sverige og Nederland er sammen med Norge landene som skårer høyest på tallforståelse. Det er de samme landene som også hadde høyest gjennomsnittlig snittskår for leseforståelse. Mens Norge og Sverige har likt gjennomsnitt for tallforståelse, 285 poeng, er gjennomsnittet på henholdsvis 291 i Japan og 294 i Finland.

Figur 3.5 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A7.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land. Resultater for Polen skal tolkes med forsiktighet på grunn av den høye andelen respondenter med uvanlige svarmønstre (OECD, 2024a).

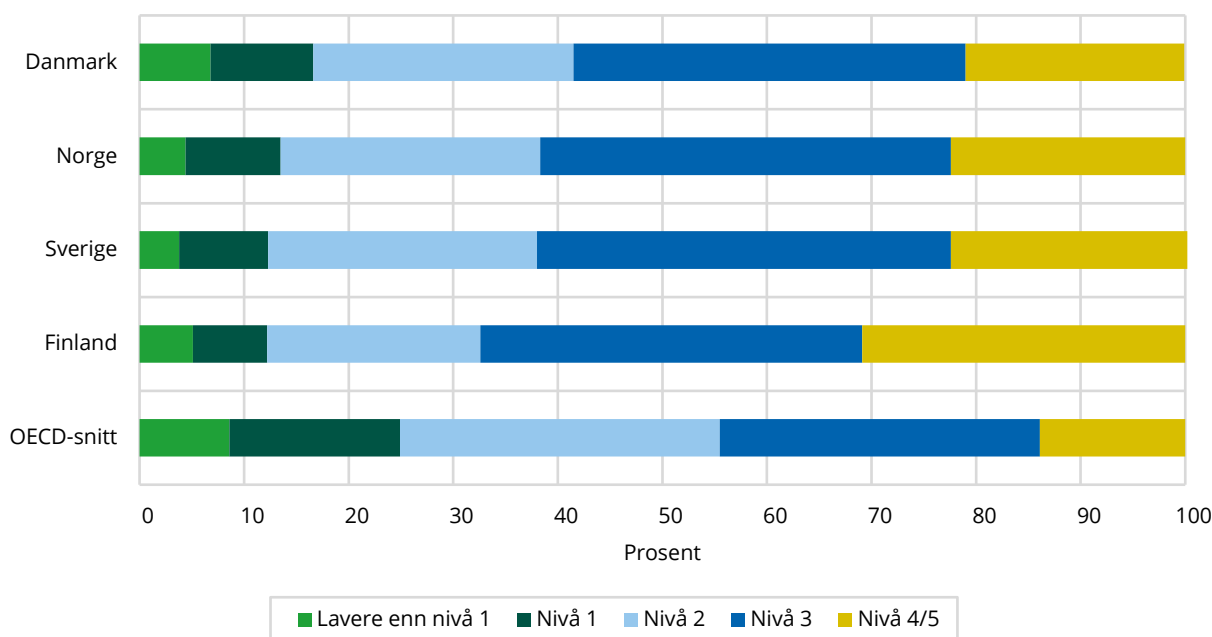
Av de nordiske landene er det Danmark som har lavest gjennomsnittlig tallforståelse, med 279 poeng, som er fortsatt betydelig over OECD-snittet.

I likhet med leseforståelse, er det Chile som har lavest gjennomsnittlig tallforståelse, med 214 poeng. Dette er betydelig lavere enn Polen og Portugal, som også har et gjennomsnitt på mindre enn 240 poeng. Disse landene er også blant landene med dårligst leseforståelse, og i likhet med leseforståelse, er det store forskjeller i ferdighetene når vi sammenligner landene i toppen og i bunnen av fordelingen. Forskjellen mellom Finland og Chile er på hele 80 poeng.

Forskjellene mellom landene gjenspeiler seg også når en ser på fordelingen av ferdighetsnivåer. I Chile har over halvparten av befolkningen svake ferdigheter i tallforståelse, mot kun 10 prosent i Japan (OECD, 2024a). Snittet for alle OECD-land er 25 prosent og Norge ligger med 14 prosent betydelig under dette snittet. Også i de andre nordiske landene er andel med svake ferdigheter betydelig lavere enn snittet for alle OECD-land. Størst andel med svake ferdigheter blant de nordiske landene finner vi i Danmark, hvor 17 prosent av befolkningen har svake ferdigheter i tallforståelse.

I likhet med leseferdigheter, er det Finland som har størst andel voksne med svært gode ferdigheter i tallforståelse, med hele 31 prosent av voksenbefolkningen. I de andre nordiske landene ligger tilsvarende andel mellom 21 og 23 prosent, mens snittet for alle landene i OECD er betydelig lavere, med 14 prosent av voksne på nivåene 4/5 i tallforståelse.

Figur 3.6 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A8.

Note: Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land.

Bedre ferdigheter i tallforståelse enn i 2012

Norge er, sammen med Finland, Sverige og Japan, blant landene med høyest gjennomsnittsskår i både leseferdigheter og tallforståelse. Men hvordan har voksnes ferdigheter i tallforståelse utviklet seg over tid? Som omtalt i delkapittel 3.1, kan vi sammenligne resultatene over tid dersom vi holder resultater fra dørstokkintervjuer utenfor. Snittet for voksenbefolkningen i tallforståelse blir da 287 i 2023. Dette er en signifikant økning fra PIAAC1, på 8 poeng.

Tabell 3.8 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse.

	Gjennomsnitt	Standardfeil
PIAAC 2	287	0,9
PIAAC 1	278	0,8
Differansen	8	3,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Andre deltakerland viser ulik utvikling over tid. Åtte land viser en signifikant økning i voksnes tallforståelse, deriblant Finland, Norge og Danmark. I 12 land, inkludert Sverige, har gjennomsnittet for tallforståelse forblitt uendret, mens i sju land har den gått ned (OECD, 2024a).

Differansen i prosentilskårene (vedleggstabellen A9) viser en signifikant økning i tallforståelse på begge sider av ferdighetsfordelingen. Den fjerdedelen av befolkningen med lavest tallforståelse skårer høyere i PIAAC2 enn i PIAAC1. Det samme gjelder for andelene av befolkningen med høyeste ferdigheter. Høyere skårer blant de med lav og høy tallforståelse understøtter økt tallforståelse for voksenbefolkningen som helhet og bidrar til at forskjellen i tallforståelse mellom voksne i Norge holder seg uendret.

I motsetning til leseferdighetene, som har gått ned i svært mange land, er utviklingen for tallforståelse mer positiv i et internasjonalt perspektiv. I de fleste landene har andel av befolkningen som er på de høyeste ferdighetsnivåene økt, samtidig som andel med svake ferdigheter har gått ned eller vært stabil. Dette illustreres gjennom fordelingen av ferdighetsnivåene i PIAAC1 og PIAAC2.

Tabell 3.9 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse. 2012 og 2023.

	Nivå 1 eller lavere	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4/5
PIAAC 2	12,3	25,0	39,9	22,8
PIAAC 1	14,9	29,1	38,2	17,8
Differansen	(-2,6)	-4,0	(1,6)	5,0
Standardfeil til differansen	1,4	1,5	1,3	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Andel voksne med svak tallforståelse på nivå 1 eller lavere har vært uendret i Norge mellom PIAAC1 og PIAAC2, men vi kan se signifikante endringer både i midten og i toppen av ferdighetsskalaen. I 2023 er det 4 prosentpoeng lavere andel voksne med ferdigheter på nivå 2, og 5 prosentpoeng større andel som har svært god tallforståelse på nivå 4/5.

Vi ser tilsvarende utvikling, med en større andel på de øverste ferdighetsnivåene i 2023 enn i 2012, også i de øvrige nordiske landene (vedleggstabellen A10). Andel voksne som har svært god tallforståelse har økt mest i Finland, nesten 13 prosentpoeng, mens i de andre landene ligger økningen rundt 4-5 prosentpoeng. Finland er også det eneste nordiske landet som i PIAAC2 har en lavere andel voksne med svak tallforståelse enn i PIAAC1.

Som omtalt i delkapittel 3.1 er det viktig å ta hensyn til at endringer i ferdighetene kan henge sammen med hvordan sammensettingen av voksenbefolkningen har endret seg og at befolkningsdemografien er en annen i 2023 enn den var i 2012. For å korrigere for et høyere utdanningsnivå, beregner vi derfor gjennomsnittlig tallforståelse i 2023 som om demografien var den samme som i 2012.¹⁹ På samme måte som for leseforståelse finner vi at små endringer i andel kvinner og menn ikke gir utslag og vi hadde fått samme gjennomsnittlig ferdighet i tallforståelse i 2023 dersom fordelingen hadde vært lik som i 2012 (287 poeng). Tilsvarende gjelder aldersforskjellene. I likhet

¹⁹ I kapittel 4 ser vi nærmere på resultater for ulike grupper i befolkningen. Se kapittel 3.1 for mer informasjon om hvordan resultatene beregnes.

med leseforståelse ser vi at gjennomsnittlig skår for tallforståelse hadde vært lavere i 2023 dersom det ikke hadde vært en økning i befolkningens utdanningsnivå. Med samme fordeling som i 2012 hadde skåren i snitt vært 276 poeng, altså 9 poeng lavere enn resultatet vi observerer i 2023. Økt innvandring viser svakere påvirkning på resultatene i tallforståelse enn for leseferdigheter. Gjennomsnittsskår for tallforståelse hadde vært 2 poeng høyere, mens forskjellen var 5 poeng for leseforståelse, hvis andel innvandrere i 2023 var lik den i 2012. Når vi ser på gjennomsnittlige skårer for innvandrere og resten av befolkningen, kan vi observere at forskjellen i tallforståelse mellom disse gruppene har blitt mindre i 2023. Dette skal vi se mer på i kapittel 4.

Tabell 3.10 Fordelingen av befolkningen 16–65 år etter kjønn, alder og utdanningsnivå og gruppenes gjennomsnittlige skår i tallforståelse. 2012 og 2023.

	2012		2023	
	Gruppens andel i befolkningen	Gjennomsnittlig skår	Gruppens andel i befolkningen	Gjennomsnittlig skår
Kjønn				
Menn	52 %	286	51 %	290
Kvinner	48 %	271	49 %	280
Alder				
16-24	18 %	271	17 %	287
25-34	20 %	285	21 %	293
35-44	22 %	289	21 %	289
45-54	21 %	280	20 %	283
55-65	20 %	265	21 %	272
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller ingen utdanning	27 %	250	19 %	249
Videregående	38 %	275	35 %	275
Høyere utdanning	35 %	304	46 %	307
Innvandringsbakgrunn				
Innvandrere	14 %	232	21 %	255
Befolkning uten innvandrere	86 %	286	79 %	295

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2.

Tallforståelse ble for første gang kartlagt i ALL-undersøkelsen, hvor gjennomsnittet for Norge var 286 poeng. Utviklingen over tid viser altså at tallforståelsesevner har gått noe ned tidlig på 2010-tallet, men at ferdighetene igjen har økt og er på samme nivå som tidlig på 2000-tallet.

Tabell 3.11 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse.

	Gjennomsnitt	Standardfeil
PIAAC 2, 2023	287	0,9
PIAAC 1, 2012	278	0,8
ALL, 2003	286	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2.

Uten data og mål på koblingsfeil²⁰ kan vi ikke beregne om endringer i gjennomsnittlig leseferdighet mellom PIAAC-undersøkelsene og ALL har vært signifikante.

²⁰ Koblingsfeil, også kalt "linking error," er en usikkerhetskomponent som oppstår når resultater fra ulike undersøkelser, sykluser eller år sammenlignes. Dette gjelder spesielt for undersøkelsene som har små forskjeller i utformingen, rammeverket eller metodene som brukes. Siden det ikke finnes eksakte mål på koblingsfeil for ALL, antar man i stedet at koblingsfeilen er null, noe som kan føre til at usikkerheten underestimeres i trendanalysen.

3.3. Adaptiv problemløsning

Adaptiv problemløsning (ofte forkortet til APS) er evnen til å oppnå mål i situasjoner hvor løsningen ikke er åpenbar og hvor forholdene kan endre seg underveis. Det innebærer, som beskrevet i kapittel 2.5, å lage strategier for de tre fasene av problemløsning: å definere problemet, finne relevant informasjon og tilpasse løsningen til miljøet og konteksten. Et eksempel på dette kan være å finne den raskeste eller den billigste reiseveien i en digital applikasjon. Hvordan problemløsning har blitt målt i ferdighetsundersøkelser, har imidlertid endret seg, og det er derfor ikke mulig å sammenligne resultatene fra APS med problemløsningsferdigheter fra tidligere kartlegginger.

I likhet med de to andre ferdighetene, bruker adaptiv problemløsning en skala fra 0 til 500.²¹ Resultatene viser at voksenbefolkningen i Norge har et snittskår på 271 poeng. Det er noe mindre spredning enn for leseferdigheter og tallforståelse, med 47 poeng, men likevel varierer altså ferdighetene i adaptiv problemløsning betydelig. Også for adaptiv problemløsning beregner vi et konfidensintervall. Med en sannsynlighet på 95 prosent, ligger den «sanne» gjennomsnittsverdien for adaptiv problemløsning mellom 269 og 272.

Tabell 3.12 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, 2023

Antall respondenter	Antall i populasjonen	Gjennomsnitt	Standardfeil	Standardavvik
4 053	3 552 488	271	0,8	46,5

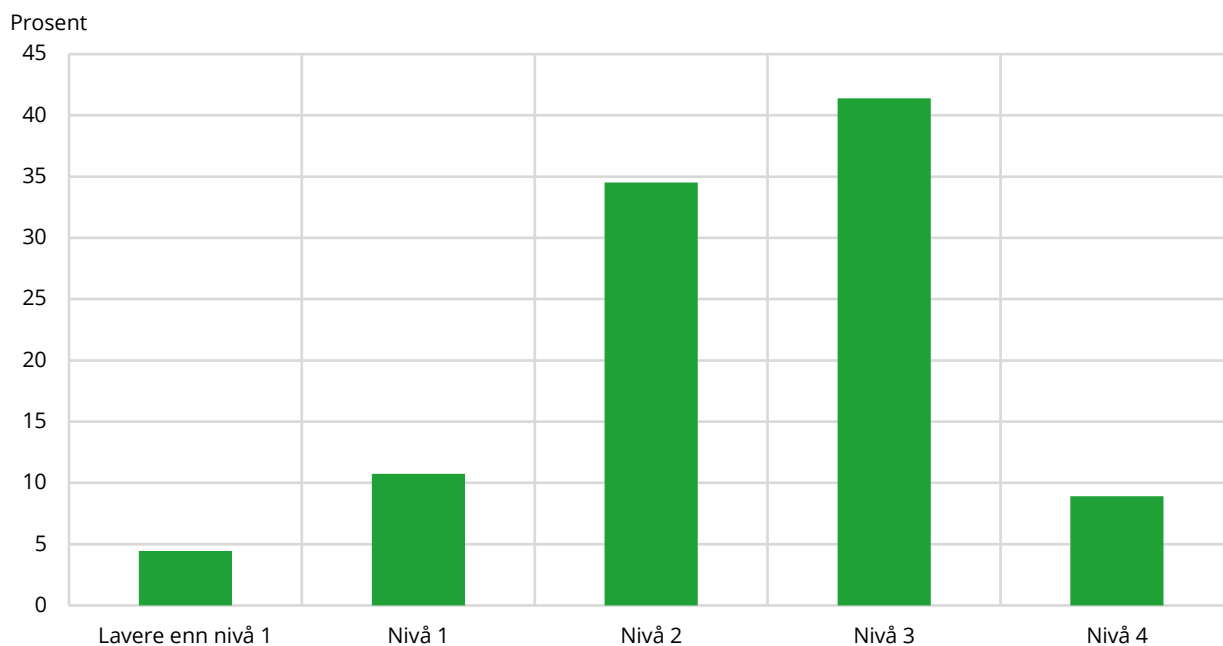
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

9 prosent på øverste ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning

I motsetning til de to andre ferdighetene, er det kun 5 ferdighetsnivåer for adaptiv problemløsning, med nivå 4 som det høyeste nivået. Årsak til færre nivåer innen dette ferdighetsområdet er at det ikke finnes oppgaver på høyere nivå enn nivå 4.

15 prosent av voksenbefolkningen har svake ferdigheter i adaptiv problemløsning og er på nivå 1 eller lavere. På dette ferdighetsnivået kan en kun løse enkle problemer med få elementer og lite informasjon i oppgavene. Som vi allerede har sett for de andre ferdighetene, er det mest vanlig med ferdigheter på nivå 3, og for adaptiv problemløsning er det 41 prosent som er på dette ferdighetsnivået. Nivå 3 innebærer at en kan løse problemer i dynamiske omgivelser og kan oppnå flere målsetninger i én og samme oppgave. Det er kun 9 prosent av voksne som har det høyeste ferdighetsnivået i adaptiv problemløsning. Voksne på nivå 4 kan forstå komplekse problemer, i ustrukturerte omgivelser og med mye informasjon. De kan også bruke flere informasjonskilder, bruke løsninger med flere steg for å nå ett eller flere komplekse mål, og tilpasse seg til endringer.

²¹ Som omtalt i kapittel 2.4 tilsvarer oppgavenes vanskelighetsgrad ulike punkter på skalaen, og beregnet ferdighetsskår innebærer at det er 67 prosent sannsynlig at respondenten klarer oppgavene på det nivået hen er plassert.

Figur 3.7 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

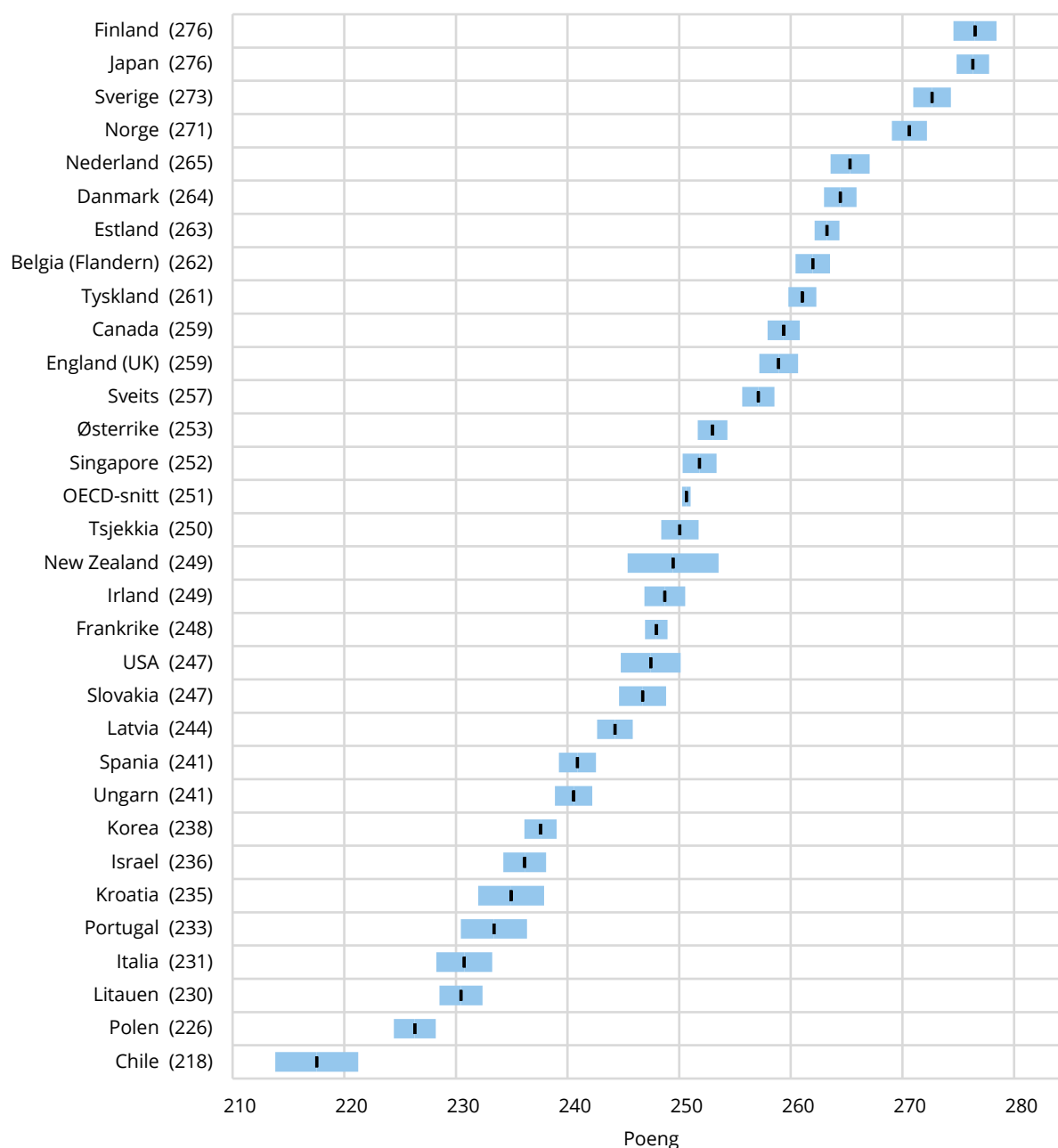
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A11.

Norge skårer også høyt på adaptiv problemløsning sammenlignet med andre land

For adaptiv problemløsning er gjennomsnittlig ferdighetsskår for alle OECD-land 251 på skalaen fra 0 til 500. Finland, Japan, Sverige og Norge skiller seg igjen ut ved å ha de høyeste gjennomsnittlige ferdighetene. I motsetning til leseferdighet og tallforståelse, er forskjellene mellom landene imidlertid mindre for adaptiv problemløsning, og for de fire landene i toppen ligger gjennomsnittene mellom 271 og 276 poeng.

Også når det gjelder adaptiv problemløsning, er det Chile, Polen, Litauen og Italia som har lavest gjennomsnittlig ferdighetsskår, med 218 til 231 poeng. Chile har størst andel med svake ferdigheter i både leseforståelse og tallforståelse, og også i adaptiv problemløsning er over halvparten av befolkningen i Chile på de to laveste ferdighetsnivåene (OECD, 2024a). Som for de to andre ferdighetene, er det Japan som har lavest andel med svake ferdigheter, 11 prosent, mens snittet for alle OECD-land er 30 prosent.

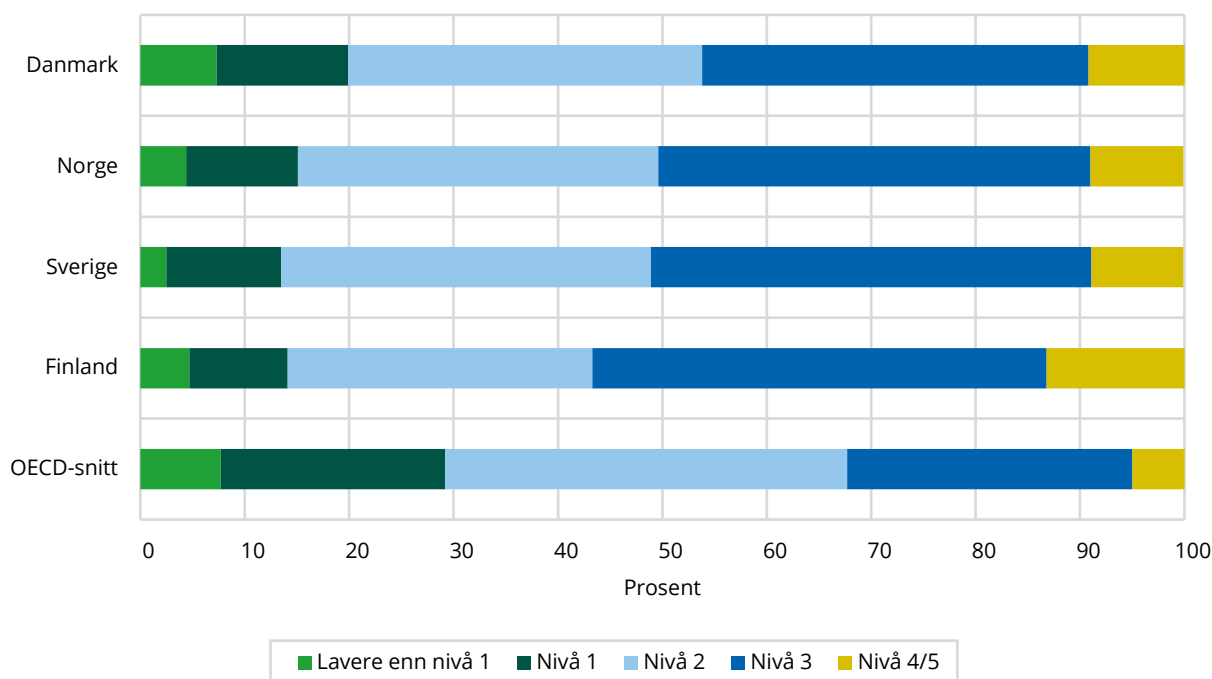
Figur 3.8 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i adaptiv problemløsning. Voksne 16-65 år, etter land. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A12.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land. Resultater for Polen skal tolkes med forsiktighet på grunn av den høye andelen respondenter med uvanlige svarmønstre (OECD, 2024a).

I snitt i alle OECD-land er det 29 prosent av voksne som har svake ferdigheter i adaptiv problemløsning. Dette er ferdighetsområdet med størst andel med svake ferdigheter. Til sammenligning har 20 prosent av voksne i Danmark svake ferdigheter i adaptiv problemløsning, mot 14-15 prosent i de andre nordiske landene. Finland har størst andel voksne med ferdigheter på nivå 4, med 13 prosent, som er 4 prosentpoeng høyere enn i Norge, Danmark og Sverige. I snitt for alle OECD-land er det 5 prosent av voksne som er på høyest ferdighetsnivå i problemløsning.

Figur 3.9 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, nordiske land og OECD-snitt. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen A13.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land.

3.4. Sammenhenger mellom ferdigheter

I dette kapitlet har vi sett at Norge er blant landene med de beste ferdighetene. Både i leseforståelse, tallforståelse og i adaptiv problemløsning har Norge en gjennomsnittlig ferdighetskår som er betydelig høyere enn OECD-snittet. Det er de samme landene – Finland, Japan, Sverige, Nederland og Norge – som er på toppen i alle ferdighetene, samtidig som Chile, Polen, Litauen og Portugal gjennomgående er å finne i bunnen av fordelingen. Resultatene kan tyde på at gode leseferdigheter går hånd i hånd med gode ferdigheter i tallforståelse og adaptiv problemløsning. Men hvor sterkt henger ferdighetene egentlig sammen? I dette delkapitlet vil vi undersøke sammenhenger mellom ferdigheter ved å bruke korrelasjonsmatriser, et mål på hvor sterkt de ulike ferdighetene henger sammen.

Korrelasjonskoeffisienten er et tall mellom 0 og 1, og jo nærmere 1, jo sterkere er sammenhengen mellom to ferdigheter. Resultatene viser at det er sterk korrelasjon mellom leseferdigheter, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Korrelasjonen mellom adaptiv problemløsning og leseferdigheter er 0,88, mens koeffisienten for sammenhengen mellom adaptiv problemløsning og leseferdigheter er 0,85. Også leseferdigheter og tallforståelse korrelerer sterkt, med en koeffisient på 0,88. Oppsummert ser vi at det er sterke sammenhenger mellom de ulike ferdighetene, og at det er stor sannsynlighet for at en person med gode leseferdigheter også vil ha gode ferdigheter i tallforståelse eller motsatt.

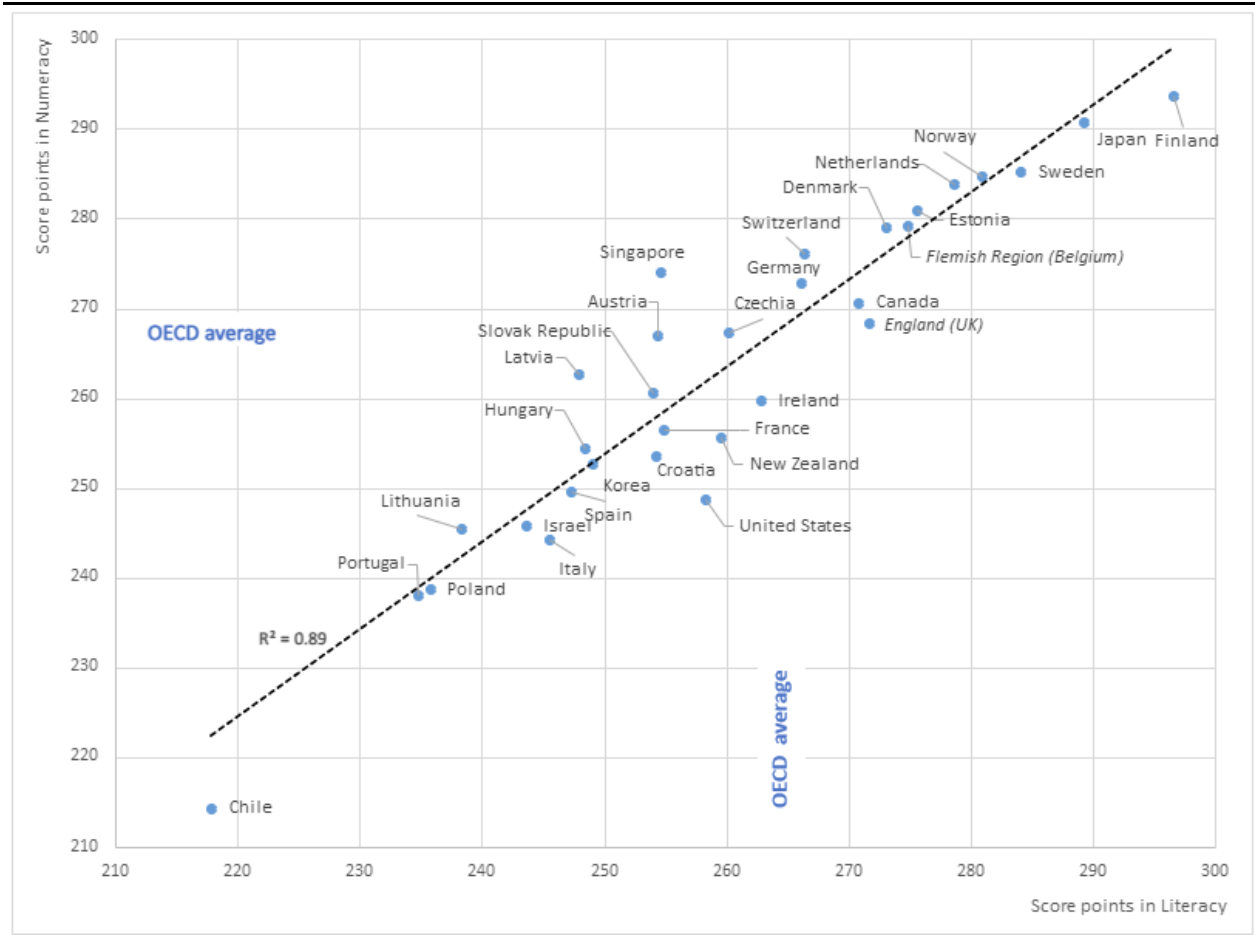
Tabell 3.13 Korrelasjon mellom ferdighetene. 2023

	Adaptiv problemløsning	Leseforståelse	Tallforståelse
Adaptiv problemløsning	1,00	0,88	0,85
Leseforståelse	0,88	1,00	0,88
Tallforståelse	0,85	0,88	1,00

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Sammenhengene mellom ferdighetene vi finner i Norge, finner en også i analyser av data fra alle land og OECD finner en positiv korrelasjon mellom ferdighetene på landsnivå (OECD, 2024a). Land som skårer over snittet på en av ferdighetene, har også resultater over snittet i de andre ferdighetene. En grafisk fremstilling av gjennomsnittsskårene for lese- og tallforståelse viser at disse sammenhenger er like sterke blant landene som skårer lavt og de som skårer høyt.

Figur 3.10 Sammenligning av ferdighetsskårene i lese- og tallforståelse for OECD-land. 2023

Kilde: OECD (OECD, 2024a).

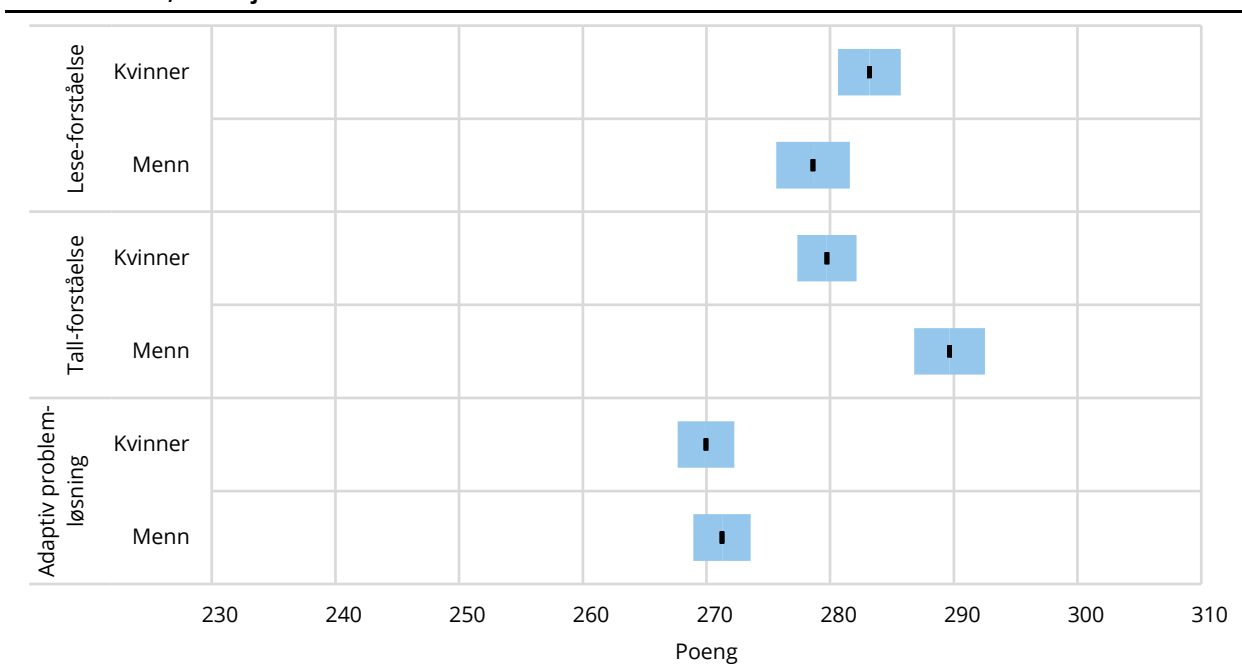
4. Ferdigheter hos enkelte befolkningsgrupper

I kapittel 3 har vi sett på gjennomsnittlig ferdighetsskår og nivåfordeling i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning i Norge og andre land. I et internasjonalt perspektiv er Norge blant landene med høyest ferdighetsnivå innen alle tre ferdighetsområder, men tidligere undersøkelser av voksnes ferdigheter har vist at ferdigheter varierer mellom ulike grupper i befolkningen (Bjørkeng, 2013). I dette kapitlet går vi nærmere inn på ferdighetsforskjeller mellom ulike grupper i 2023. Vi ser på forskjeller mellom kvinner og menn, og mellom ulike aldersgrupper. Kapitlet tar også for seg betydningen av høyeste fullførte utdanningsnivå, innvandringsbakgrunn, foreldrenes utdanningsnivå og geografiske forskjeller.

4.1. Kjønn

Gjennomsnittlig ferdighetsskår for leseforståelse blant voksne er 281 på skalaen fra 0 til 500, men når vi ser på ferdighetene blant kvinner og menn, har kvinner i snitt bedre leseforståelse enn menn. Mens gjennomsnittet blant kvinner er 283 poeng, er tilsvarende snitt 279 poeng blant menn.²² For tallforståelse er kjønnsmønsteret omvendt, med henholdsvis 290 og 280 poeng, og menn skårer i snitt hele 10 poeng høyere enn kvinner.

Figur 4.1 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter kjønn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B1.

I adaptiv problemløsning er kjønnsforskjellen ikke signifikant, og vi kan si at kvinner og menn har i snitt like gode ferdigheter. Resultater fra PIAAC1 viste at menn hadde litt bedre ferdigheter i problemløsning enn kvinner (Bjørkeng, 2013), men i adaptiv problemløsning er det altså ingen nevneverdige kjønnsforskjeller.

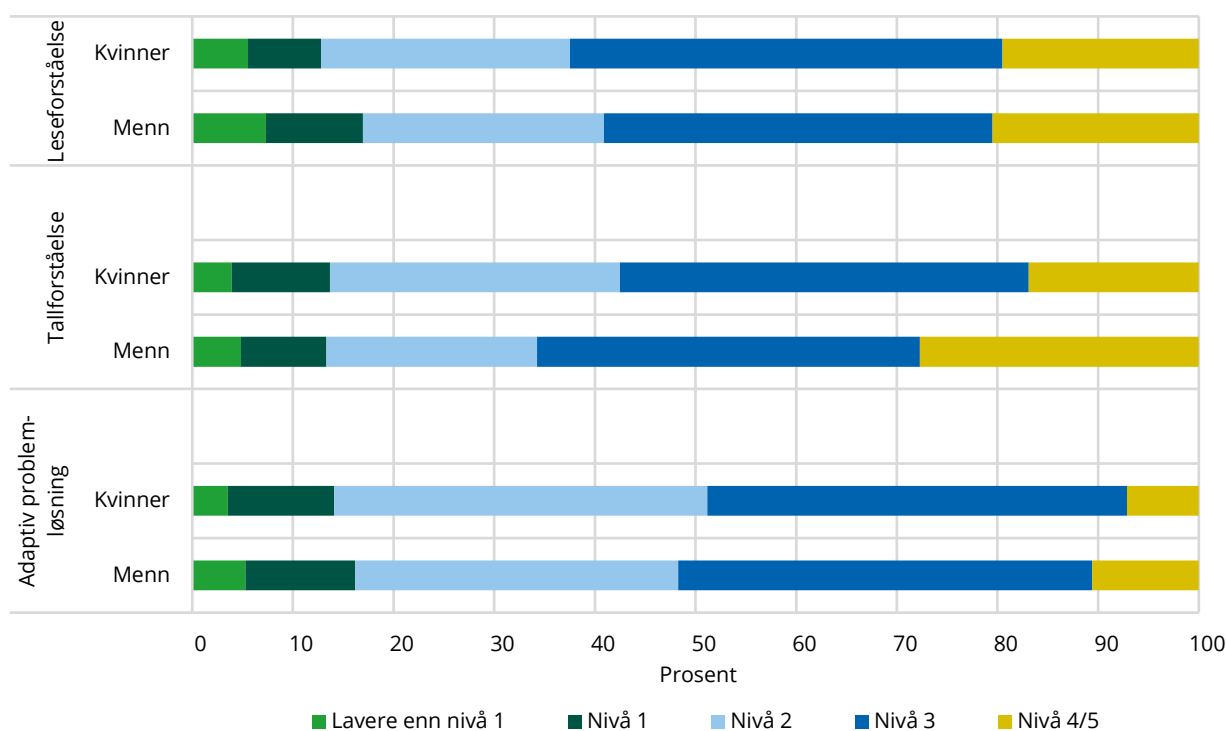
²² Når konfidensintervallene for gjennomsnittlig ferdighetsskår overlapper, slik de gjør for leseforståelse til kvinner og menn, konkluderer vi ofte at det *ikke* er signifikante forskjeller mellom to grupper. Det kan likevel være tilfeller hvor denne forskjellen er statistisk signifikant når det tas hensyn til begge gruppenes verdier samlet (f.eks. i en t-test). Differansen i skårene mellom kvinner og menn er nesten 5 poeng. Og selv om konfidensintervaller til gjennomsnittsskårene vist i figur 4.1 overlapper, ligger konfidensintervallet til denne differansen under null (tabell B1) og viser at forskjellen er signifikant. Vi kan derfor konkludere, i tråd med OECD (2024a), at kvinner i snitt har bedre leseforståelse enn menn.

Kjønnsforskjeller i lesing er størst blant de med lave ferdigheter. 17 prosent av menn har svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere i lesing, mot 13 prosent av kvinner. Andel på øverste ferdighetsnivå, nivå 4/5, er omtrent like stor blant kvinner og menn, der hver femte skårer på det øverste nivået i leseforståelse.

I tallforståelse har kvinner og menn omtrent like stor andel med svake ferdigheter, med 13-14 prosent i begge gruppene. Menn har imidlertid en betydelig større andel med ferdigheter på nivå 4/5 enn kvinner. Hele 28 prosent av mennene er på dette nivået i tallforståelse, mot 17 prosent blant kvinner.

I adaptiv problemløsning er det små kjønnsforskjeller i andel med svake ferdigheter, med henholdsvis 16 og 14 prosent i favør kvinner. Samtidig som menn har en noe større andel med svake ferdigheter, er det også en noe større andel blant menn som har svært gode ferdigheter i adaptiv problemløsning enn blant kvinner, henholdsvis 11 og 7 prosent.

Figur 4.2 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter kjønn, 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene B2-B4.

Internasjonale resultater viser et lignende kjønnsmønster også i andre land – hvor kvinner har bedre leseforståelse, og menn skårer i snitt bedre i tallforståelse (OECD, 2024a). Kjønnsforskjellene vi finner i PIAAC2 gjenspeiler kjønnsforskjeller som vi allerede finner i elevers utdanningsløp. Resultater fra nasjonale prøver, som gjennomføres hvert år på 5., 8. og 9. trinn, viser at det er en større andel gutter på de laveste mestringsnivåene i lesing, samtidig som det er en større andel jenter som skårer på de laveste mestringsnivåene i regning (Statistisk sentralbyrå, 2023b). Også PISA-undersøkelsen viser tydelige kjønnsforskjeller i lesing i jentenes favør (Jensen et al., 2023).

Som omtalt i kapittel 3, er resultatene fra PIAAC1 og PIAAC2 ikke direkte sammenlignbare, da PIAAC2 inkluderer dørstokkintervjuer og kartlegger ferdigheter også blant personer som ikke kan språket godt nok til å delta i undersøkelsen. Holder vi personer som deltok i dørstokkintervjuet utenfor, kan vi analysere utviklingen i kjønnsforskjellene fra 2012 til 2023.

Med denne avgrensningen skårer kvinner i snitt 284 poeng, mot 281 blant menn. Kjønnsmønsteret har dermed endret seg sammenlignet med tidligere kartlegginger. Mens kvinner har forbedret sine leseferdigheter mellom 2012 og 2023 med 8 poeng, kan vi ikke se samme utvikling blant menn. Kjønnforskjeller i 2023 er omtrent like store som i 2012, de har bare snudd fra å være i favør menn til å være i favør kvinner. Noe av bakgrunnen for denne endringen, kan være at det har blitt større utdanningsforskjeller mellom kvinner og menn over tid. I 2012 hadde 33 prosent av kvinner over 16 år universitets- og høgskoleutdanning, mot 27 prosent av menn. Utdanningsgapet mellom kvinner og menn har økt, og i 2022 hadde henholdsvis 42 og 32 prosent dette utdanningsnivået (Statistisk sentralbyrå, 2024d). I delkapittel 4.3 skal vi se nærmere på utdanningsnivåets betydning for ferdighetene, men at kvinner har et høyere utdanningsnivå enn menn nå enn tidligere, er en faktor som kan ha bidratt til en forbedring i kvinners ferdigheter i leseforståelse sammenlignet med 2012.

Tabell 4.1 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter kjønn

	PIAAC1		PIAAC2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
Menn	280	1,0	281	1,5	(1)	3,7
Kvinner	276	0,9	284	1,3	8	3,6
Forskjell, menn vs. kvinner	4	1,4	(-3)	2,1	-7	2,5
Tallforståelse						
Menn	286	1,2	292	1,5	(7)	3,5
Kvinner	271	1,1	281	1,2	10	3,4
Forskjell, menn vs. kvinner	15	1,6	12	2	(-3)	2,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

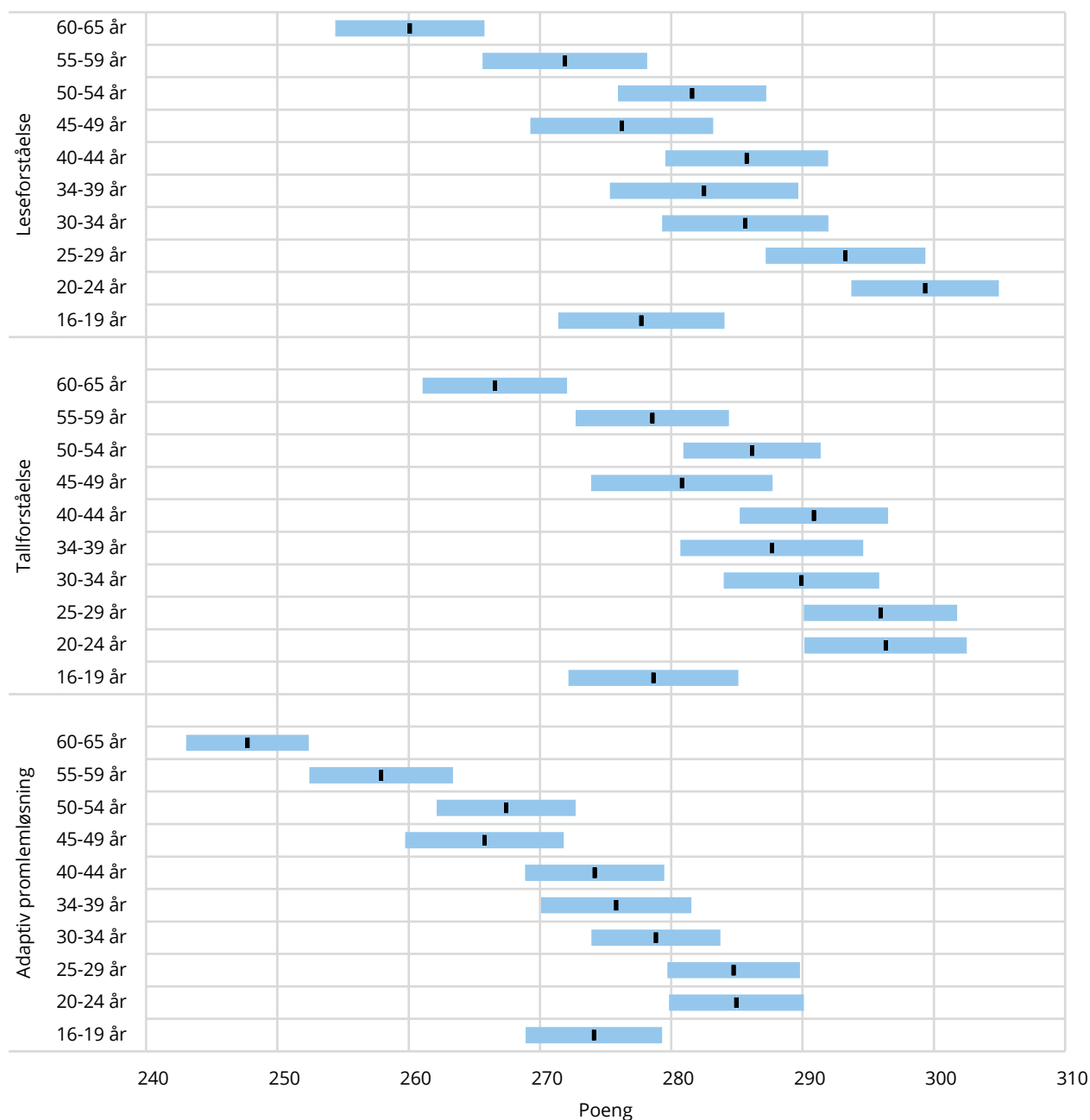
Note: Dørrstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskåre før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

I 2012 hadde menn i snitt 286 poeng i tallforståelse, mot 271 blant kvinner. Kjønnforskjellene vi finner i tallforståelse i 2023 er også i favør menn, 292 mot 281 poeng, men samtidig viser resultatene at kjønnforskjellen har blitt mindre siden 2012. Dette skyldes en forbedring i tallforståelse blant kvinner med 10 poeng, mens tilsvarende forbedring blant menn (7 poeng) ikke er signifikant.

4.2. Alder

Forrige kartlegging av voksnes ferdigheter viste at ferdigheter varierer mellom aldersgrupper. I 2012 var det gjennomsnittlige ferdighetsnivået i lese- og tallforståelse lavest blant de yngste og blant de eldste aldersgruppene (Bjørkeng, 2013). Også PIAAC2 viser at det er aldersforskjeller i leseforståelse. Det er personer i alderen 20–24 og 25–29 år som har høyest gjennomsnittlig leseforståelse. Unge voksne mellom 16–19 år og eldre voksne mellom 55 og 65 år, har imidlertid leseferdigheter som er under gjennomsnittet for hele voksenbefolkningen. Det er spesielt de eldre voksne som viser signifikant svakere resultater enn de andre aldersgruppene (vedleggstabellen B6).

Når det gjelder tallforståelse, ser vi de samme aldersmønstrene som for leseforståelse, hvor aldersgruppene 20–24 år og 25–29 år skiller seg ut ved å ha høyest gjennomsnittlig skår. Også i tallforståelse har aldersgruppen 16–19 år, sammen med personer i alderen 55–65 år, ferdigheter under snittet for voksenbefolkningen. Internasjonale resultater bekrefter at det er personer i alderen 55–65 år som i snitt har dårligst ferdigheter. Hvilke aldersgrupper som i snitt har de beste ferdighetene varierer mellom land, men i de aller fleste landene er det aldersgruppen 25–34 år som har de beste ferdighetene (OECD, 2024a).

Figur 4.3 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B6.

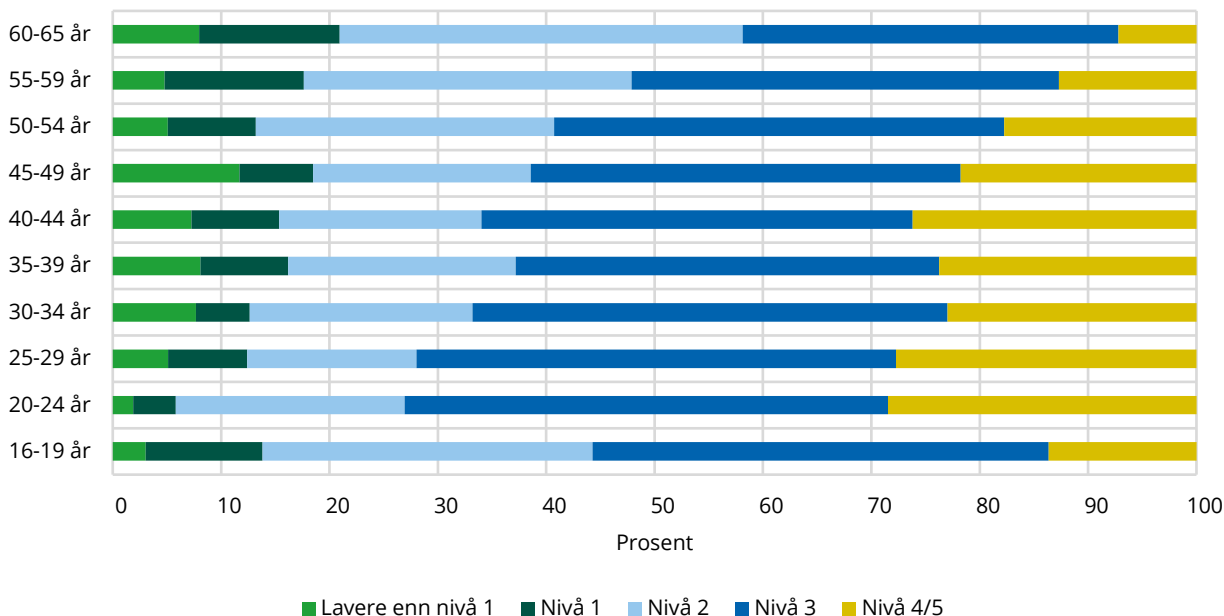
Mens de yngste og de eldste i snitt har lavest ferdigheter i leseforståelse og tallforståelse, er aldersmønsteret noe annerledes når vi ser på adaptiv problemløsning. Her er det alle aldersgrupper yngre enn 45 år som skårer over snittet for hele voksenbefolkningen. Det er igjen unge voksne i aldersgruppene 20–24 år og 25–29 år som skiller seg ut ved å ha de aller beste ferdighetene i adaptiv problemløsning, med 285 poeng i de begge aldersgruppene. Aldersgruppen 16–19 år har omtrent samme ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning som aldersgruppene 34–39 og 40–44 år. Med stigende alder er ferdighetene i adaptiv problemløsning dårligere, og blant personer som er 60–65 år er gjennomsnittlig skår i underkant av 250 poeng.

Ferdigheter utvikles gjennom livet, og vi ser at den yngste og de eldste aldersgruppene skårer lavere enn de andre aldersgruppene også i andre land. Mens aldersgruppen 16-19 år fortsatt er under

grunnopplæringen og utvikler sine ferdigheter, er de eldste ofte i fare for å få svekkede ferdigheter. Når vi sammenligner hvordan de ulike aldersgruppene gjør det internasjonalt, ser vi at Norge skårer godt over OECD-snittet i alle tre ferdighetsområder (vedleggstabell B7). Det er voksne i aldersgruppen 20-24 år og de over 50 år som skårer over 20 poeng høyere enn OECD-snittet i de respektive aldersgruppene.

Som allerede illustrert i kapittel 3, skjuler gjennomsnittet at det kan være store variasjoner innad i gruppene og vi ser derfor også på fordelingen av ferdighetsnivåer i ulike aldersgrupper for å vite hvor stor andel som har svake og svært gode ferdigheter. Vi har sett at den yngste og de eldste aldersgruppene i snitt har dårligere leseforståelse og tallforståelse enn snittet for alle voksne. Blant personer i alderen 60 år eller eldre har 21 prosent svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere i lesing, og tilsvarende andel er 14 prosent blant de yngste i alderen 16-19 år. Den eldste aldersgruppen er også den med lavest andel på det høyeste ferdighetsnivået, nivå 4/5. At de eldste voksne har lavere ferdigheter enn andre aldersgrupper ser man også i andre land (OECD, 2024a). Størst andel med svært gode ferdigheter i leseforståelse på nivå 4/5 finner vi blant aldersgruppen 20-24 år, hvor 29 prosent har ferdigheter på dette nivået. Aldersgruppen 20-24 år er også gruppen med lavest andel med svake leseferdigheter med 6 prosent.

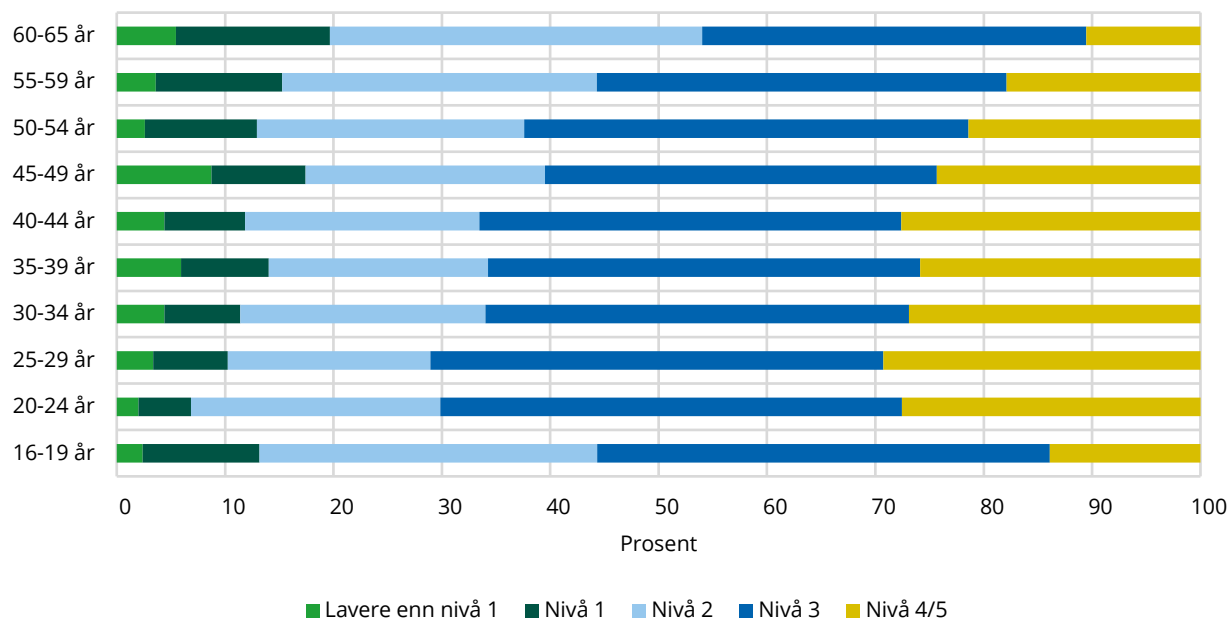
Figur 4.4 Andel av voksne 16-65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B8.

Andel personer på de laveste ferdighetsnivåene i tallforståelse er størst i de eldste aldersgruppene, og blant personer 60-65 år har hver femte person ferdigheter på nivå 1 eller lavere. De yngste og de eldste aldersgruppene er gruppene med lavest andel med svært gode ferdigheter i tallforståelse på nivå 4/5. Størst andel på nivå 4/5 finner vi blant personer i aldersgruppene 20-24 år og 25-29 år, hvor nesten 3 av 10 er på dette ferdighetsnivået.

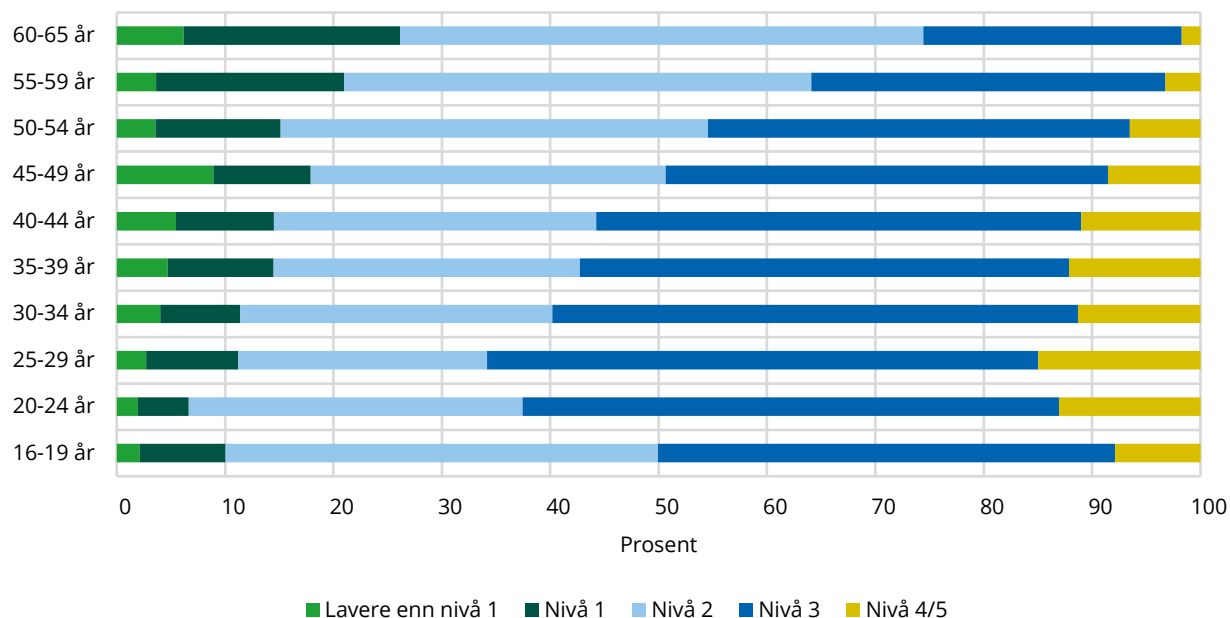
Figur 4.5 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B9.

Aldersgruppene 55–59 år og 60–65 år er også de som har størst andel med svake ferdigheter i adaptiv problemløsning, med 21 og 26 prosent på nivå 1 eller et lavere. I disse aldersgruppene er det svært sjeldent å ha svært gode ferdigheter i adaptiv problemløsning og kun 2-3 prosent er på det høyeste nivået, nivå 4. Til sammenligning er 13-15 prosent av personene i aldersgruppene 20–24 år og 25–29 år på høyeste nivå i adaptiv problemløsning.

Figur 4.6 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B10.

Sammenligner vi resultatene fra 2012 og 2023, ser vi lignende aldersmønstre, hvor både de yngste i alderen 16–19 år og personer over 54 år har lavest gjennomsnittlig ferdighetsskår. Resultatene viser en signifikant forbedring i leseforståelse blant personer i aldersgruppen 20–24 år. Denne gruppen hadde i snitt 282 poeng i leseforståelse i 2012, men skårer 299 poeng i 2023. Også blant personer

50–54 år har leseforståelsen blitt bedre, med en økning på 10 poeng mellom 2012 og 2023. Blant de andre aldersgruppene kan vi ikke konkludere med at leseforståelsen har endret seg.

Tabell 4.2 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter alder

	PIAAC 1		PIAAC 2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
16-19 år	268	2,5	278	3,2	(9)	5,2
20-24 år	282	2,2	299	2,9	18	4,9
25-29 år	288	2,7	295	3,0	(7)	5,2
30-34 år	289	2,5	288	3,2	(-1)	5,2
34-39 år	288	2	285	3,5	(-4)	5,2
40-44 år	288	2,5	289	3,1	(1)	5,2
45-49 år	282	1,9	282	3,6	(0)	5,2
50-54 år	273	2,1	282	2,9	10	4,8
55-59 år	266	2,2	274	3,1	(7)	5
60-65 år	258	1,8	261	2,9	(3)	4,7
Tallforståelse						
16-19 år	264	2,7	279	3,3	15	5,2
20-24 år	278	2,7	296	3,1	18	5,1
25-29 år	280	2,8	298	2,8	17	5,0
30-34 år	289	2,6	292	2,9	(3)	5,0
34-39 år	289	2,4	290	3,4	(1)	5,1
40-44 år	289	3,0	294	2,8	(5)	5,1
45-49 år	282	2,2	286	3,5	(4)	5,1
50-54 år	278	2,2	287	2,6	(9)	4,6
55-59 år	272	2,7	280	2,8	(9)	4,9
60-65 år	259	2,3	267	2,7	(8)	4,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

I tallforståelse har unge voksne bedre ferdigheter i 2023 enn i 2012. Mens aldersgruppen 16–19 år i snitt hadde 264 poeng i tallforståelse i 2012, er snittet 279 poeng i 2023. Dette er en signifikant økning på 15 poeng. Også aldersgruppene 20–24 år og 25–29 år har betydelig bedre ferdigheter i tallforståelse i 2023 enn de hadde i 2012, med økninger på henholdsvis 18 og 17 poeng.

Forbedringen i ferdighetene til unge voksne i Norge har vært mer markert enn det vi ser i de fleste andre land. I 2012 hadde unge voksne i alderen 16–19 år ferdigheter i leseforståelse som var under OECD-snittet og av 24 land som deltok i første runde av PIAAC1, oppnådde norske 16–19-åringene den 17. beste skåren. I 2023 skårer 16–19-åringene betydelig bedre og oppnår den 7. høyeste skåren. Vi ser tilsvarende utvikling for aldersgruppen 20–24 år, som i 2023 skårer over 25 poeng høyere enn OECD-snittet. Norge er blant de fem beste landene i leseforståelse i denne aldersgruppen, sammen med Finland, Japan, Estland og Nederland. Endringer i tallforståelse blant de yngste gruppene viser en lignende utvikling, hvor de yngste aldersgruppene i Norge plasserer seg betydelig bedre sammenlignet med andre land i 2023 enn i 2012.

At aldersgruppene 16–19 år og 20–24 år gjør det bedre i 2023 enn i 2012, har flere årsaker. Samtidig som unge voksne i Norge har forbedret sine ferdigheter og har den største økningen i leseforståelse av alle deltakerland (OECD, 2024a), har personer i denne aldersgruppen i flere andre land hatt en nedgang i gjennomsnittlig ferdighetsskår i lese- og tallforståelse. Dette tyder på at forbedringen i Norge er spesiell i et internasjonalt perspektiv ved at Norge skiller seg ut med en stor forbedring i ferdigheter til unge voksne.

Man ser ikke bare en forbedring i ferdighetene blant ulike aldersgrupper, men resultatene tyder også på at kohorter som var unge i 2012, har videreutviklet sine ferdigheter. Personer som var i

alderen 16–19 år da PIAAC1 ble gjennomført, er 11 år eldre i 2023. Personer som er i slutten av 20-årene og begynnelsen av 30-årene er nå blant de med høyest ferdighetsnivå i Norge.²³ Resultatene bekrefter altså at ferdighetene utvikler seg gjennom livet. At de eldste aldersgruppene har lavere ferdigheter enn andre aldersgrupper, tyder også på at mindre aktiv bruk av ferdighetene kan føre til at ferdigheter blir dårligere over tid.

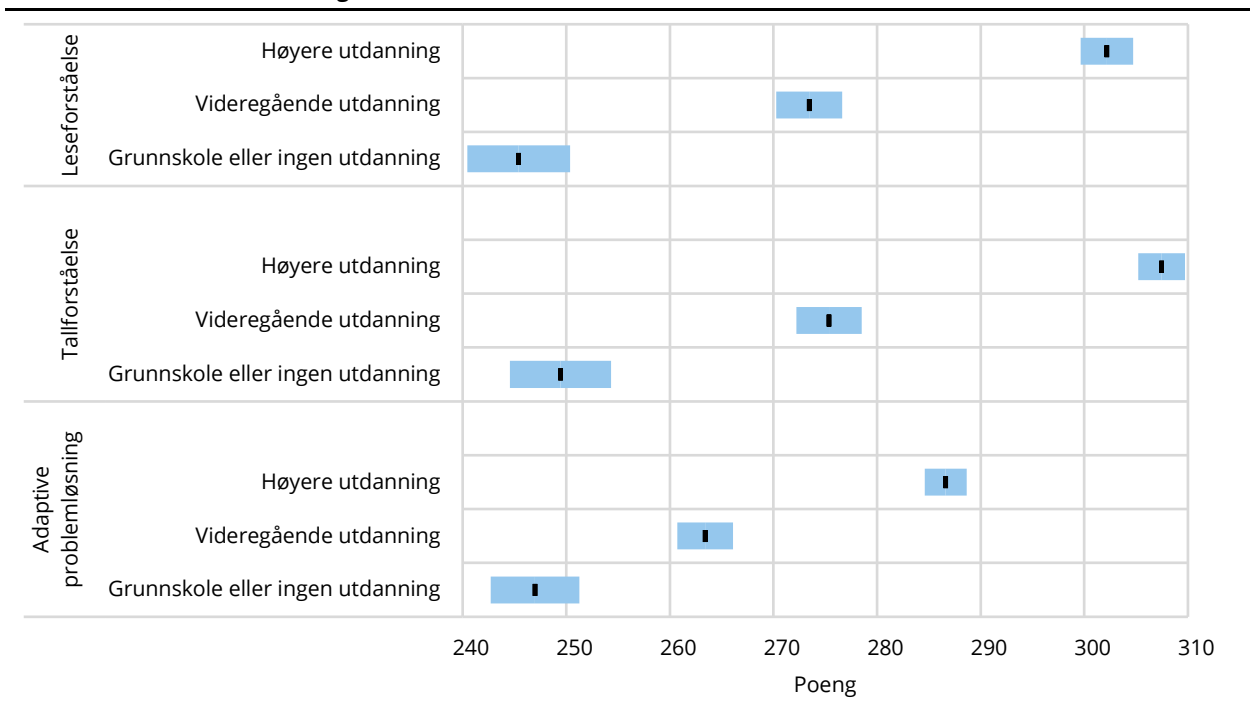
4.3. Utdanningsnivå

Jo høyere utdanningsnivå en har, jo bedre er ferdighetene. Uansett hvilke ferdigheter vi ser på, er det personer med høyere utdanning som i snitt har de høyeste gjennomsnittlige ferdighetene. Personer med videregående utdanning har et lavere gjennomsnittlig ferdighetsnivå enn de med høyere utdanning, og personer med grunnskole eller ingen utdanning har i snitt lavest ferdigheter både i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Dette gjenspeiler funn fra PIAAC1 og fra internasjonale PIAAC-resultater (OECD, 2024a).

I Norge er forskjellene størst i lese- og tallforståelse, hvor avstanden mellom de med grunnskole og de med høyere utdanning er på 57-58 poeng, mens forskjellen er noe mindre for adaptiv problemløsning, hvor gapet er 40 poeng. Internasjonal sammenligning viser at det er betydelig større forskjeller mellom de med høyere utdanning og de med grunnskoleutdanning i mange andre land. Når vi ser på voksne 25 år og eldre, er forskjellene i Norge under OECD-snittet for alle tre ferdighetsområdene (OECD, 2024a).

Samtidig vises store forskjeller når man sammenligner personer med samme utdanningsnivå på tvers av land. For eksempel har personer med videregående utdanning i Finland i snitt bedre ferdigheter enn personer med høyere utdanning i flere andre land som deltok i PIAAC2 (OECD, 2024a).

Figur 4.7 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå. 2023

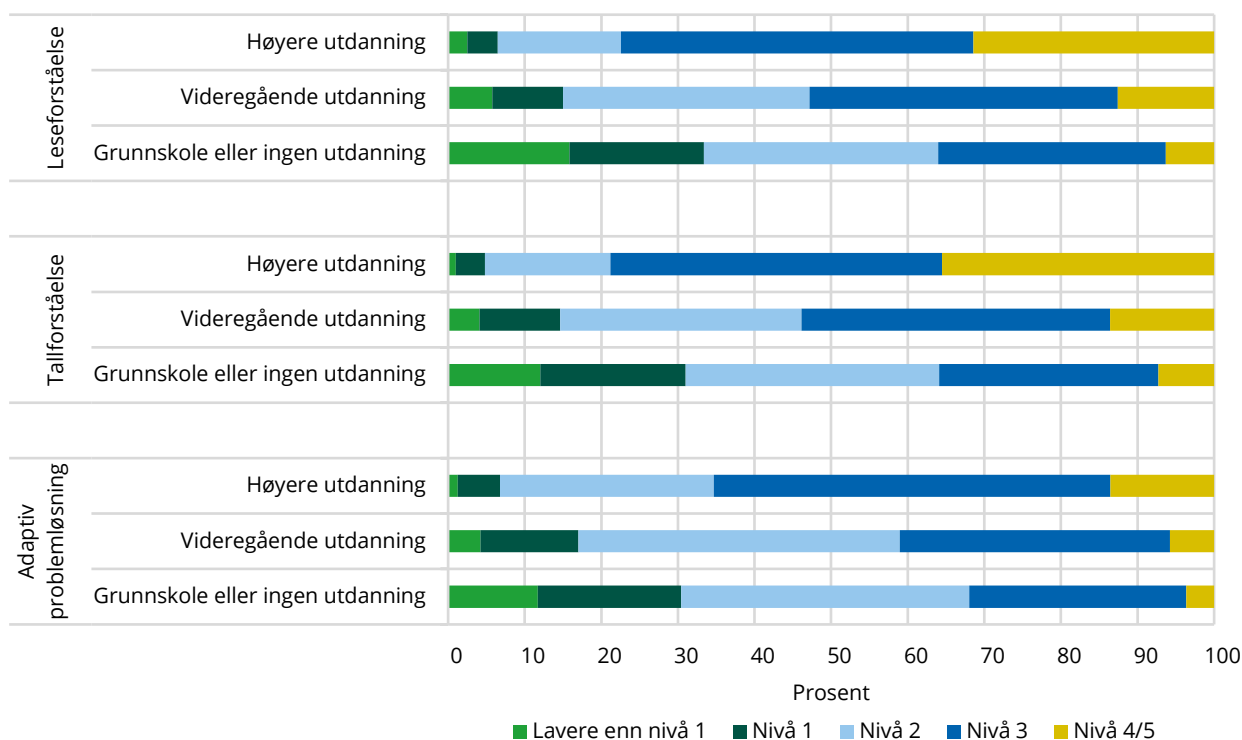

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B11.

²³ For mer informasjon om sammenligning av resultater fra ulike kohorter i 2012 og 2023, se også OECD (2024a).

At ferdighetene er bedre jo høyere utdanningsnivå en har, gjenspeiler seg også i fordelingen på de ulike nivåene. Blant personer med grunnskoleutdanning eller ingen fullført utdanning er det mellom 30 og 33 prosent på ferdighetsnivå 1 eller lavere i alle ferdighetsområder. Samtidig er det svært få på det høyeste ferdighetsnivået. Til sammenligning har kun 5-7 prosent av de med høyere utdanning svake ferdigheter. I sistnevnte gruppe er henholdsvis 31 og 36 prosent på høyeste ferdighetsnivå, nivå 4/5, i leseferdigheter og tallforståelse. Andelen er 14 prosent for adaptiv problemløsning, som også er ferdighetsområdet hvor vi finner de minste forskjellene etter utdanningsnivå.

Figur 4.8 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene B12-B14.

Både i 2012 og i 2013 har vi sett at ferdigheter varierer med utdanningsnivået. Har ferdighetene utviklet seg likt, uavhengig av utdanningsnivå? For å se nærmere på utviklingen over tid blant personer med ulike utdanningsnivåer, holder vi utenfor de yngste aldersgruppene der en stor andel fremdeles er under utdanning, og ser på voksne 25 år og eldre. Så langt i kapittel 4.3 har vi sett på høyeste fullførte utdanningsnivå basert på registerinformasjon, men det er ikke mulig å koble på tilsvarende informasjon på PIAAC1-data. For å kunne sammenligne resultatene, bruker vi derfor selvoppgitt informasjon av respondenten i skjemaet.²⁴ Med denne avgrensningen varierer gjennomsnittlig leseforståelse i 2023 mellom 229 poeng blant de med grunnskole eller ingen utdanning og 301 blant de med høyere utdanning. Personer med høyere utdanning eller videregående har ikke endret ferdighetsnivået sammenlignet med 2012, mens vi ser en nedgang på 23 poeng blant personer med grunnskoleutdanning. Dette innebærer at forskjellene i leseforståelse mellom de med høyere og grunnskoleutdanning har økt fra 50 poeng i 2012 til 72 poeng i 2023.

²⁴ Det er kun små avvik mellom registerinformasjon og selvrapportert informasjon i skjemaet, som vist i delkapittel 2.6.

Tabell 4.3 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Voksne 25 år og eldre, etter utdanningsnivå²⁵

	PIAAC 1		PIAAC 2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
Grunnskole eller ingen utdanning	251	1,8	229	4,2	-23	5,6
Videregående utdanning	271	1,4	270	1,7	(-2)	4
Universitets- og høyskoleutdanning	301	0,9	301	1,3	(0)	3,6
Forskjell, høyere vs. grunnskole	50	2,0	72	4,4	23	4,9
Tallforståelse						
Grunnskole eller ingen utdanning	246	2,2	233	3,9	-13	5,4
Videregående utdanning	273	1,5	274	1,7	(1)	3,7
Universitets- og høyskoleutdanning	304	1,2	307	1,1	(3)	3,4
Forskjell, høyere vs. grunnskole	59	2,5	74	4,1	16	4,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

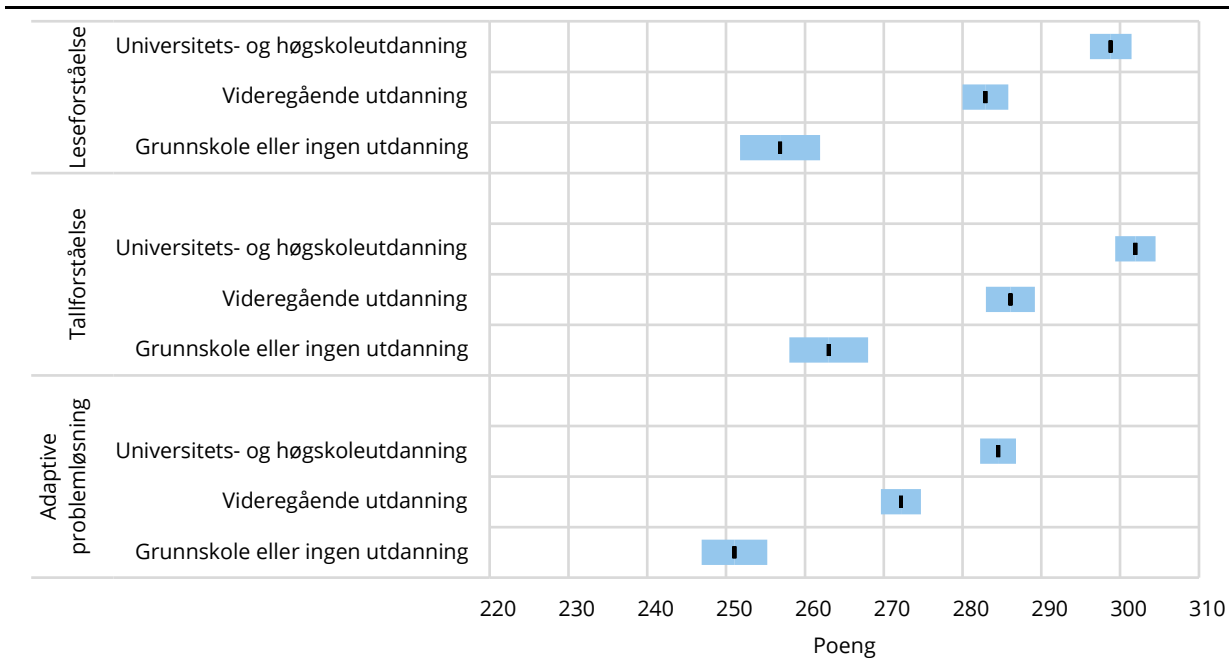
Når det gjelder tallforståelse ligner utviklingen over tid på mønsteret vi finner for leseforståelse. Personer med grunnskole eller ingen utdanning har en nedgang i gjennomsnittlig tallforståelse på 13 poeng mellom 2012 og 2023. Personer med andre utdanningsnivåer har ikke fått bedre eller dårligere ferdigheter i perioden. Vi kan derfor konkludere at forskjeller i ferdigheter mellom de med høyt og lavt utdanningsnivå er større i 2023 enn de var i 2012, og at det skyldes svakere ferdigheter blant de med grunnskole eller ingen utdanning.

4.4. Foreldrenes utdanningsnivå

Personer med høyere utdanning har i snitt bedre ferdigheter enn personer med et lavere utdanningsnivå. Resultater fra PIAAC2 viser imidlertid at det også er variasjon i ferdighetene når vi ser på utdanningsnivået til foreldrene. Blant personer med foreldre som har grunnskoleutdanning er gjennomsnittlig leseferdighet 257 poeng, mot 299 poeng blant personer med høyt utdannede foreldre. Det er lignende resultater også for tallforståelse og adaptiv problemløsning, med forskjeller på forholdsvis 39 og 34 poeng mellom de med høyt og lavt utdannede foreldre. Funnene bekrefter resultater fra PIAAC1, som viste et lignende mønster med tanke på foreldrenes utdanningsnivå (Bjørkeng, 2013).

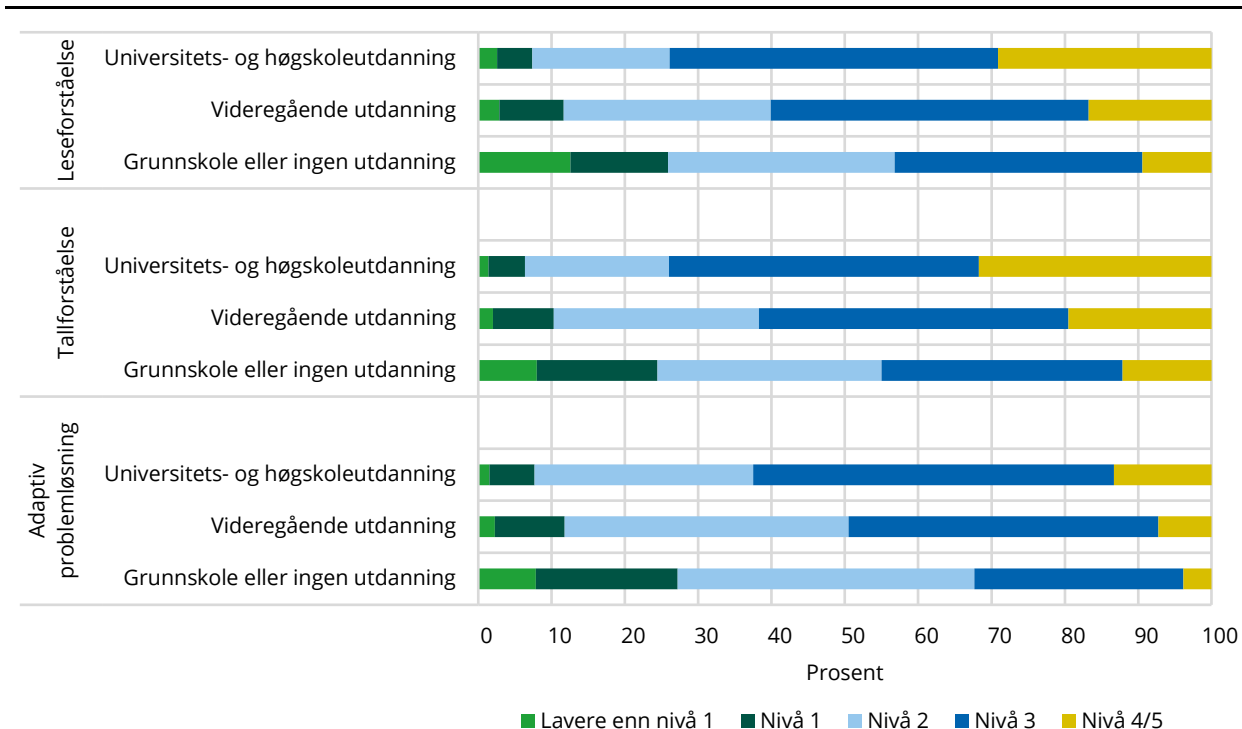
At ferdigheter varierer med foreldrenes utdanningsnivå, er et mønster vi også finner i andre land. For alle land som deltok i PIAAC2, er det i snitt 50 poeng forskjell for leseferdigheter mellom personer med foreldre som har grunnskoleutdanning sammenlignet med de som har foreldre med høyere utdanning (OECD, 2024a). Forskjellene etter foreldrenes utdanningsnivå er altså noe mindre i Norge enn i andre land. Barn av foreldre med høyere utdanning presterer bedre i skolen enn barn der foreldre har et lavere utdanningsnivå (Grenvold, 2022), og en stor andel av studenter i høyere utdanning har foreldre som selv har høyere utdanning (Eurostudent, 2024).

²⁵ Endringer over tid viser til selvoppgitt informasjon om utdanningsnivået, både fra PIAAC1 og fra PIAAC2.

Figur 4.9 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B15.

At personer med lavt utdannede foreldre har dårligere ferdigheter enn personer med en høyere sosial bakgrunn, ser vi også når vi ser på andel personer på de ulike ferdighetsnivåene. Blant personer med foreldre som har grunnskoleutdanning, er det 26 prosent som har svake leseferdigheter på nivå 1 eller lavere. Tilsvarende andeler er henholdsvis 12 prosent og 7 prosent for personer med foreldre med videregående utdanning og universitets- og høyskoleutdanning. Også i tallforståelse og adaptiv problemløsning ser vi et lignende mønster, hvor andel på de laveste ferdighetsnivåene er større jo lavere utdanning foreldrene har. Personer med foreldre med grunnskoleutdanning har også en lavere andel på de øverste ferdighetsnivåene. I sistnevnte gruppe er 9 prosent nivå 4/5 i leseforståelse, mot rundt 30 prosent blant de som har foreldre med høyere utdanning.

Figur 4.10 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene B16-B18.

Også i 2012 var det store forskjeller i ferdighetsnivået når vi tok hensyn til foreldrenes utdanning. Utviklingen viser at forskjeller mellom personer som har foreldre med grunnskoleutdanning og personer som har foreldre med høy utdanning har økt over tid. Selv om vi ikke finner signifikante endringer i leseferdigheter for enkelte grupper, har gapet mellom de med høyt og lavt utdannede foreldre gått fra 35 poeng i 2012 til 45 poeng i 2023. For tallforståelse ser vi derimot en signifikant forbedring av ferdigheter blant personer som har foreldre med universitets- og høgskoleutdanning, men vi kan ikke konkludere at forskjeller mellom gruppene har økt siden 2012.

Tabell 4.4 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Voksne 16-65 år, etter foreldrenes utdanningsnivå

	PIAAC 1		PIAAC 2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
Grunnskole eller ingen utdanning	259	1,5	253	2,6	(-6)	4,4
Videregående utdanning	279	1,0	282	1,5	(3)	3,7
Universitets- og høgskoleutdanning	294	1,2	298	1,4	(4)	3,8
Forskjell, høy vs. lav utdanning	35	1,9	45	3,0	11	3,6
Tallforståelse						
Grunnskole eller ingen utdanning	259	1,8	259	2,5	(1)	4,3
Videregående utdanning	279	1,3	285	1,6	(6)	3,6
Universitets- og høgskoleutdanning	294	1,5	301	1,3	8	3,6
Forskjell, høy vs. lav utdanning	35	2,3	42	3,0	(7)	3,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskåre før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

4.5. Kjønn, utdanning og alder

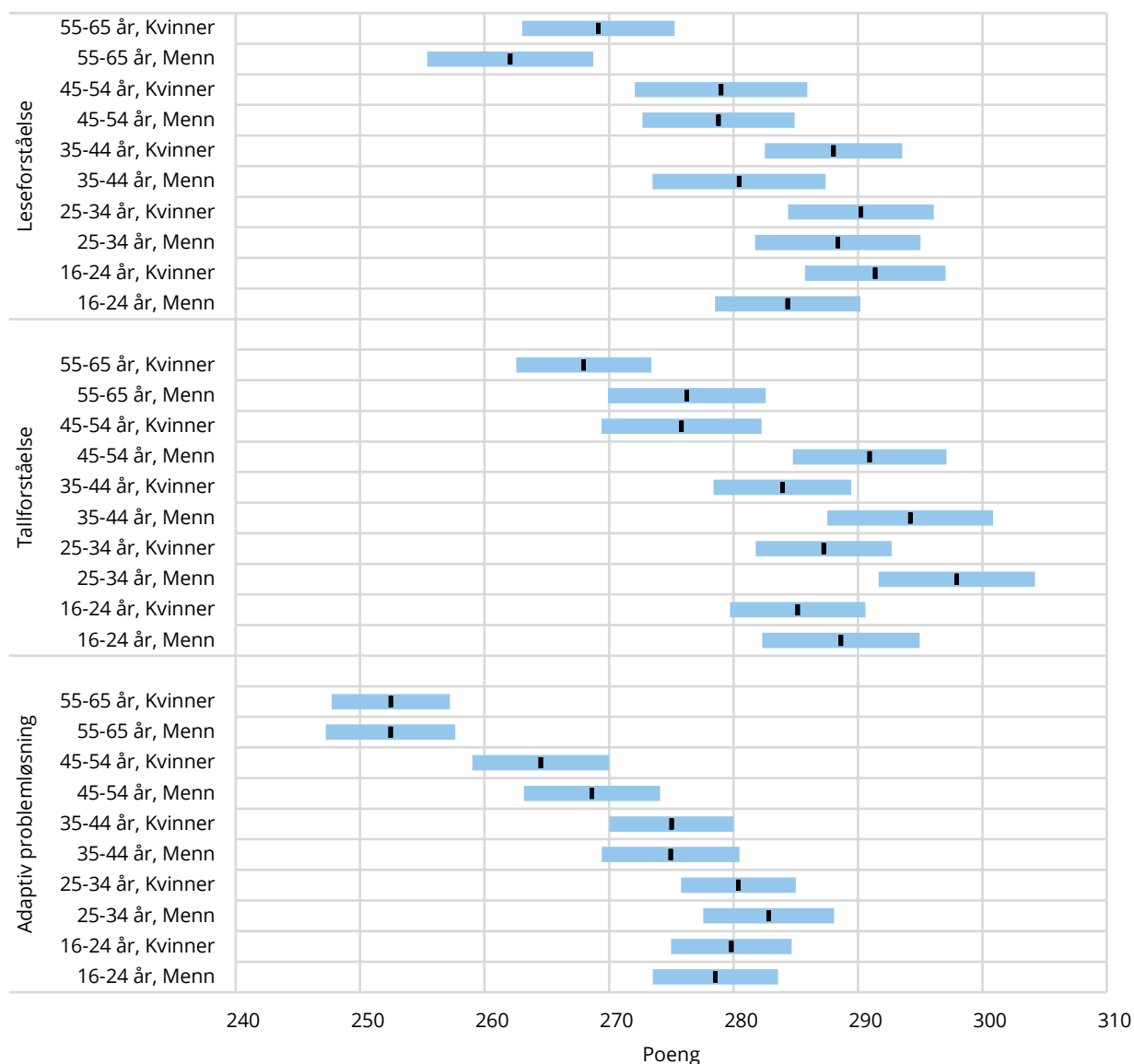
Alder og kjønn

Menn har i snitt bedre ferdigheter i tallforståelse enn kvinner, mens kvinner i snitt har bedre leseferdigheter, og det er også forskjeller mellom ulike aldersgrupper.²⁶ Er kjønnsmønsteret likt i alle aldersgrupper?

Resultater fra PIAAC2 viser at selv om kvinner skårer noe høyere i snitt, finner vi ikke signifikante forskjeller i leseforståelse når vi sammenligner kvinner og menn i samme aldersgrupper. For tallforståelse har menn høyere gjennomsnittlig ferdighet enn kvinner blant voksne 25–54 år, og de skårer mer enn kvinner i de tre aldersgruppene, 25–34 år, 35–44 år og 45–54 år. Kjønnsforskjellene er størst i aldersgruppen 45–54 år, hvor menn i snitt har 15 poeng høyere snittskår enn kvinner. For adaptiv problemløsning er kjønnsforskjellene gjennomgående mindre enn i de to andre ferdighetsområdene og forskjellene gjenspeiler først og fremst et aldersmønster heller enn forskjeller mellom kvinner og menn.

²⁶ I kapittel 4.2 har vi sett på 5-årige aldersgrupper. Når vi ser på alder og kjønn eller alder og utdanning, bruker vi 10-årige aldersgrupper (se vedleggtabell B19).

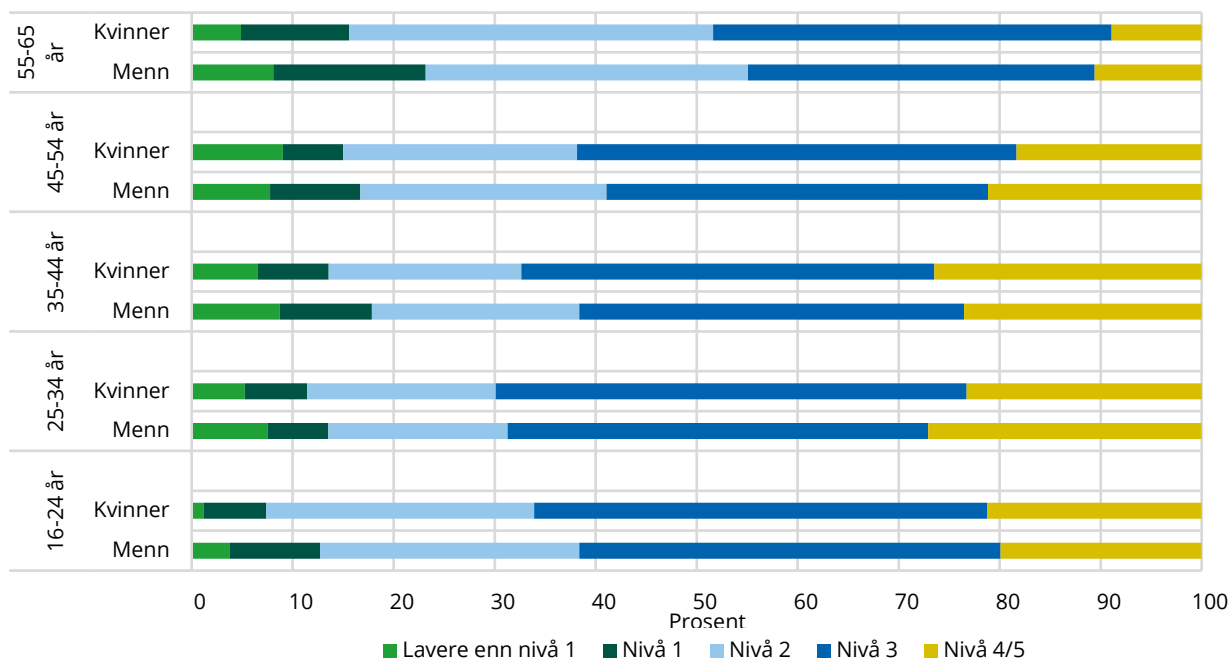
Figur 4.11 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder og kjønn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B23.

Det er visse forskjeller i andel på ulike ferdighetsnivåer når vi sammenligner kvinner og menn i ulike aldersgrupper. For de fleste aldersgruppene viser fordelingen en større andel menn i bunnen og toppen av ferdighetsfordelingen. Unntaket ser vi i aldersgruppene 16–24 og 34–45 år hvor andel kvinner med svært gode ferdigheter, nivå 4/5, er noe større enn blant menn. Selv om kjønnsforskjellene ikke er signifikante grunnet variasjon og størrelse på gruppene, er det i disse to aldersgruppene at kvinner oppnår mye høyere gjennomsnittsskår i leseforståelse enn menn.

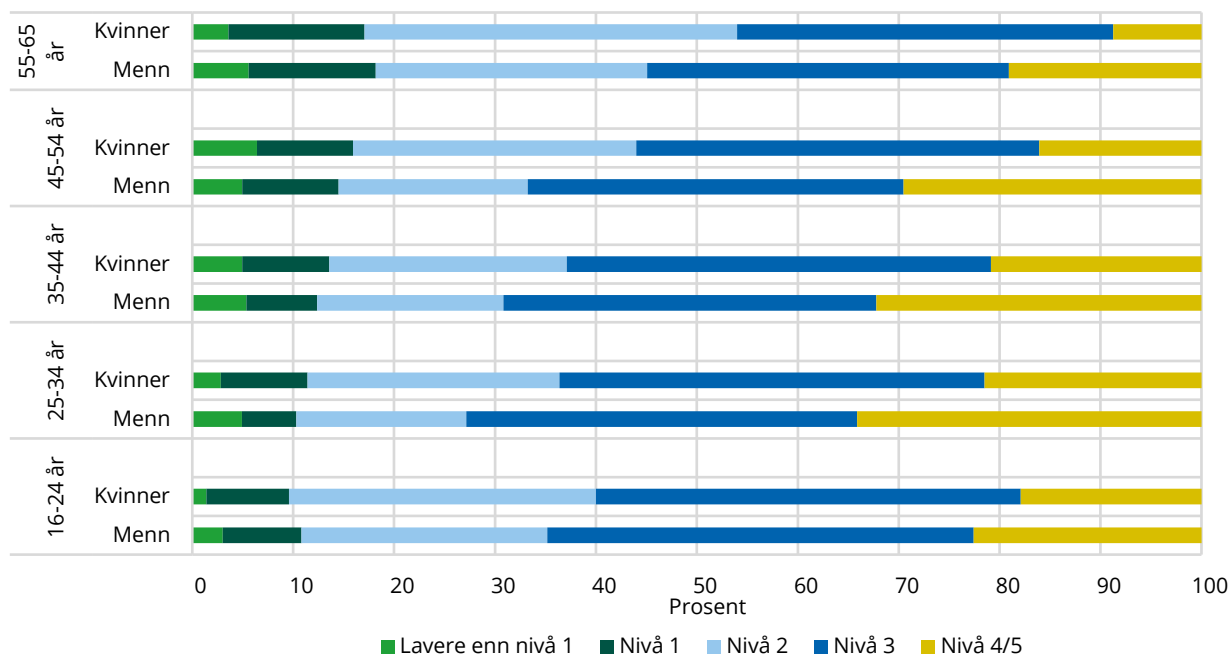
Figur 4.12 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder og kjønn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B24.

For tallforståelse er det størst forskjeller i gjennomsnittsskår i aldersgruppene 25–34 år og 45–54 år. Fordelingen viser at det ikke er store kjønnsforskjeller i andel med svake ferdigheter i aldersgruppen 25–34 år, men det er en betydelig større andel menn på det høyeste ferdighetsnivået i tallforståelse enn blant kvinner. Hver tredje mann i alderen 25–34 år er på ferdighetsnivå 4/5, mot hver femte kvinnene i denne aldersgruppen. Tilsvarende mønster, med små forskjeller i andel med svake ferdigheter og større forskjeller i andel med svært gode ferdigheter i tallforståelse, er det også i aldersgruppen 45–54 år. Her har 30 prosent av menn ferdigheter på nivå 4/5, mens kun 16 prosent av kvinner er på dette ferdighetsnivået i tallforståelse.

Figur 4.13 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder og kjønn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B25.

For adaptiv problemløsning er det generelt mindre kjønnsforskjeller enn i leseferdigheter og tallforståelse, men både i aldersgruppene 25–34 år og 35–44 år er det 4-5 prosentpoeng større andel menn på høyeste ferdighetsnivå enn blant kvinner (vedleggstabellen B26).

I 2012 var det spesielt store kjønnsforskjeller i tallforståelse, og i alle aldersgrupper unntatt 25–34 år var det en lavere andel menn med svake ferdigheter i tallforståelse enn blant kvinnene. Forskjellene var imidlertid betydelig større blant personer eldre enn 35 enn blant de som var 16–24 år (Bjørkeng og Lagerstrøm, 2014). Dette reiser spørsmålet om vi finner det samme i 2023. I alle aldersgrupper er andelen med svake ferdigheter i tallforståelse omtrent like stor blant kvinner og menn i 2023. Samtidig ser vi også i alle aldersgruppene at menn har en større andel på nivå 4/5 i tallforståelse enn kvinner. Også i 2023 er forskjellene i fordelingen av ferdighetsnivåene mindre blant aldersgruppen 16–24 år enn blant de øvrige aldersgruppene.

I dette kapitlet har vi allerede sett at kjønnsforskjellene i leseforståelse har endret seg fra å være i menns favør til å være i kvinners favør, og vi har sett at unge voksne har hatt en signifikant forbedring i sine ferdigheter i tallforståelse. Har kvinner og menn i de samme aldersgruppene hatt samme utvikling over tid, eller finner vi forskjeller i hvordan ferdighetene har utviklet seg blant kvinner og menn?

I leseforståelse har kvinner i alderen 16–24 år hatt en signifikant forbedring i sine ferdigheter på 17 poeng i perioden fra 2012 til 2023 (vedleggstabellen B27). Økningen i gjennomsnittsskåren blant menn i denne aldersgruppen er ikke statistisk signifikant. Også i aldersgruppen 55–65 år er det en signifikant forbedring i kvinners leseferdigheter, samtidig som ferdighetene til menn er uendret.

I tallforståelse ser vi en økning i ferdighetene til både kvinner og menn i aldersgruppen 16–24 år i perioden 2012 til 2023. Økningen i tallforståelse er større blant kvinner, med 19 poeng, mot 13 poeng blant menn. Blant personer i alderen 25–34 år, derimot, har menn forbedret sine ferdigheter, mens økningen i ferdighetene til kvinner ikke er signifikant. I aldersgruppen 55–65 år har kvinner ikke bare forbedret sine ferdigheter i leseforståelse, men de har også hatt en forbedring i tallforståelse. Også her finner vi ingen endringer i gjennomsnittlig ferdighetsnivå blant menn i samme aldersgruppe.

Utdanning og kjønn

Vi har allerede sett at ferdighetene stiger med utdanningsnivå og jo mer utdanning en har tatt, jo høyere er ferdighetene. Likevel er det store forskjeller i gjennomsnittlig ferdighetsskår når vi krysser kjønn og utdanningsnivå. Det er signifikante kjønnsforskjeller i leseforståelse kun blant personer med høyere utdanning, der menn skårer 5 poeng høyere enn kvinner. Blant de med grunnskole eller videregående utdanning, ser vi ikke tydelige forskjeller mellom kjønnene.

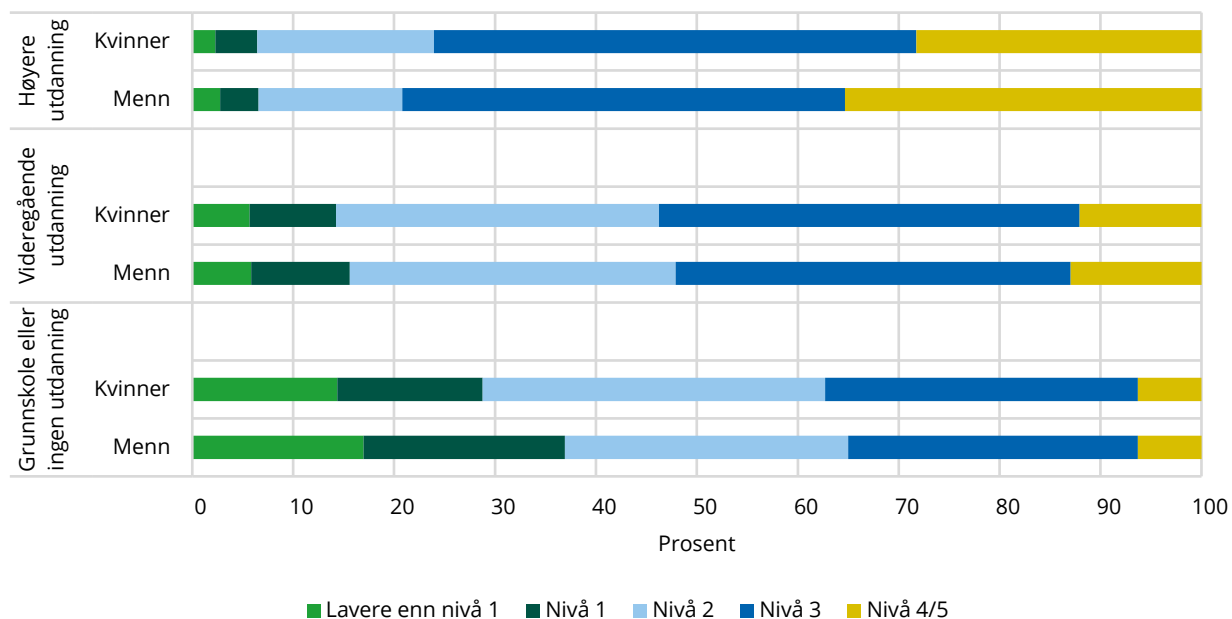
I tallforståelse har menn bedre ferdigheter enn kvinner både blant de med videregående og høyere utdanningsnivå, og forskjellene i gjennomsnittlig ferdighetsskår blir større jo høyere utdanningsnivå en har. Mens det ikke er en signifikant forskjell i tallforståelsesskår mellom kvinner og menn med grunnskoleutdanning, er forskjellen 21 poeng i favør menn blant personer med høyere utdanning. Som vi allerede har sett, er det generelt mindre forskjeller i adaptiv problemløsning og det er ikke noe tydelig mønster når vi krysser kjønn og utdanningsnivå. Kjønnsforskjellene i adaptiv problemløsning er små når vi ser på personer som har oppnådd grunnskolenivå og videregående utdanning, samtidig som det er større forskjeller i menns favør blant personer med høyere utdanning.

Figur 4.14 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B28.

Blant kvinner med grunnskoleutdanning er det en lavere andel med svake ferdigheter enn blant menn med grunnskoleutdanning. 29 prosent av kvinner med grunnskoleutdanning eller ingen fullført utdanning har svake leseferdigheter, mot 37 prosent blant menn i denne kategorien. På den andre siden er det en større andel menn med høyere utdanning med leseferdigheter på det høyeste nivået sammenlignet med kvinner. 35 prosent av menn med høyere utdanning har nivå 4/5 i lesing, mot 28 prosent av kvinner med samme utdanningsnivå.

Figur 4.15 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023

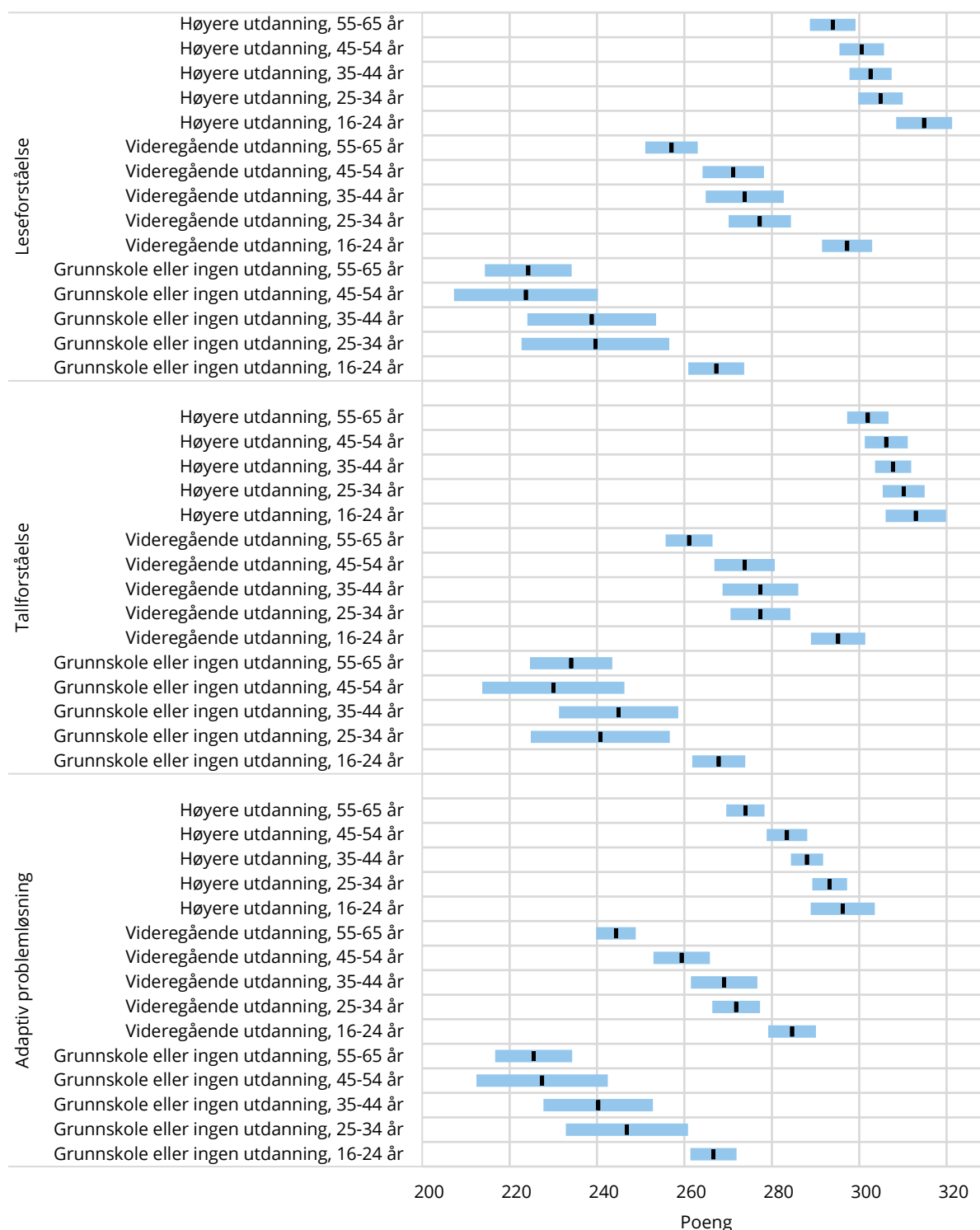
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B29.

For tallforståelse ser man et lignende mønster blant de med høyere utdanning, hvor andel menn på det høyeste ferdighetsnivået er betydelig større enn blant kvinner (vedleggstabellen B30). 25 prosent av kvinnene med høyere utdanning er på nivå 4/5 i tallforståelse, mens hele 48 prosent av menn med høyere utdanning har dette ferdighetsnivået. Også i adaptiv problemløsning har menn med høyere utdanning en høyere andel på det øverste ferdighetsnivået enn kvinner. Samtidig har kvinner med grunnskoleutdanning lavere andel med svake ferdigheter i adaptiv problemløsning enn vi finner blant menn med grunnskoleutdanning (vedleggstabellen B31).

Utdanning og alder

Det er også tydelige forskjeller mellom ulike aldersgrupper når vi tar hensyn til høyeste fullførte utdanningsnivå. Personer i alderen 16–24 år med grunnskoleutdanning har i snitt betydelig høyere ferdigheter enn øvrige aldersgrupper med samme utdanningsnivå. Dette kan henge sammen med at en stor andel i denne aldersgruppen fremdeles er under utdanning og kommer til å oppnå et høyere utdanningsnivå på sikt. Selv om en tar hensyn til utdanning, er det fremdeles forskjeller mellom ulike aldersgrupper. Også blant de med høyest utdanningsnivå, er det i snitt lavere ferdigheter blant eldre aldersgrupper enn blant personer i alderen 16–24 år. Dette mønsteret finner vi både for leseferdigheter, tallforståelse og adaptiv problemløsning.

Figur 4.16 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og alder. 2023

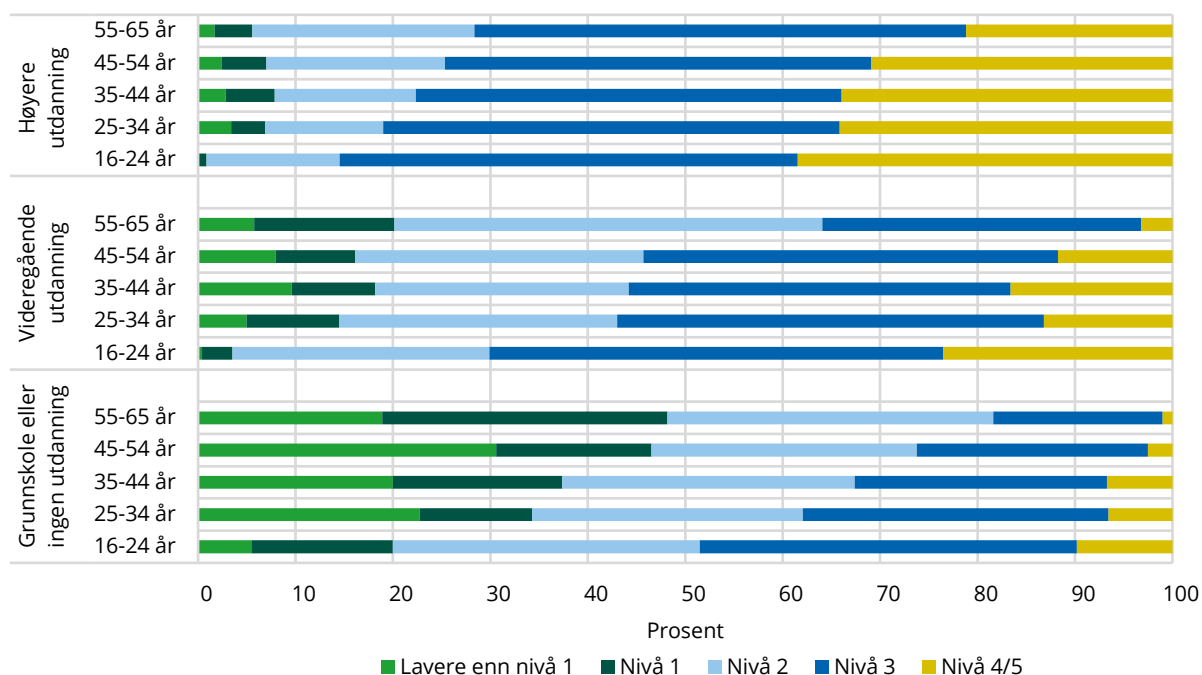

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B32.

Forskjellene gjenspeiles også når vi ser på fordeling av ferdighetsnivåer blant ulike aldersgrupper og ulike utdanningsnivåer. Blant personer i alderen 16–24 år med grunnskoleutdanning er det 19-20 prosent som har svake ferdigheter i lese- og tallforståelse, mens 15 prosent har svake ferdigheter i

adaptiv problemløsning.²⁷ Andel med svake ferdigheter blant personer med grunnskoleutdanning øker med alderen. For eksempel har 34 prosent av de med grunnskoleutdanning i aldersgruppen 25–34 år svake leseferdigheter, mens tilsvarende andel er 48 prosent i aldersgruppen 55–65 år.

Figur 4.17 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og alder. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B33.

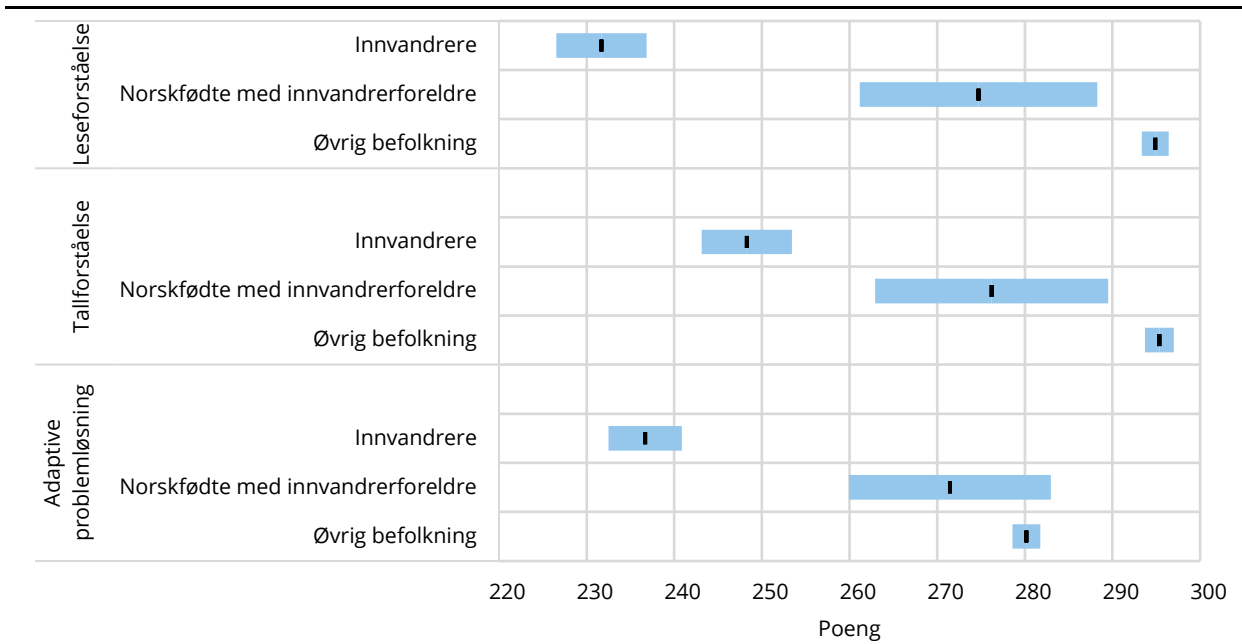
Personer med høyere utdanning har gjennomgående størst andel med ferdigheter på nivå 4/5 på alle områdene, men også her er det tydelige aldersforskjeller. Mens 39 prosent blant de med høyere utdanning i alderen 16–24 år har ferdigheter på dette nivået i leseforståelse, er tilsvarende andel 34 prosent i aldersgruppene 25–34 år og 35–44 år. Blant personer eldre enn 44 år synker andel med ferdigheter på øverste nivå også blant personer med høyere utdanning, noe som gjenspeiler aldersmønsteret vi har omtalt i delkapittel 4.2.

4.6. Innvandringsbakgrunn

Resultater fra PIAAC1 viste at personer med innvandringsbakgrunn i snitt hadde lavere ferdigheter enn norskfødte med innvandrerforeldre eller den øvrige befolkning. Siden 2012 har andel innvandrere i Norge økt og i 2022 er det over 750 000 personer i alderen 16–65 år som er innvandrere (vedleggstabellen B36). Også i 2023 finner man et lignende bilde som i 2012, hvor innvandrere har lavere ferdigheter enn de to andre gruppene. Mens innvandrere i snitt skårer 232 poeng på leseforståelse, er tilsvarende resultat for den øvrige befolkning 295, en forskjell på 63 poeng.

Også i tallforståelse og adaptiv problemløsning er det forskjeller mellom innvandrere og andre grupper i befolkningen, men disse forskjellene er mindre enn i leseforståelse. Forskjellen mellom innvandrere og den øvrige befolkningen er 47 poeng i tallforståelse og 43 poeng i adaptiv problemløsning, begge i favør den øvrige befolkningen.

²⁷ Se vedleggstabellene B29 og B30 for resultater for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

Figur 4.18 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter innvandringsbakgrunn. 2023

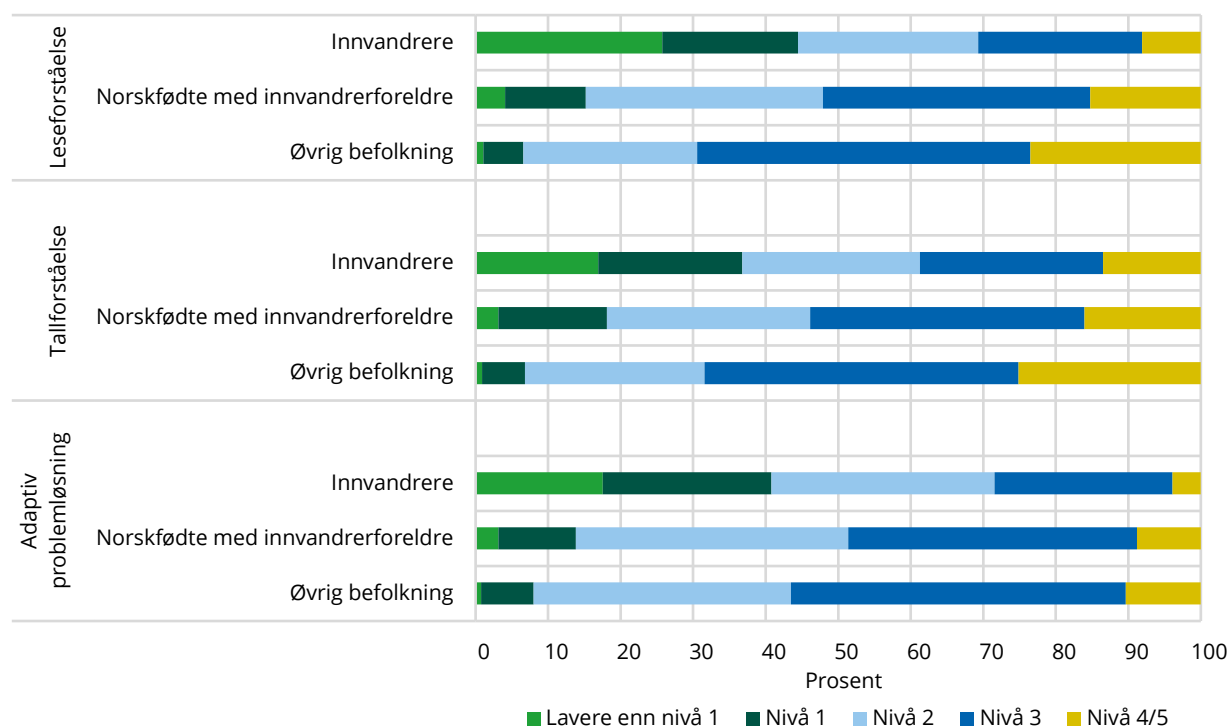
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B36.

Norskfødte med innvandrerforeldre har i snitt bedre ferdigheter enn innvandrere i alle tre områdene, og rundt 20 poeng lavere ferdighetsnivå enn den øvrige befolkningen i lese- og tallforståelse. Norskfødte med innvandrerforeldre er en ung gruppe og de fleste norskfødte med innvandrerforeldre er yngre enn 30 år. De er også en liten gruppe, noe som bidrar til at det er større usikkerhet knyttet til resultatene for denne gruppa (som vist gjennom konfidensintervallene). Vi har allerede sett at det er aldersforskjeller mellom gruppene, og forskjeller mellom norskfødte og den øvrige befolkning kan også gjenspeile aldersforskjellene mellom unge voksne og personer i alderen 25–44 år.

Innvandrere er en heterogen gruppe og personer kan innvandre til Norge av mange ulike grunner. De kan komme på grunn av arbeid og utdanning, eller på grunn av flukt. I tillegg kommer innvandrere fra mange ulike land.²⁸ Testdelen i PIAAC2 er på norsk og kan være vanskeligere for personer som har bodd i Norge i kort tid enn for de som har vært i landet i mange år. Det kan derfor tenkes at det er store variasjoner mellom ulike grupper innvandrere og PIAAC1 har vist at det er store forskjeller innad i gruppen (Bjørkeng og Lagerstrøm, 2014).

Andel med svake ferdigheter er størst for innvandrere i leseforståelse, hvor hele 44 prosent er på nivå 1 eller lavere og kun 8 prosent av innvandrere er på det høyeste nivået i leseforståelse, nivå 4/5. I tallforståelse og adaptiv problemløsning har henholdsvis 37 og 41 prosent av innvandrerne svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere, mens andel på de høyeste nivåene er 13 prosent i tallforståelse og 4 prosent i adaptiv problemløsning. Norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkning har en gjennomgående lavere andel på de laveste ferdighetsnivåene og en tilsvarende høyere andel på nivåene 4 og 5 enn vi finner blant innvandrerbefolkningen.

²⁸ Grunnet usikkerhet i resultater for små grupper, går vi i denne rapporten ikke inn på forskjeller i innvandreres ferdigheter etter landbakgrunn.

Figur 4.19 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter innvandringsbakgrunn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene B37-B39.

Internasjonale resultater fra PIAAC2 bekrefter at innvandrere har dårligere ferdigheter enn andre grupper i befolkningen. Snittet for alle OECD-landene viser at innvandrere i snitt skårer 44 poeng lavere i leseferdigheter, 38 poeng lavere i tallforståelse og 32 poeng lavere i adaptiv problemløsning enn de som er født i landet med innenlands fødte foreldre (OECD, 2024a).²⁹ Ferdighetene er i snitt bedre blant innvandrere som behersker språket, blant dem som oppnådde sin høyeste fullførte utdanning i landet de innvandret til og blant dem som de har bodd i dette landet i 5 år eller mer (OECD, 2024a). Når vi ser på forskjeller mellom grupper slik de er definert av OECD, viser resultatene at forskjeller i ferdighetsnivåene i Norge ligger godt over OECD-snittet.

Innvandrer har i snitt dårligere ferdigheter enn den øvrige befolkning, men hvordan har forskjellene mellom gruppene utviklet seg over tid? For å kunne sammenligne resultater over tid, avviker vi fra Standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn og skiller mellom innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og norskfødte med norskfødte foreldre.³⁰ Utviklingen i leseforståelse fra 2012 til 2023 viser at det kun er norskfødte med norskfødte foreldre som har en signifikant endring i ferdighetene, med en økning fra 284 til 294 poeng. For innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre kan vi ikke konkludere at det har vært endringer over tid. Dette fører til at forskjellene mellom innvandrere og norskfødte med norskfødte foreldre er 13 poeng større i 2023 enn i 2012, hvor forskjellen mellom innvandrere og den øvrige befolkning var i overkant av 40 poeng.

²⁹ Innvandringskategorier i publikasjoner til OECD skiller mellom innvandrere, innenlands fødte med utenlands fødte foreldre og innenlands fødte med innenlands fødte foreldre (OECD, 2024a).

³⁰ Norskfødte med norskfødte foreldre er ikke det samme som «den øvrige befolkningen», som også inkluderer norskfødte med én utenlandsk forelder og utenlandsk fødte med én eller to norskfødte foreldre.

Tabell 4.5 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter innvandringsbakgrunn

	PIAAC 1		PIAAC 2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
Innvandrere	240	2,8	238	2,7	(-2)	5,1
Norskfødte med innvandrerforeldre	260	8,2	275	6,4	(15)	10,9
Norskfødte med norskfødte foreldre	284	0,7	294	0,8	11	3,4
Forskjell, innvandrere vs. norskfødte med norskfødte foreldre	-44	3	-57	2,7	13	4,0
Tallforståelse						
Innvandrere	232	3,4	255	2,8	23	5,3
Norskfødte med innvandrerforeldre	248	9,3	277	6,3	29	11,6
Norskfødte med norskfødte foreldre	285	0,8	295	0,9	10	3,2
Forskjell, innvandrere vs. norskfødte med norskfødte foreldre	-53	3,6	-41	2,8	-13	4,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskåre før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

I tallforståelse har alle gruppene bedre ferdigheter i 2023 enn de hadde i 2012. Endringen blant norskfødte med norskfødte foreldre er på 10 poeng og denne endringen er mindre enn tilsvarende endringer i de øvrige gruppene. Blant innvandrere har gjennomsnittlig tallforståelse økt fra 232 poeng i 2012 til 255 poeng i 2023 (23 poeng), og norskfødte med innvandrerforeldre har hatt en økning fra 248 til 277, altså hele 29 poeng. Norskfødte med innvandrerforeldre er en ung aldersgruppe og endringene i deres ferdigheter kan gjenspeiles i bedre tallforståelse blant unge voksne generelt. Større forbedring av ferdigheter blant personer med innvandringsbakgrunn enn hos norskfødte med norskfødte foreldre, bidro dermed til å minske forskjeller i tallforståelse siden 2012.

Innvandrere er en sammensatt gruppe og noen innvandrere har bodd i Norge i lang tid, mens andre har kort botid. Innvandrere med botid 10 år eller mindre har i snitt dårligere ferdigheter enn innvandrere med botid på mer enn 10 år, både i 2012 og i 2023. Ingen av gruppene har en signifikant endring i gjennomsnittlig leseforståelse over tid. I tallforståelse ser vi en økning i ferdighetsskåren blant alle innvandrere på 23 poeng. Økningen drives av en stor forbedring i tallforståelse blant de med botid 10 år eller mindre, hvor økningen er på 32 poeng.

Tabell 4.6 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Innvandrere, etter botid

	PIAAC 1		PIAAC 2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
Innvandrere	240	2,8	238	2,7	(-2)	5,1
Botid 10 år eller mindre	229	3,8	229	4,4	(-1)	6,7
Botid over 10 år	253	3,8	244	3,2	(-9)	5,9
Tallforståelse						
Innvandrere	232	3,4	255	2,8	23	5,3
Botid 10 år eller mindre	218	4,5	251	4,5	32	7
Botid over 10 år	249	4,5	258	3,5	(9)	6,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskåre før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

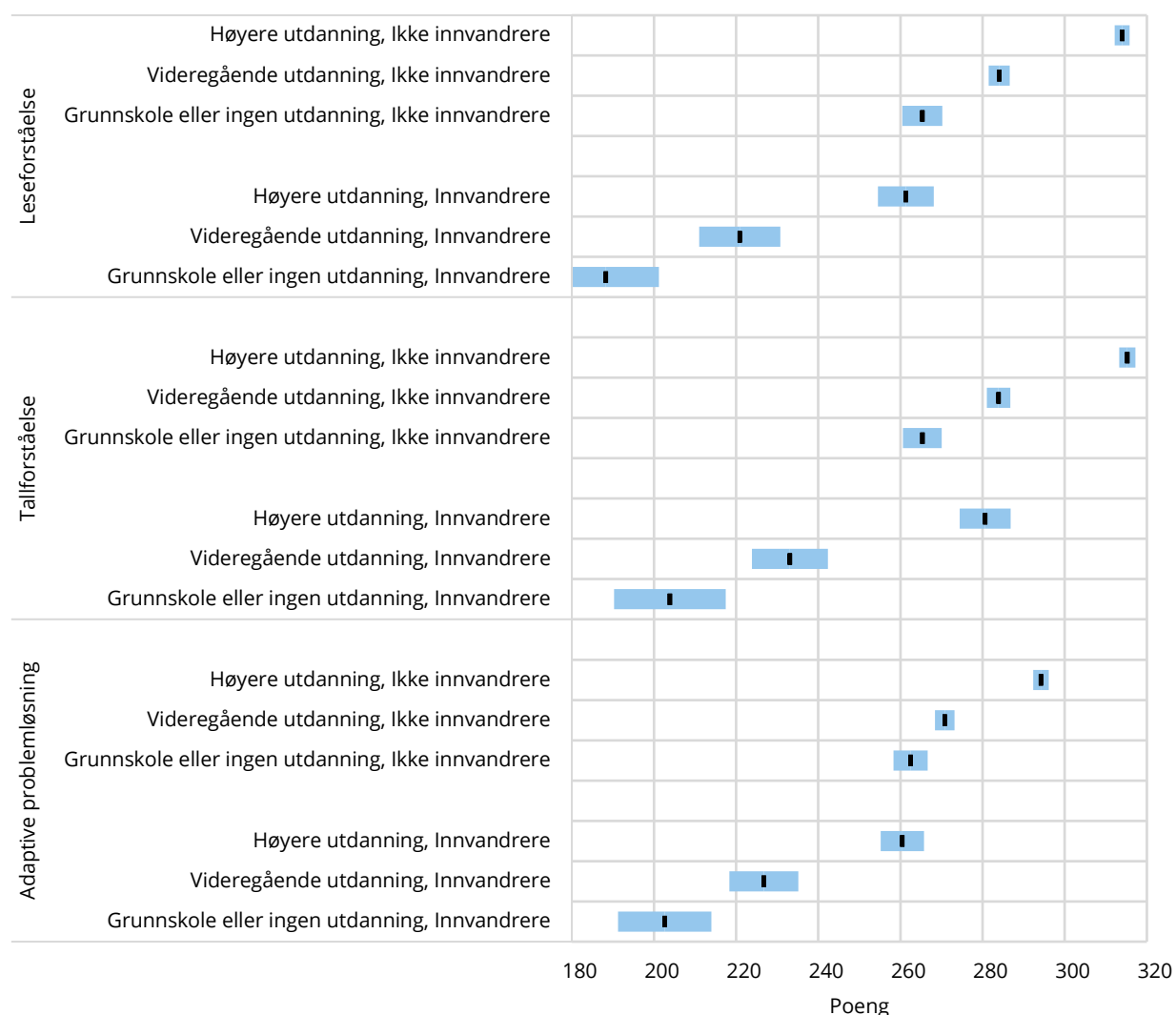
Hvem som er de største innvandrergruppene, og endringer i hvem innvandrerne er, kan være noe av bakgrunnen for den store økningen i tallforståelsen blant innvandrere.

Innvandringsbakgrunn og utdanning

Innvandrere har i snitt lavere ferdigheter enn den øvrige befolkning, men innvandrere er en sammensatt gruppe. På den ene siden er det en større andel innvandrere 16 år eller eldre som har kun grunnskoleutdanning enn det er blant den øvrige befolkning. Samtidig er andelen med universitets- og høyskoleutdanning omtrent lik i begge gruppene, rundt 40 prosent blant personer mellom 16 og 66 år (Statistisk sentralbyrå, 2024e). Utdanningsnivået har, som vi har sett i delkapittel 4.3, stor betydning for ferdighetene. Vi skal derfor også ta hensyn til utdanningsnivået når vi sammenligner innvandrere og personer som ikke er innvandrere (dvs. norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkning).

Resultatene viser at innvandrere har lavere ferdigheter enn den øvrige befolkning med samme utdanningsnivå, og dette gjelder både leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Størst er forskjellene i leseforståelse. Her skårer innvandrere med grunnskoleutdanning eller ingen utdanning i snitt 188 poeng, mot 265 poeng blant personer som ikke er innvandrere. Forskjellene mellom gruppene er også store når vi ser på de andre utdanningsnivåene, 63 poeng blant de med videregående og over 50 poeng blant de med høyere utdanning. For eksempel ser vi at innvandrere med høyere utdanning oppnår omtrent samme gjennomsnittsskår i leseforståelse som personer som ikke har innvandret og som har grunnskoleutdanning eller ingen utdanning. I tallforståelse og adaptiv problemløsning finner vi et lignende mønster, men forskjellene er noe mindre. Her er ferdighetene til innvandrere med høyere utdanning omtrent like gode som blant ikke-innvandrere med videregående utdanning.

Innvandrere er en heterogen gruppe, og forskjeller mellom personer med ulike utdanningsnivåer innad i gruppen er mye større enn blant ikke-innvandrere. Mens forskjellen i leseferdigheter mellom høyt og lavt utdannede er 49 poeng blant ikke-innvandrere, er denne forskjellen 73 poeng blant innvandrere. Vi finner lignende variasjon innad i gruppene for andre ferdighetsområder. Forskjellen mellom høyt og lavt utdannede innvandrere er 77 poeng i tallforståelse, sammenlignet med 50 poeng mellom tilsvarende utdanningsgrupper blant ikke-innvandrere. For adaptiv problemløsning er forskjeller generelt mindre, 58 blant innvandrere og 32 blant ikke-innvandrere.

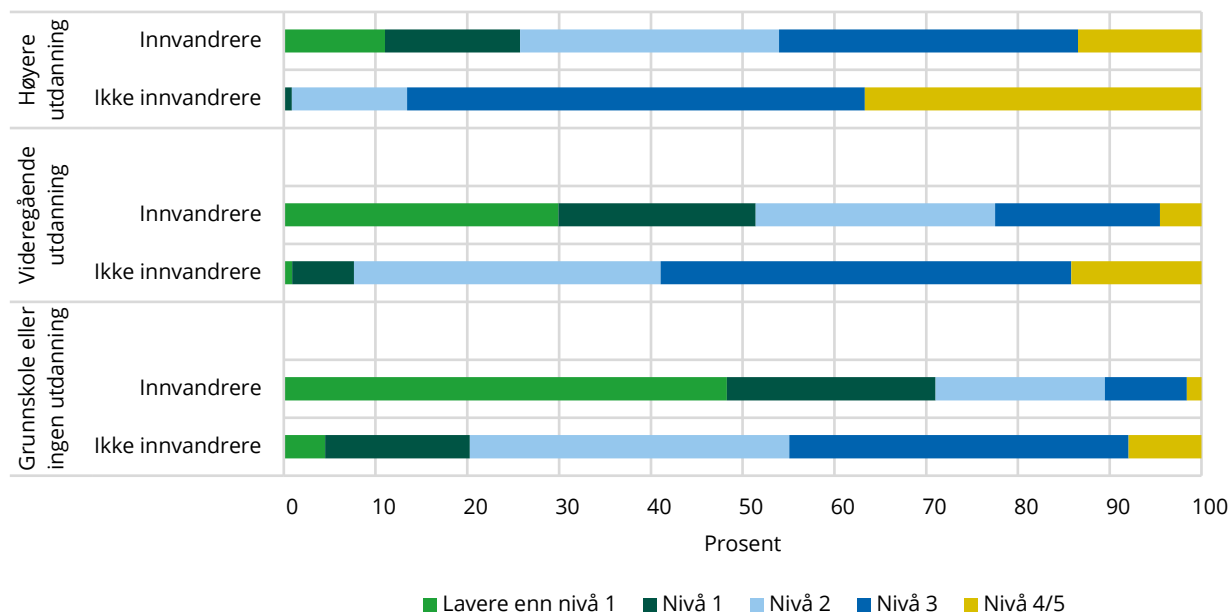
Figur 4.20 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B40.

Forskjeller mellom innvandrere og personer som ikke har innvandret til Norge, er spesielt store i leseforståelse. Dette ser vi også når vi ser på fordelingen av ferdighetsnivåer. Blant personer med grunnskoleutdanning har 20 prosent av personer som ikke har innvandret svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere. Blant innvandrere med samme utdanningsnivå er det hele 71 prosent som har svake ferdigheter. At innvandrere med lav utdanning skiller seg ut ved å ha en høy andel med svake leseferdigheter, kan ha ulike årsaker. Vi har allerede sett at utdanning har stor betydning for ferdighetsnivået og personer med grunnskoleutdanning eller ingen utdanning har svakere ferdigheter enn personer med et høyere utdanningsnivå. Innvandrere med lav utdanning er en liten gruppe i befolkningen og utgjør om lag 20 prosent av alle innvandrere, men det er stor variasjon i hvem personer i denne gruppen er. Personer som innvandret til Norge i voksen alder, samt de med kort botid i landet, kan ha utfordringer med å lære språket, og gode språkferdigheter i norsk er helt avgjørende for å kunne gjennomføre oppgavedelen i PIAAC. Blant denne gruppen er det dessuten større andel menn enn kvinner, og i dette kapitlet har vi allerede sett at menn med grunnskoleutdanning har større andel med svake ferdigheter enn kvinner med samme utdanningsnivå. Også alderssammensetningen av innvandrere med lav utdanning kan ha betydning. Jo eldre aldersgrupper vi ser på, jo større er andelen med svake ferdigheter.

En betydelig større andel med svake ferdigheter blant innvandrere, ser vi også blant personer med et høyere utdanningsnivå. Blant innvandrere med høyere utdanning har hver fjerde person svake ferdigheter i leseforståelse, men det er svært uvanlig å ha svake leseferdigheter blant personer som ikke har innvandret og som har høyere utdanning.

Figur 4.21 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter innvandringsbakgrunn. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B41.

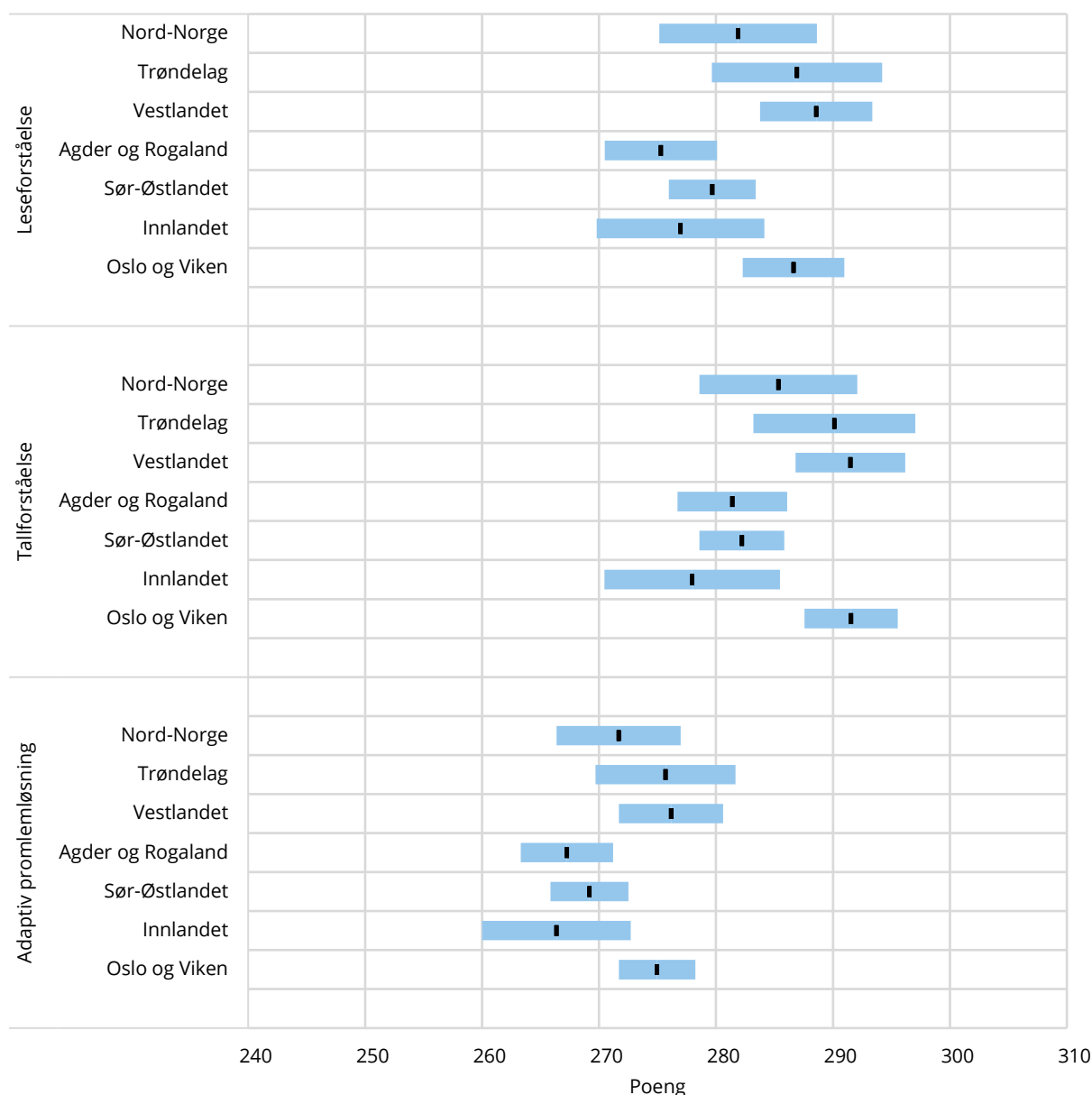
4.7. Geografi: regioner og sentralitet

Regioner

I PIAAC1 har man ikke sett på forskjeller mellom ulike regioner i Norge, men ettersom det er forskjeller i utdanningsnivået mellom fylker (Stengrundet, 2024) og vi allerede har sett at ferdighetene varierer med utdanningsnivå, kan det tenkes at det også er regionale forskjeller i ferdighetsnivået.

Resultatene viser at det er stort sett små forskjeller i gjennomsnittlig leseforståelse mellom fylkene. Likevel skiller Vestland, Oslo og Viken og Trøndelag seg skiller ut ved å ha noe høyere gjennomsnittsskår enn de øvrige landsdelene, med 289-287 poeng. Lavest ferdighetsskår finner vi i Agder og Rogaland, med 275 poeng i snitt.

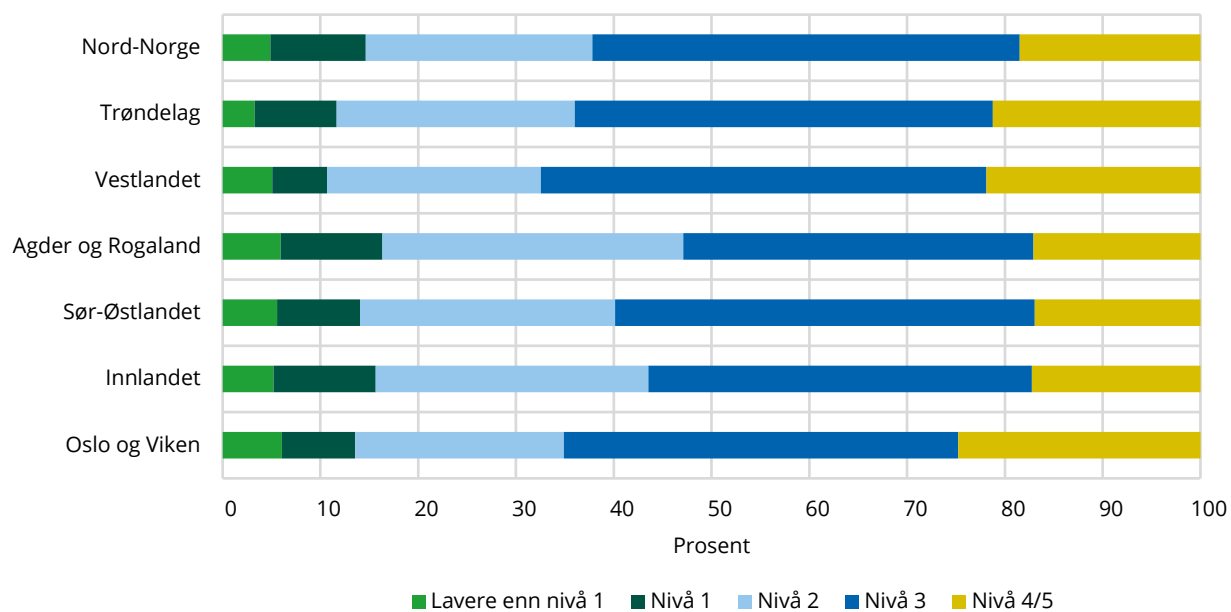
I tallforståelse og adaptiv er det de samme tre landsdelene, Oslo og Viken, Vestland og Trøndelag, som skårer høyest i snitt. Lavest gjennomsnittlig ferdighetsnivå i både tallforståelse og adaptiv problemløsning finner vi i Innlandet.

Figur 4.22 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter region. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B44.

Landsdelene med høyest gjennomsnittsskår er også landsdelene med størst andel med ferdigheter på høyest ferdighetsnivå. For eksempel har 25 prosent av innbyggerne i Oslo og Viken ferdigheter i leseforståelse på nivå 4/5, og tilsvarende gjelder for 22 prosent i Vestland.³¹

³¹ Se vedleggstabellene B46 og B47 for resultater for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

Figur 4.23 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter region. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B45.

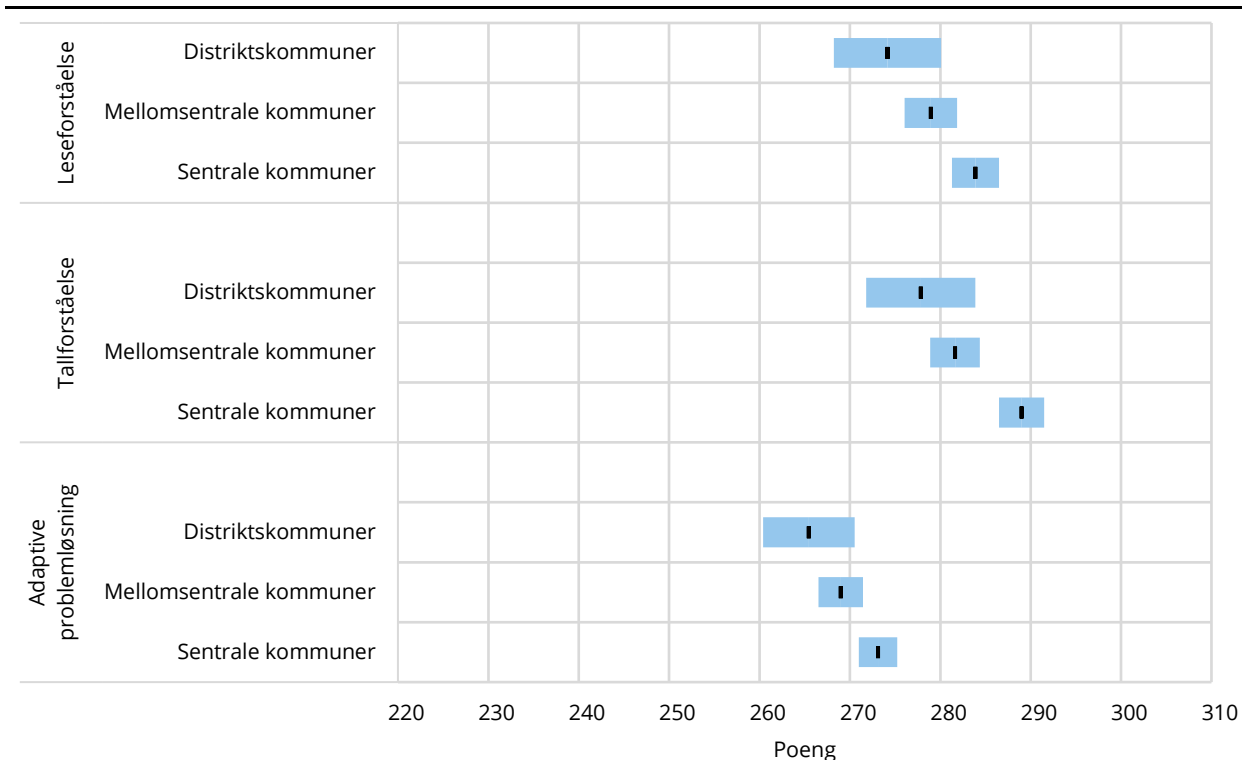
Sentralitet

Sentralitet Statistisk sentralbyrås sentralitetsindeks er et mål på hvor sentrale norske kommuner er. Denne indeksen beregnes basert på reisetid til arbeidsplasser og servicefunksjoner. Verdiene går fra 1 (de mest sentrale) til 6 (de minst sentrale kommunene).³² I denne rapporten bruker vi en tredeling av sentralitet og ser på følgende kategorier:

- Sentrale kommuner: Sentralitet 1 og 2
- Mellomsentrale kommuner: Sentralitet 3 og 4
- Distriktskommuner: Sentralitet 5 og 6

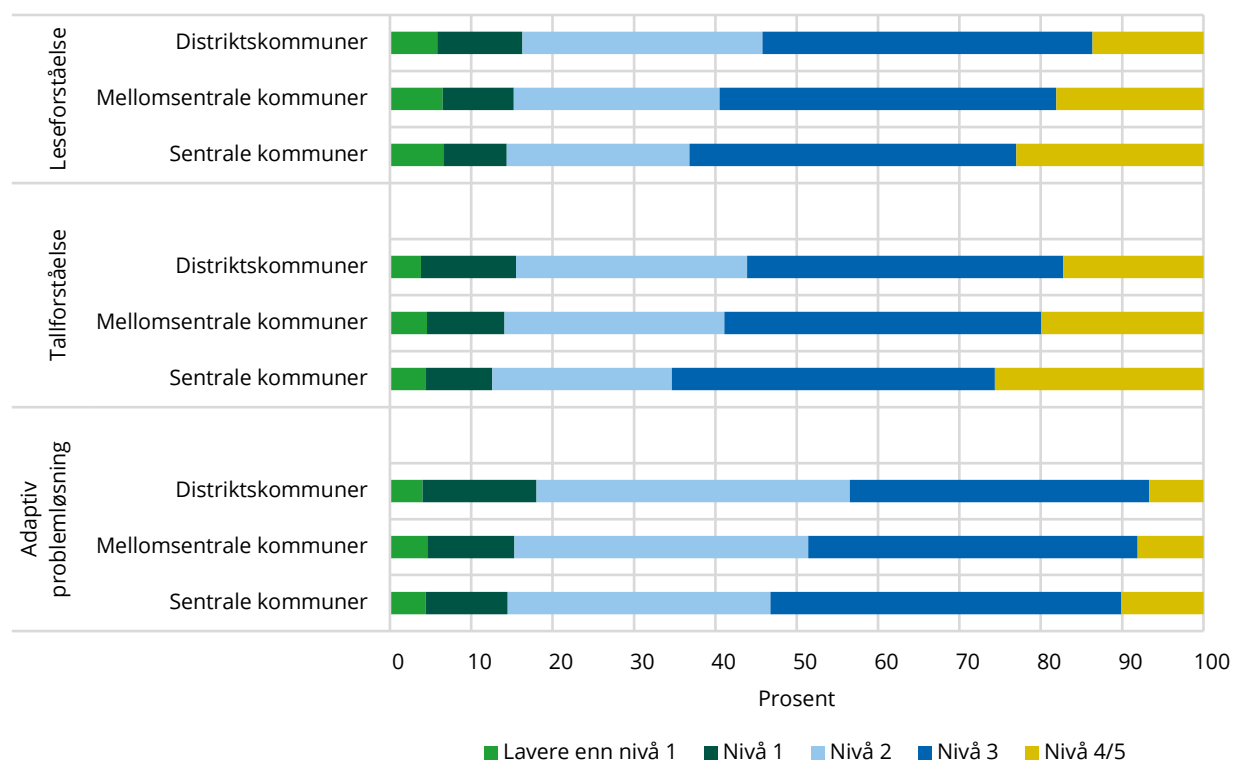
Personer i de mest sentrale kommunene har i snitt bedre ferdigheter enn personer i mindre sentrale kommuner. Dette gjelder alle områdene. For eksempel har personer fra sentrale kommuner i snitt 284 poeng i leseforståelse, mens personer i distriktskommunene skårer 10 poeng lavere, med 274 poeng i snitt. Et lignende mønster, med lavere ferdigheter i mindre sentrale kommuner, finner vi også i tallforståelse og adaptiv problemløsning. Det er forskjeller i utdanningsnivået når vi sammenligner sentrale og mindre sentrale kommuner. Blant de mest sentrale kommunene er det en større andel personer med fullført universitets- og høgskoleutdanning (Kommunal- og moderniseringsdepartementet, 2021) og forskjellene kan derfor gjenspeile utdanningsmønsteret vi har omtalt.

³² En oversikt over alle norske kommuners sentralitetsverdi finnes i Standard for sentralitet: <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/128/korrespondanser/986>

Figur 4.24 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter bostedskommunens sentralitet. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen B48.

Ser man nærmere på fordelingen av ferdighetsnivåene, er det ikke store forskjeller mellom sentralitetskategoriene når vi ser på andel med svake ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Riktignok er det gjennomgående de mest sentrale kommunene som har lavest andel med svake ferdigheter, men forskjellene sammenlignet med mellomsentrale kommuner og distriktskommuner er små. At de som bor i sentrale kommuner i snitt har bedre ferdigheter, kan imidlertid henge sammen med at det er en betydelig større andel med høye ferdigheter på nivå 4/5 i de sentrale kommunene enn i mindre sentrale kommuner. Henholdsvis 23 og 26 prosent av de som bor i de sentrale kommunene har ferdigheter på de høyeste nivåene i lese- og tallforståelse. I distriktskommunene har 14 og 17 prosent ferdigheter på de høyeste ferdighetsnivåene, noe som er nesten 10 prosentpoeng lavere sammenlignet med de sentrale kommunene.

Figur 4.25 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter bostedskommunens sentralitet. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene B49-B51.

4.8. Regresjonsanalyse

I dette kapitlet har vi sett at det, til tross for et gjennomgående høyt ferdighetsnivå i Norge, er store forskjeller mellom ulike grupper. Kvinner har noe bedre leseferdigheter enn menn, samtidig som menn i snitt har bedre tallforståelse enn kvinner. I tillegg varierer ferdighetene etter kjennetegn som utdanningsnivå og alder. Noen grupper skiller seg ut ved å ha stor andel med svake ferdigheter, men det er også viktig å ha i mente at de ulike kjennetegnene kan samvariere. Vi skal derfor bruke en regresjonsanalyse for å se nærmere på hvordan vi kan forklare variasjoner i ferdighetene. Hva er for eksempel betydningen av utdanningsnivå på ferdighetene når vi også kontrollerer for andre kjennetegn?

Metode: Lineær regresjonsanalyse

Sammenhengen mellom ferdigheter og bakgrunnsvariabler som kjønn, alder og utdanningsnivå er undersøkt nærmere gjennom en lineær regresjonsmodell. Ferdigheter i leseforståelse er den avhengige variabelen i analysen. I denne modellen kontrollerer vi for effekten av kjønn, alder, innvandringskategori, høyeste fullførte utdanningsnivå og sysselsetting.

Resultatene viser effekten av en variabel på ferdighetene kontrollert for alle andre variabler i modellen. Koeffisientene kan tolkes som endringen i skåren for ferdighetene på skalaen fra 0 – 500. Tabellen viser også om sammenhengene er statistisk signifikante. En sammenheng betegnes som statistisk signifikant dersom det er stor sannsynlighet for at den ikke skyldes tilfeldigheter. Tilsvarende modeller er også kjørt med henholdsvis tallforståelse og adaptiv problemløsning som avhengige variabler.

Tabell 4.7 Regresjonsanalyse. Sammenhengen mellom ferdigheter og kjennetegn blant voksne 16–65 år. 2023

Parameter	Leseforståelse			Tallforståelse			Adaptiv problemløsning		
	Regresjonskoeffisient	Signifikansnivå	Standardfeil	Regresjonskoeffisient	Signifikansnivå	Standardfeil	Regresjonskoeffisient	Signifikansnivå	Standardfeil
Konstant	280,0	***	3,0	281,6	***	3,3	271,7	***	2,8
Kvinne	0,5		1,7	-14,3	***	1,6	-4,3	**	1,4
Alder (ref. 35-44 år)									
16-24 år	13,6	**	3,0	12,4	**	3,0	11,6	**	2,6
25-34 år	-2,9		2,5	-3,1		2,4	0,9		2,2
45-54 år	-11,4	**	2,5	-9,2	**	2,5	-12,4	***	2,3
55-65 år	-24,2	***	2,9	-17,7	***	2,8	-25,8	***	2,4
Innvandringskategori (ref. Øvrig befolkning)									
Innvandrer	-62,5	***	2,5	-45,8	***	2,5	-44,2	***	2,1
Norskfødt med innvandrerforeldre	-24,9	**	6,6	-18,9	**	6,6	-14,6	*	6,0
Høyeste fullførte utdanning (ref. Videregående)									
Grunnskole	-25,6	***	2,6	-23,6	***	3,0	-16,0	***	2,5
Høyere utdanning	29,7	***	1,9	34,1	***	1,9	23,3	***	1,7
Sysselsatt	14,6	***	2,3	17,0	***	2,3	11,4	***	1,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Signifikanssannsynlighet *** p < 0.001 ** p < 0.01 * p < 0.05

I modell 1 estimerer vi ferdigheter i leseforståelse og vi sammenligner ulike grupper med hverandre. Konstanten viser estimatet i leseforståelse for en mann i alderen 35-44 år, som tilhører den øvrige befolkning. Personen har videregående utdanning og er ikke sysselsatt.³³ Denne referansepersonen har en gjennomsnittlig skår på 280 poeng i leseforståelse.

I kapittel 4.1 har vi sett at kvinner i snitt har høyere skår i leseforståelse enn menn. Tar man imidlertid hensyn til andre bakgrunnsvariabler, kan vi ikke konkludere med at kvinner har bedre leseferdigheter enn menn, da kjønnsforskjellene ikke er statistisk signifikante lenger. Regresjonsmodellen bekrefter til dels aldersmønsteret vi har omtalt, men nyanserer også bildet. Selv om gjennomsnittsskåren varierer noe mellom ulike aldersgrupper, viser regresjonsresultatene at det ikke er statistisk signifikante forskjeller mellom aldersgruppen 25–34 år og referanse kategorien 35–44 år. Personer i de to eldste aldersgruppene, 45–54 år og 55–65 år, har derimot signifikant lavere snittskår i leseforståelse enn aldersgruppen 35–44 år. I kapittel 4 så vi at personer i begynnelsen av 20-årene i snitt hadde høyest ferdighetsskår, mens de i alderen 16–19 år hadde noe lavere skår. Samlet sett har aldersgruppen 16–24 år i snitt bedre leseferdigheter enn aldersgruppen 35–44 år, og denne forskjellen er statistisk signifikant.

Regresjonsanalysen bekrefter også at det er statistisk signifikante forskjeller mellom innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkning. Sammenlignet med den øvrige befolkning har innvandrere i snitt 63 poeng mindre i leseforståelse, og norskfødte med innvandrerforeldre skårer 25 poeng mindre. Modellen bekrefter også forskjeller etter utdanningsnivå, hvor personer med grunnskoleutdanning har signifikant lavere ferdigheter i leseforståelse enn de med videregående utdanning, mens personer med høyere utdanning har bedre leseferdigheter. Sysselsatte skårer i snitt 15 poeng høyere på leseferdigheter enn ikke-sysselsatte og denne forskjellen er også signifikant.

³³ Se kapittel 5 for omtalen av ferdigheter blant sysselsatte og ikke-sysselsatte.

Mens det ikke er signifikante forskjeller mellom kvinner og menn i leseforståelse, er kjønnsforskjellene mer utpreget i de to andre ferdighetsområdene. Menn har i snitt 14 poeng bedre skår i tallforståelse enn kvinner, og forskjellen i adaptiv problemløsning er 4 poeng i favør menn. Aldersforskjellene og forskjellene etter høyeste fullførte utdanningsnivå er sammenlignbare mellom de tre ferdighetsområdene. Forskjellene etter utdanningsnivå er imidlertid størst i tallforståelse, hvor personer med grunnskoleutdanning i snitt har 24 færre poeng enn de med videregående, som igjen har 34 poeng lavere gjennomsnittsskår enn personer med høyere utdanning. Også forskjellene mellom sysselsatte og ikke-sysselsatte er størst i tallforståelse, hvor sysselsatte i snitt har 17 poeng bedre skår enn ikke-sysselsatte.

Regresjonsanalysene viser også at det er signifikante forskjeller mellom den øvrige befolkningen, innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i tallforståelse og adaptiv problemløsning. Når vi tar hensyn til de andre kjennetegnene i regresjonsmodellen, har innvandrere i snitt henholdsvis 46 og 44 poeng mindre i tallforståelse og adaptiv problemløsning enn den øvrige befolkning. Selv om det er forskjeller mellom gruppene, er disse forskjellene mindre i tallforståelse og adaptiv problemløsning enn de er i leseforståelse, hvor avstanden mellom innvandrere og den øvrige befolkning er betydelig større.

5. Ferdigheter etter kjennetegn ved arbeidet

Arbeidsplassen er en viktig arena for kompetanseutvikling. Dagens arbeidsliv står overfor raske teknologiske endringer og krever at arbeidstakere lærer hele arbeidslivet for å tilpasse seg nye krav til kompetanse. Mye kompetanseutvikling skjer altså i forbindelse med en jobb, og arbeidslivet er en viktig arena for å bruke og videreutvikle ferdigheter. I dette kapitlet skal vi se nærmere på forskjeller i sysselsattes ferdigheter etter kjennetegn ved jobben.

Resultater fra PIAAC1 viste at ikke-sysselsatte i snitt hadde lavere ferdigheter enn sysselsatte (Bjørkeng). I 2023 oppgir i overkant av 80 prosent å være sysselsatt (lønnstakere, selvstendig næringsdrivende, mv.), mens 16 prosent er utenfor arbeidsstyrken (studenter, pensjonister, mv.). I overkant av 3 prosent er ikke sysselsatt og ser etter arbeid (vedleggstabellen C1).³⁴

Sysselsettingsstatus for dørstokkintervjuene

Sysselsettingsstatusen til deltakere i dørstokkintervjuer er basert på selvrapporterte kategorier (f.eks. fulltidsansatt, deltidsansatt, arbeidsledig eller student), mens andre respondenter besvarer flere spørsmål som skal definere sysselsettingsstatus i henhold til Den internasjonale arbeidsorganisasjonens (ILO) offisielle kategorisering: sysselsatt, arbeidsledig eller utenfor arbeidsstyrken (ikke-aktiv). Siden de selvrapporterte kategoriene ofte viser uoverensstemmelse med ILOs offisielle kategorisering på OECD-nivå, og mye av analysen i dette kapitlet bruker informasjon som ikke er tilgjengelig for denne gruppen, er dørstokkrespondenter ikke inkludert i resultater som presenteres i kapitlene 5-7.

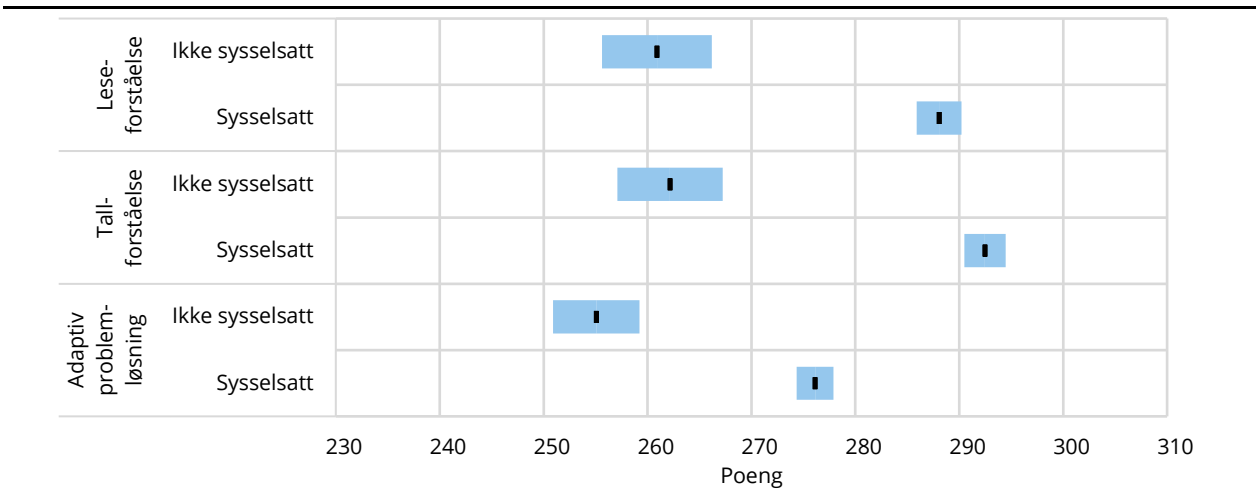
5.1. Arbeidsmarkedsstatus

Ettersom det er få arbeidsledige, slår vi sammen arbeidsledige og de utenfor arbeidsstyrken til én gruppe for å se på forskjeller mellom personer som er sysselsatt og personer som er utenfor arbeidsmarkedet.³⁵ Personer som er sysselsatt har i snitt høyere ferdigheter enn de som ikke er sysselsatt. Forskjellene mellom sysselsatte og ikke-sysselsatte er størst for tallforståelse, hvor sysselsatte i snitt skårer 292 poeng, mens tilsvarende resultat er 262 poeng for de ikke-sysselsatte. Forskjellen er altså 30 poeng. Også i andre land har sysselsatte i snitt høyere ferdigheter enn de som ikke er i jobb (OECD, 2024a). I et internasjonalt perspektiv er sammenhengen mellom ferdighetene og sysselsetting imidlertid svakere i 2023 enn den var i 2012, noe som kan henge sammen med at arbeidsledigheten har gått ned i de fleste landene (OECD, 2024a).

³⁴ Arbeidsledige er definert som personer som ikke har jobb, prøver å få seg jobb, og er tilgjengelige for å begynne å jobbe (Statistisk sentralbyrå, 2024a).

³⁵ Dersom vi ser på resultater for gruppene separat, er det kun små forskjeller mellom arbeidsledige og personer utenfor arbeidsstyrken og de to gruppene har omtrent like gode ferdigheter på alle tre områdene.

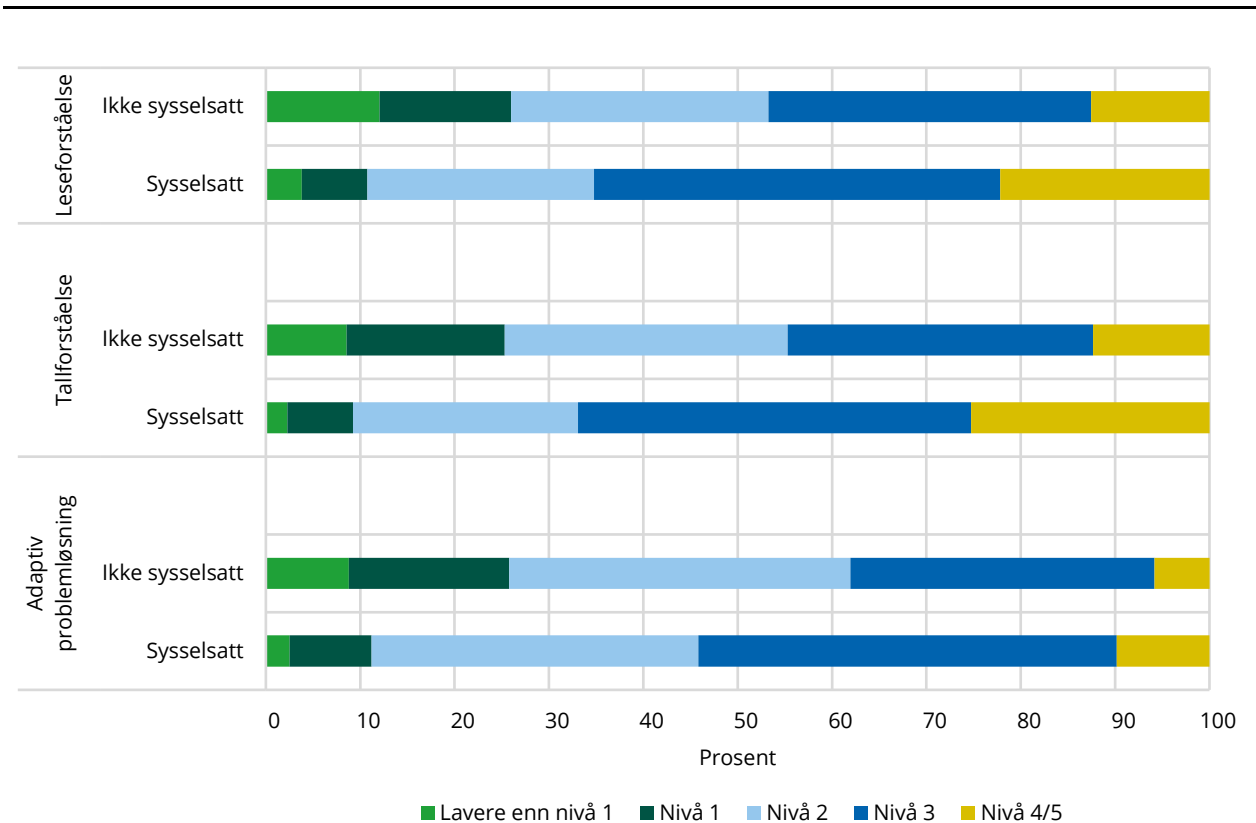
Figur 5.1 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16-65 år, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C2.

Det er også store forskjeller i fordelingen på de ulike ferdighetsnivåene. På alle tre ferdighetsområdene har sysselsatte lavere andel med svake ferdigheter og større andel med svært gode ferdigheter enn personer som ikke er sysselsatt. For eksempel har 11 prosent av sysselsatte svake ferdigheter i leseforståelse, mens 22 prosent av dem har leseferdigheter på nivå 4/5. Blant personer som ikke er sysselsatt har 26 prosent svake leseferdigheter og 13 prosent har ferdigheter på nivå 4/5. PIAAC2 viser altså at ferdighetene varierer etter tilknytning til arbeidsmarkedet, men vi vet ikke om personer ikke er i arbeid nettopp fordi de har svake ferdigheter, eller hvorvidt arbeidsledighet skyldes andre årsaker, som manglende formelle kvalifikasjoner.

Figur 5.2 Andel av voksne 16-65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene C3-C5.

Har ferdighetene til sysselsatte og ikke-sysselsatte utviklet seg på samme måte mellom 2012 og 2023? Når vi sammenligner resultatene over tid, ser vi at verken sysselsatte eller ikke-sysselsatte har hatt en signifikant endring i ferdighetene i leseforståelse. Vi kan ikke konkludere med at noen av gruppene har bedre eller dårligere ferdigheter i 2023 enn de hadde i 2012. I tallforståelse har begge gruppene bedre ferdigheter i 2023 enn de hadde i 2012. Økningene er på henholdsvis 7 poeng for sysselsatte og 9 poeng for ikke-sysselsatte. En lignende utvikling av ferdigheter i begge gruppene over tid har dermed bidratt til at forskjellene mellom gruppene har holdt seg stabile.

Tabell 5.1 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter status på arbeidsmarkedet

	PIAAC1		PIAAC2		Differansen	
	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse						
Sysselsatt	283	0,7	288	1,1	(5)	3,5
Ikke sysselsatt	260	1,6	261	2,7	(1)	4,5
Forskjell, sysselsatt vs. ikke-sysselsatt	23	1,8	27	3,1		
Tallforståelse						
Sysselsatt	285	0,9	292	1,0	7	3,2
Ikke sysselsatt	253	1,7	262	2,6	9	4,3
Forskjell, sysselsatt vs. ikke-sysselsatt	32	2	30	2,9		

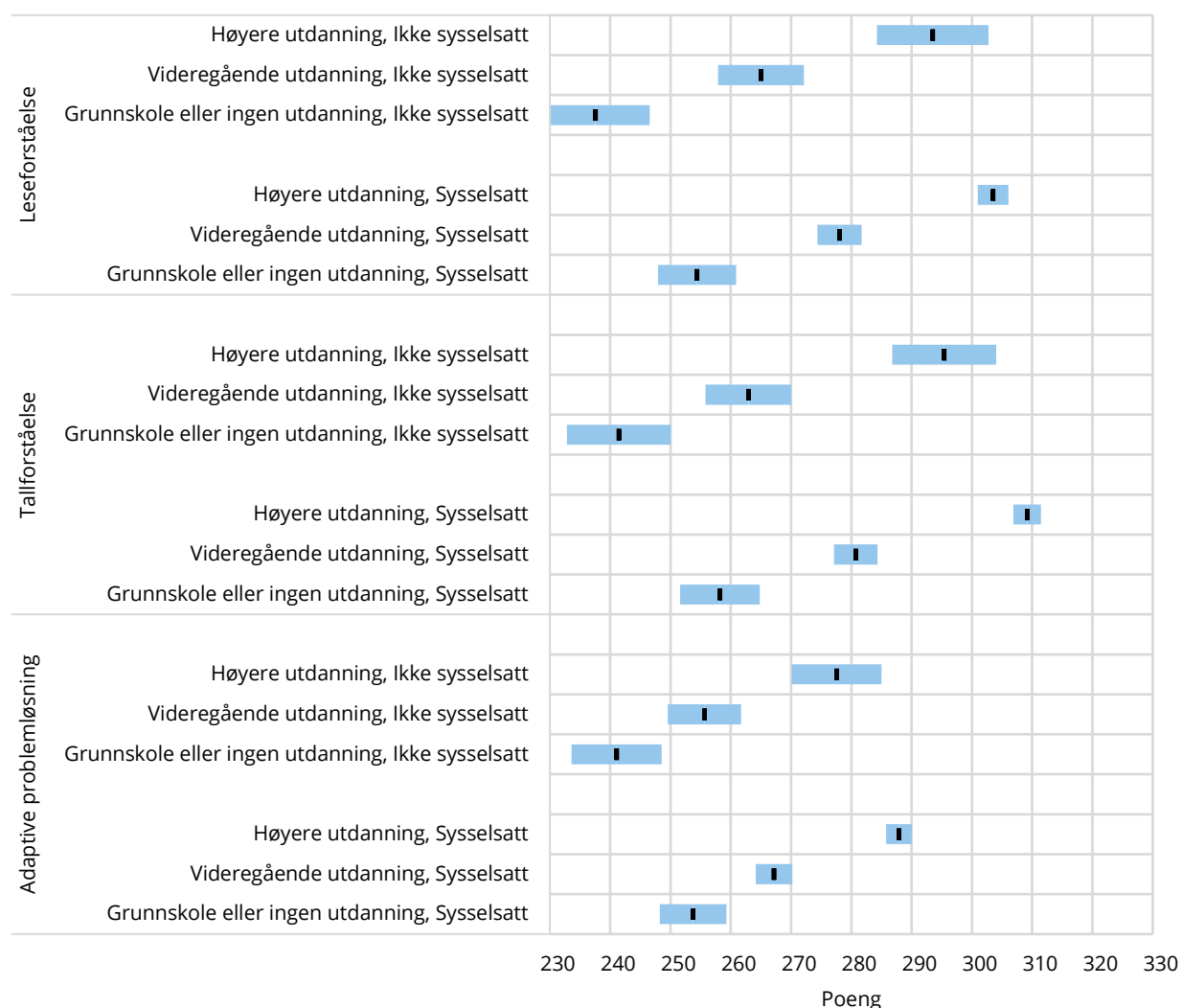
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Arbeidsmarkedsstatus og utdanning

Personer som ikke er sysselsatt har i snitt lavere ferdigheter enn sysselsatte, men gjelder dette også når vi sammenligner personer med samme utdanningsnivå?

Mens sysselsatte personer med grunnskoleutdanning i snitt har 254 poeng i leseforståelse, er tilsvarende snitt 238 poeng blant ikke-sysselsatte personer med samme utdanningsnivå. Tilsvarende forskjeller, hvor sysselsatte har bedre ferdigheter enn ikke-sysselsatte uansett utdanningsnivå, finner vi også i tallforståelse og adaptiv problemløsning. Forskjellene er gjennomgående størst når vi sammenligner personer med grunnskoleutdanning, mens de er noe mindre når vi sammenligner sysselsatte og ikke-sysselsatte med høyere utdanning.

Figur 5.3 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023

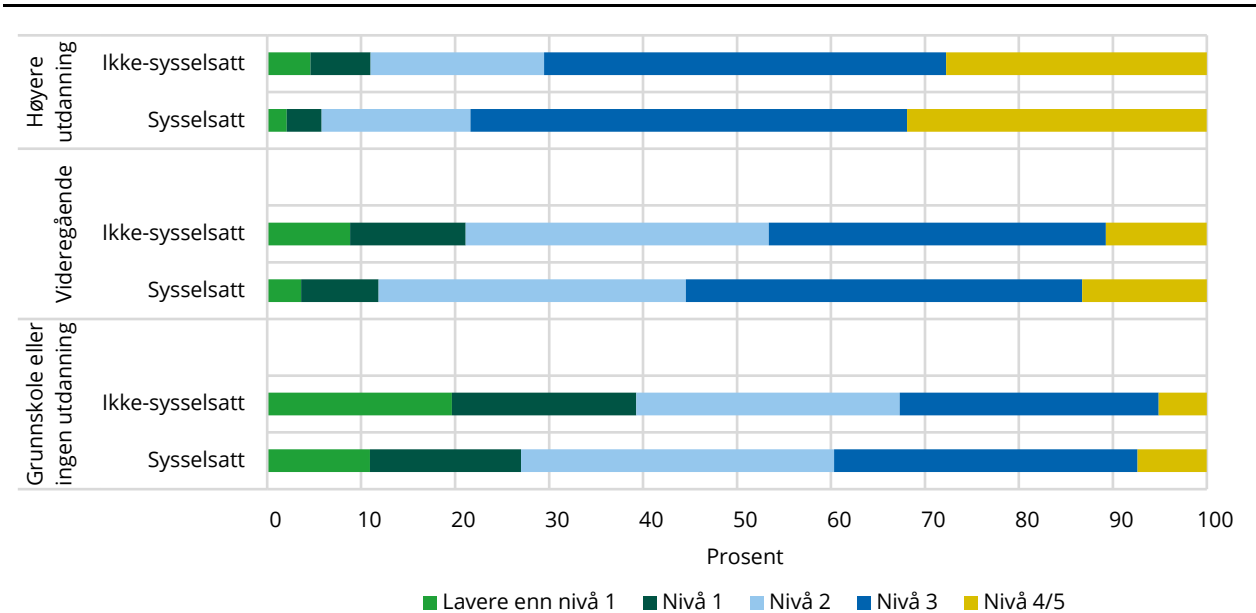
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C6.

Forskjeller i ferdigheter mellom de med høyere og lavere utdanning blant både sysselsatte og ikke-sysselsatte, viser et lignende mønster som for hele den voksne befolkningen omtalt i delkapittel 4.3. Forskjellene i ferdighetsnivået mellom høyt og lavt utdannede i disse gruppene er størst for lese- og tallforståelse. Blant sysselsatte er forskjellene i ferdighetsskår mellom høyt og lavt utdannede rundt 50 poeng, mens forskjellene i favør personer med høyere utdanning er 54-56 poeng blant ikke-sysselsatte personer. Forskjellene etter utdanningsnivå er mindre i adaptiv problemløsning. Vi observerer at forskjellene etter utdanningsnivå er noe mindre blant sysselsatte enn ikke-sysselsatte, som tyder på at deltakelse i arbeidslivet kan bidra til å videreutvikle ferdigheter.

At sysselsatte har bedre ferdigheter enn ikke-sysselsatte personer, ser vi også når vi ser på fordelingen av ferdighetsnivåene i leseforståelse.³⁶ Blant personer med grunnskoleutdanning har 27 prosent av sysselsatte svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere, mot 39 prosent av ikke-sysselsatte med samme utdanningsnivå. Tilsvarende er andel med svært gode ferdigheter på nivå 4/5 i leseforståelse gjennomgående høyere blant sysselsatte personer enn blant ikke-sysselsatte, uansett hvilket utdanningsnivå vi ser på.

³⁶ Se vedleggstabellene C8 og C9 for resultater for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

Figur 5.4 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023

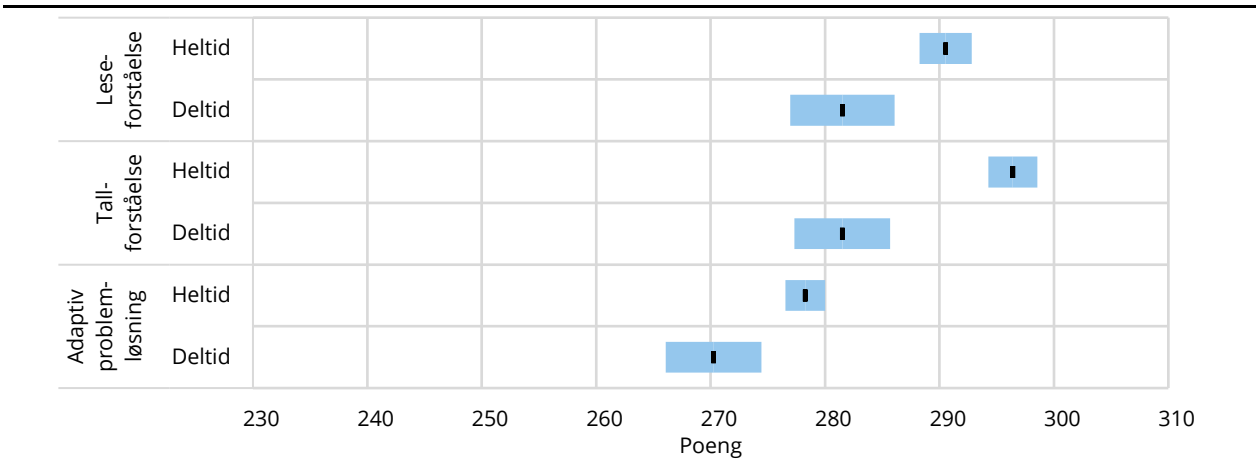

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C7.

5.2. Arbeidstid

Personer som jobber deltid, definert som at arbeidstiden er inntil 30 timer i uken, har i snitt lavere ferdigheter enn personer i en heltidsstilling. Dette gjelder alle ferdighetene. Minst er forskjellene i leseforståelse og adaptiv problemløsning, med 8-9 poeng forskjell mellom de to gruppene. I tallforståelse har deltidsansatte i snitt 282 poeng på skalaen, mens tilsvarende resultat er 296 poeng for heltidsansatte – en forskjell på 14 poeng.

Figur 5.5 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter arbeidstid. 2023

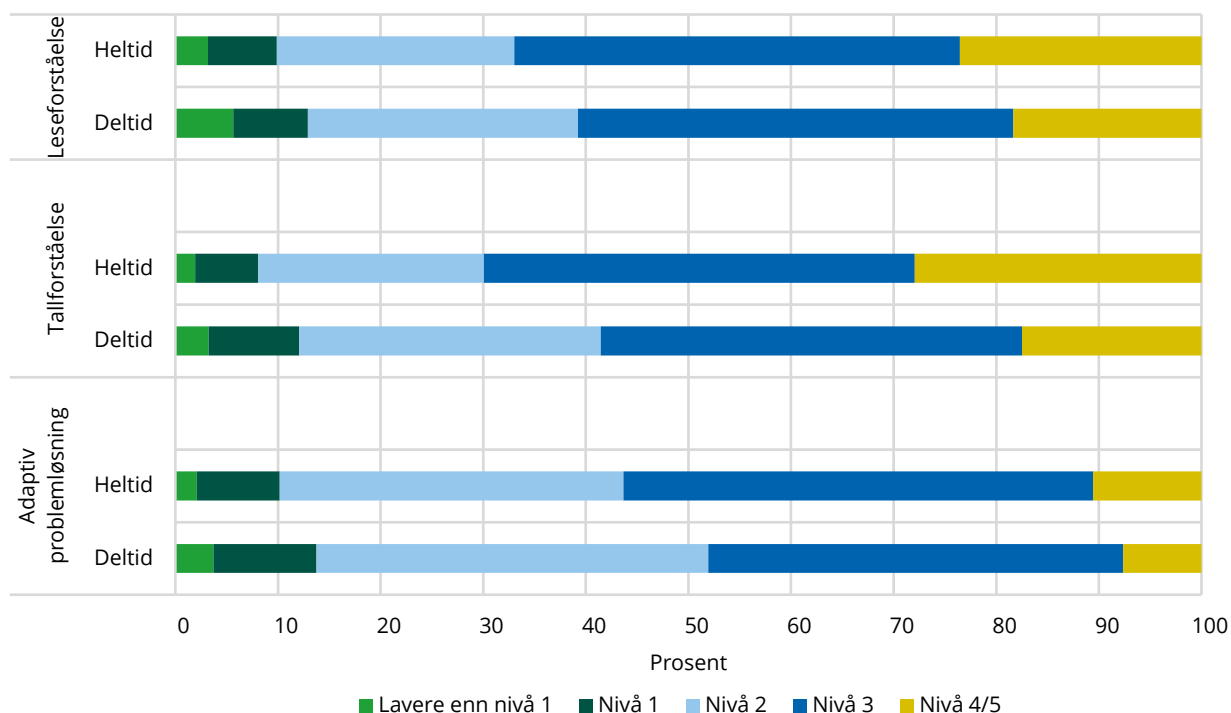

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C10.

Ikke overraskende finner vi også at deltidsansatte har gjennomgående høyere andel med svake ferdigheter enn heltidsansatte. Mens mellom 8 og 10 prosent av heltidsansatte har svake ferdigheter i de tre ferdighetsområdene, er tilsvarende andeler 12-14 prosent blant deltidsansatte. Størst forskjell finner vi i andelen med svært gode ferdigheter på nivå 4/5. For eksempel har 28 prosent av heltidsansatte svært gode ferdigheter i tallforståelse, mot 17 prosent av deltidsansatte. Forskjellene er minst i adaptiv problemløsning. Her har 11 prosent av heltidsansatte ferdigheter på nivå 4, mot 8 prosent av de som jobber deltid. Resultatene bekrefter funn fra PIAAC1, som også viste et lavere

ferdighetsnivå blant deltidsansatte (Bjørkeng, 2013). Heltidsansatte deltar for eksempel oftere på kurs og seminarer (Øi, 2021), og det kan tenkes at bedre muligheter for kompetanseutvikling blant heltidsansatte kan henge sammen med forskjellene vi observerer. Internasjonale resultater også viser at forskjellene mellom heltidsansatte og ansatte som jobber deltid er størst i tallforståelse, mens det er mindre forskjeller i leseferdigheter og ferdigheter i adaptiv problemløsning (OECD, 2024a).

Figur 5.6 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter arbeidstid. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene C11-C13.

Forskjeller mellom heltids- og deltidsansatte kan også henge sammen med at alders-, kjønns- og utdanningsprofilen til de ulike gruppene varierer. 1 av 3 sysselsatte kvinner i alderen 15–74 år jobber deltid, mens i underkant av 1 av 5 sysselsatte menn jobber deltid (Statistisk sentralbyrå, 2024f). Henger forskjeller sammen med at kjønns sammensetningen er ulik mellom heltids- og deltidsansatte? Resultatene viser at selv om en ser på kvinner og menn for seg, er det tydelige forskjeller etter arbeidstid (vedleggstabellen C14). Blant kvinner i heltidsstillinger er ferdighetsskåren i snitt betydelig høyere enn blant kvinner i deltidsstillinger på alle ferdighetsområder. Blant menn er det kun signifikante forskjeller mellom heltids- og deltidsansatte i tallforståelse.

For å analysere forskjellene mellom heltids- og deltidsansatte nærmere, ser vi også på om kjønnsforskjeller varierer mellom heltids- og deltidsansatte. I kapittel 4 har vi sett at kvinner har bedre leseforståelse enn menn, og resultatene viser at det er kjønnsforskjeller i lesing i favør kvinner blant heltidsansatte. For tallforståelse finner vi et motsatt mønster, hvor menn i snitt har bedre ferdigheter enn kvinner, både blant heltids- og deltidsansatte. Dette bekrefter funn fra kapittel 4. Kjønnsforskjellene blant heltids- og deltidsansatte er minst i adaptiv problemløsning.

Det er en større andel med svake leseferdigheter blant deltidsansatte enn blant heltidsansatte, men andel med svake ferdigheter er større blant menn som jobber deltid enn blant kvinnelige deltidsansatte (vedleggstabellen C15). Det er derimot mindre kjønnsforskjeller i andelen med svært gode ferdigheter på nivå 4/5 i lesing, både blant heltidsansatte og blant deltidsansatte. Når vi ser på

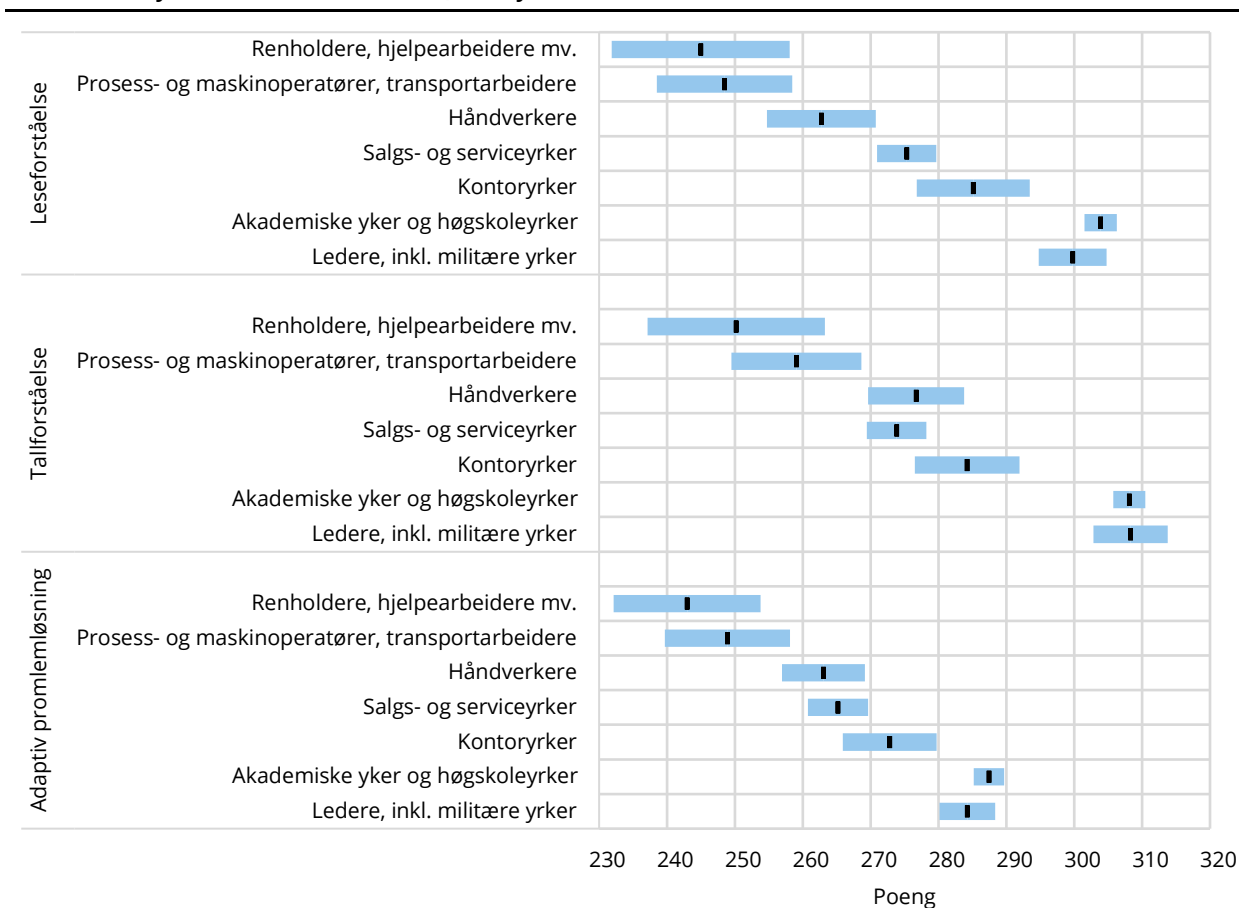
ferdigheter i tallforståelse, er det omtrent like stor andel deltidsansatte med svake ferdigheter. Blant menn som jobber deltid er det imidlertid en betydelig større andel med ferdigheter på nivå 4/5 i tallforståelse enn blant kvinner som jobber deltid. Tilsvarende kjønnsmonster i favør mannlige ansatte finner vi også blant heltidsansatte.

5.3. Yrke

Ulike yrker kan stille ulike krav til de ansattes kompetanse og ferdigheter. Personer som har *akademiske yrker og høgskoleyrker*,³⁷ sammen med *ledere*, er de som i snitt har høyest ferdighetsnivå. Dette gjelder både leseferdigheter, tallforståelse og adaptiv problemløsning.

I den andre enden av fordelingen finner vi sysselsatte som jobber som *prosess- og maskinoperatører og transportarbeidere*³⁸ eller som *renholdere og hjelpearbeidere*. Forskjellene mellom ulike yrkesgrupper er betydelige. Mens sysselsatte i *akademiske yrker og høgskoleyrker* i snitt har 304 poeng i leseferdigheter, er tilsvarende henholdsvis 248 og 245 poeng for *prosess- og maskinoperatører* og for *renholdere og hjelpearbeidere*³⁹ og forskjellen er nesten 60 poeng på skalaen fra 0 til 500. De to sistnevnte yrkesgruppene er de som gjennomgående har lavest gjennomsnittlig ferdighetsnivå blant alle yrkesgruppene vi ser på.

Figur 5.7 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrke. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C18.

Note: Kategorien "Bønder, fiskere mv." er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

³⁷ Akademiske yrker inkluderer for eksempel medisinske yrker, undervisningsyrker, IKT-rådgivere og juridiske yrker.

Høgskoleyrker omfatter blant annet ingeniører, helserelaterte og medarbeidere innen økonomi, administrasjon og salg.

³⁸ For eksempel operatører innen borefag eller metallproduksjon.

³⁹ Omfatter for eksempel renholdere, hjelpearbeider i jordbruk, kjøkkenassistenter og renovasjons- og gjenvinningsarbeidere.

Det er ikke bare store forskjeller i gjennomsnittlig ferdighetsskår når vi sammenligner ulike yrkesgrupper, men også når vi ser på fordelingen av ferdighetsnivåer (vedleggstabellene C19-C21). I likhet med gjennomsnittsskåren, er det gruppene *akademiske yrker og høgskoleyrker*, samt *ledere*, som har størst andel med svært gode ferdigheter på alle tre ferdighetsområdene. Blant personer med *akademiske yrker og høgskoleyrker* har 31 prosent leseferdigheter på nivå 4/5 og 35 prosent har ferdigheter i tallforståelse på dette nivået. Andel med ferdigheter i adaptiv problemløsning på nivå 4 er også størst i denne yrkesgruppen, med 13 prosent. For alle ferdighetene er andel med svake ferdigheter blant *akademiske yrker og høgskoleyrker* 5 prosent eller lavere.

Yrkesgruppene som har størst andel med svake ferdigheter er *prosess- og maskinoperatører*, samt *renholdere og hjelpearbeidere*. Eksempelvis er andel med svake leseferdigheter henholdsvis 32 og 37 prosent i de to gruppene. *Prosess- og maskinoperatører* har også lavest andel med svært gode leseferdigheter på nivå 4/5, med 6 prosent. Blant *renholdere og hjelpearbeidere* er det større forskjeller i ferdighetsnivåene, og 12 prosent av renholderne er på det øverste ferdighetsnivået i leseforståelse.

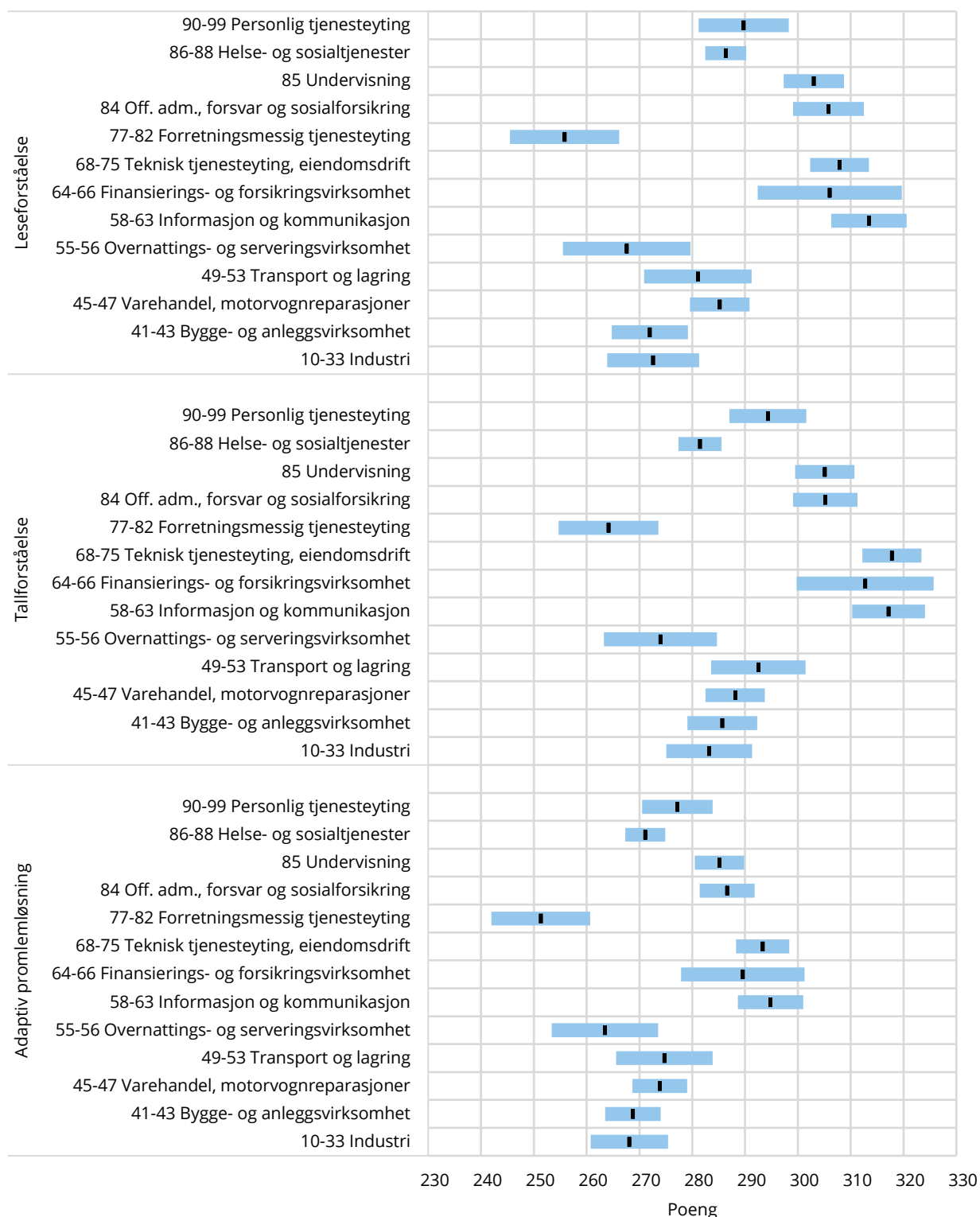
5.4. Næring

Det er ikke bare forskjeller mellom ulike yrker, men også mellom næringsgrupper. Ser vi på gjennomsnittsskår for ferdighetene, er det spesielt fem næringer som peker seg ut ved at ferdighetsnivået gjennomgående er høyere enn i andre næringer:

- Informasjon og kommunikasjon (for eksempel virksomheter innen telekommunikasjon, informasjonstjenester eller radio- og fjernsynskringkasting)
- Finansierings- og forsikringsvirksomhet (blant annet banker, verdipapirfond eller investeringsselskaper)
- Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift (blant annet juridisk tjenesteyting, regnskap og revisjon)
- Offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring (for eksempel offentlig administrasjon knyttet til helsestell, sosial virksomhet eller kultur)
- Undervisning (undervisning fra førskoleundervisning til høyere utdanning)

I disse fem næringene er gjennomsnittet for både lese- og tallforståelse over 300 poeng. Høyest gjennomsnittlig ferdighetsskår finner vi i næringen *informasjon og kommunikasjon*. På den andre siden finner vi næringen *forretningsmessig tjenesteyting*, hvor gjennomsnittet er lavest. Forskjellene kan gjenspeile forskjeller i utdanningsnivå og i hvilke yrker som er vanlige innen de ulike næringsgruppene. I tillegg viser resultater fra *undersøkelsen om opplæring i foretak* at det både er forskjeller i strategier for hvordan foretak skal sikre fremtidens kompetanse når en sammenligner ulike næringsgrupper (Statistisk sentralbyrå, 2022b), og hvilke ferdigheter enkelte næringer anser som de viktigste (Statistisk sentralbyrå, 2022a).

Figur 5.8 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter næring, 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C22.

Note: Kategoriene «01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske», «05-09 Bergverksdrift og utvinning» og «35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon» er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Det er også store forskjeller mellom ulike næringer når en ser på fordelingen av de ulike ferdighetsnivåene (vedleggstabellene C23-C25). Mens 9-11 prosent av de som jobber i næringen *forretningsmessig tjenesteyting* har ferdigheter på det høyeste nivået i lese- og tallforståelse, er tilsvarende andel betydelig høyere i andre næringer. Til sammenligning har 38 prosent av de ansatte i næringen

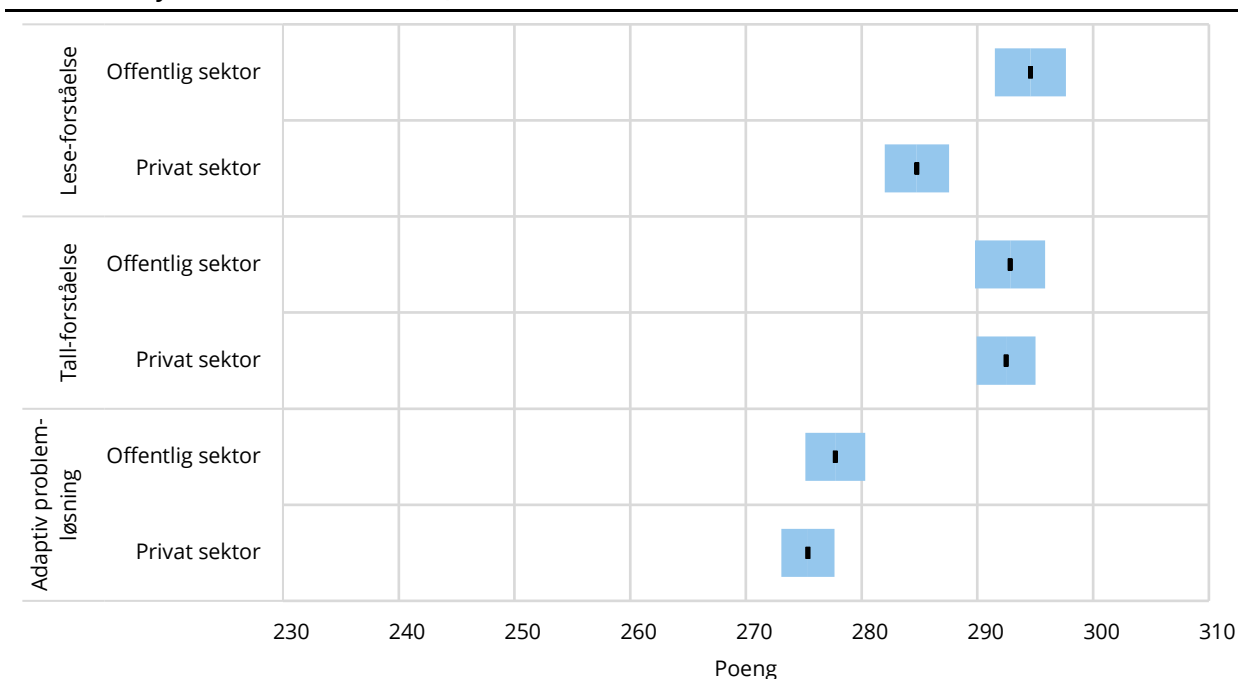
informasjon og kommunikasjon svært gode leseferdigheter og 43 prosent har ferdigheter i tallforståelse på nivå 4/5. Dette er næringen med størst andel på de øverste ferdighetsnivåene, men også i offentlig administrasjon og i undervisning har over 30 prosent ferdigheter på nivå 4/5 i både lesing og tallforståelse.

5.5. Sektor

Institusjonell sektor forteller blant annet hvordan foretaket er organisert og hvem som eier det. Dette har betydning for læring og kompetanseutvikling som foregår på jobben. Sysselsatte generelt deltar i større grad på ulike former for kompetanseutvikling enn ikke-sysselsatte (Statistisk sentralbyrå, 2023c), men ansatte i offentlig sektor deltar oftere i ikke-formell opplæring som kurs og seminarer enn de som jobber i privat sektor (Øi, 2021). Finner vi også forskjeller i ferdighetsnivået når vi sammenligner sektorene?

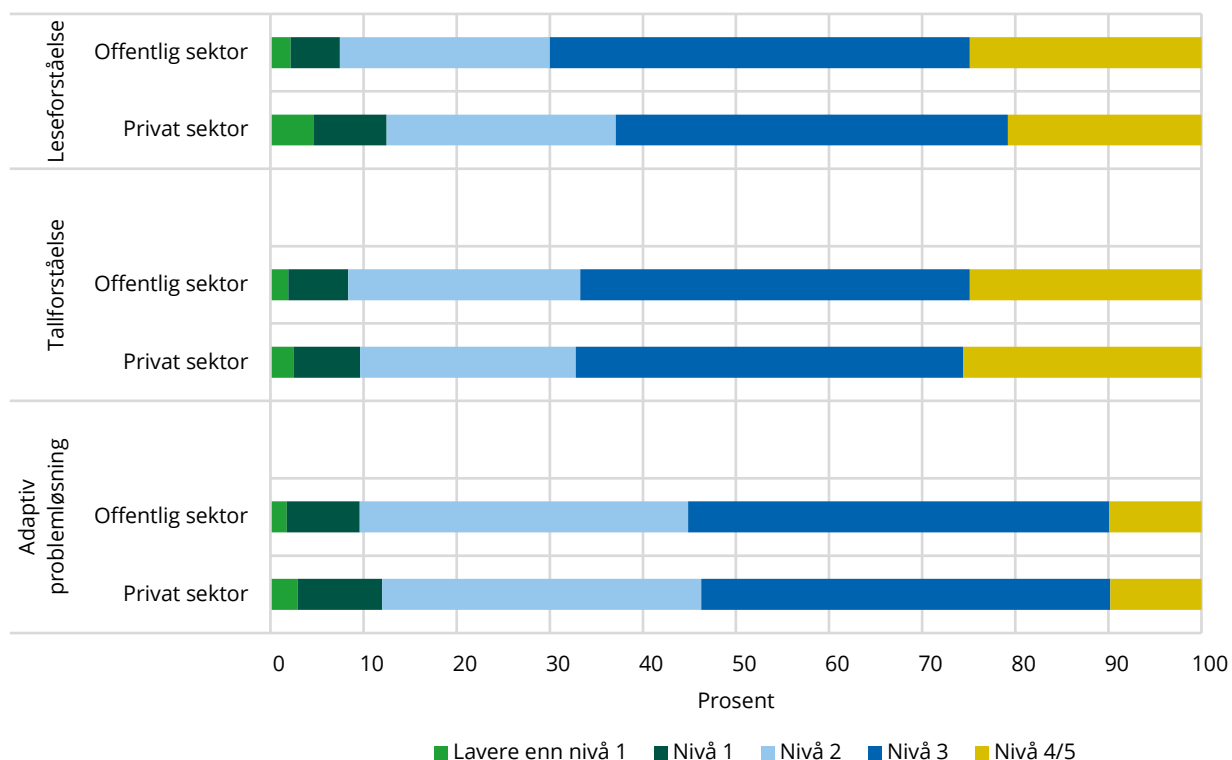
Ansatte i offentlig sektor har høyest gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, med 295 poeng i snitt. Tilsvarende gjennomsnitt er 285 poeng for de som jobber i privat sektor. Når det gjelder tallforståelse og adaptiv problemløsning, er det små forskjeller mellom sektorene.

Figur 5.9 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter sektor. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C26.

At personer i privat sektor har lavere leseferdigheter enn personer i offentlig sektor, gjenspeiles også når vi ser på fordelingen av ferdighetsnivåene. Mens 13 prosent av de som jobber i privat sektor har svake leseferdigheter på nivå 1 eller lavere, er tilsvarende andel 7 prosent blant de som jobber i offentlig sektor. Tilsvarende er det en noe større andel personer i offentlig sektor med svært gode leseferdigheter på nivå 4/5, med 25 prosent. Blant de som jobber i privat sektor, er tilsvarende andel 21 prosent av de sysselsatte. For tallforståelse og adaptiv problemløsning er fordelingene av de ulike ferdighetsnivåene imidlertid svært like når vi sammenligner ansatte i privat og offentlig sektor.

Figur 5.10 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter sektor. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene C27-C29.

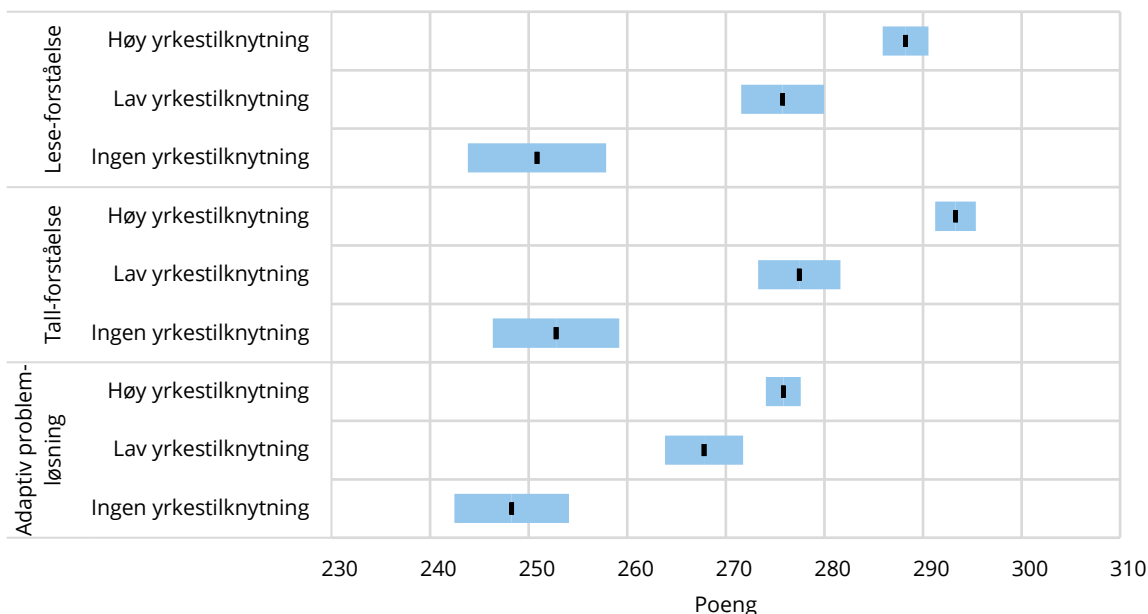
5.6. Yrkestilknytning basert på inntekt

Vi har allerede sett at ferdighetene varierer med hvorvidt man er sysselsatt eller ikke. En person som står utenfor arbeidsmarkedet på intervju tidspunktet, kan imidlertid ha vært sysselsatt tidligere eller senere samme år. For å se nærmere på hvorvidt en person er tilknyttet arbeidsmarkedet i løpet av et år, og i hvor stor grad en er yrkestilknyttet, ser vi derfor også på yrkesinntekt.⁴⁰ Vi skiller mellom personer uten yrkestilknytning, altså uten yrkesinntekter, personer med lav og personer med høy yrkestilknytning. Høy og lav yrkestilknytning er definert som yrkesinntekt over eller under 222 954 kroner i løpet av året, som tilsvarer to ganger grunnbeløpet i folketrygden 2023 (2G).

Resultatene viser et tydelig mønster der personer uten yrkestilknytning i snitt har de laveste ferdighetene. Det er også forskjeller mellom personer med henholdsvis høy og lav yrkestilknytning og personer med lav yrkestilknytning har i snitt betydelig lavere ferdigheter enn de med høy yrkestilknytning. Forskjellene er størst for tallforståelse, hvor personer med lav yrkestilknytning i snitt har 277 poeng, mot 293 blant de med høy yrkestilknytning. Minst forskjell finner vi i adaptiv problemløsning, hvor tilsvarende snitt er henholdsvis 268 og 276 poeng.

⁴⁰ Yrkesinntekter er summen av lønnsinntekter og netto næringsinntekter i løpet av kalenderåret. Sykepenger og fødselspenger er inkludert.

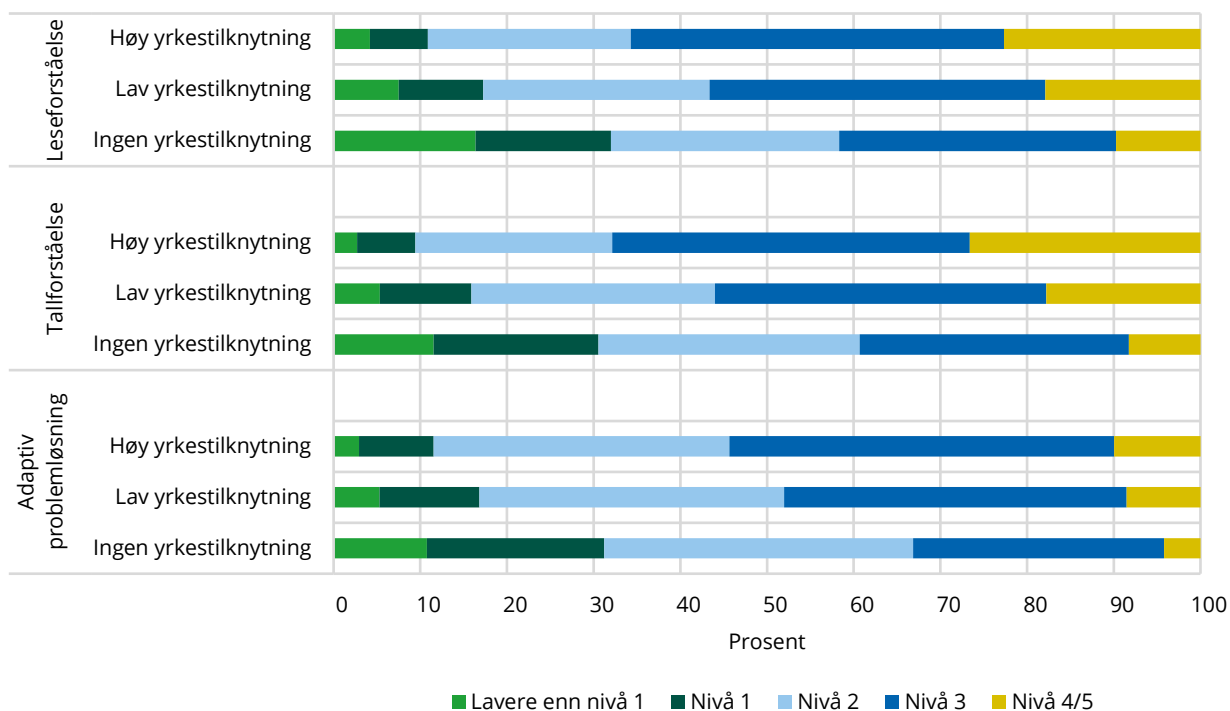
Figur 5.11 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrkesinntekt. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen C30.

Fordelingen av ferdighetsnivået bekrefter dette mønsteret. Blant personer uten yrkestilknytning er det størst andel med svake ferdigheter, både i lesing, tallforståelse og adaptiv problemløsning. På alle tre områder har rundt 3 av 10 uten yrkestilknytning svake ferdigheter. Andelen er betydelig mindre blant personer med yrkestilknytning. Blant de med lav yrkestilknytning har 16-17 prosent svake ferdigheter, mens tilsvarende andel er mellom 9 og 12 prosent blant de med høy yrkestilknytning. Dette er også gruppen med størst andel med svært gode ferdigheter, med henholdsvis 23 og 27 prosent i lese- og tallforståelse.

Figur 5.12 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter yrkesinntekt. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellene C31-C33.

6. Ferdigheter på arbeidsplassen

I kapitlene 4 og 5 har vi belyst ferdighetsnivået i ulike grupper i befolkningen og vi har sett på forskjeller mellom ulike grupper sysselsatte. Dette kapitlet ser nærmere på hvordan ferdighetene varierer med deltakelse i kompetanseutvikling og med hvilke arbeidsoppgaver en har. Vi belyser også hvordan ferdigheter brukes i arbeidslivet, hvordan sysselsatte vurderer egne ferdigheter og hvordan bruk og vurdering av ferdighetene varierer med ferdighetsnivået som måles i PIAAC2.

6.1. Arbeidsoppgaver og deltakelse i ikke-formell opplæring

Deltakelse i ikke-formell opplæring og ferdigheter

I dagens arbeidsliv møter ansatte stadig nye kompetansebehov, da arbeidslivet står overfor raske teknologiske utviklinger. Utvikling av kompetanse skjer gjennom hele livet og kan skje på ulike måter:

- Gjennom deltakelse i det formelle utdanningssystemet
- Gjennom deltakelse i ikke-formell opplæring, som kurs, seminarer og privattimer
- Gjennom læring i arbeidshverdagen

Norge er ett av landene med størst deltakelse i formell utdanning og ikke-formell opplæring i en europeisk sammenheng (Eurostat, 2024). PIAAC2 kartlegger ikke bare deltakelse i formell utdanning og ikke-formell opplæring, men gir i tillegg mulighet til å se deltakelse i kompetanseutvikling i sammenheng med ferdighetene. *Undersøkelsen om læring blant voksne* (Adult Education Survey) viser at det er deltakelse i ikke-formell opplæring som er den vanligste formen for deltakelse i organisert opplæring (Eurostat, 2024). Vi skal derfor fokusere på hvor stor andel voksne som har deltatt på ikke-formelle opplæringsaktiviteter og hvordan deltakelsen varierer etter ferdighetsnivået.

63 prosent av voksne i alderen 16–65 år oppgir å ha deltatt i ikke-formell opplæring de siste 12 månedene før intervjuet ble gjennomført, mens 37 prosent ikke deltok i slike opplæringsaktiviteter (vedleggstabellen D1).

Mesteparten av opplæringsaktivitetene foregår i forbindelse med nåværende eller en fremtidig jobb (Statistisk sentralbyrå, 2023d) og hvem som deltar i ikke-formell opplæring, henger også sammen med hvorvidt en har jobb eller ikke. Resultatene viser at 7 av 10 var heltidsansatte de de deltok i den nyligste opplæringsaktiviteten, mens kun 4 prosent oppga at de var arbeidsledige (vedleggstabellen D2).

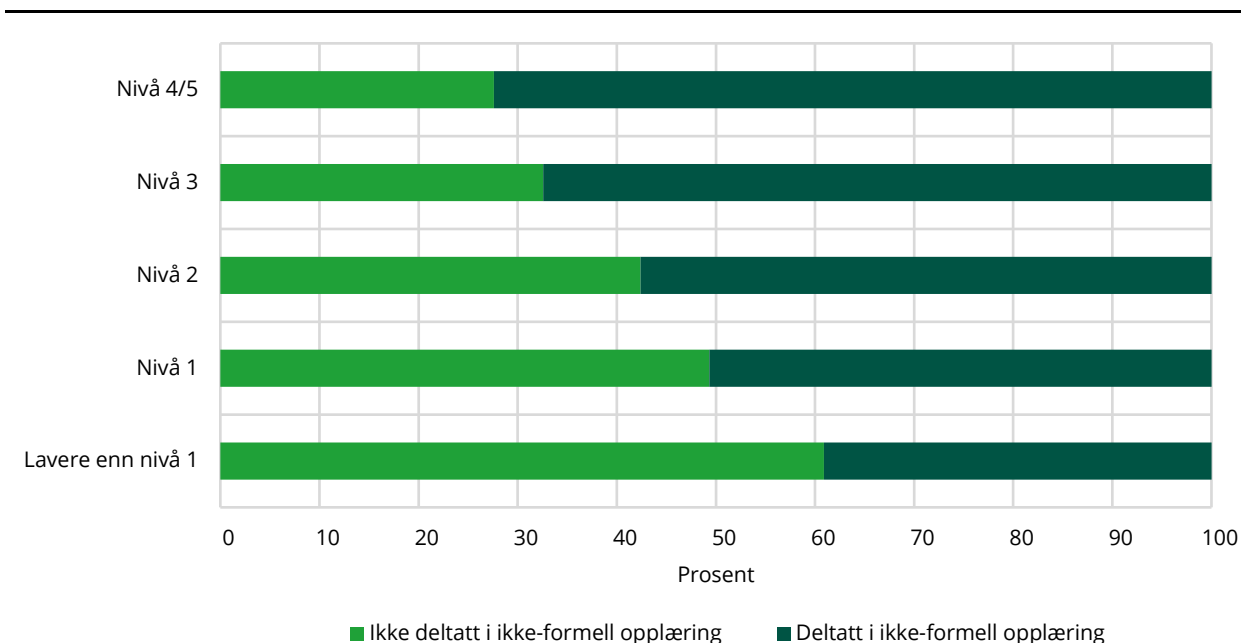
En kan delta på kurs og seminarer av ulike årsaker. Ønsket om å kunne utføre nåværende arbeid bedre, å kunne håndtere endringer i arbeidet på en bedre måte, og å forbedre karriereutsiktene, er viktige grunner for deltakelse i ikke-formell opplæring. 18 prosent deltakerne oppgir at hovedgrunnen for å ha deltatt i den nyligste opplæringsaktiviteten er at de ble pålagt å delta (vedleggstabellen D3).

Hvordan henger deltakelse i ikke-formell opplæring sammen med ferdighetene en har i leseforståelse? Som vi har sett i de foregående kapitlene, skjuler gjennomsnittsskårene forskjeller innad i grupper, og vi skal derfor se deltakelse i sammenheng med fordelingen av *ferdighetsnivåer*. Er det mer vanlig å delta blant personer med et høyt ferdighetsnivå enn blant de med lave ferdigheter?

Blant personer som har ferdigheter i leseforståelse som er lavere enn nivå 1, er det lavest andel som deltok i ikke-formell opplæring siste 12 måneder, med 39 prosent. Andel som deltok i opplæringsaktiviteter, øker med ferdighetsnivået og over 7 av 10 blant de med ferdigheter på nivå 4/5 i

leseforståelse har deltatt i ikke-formell opplæring. Tilsvarende deltakelsesmønstre finner vi også for ferdighetene i tallforståelse og adaptiv problemløsning (vedleggstabellene D5 og D6).

Figur 6.1 Deltakelse i ikke-formell opplæring siste 12 måneder blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D4.

Flere undersøkelser viser at deltakelse i ikke-formell opplæring varierer mellom ulike grupper (se for eksempel Statistisk sentralbyrå, 2023d). Mye av opplæringen skjer i forbindelse med jobben, og i kapittel 5 har vi sett at personer som ikke er sysselsatt i snitt har lavere ferdigheter enn de sysselsatte. Mønsteret vi ser kan også gjenspeile forskjeller etter utdanningsnivå som vi har omtalt i kapittel 4. Resultater fra *undersøkelsen om læring blant voksne* viser blant annet at personer som har høyere utdanning i større grad deltar i ikke-formell opplæring enn de med et lavere utdanningsnivå (Statistisk sentralbyrå, 2023a). I dette kapitlet ser vi kun på deltakelse i ikke-formell opplæring og vi ser ikke på andre former for læring, som deltakelse i det formelle utdanningssystemet eller uformell læring på fritiden eller på jobb. Mønsteret vi ser tyder på at personer med høye ferdigheter deltar mer i kompetanseutviklende tiltak enn personer med lave ferdigheter, men det er viktig å understreke at vi ikke tar hensyn til omfanget av andre typer kompetanseutvikling enn ikke-formell opplæring.

Arbeidsoppgaver og ferdigheter

I dette avsnittet ser vi nærmere på *hvordan* arbeidstakerne jobber og hvorvidt vi kan se forskjeller i arbeidsoppgavene blant ansatte med ulike ferdighetsnivåer.⁴¹ Resultatene viser at det er store forskjeller i hvordan en arbeidshverdag kan se ut. Det er 15 prosent av de sysselsatte som aldri kan organisere egen arbeidstid selv, mens 63 prosent planlegger egen arbeidshverdag selv hver eneste dag. Det er også store forskjeller i hvor ofte personer løser komplekse problemer på jobb. Mens 9 prosent løser komplekse problemer hver eneste dag, gjør 12 prosent dette aldri. Variasjonene er enda større for omfanget av fysisk arbeid, som 33 prosent aldri gjør, samtidig som 37 prosent gjør fysisk arbeid i jobben hver dag.

⁴¹ Personer som ikke er sysselsatt på intervjudispunktet, men som hadde jobb i løpet av de siste fem årene, blir bedt om å svare på spørsmål om det siste arbeidsforholdet de hadde.

Mange jobber stiller krav til at en må lære noe nytt hele tiden. 26 prosent oppgir at de sjeldent eller aldri må lære seg nye ting, samtidig som 41 prosent gjør det minst en gang i uken. Også *hvordan* arbeidstakere lærer nye ting, kan variere. 17 prosent lærer sjeldent eller aldri ved å utføre sitt daglige arbeid, mens 57 prosent lærer på denne måten minst en gang i uken. Undersøkelsen *Lærevilkårsmonitoren* kartlegger læringsintensivt arbeid, definert som arbeidsforhold som i stor grad krever at man stadig må lære seg noe nytt, og som samtidig gir gode muligheter til å skaffe seg kunnskap og ferdigheter gjennom det daglige arbeidet (Statistisk sentralbyrå, 2023c). Hvor læringsintensivt arbeidet er, varierer mellom ulike yrker. *Ledere, akademiske yrker og høgskoleyrker* er de som i størst grad oppgir å ha læringsintensivt arbeid (Statistisk sentralbyrå, 2023c).

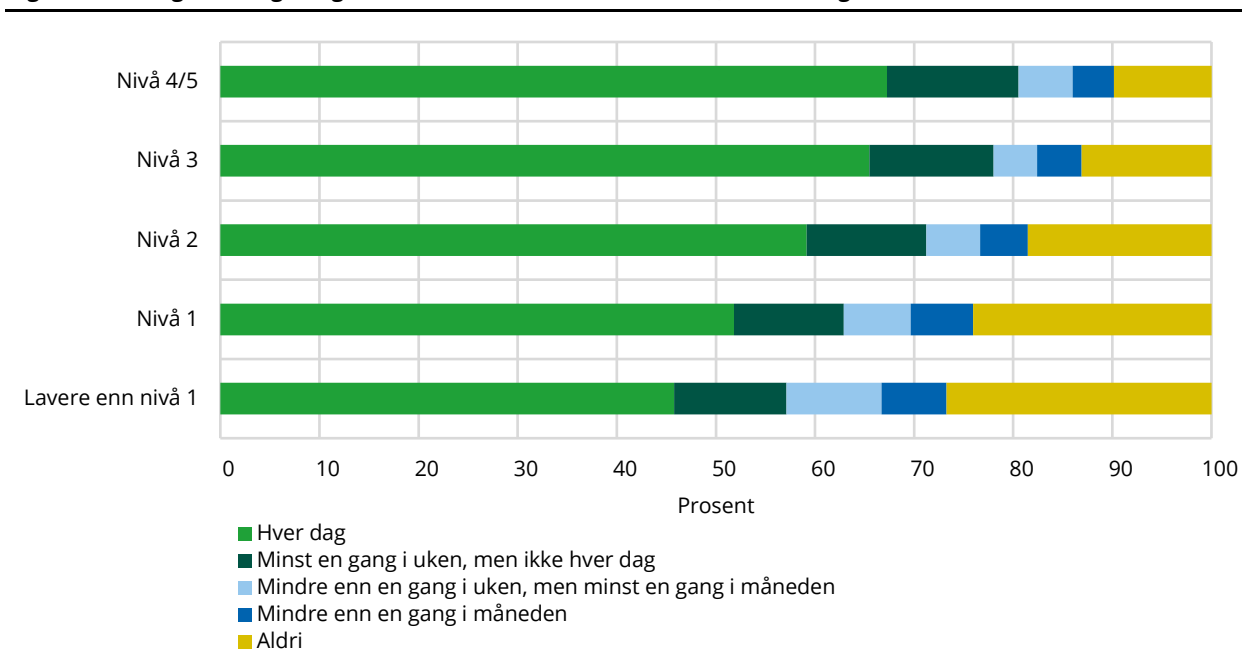
Tabell 6.1 Arbeidsoppgaver blant voksne 16–65 år. 2023.

	Organisere egen arbeidstid	Løse kompliserte problemer	Utføre fysisk arbeid over lengre tid	Lære seg nye ting	Lære seg noe gjennom å utføre sitt daglige arbeid
Aldri	15,0	12,2	32,6	2,6	2,2
Mindre enn en gang i måneden	4,7	19,0	12,8	23,0	14,5
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	5,2	26,4	7,2	33,0	26,6
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	12,4	33,2	11,0	28,2	33,7
Hver dag	62,6	9,2	36,5	13,1	23,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Forskjeller i hvordan en typisk arbeidsdag ser ut, kan gjenspeile forskjeller mellom ulike yrkesgrupper og i kapittel 5 har vi sett at det er forskjeller i ferdighetsnivåene når vi sammenligner ulike yrker. Finner vi også forskjeller når vi sammenligner hvor ofte personer på lave og høyere ferdighetsnivåer utfører ulike oppgaver på jobb? For å undersøke dette, bruker vi tre eksempler og ser nærmere på hvor ofte sysselsatte organiserer egen arbeidstid, løser komplekse problemer, og hvor ofte de lærer seg nye ting.⁴²

Figur 6.2 Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16–65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

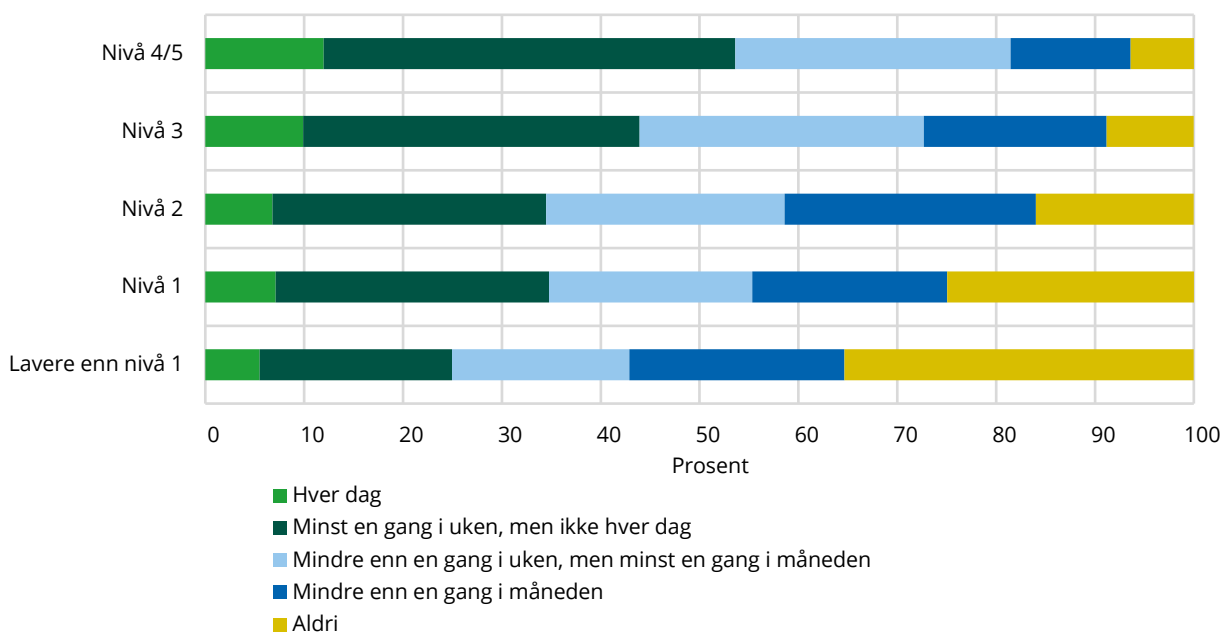
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D12.

⁴² Vi bruker leseferdigheter som eksempel. Se vedleggstabellene D13 og D14 for variasjoner i ferdighetsnivået i tallforståelse og adaptiv problemløsning og arbeidsoppgaver.

Blant personer på de laveste ferdighetsnivåene er det mindre vanlig å organisere egen arbeidstid selv enn blant personer på et høyere ferdighetsnivå. Mens i underkant av halvparten av personer på lavere nivå enn 1 i leseforståelse organiserer egen arbeidstid selv hver eneste dag, oppgir 2 av 3 på høyeste ferdighetsnivå, nivå 4/5, det samme. Andel som organiserer egen arbeidstid hver dag stiger med økende ferdighetsnivå, men samtidig er det kun små forskjeller mellom personer på nivå 3 og de på nivå 4/5 når det gjelder organiseringen av egen arbeidstid.

Når vi ser på hvor ofte arbeidstakere løser komplekse problemer i jobben, er det også tydelige forskjeller når vi sammenligner personer på ulike ferdighetsnivåer i leseforståelse.⁴³ Personer med svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere i leseforståelse løser komplekse problemer i jobben sjeldnere enn personer på høyere ferdighetsnivåer og jo lavere ferdighetsnivået er, jo vanligere er det at komplekse problemer løses aldri eller svært sjeldent. Å løse komplekse problemer hver eneste dag er sjeldent uansett ferdighetsnivå, men det er tydelige forskjeller i andelen som løser vanskelige problemer med jevne mellomrom. Blant personer på de laveste ferdighetsnivåene i lesing er det en betydelig større andel som oppgir at de aldri løser komplekse problemer på jobben enn blant personer på høyere ferdighetsnivåer. Hva som anses som komplekse problemer, kan imidlertid også variere, da oppfatningen av hva som er et komplekst problem er subjektivt. En og samme problemstilling kan vurderes som kompleks av en person med svake ferdigheter, samtidig som en person med svært gode ferdigheter ikke vil anse den samme problemstillingen som kompleks.

Figur 6.3 Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

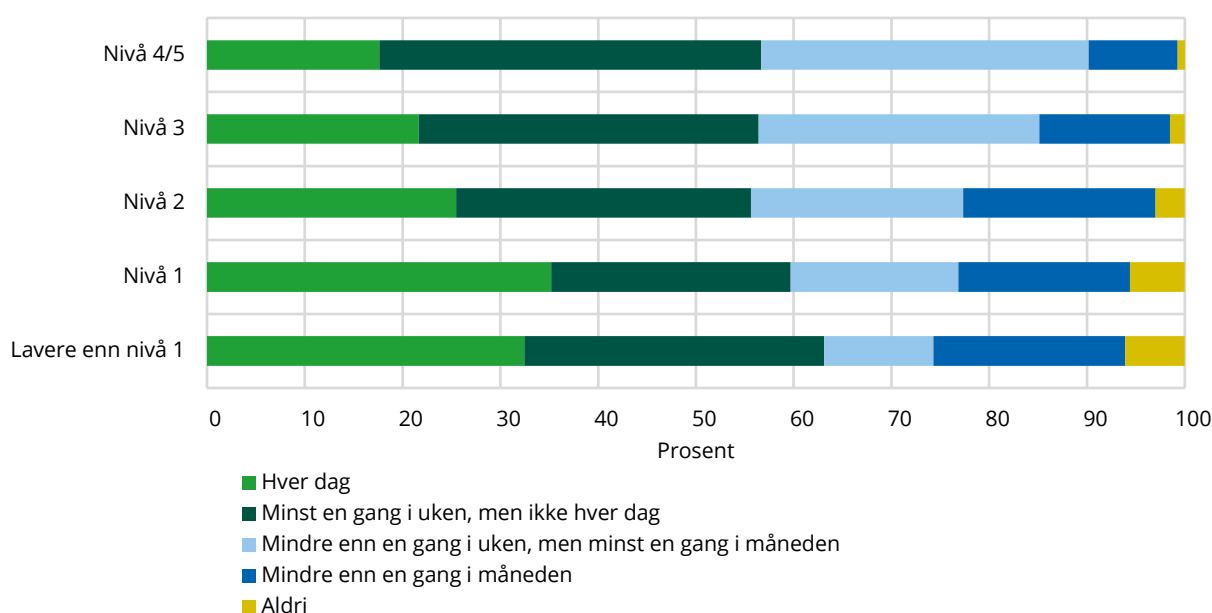
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D15.

De aller fleste arbeidstakerne lærer noe nytt på jobb med jevne mellomrom, og hvor ofte en lærer noe nytt, varierer også blant personer på ulike ferdighetsnivåer i leseforståelse. I motsetning til organisering av egen arbeidstid, er det ikke noe entydig mønster når vi ser på hvor ofte arbeidstakere lærer noe nytt. Personer på de laveste ferdighetsnivåene, nivå 1 og lavere enn nivå 1, er gruppene som i størst grad oppgir at de lærer noe nytt på jobb hver eneste dag, med henholdsvis 32 og 35 prosent. Andelen som lærer noe nytt daglig er betydelig lavere i de øvrige ferdighetsgruppene. Til gjengjeld er det noe vanligere blant personer med ferdigheter i leseforståelse på høyere nivåer å lære noe nytt ukentlig eller månedlig. Blant personer på ferdighetsnivå 4/5 er det svært sjeldent å

⁴³ Se vedleggstabellene D16 og D17 for resultater for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

aldri lære noe nytt, samtidig som det å aldri lære noe nytt er vanligere blant grupper med lavere ferdighetsnivåer.

Figur 6.4 Læring av nye ting blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D18.

Oppsummert ser vi at arbeidsoppgaver varierer når vi sammenligner personer med ulike ferdighetsnivåer, og spesielt for autonomi i arbeidshverdagen og løsning av komplekse problemer er forskjeller mellom personer med gode og svake ferdigheter tydelige. Forskjellene vi har omtalt, kan gjenspeile at det er ulike krav til ferdigheter i ulike yrker. Det er også uklart om en person har arbeidsoppgaver som innebærer å løse komplekse problemer i stor grad fordi en har gode ferdigheter, eller om arbeidsoppgavene og det å ofte løse problemer eller lære nye ting, bidrar til å videreutvikle ferdigheter.

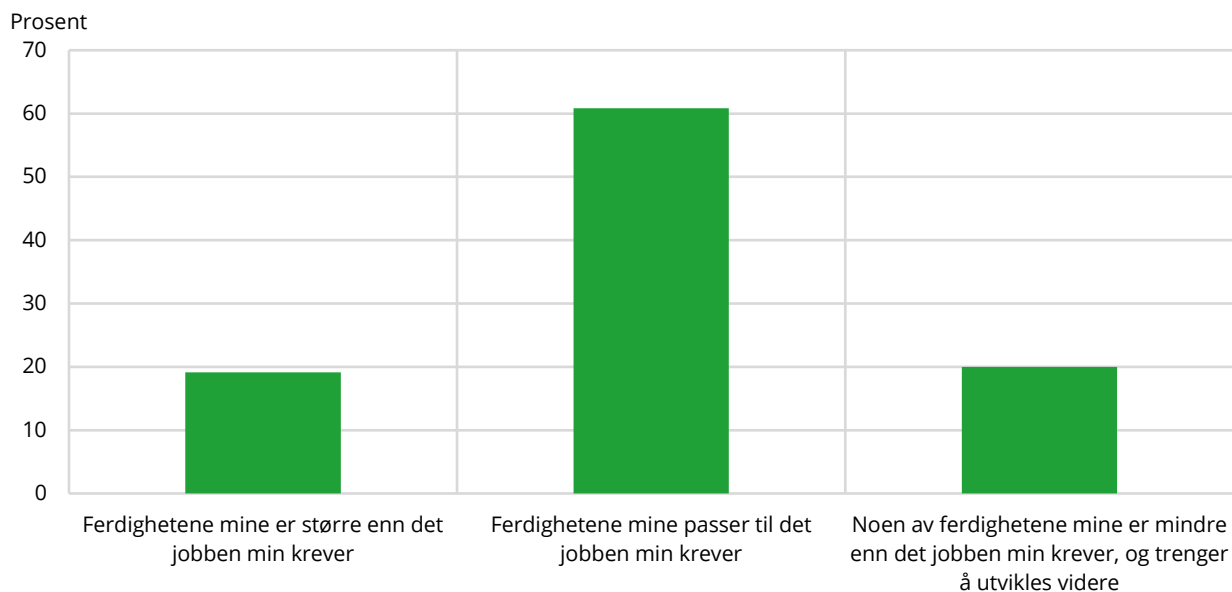
6.2. Vurdering av egne ferdigheter

Vurdering av egne ferdigheter i forhold til arbeidskrav

PIAAC2 måler voksnes faktiske ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, men i undersøkelsen blir man også bedt om å vurdere egne ferdigheter. Hvordan vurderer voksne sine egne ferdigheter, og hvor godt henger selvrapporterte ferdigheter sammen med ferdighetene som kartlegges i undersøkelsen?

6 av 10 sysselsatte oppgir at de har ferdighetene jobben krever, mens 4 av 10 altså opplever manglende samsvar mellom ferdighetene jobben krever og de faktiske ferdighetene de har. Andelen som opplever å ha bedre ferdigheter enn det som kreves i jobben er 20 prosent, og omtrent like stor andel som opplever at de har lavere ferdigheter enn det kreves. Hvorvidt ferdighetene henger sammen med jobbens krav, varierer sterkt mellom land og i flere land oppgir 3 av 10 at de har bedre ferdigheter enn jobben krever (OECD, 2024a).

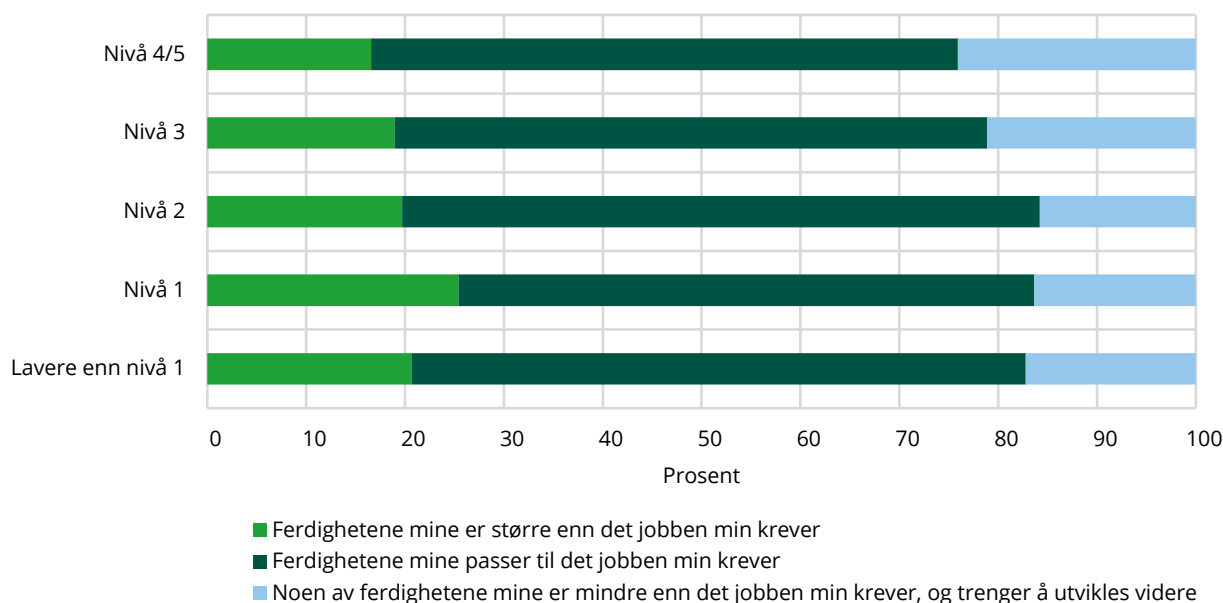
Figur 6.5 Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D21.

Er det slik at personer med svært gode ferdigheter i større grad oppgir å ha ferdighetene jobben krever enn personer med et lavere ferdighetsnivå i leseforståelse? Resultatene tyder på at det er kun små forskjeller i andel som opplever at ferdighetene er for gode eller for svake sammenlignet med jobbens krav når vi sammenligner personer med ulike ferdighetsnivåer i leseforståelse.⁴⁴ I alle gruppene er det rundt 6 av 10 som mener at ferdighetene passer godt til jobbens krav. Blant personer på det høyeste ferdighetsnivået i leseforståelse er det samtidig en noe lavere andel som mener at ferdighetene er for gode sammenlignet med jobbens krav, og en noe større andel som mener at de må utvikle ferdighetene videre enn i de øvrige gruppene.

Figur 6.6 Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D22.

⁴⁴ Se vedleggstabellene D23 og D24 for resultater for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

Vi ser ikke ferdighetene i sammenheng med *hvilken* jobb en person har, og har ikke noe objektivt mål på hvilken kompetanse som faktisk trengs for å kunne utføre arbeidsoppgavene. Det kan tenkes at personer som mener å ha for lave ferdigheter har en jobb som krever et høyt ferdighetsnivå, og at ferdighetene de har, ikke er tilstrekkelige, selv om de allerede har gode ferdigheter. I tillegg kan det tenkes at personer over- eller undervurderer både egne ferdigheter og ferdighetene jobben krever.

De som oppgir å ha for lave ferdigheter sammenlignet med ferdighetene jobben krever, blir også spurt om hvilke ferdigheter de mener at de må videreutvikle. Det kan være store forskjeller i hvilke ferdigheter ulike jobber krever og en person kan oppgi å ha for lave ferdigheter på kun ett område, eller på flere områder.⁴⁵ Hele 47 prosent av de som oppgir å ha for lave ferdigheter ønsker å videreutvikle PC- eller programmeringsferdigheter, og henholdsvis 33 og 30 prosent oppgir at de må videreutvikle ferdigheter i kundebehandling eller kommunikasjon. Det er forskjeller mellom ulike yrker og næringer i hvor viktige disse ferdighetene er. For eksempel er kundebehandling spesielt viktig i næringer som *overnatting og servering* og *varehandel*, mens kommunikasjonsferdigheter er spesielt viktige for foretak i næringen *finansiering og forsikringsvirksomhet* (Statistisk sentralbyrå, 2022a). Ferdigheter i bruk av PC og programmering, samt ferdigheter i kundebehandling og kommunikasjon, er spesifikke ferdigheter som en kan utvikle gjennom praktisk erfaring, men som ikke nødvendigvis henger sammen med de grunnleggende ferdighetene i lesing, tallforståelse og adaptiv problemløsning som vi måler i PIAAC2.

Tabell 6.2 Voksne 16–65 år som oppgir å ha for lave ferdigheter sammenlignet med jobbens krav, etter ferdighet de ønsker å videreutvikle. 2023

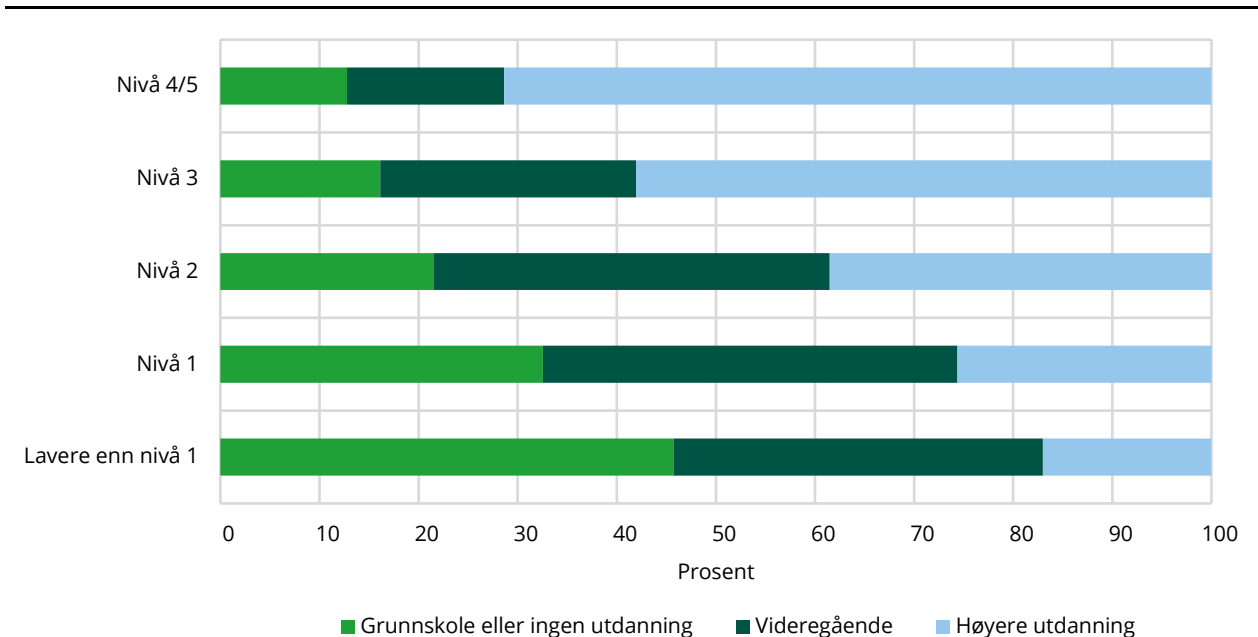
	PC- eller program-merings-ferdigheter	Prosjekt- ledelses- eller organisasjons-ferdigheter	Teamarbeids- eller lederferdigheter	Ferdigheter innen håndtering av kunder/klienter, pasienter eller elever	Kommunikasjons- og presentasjons-ferdigheter
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	47	27	26	33	30
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	53	73	74	67	70

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

I PIAAC2 stilles det også spørsmål om hvilket utdanningsnivå som kreves for å ha en jobb. I underkant av 20 prosent av sysselsatte oppgir at det ikke trengs et høyere nivå enn grunnskole-utdanning for å kunne utføre oppgavene de har, mens over halvparten mener at en trenger høyere utdanning for å kunne gjøre jobben (vedleggstabellen D26).

Blant personer med ferdigheter i leseforståelse på lavere nivå enn 1, oppgir nesten halvparten at man trenger grunnskole eller ingen utdanning for å få deres jobb. Denne andelen synker med stigende ferdighetsnivå og kun 13 prosent av de med ferdigheter på nivå 4/5 i leseforståelse oppgir dette. Personer på nivå 1 eller lavere og på nivå 2 oppgir i omtrent like stor grad at en trenger videregående utdanning for å bli ansatt i jobben, mens det er betydelig mindre vanlig blant personer med ferdigheter på nivå 3 og nivå 4/5 å oppgi dette. De to gruppene med høyest ferdighetsnivå i leseforståelse skiller seg ut ved at henholdsvis 58 og 71 prosent oppgir at en trenger høyere utdanning for å kunne gjøre jobben deres.

⁴⁵ Se vedleggstabellen D27 for en oversikt over alle ferdighetene.

Figur 6.7 Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D27.

Vi ser her på hvilken formell utdanning en trenger for å bli ansatt, men krav til formell kompetanse har endret seg over tid. I dette kapitlet har vi ikke undersøkt om alle som mener at en trenger høyere utdanning faktisk har dette utdanningsnivået selv, eller om en har opparbeidet seg uformell kompetanse gjennom arbeidserfaring som kan vurderes som tilsvarende det utdanningsnivået som kreves. Likevel ser resultatene ut til å gjenspeile mønsteret vi allerede har sett i kapittel 4, hvor de med høyere utdanning har størst andel på de øverste ferdighetsnivåene på alle tre områdene.

6.3. Bruk av ferdigheter i arbeidshverdagen

Leseforståelse og lesing i arbeidshverdagen

I kapittel 5 har vi sett at ferdigheter varierer med tilknytning til arbeidsmarkedet og personer som er i arbeid i snitt har høyere ferdigheter enn personer utenfor arbeidsmarkedet. Vi har også sett i delkapittel 6.2 at hvordan en jobber kan variere med ferdighetsnivået. I dette delkapitlet skal vi se nærmere på *bruk av ulike ferdigheter* i arbeidshverdagen og om bruken varierer med ferdighetsnivået. Er det slik at de personer med svake leseferdigheter leser mindre i jobbsammenheng enn de med gode ferdigheter? ⁴⁶

De fleste sysselsatte møter ulike typer tekst på jobb, men hvilke typer tekst som leses, og hvor ofte en leser ulike tekster, kan variere. Samtidig kan ulike yrker stiller svært ulike krav til de ansattes leseferdigheter. For å analysere sammenhengen mellom lesing i jobben og leseferdighetene nærmere, slår vi sammen ulike mål på bruk av leseferdigheter i arbeidshverdagen og bruker en indeks⁴⁷ som angir hvilke grupper som leser mye, og hvilke grupper som sjeldent bruker

⁴⁶ Personer som ikke er sysselsatt på intervjuet, men som hadde jobb i løpet av de siste fem årene, blir bedt om å svare på spørsmål om det siste arbeidsforholdet de hadde.

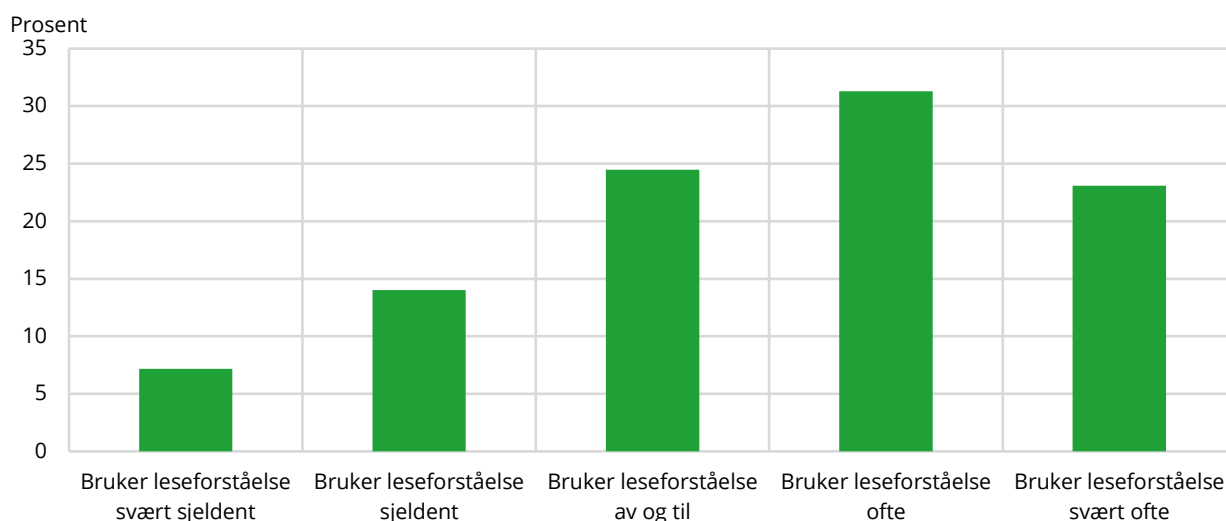
⁴⁷ Beregningen av indekser brukt i kapitlene 6 og 7 er nærmere beskrevet i OECDs tekniske rapport (OECD, under utgivelse).

leseforståelsesferdigheter i arbeidssammenheng. Indeksen⁴⁸ er satt sammen av spørsmål om hvor ofte en leser følgende tekster:

- veiledninger eller instruksjoner
- brev, interne notater eller e-post
- artikler i aviser, blader eller nyhetsskriv
- bøker, akademiske publikasjoner eller artikler i fagtidsskrifter
- håndbøker eller teknisk dokumentasjon
- regninger, fakturaer, kontoutskrifter eller andre regnskapsdokumenter

De fleste leser i arbeidshverdagen, men hvor ofte man leser, varierer. Over halvparten leser ofte eller svært ofte, mens 2 av 10 oppgir at de sjeldent eller svært sjeldent leser i jobben.

Figur 6.8 Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16–65. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D30.

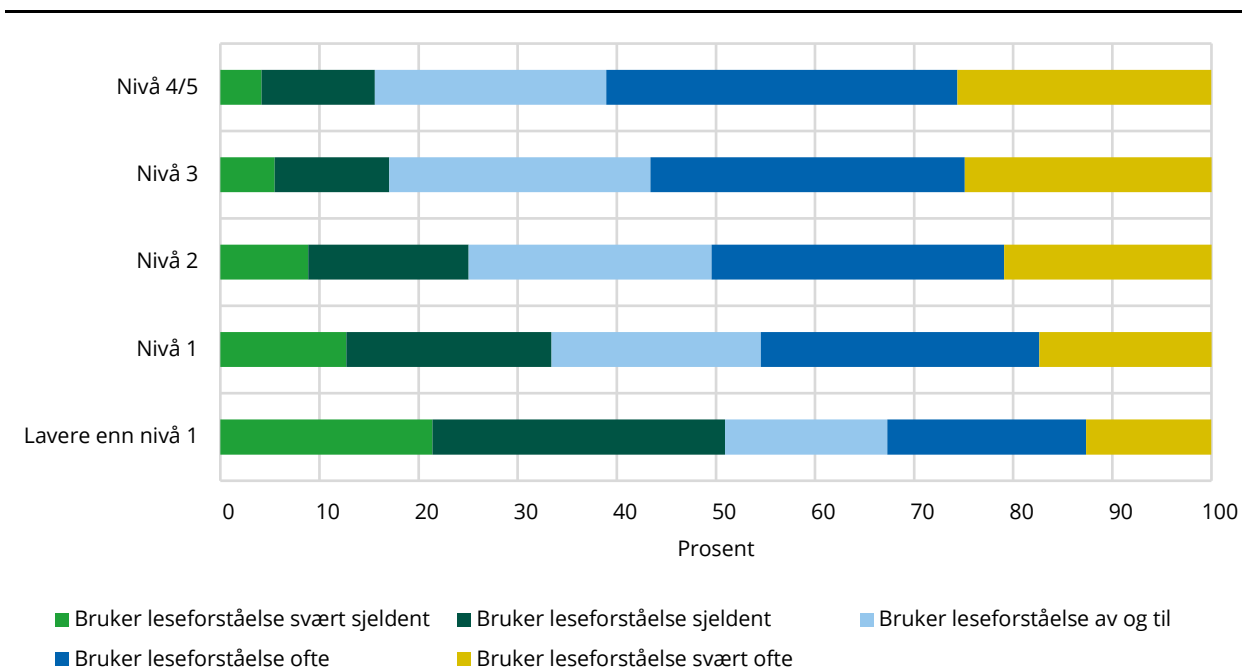
Bruker man leseindeksen som samlemål på hvor ofte sysselsatte leser i jobben, kan man analysere om det er forskjeller i hvor ofte personer på ulike ferdighetsnivåer bruker lesing i jobbsammenheng. Det er et tydelig mønster som viser at personer på de laveste nivåene i leseforståelse i betydelig mindre grad bruker leseferdigheter i jobben enn personer på de øvrige ferdighetsnivåene. Personer med ferdigheter under nivå 1 skiller seg ut. Blant denne gruppen oppgir halvparten at de sjeldent eller svært sjeldent bruker leseforståelse i jobben. Tilsvarende andel er betydelig mindre i de øvrige gruppene. Samtidig er det kun små forskjeller i andel som (svært) sjeldent leser blant personer med ferdighetsnivåene 2 og høyere. Ikke uventet ser vi også at andel som bruker leseforståelse ofte eller svært ofte øker med ferdighetsnivået. Samtidig er denne sammenhengen ikke helt entydig. For eksempel er det kun små forskjeller når vi sammenligner bruk av lesing på jobb blant personer på nivå 4/5 og nivå 3.

Indeksen kombinerer lesing av ulike typer tekst med hvor ofte en leser tekstene, men gir ikke informasjon om hvilke typer tekst personer leser i stor grad og i mindre grad. Indeksen forteller oss heller ikke i hvor stor grad personer ofte leser samme type tekst, eller om de ofte blir eksponert for forskjellige dokumenttyper. Det er imidlertid uklart hvorvidt en person har gode leseferdigheter

⁴⁸ Indeksen kategorier er navngitt «lavest til 20 prosent», «20 til 40 prosent», «40 til 60 prosent», «60 til 80 prosent» og «mer enn 80 prosent», da formålet med indeksen er å dele inn personer etter hvor ofte de leser på jobb. Inndelingen sier imidlertid ikke noe om hvor stor del av arbeidstiden som brukes på lesing på jobb, og vi har derfor valgt en enklere navngivning av kategoriene. Vi bruker «leser svært sjeldent leser på jobb» for «lavest til 20 prosent», «leser sjeldent» for kategorien «20 til 40 prosent» osv. Tilsvarende gjelder også indeksene for bruk av tall og PC og digitale verktøy i dette delkapitlet.

fordi en ofte eksponeres for ulike typer tekst i arbeidshverdagen, eller om en har fått en viss jobb nettopp fordi en har hatt gode leseferdigheter allerede før en ble ansatt i jobben.

Figur 6.9 Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D31.

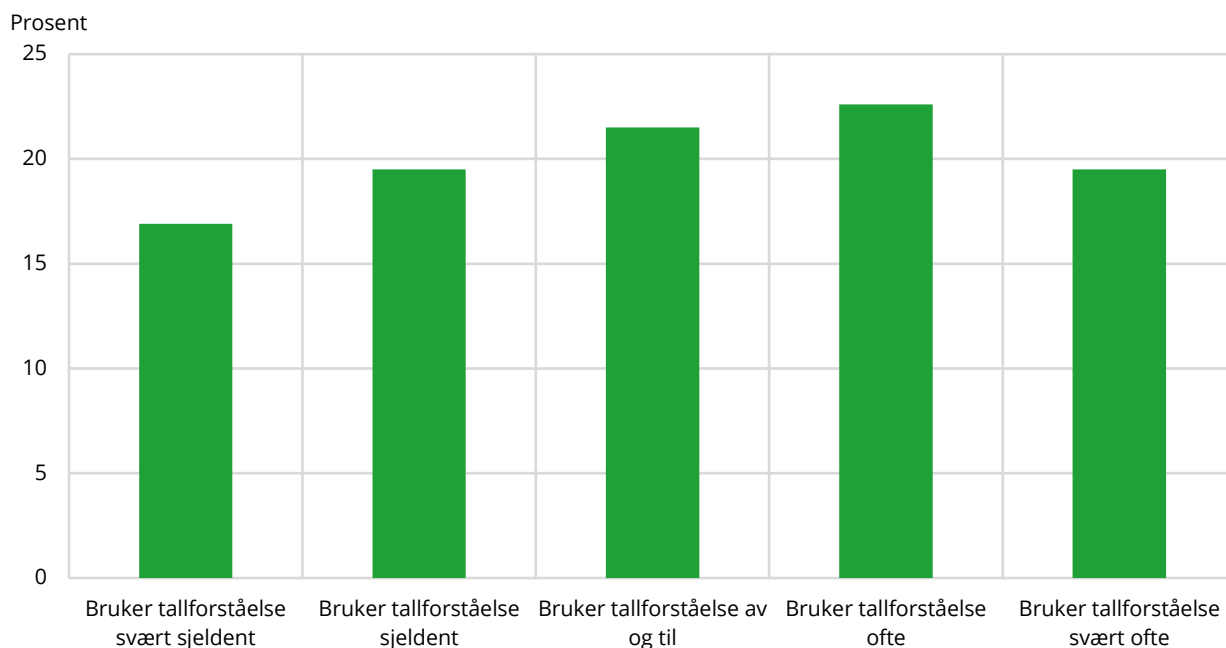
Tallforståelse og bruk av tall i jobben

Vi har sett at hvor mye man leser i jobbsammenheng varierer med de faktiske ferdighetene i lesing. Er det tilsvarende variasjoner mellom bruk av tall i jobben og ferdigheter i tallforståelse? På samme måte som for lesing i jobben, kombineres ulike mål på hvor ofte sysselsatte bruker tall og matematikk i jobben til en indeks. Indeksen er satt sammen av spørsmål om hvor ofte en bruker tallforståelse i følgende sammenhenger:

- foreta beregninger, for eksempel av priser, kostnader eller mengder
- bruke kart, plantegninger eller GPS for å finne fram eller orientere seg
- gjøre målinger av for eksempel lengde, vekt, temperatur, doseringer, arealer eller volum
- lese og lage tabeller, grafer eller diagrammer

Over 4 av 10 personer bruker tallforståelse i jobben ofte eller svært ofte, og 17 prosent bruker svært sjeldent tall i arbeidet. Det kan igjen tenkes at det er store variasjoner mellom ulike yrkesgrupper i hvor viktig bruk av tallforståelse er i det daglige arbeidet.⁴⁹

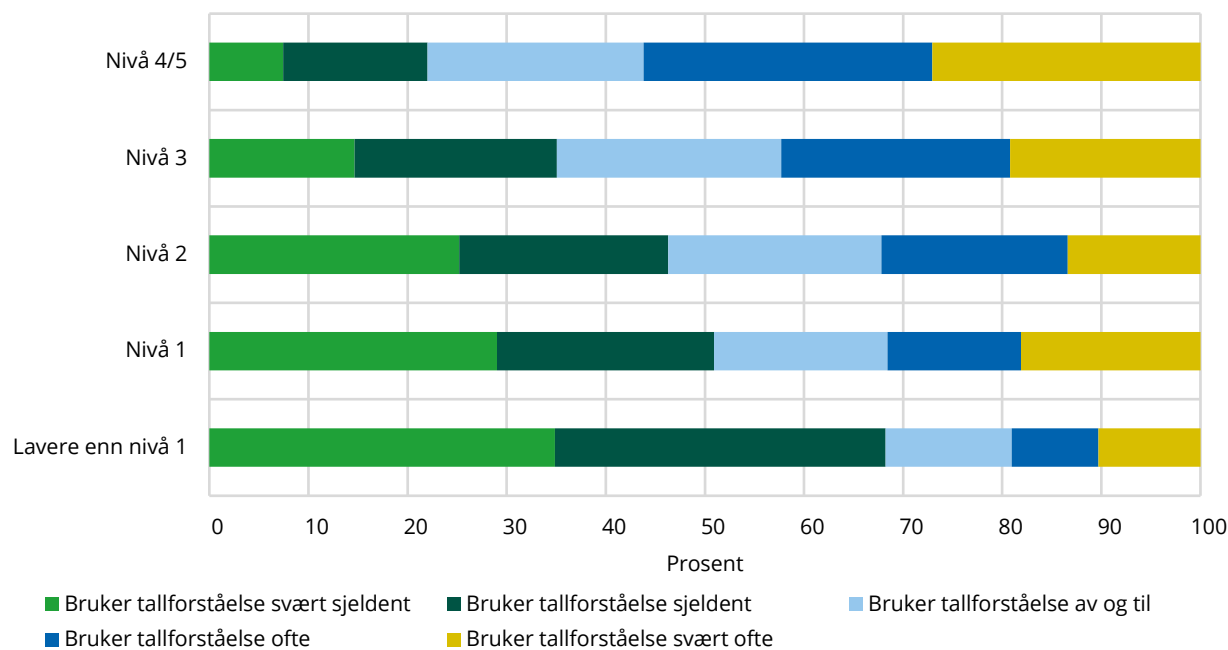
⁴⁹ Personer som ikke er sysselsatt på intervju tidspunktet, men som hadde jobb i løpet av de siste fem årene, blir bedt om å svare på spørsmål om det siste arbeidsforholdet de hadde.

Figur 6.10 Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16–65. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D32.

Hvor ofte en bruker tallforståelse i jobben, varierer med ferdigheter i tallforståelse. Ikke overraskende finner vi at personer på de laveste ferdighetsnivåene i tallforståelse oppgir at de bruker tallforståelse på jobb i betydelig mindre grad enn personer på høyere ferdighetsnivåer. For eksempel bruker 2 av 3 personer med ferdigheter lavere enn nivå 1 tall (svært) sjeldent. Tilsvarende gjelder for halvparten av personer med ferdigheter på nivå 1. Personer på høyere ferdighetsnivåer bruker tallforståelse i større grad enn de med svake ferdigheter, og andelen som bruker tallforståelse ofte og svært ofte øker med ferdighetsnivået. Personer med svært gode ferdigheter i tallforståelse på nivå 4/5 er den eneste gruppen hvor over halvparten oppgir å bruke tallforståelse (svært) ofte i jobben.

Mønstrene vi finner, ligner på mønsteret vi har omtalt for leseforståelse, hvor vi også så at bruk av leseferdigheter i jobben varierte med ferdighetsnivået i lesing. På samme måte som for leseforståelse, er det imidlertid uklart om det er økt bruk av tall som fører til gode ferdigheter i tallforståelse, eller om gode ferdigheter fører til at en bruker tall ofte i jobben.

Figur 6.11 Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D33.

Adaptiv problemløsning og bruk av digitale verktøy i jobben

I likhet med lese- og tallforståelse undersøker vi også variasjonene i bruk av digitale verktøy på jobben og ferdighetene i adaptiv problemløsning. Indeksen vi bruker som mål på bruk av digitale ferdigheter kombinerer spørsmål om hvor ofte personer bruker PC og digitale enheter som nettbrett eller smarttelefon på følgende måter på jobben:

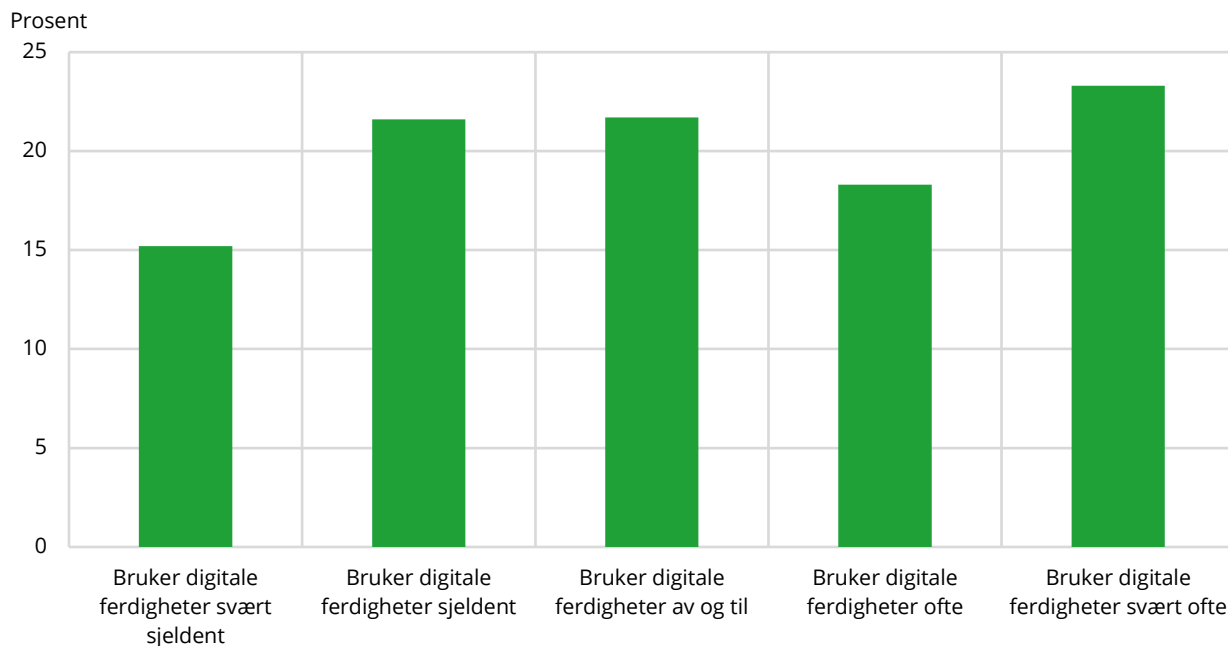
- kommunisere med andre (f.eks. via e-post, sosiale medier eller internett-telefoni)⁵⁰
- få tilgang til informasjon (f.eks. ved å bruke en søkemotor, finne informasjon eller lese dokumenter)
- lage eller redigere elektroniske dokumenter, regneark eller presentasjoner (med Microsoft Word, Excel, PowerPoint eller lignende programvare)
- bruke spesialisert programvare (f.eks. til datastyrt design, behandling eller analyse av data, lyd og bilder, eller kvalitetskontroll)
- bruke et programmeringsspråk til å lage programvare (f.eks. apper) eller nettsteder

15 prosent bruker aldri eller svært sjeldent digitale ferdigheter i jobben, mens 4 av 10 gjør dette svært ofte.⁵¹

⁵⁰ Vanlige mobiltelefon samtaler er ikke inkludert i denne kategorien.

⁵¹ Personer som ikke er sysselsatt på intervju tidspunktet, men som hadde jobb i løpet av de siste fem årene, blir bedt om å svare på spørsmål om det siste arbeidsforholdet de hadde.

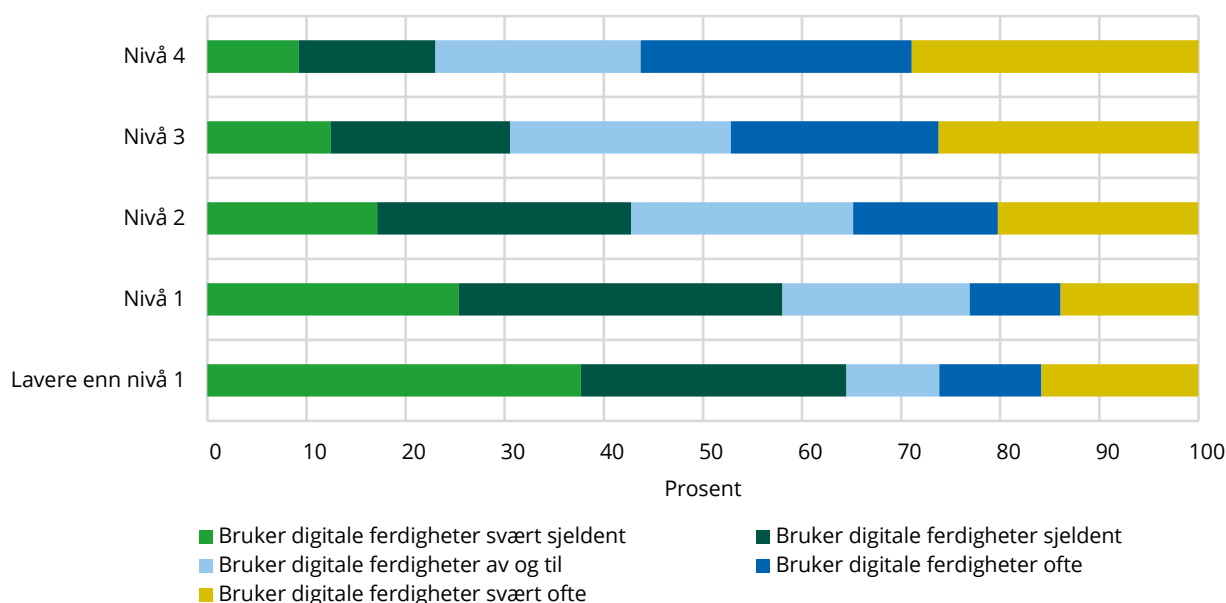
Figur 6.12 Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D34.

På samme måte som lesing i jobben varierer med leseforståelse, finner vi også tydelige variasjoner i hvordan bruk av digitale ferdigheter varierer med ferdighetsnivået i adaptiv problemløsning. Jo høyere ferdighetsnivået i adaptiv problemløsning er, jo høyere er andelen som bruker digitale ferdigheter på jobben svært ofte. Vi ser samtidig at personer på lave ferdighetsnivåer i adaptiv problemløsning bruker digitale ferdigheter i mindre grad enn andre grupper og blant personer med ferdigheter på et lavere nivå enn nivå 1, bruker over 6 av 10 digitale ferdigheter (svært) sjeldent. Ferdighetene ser altså ut til å variere med bruk av digitale ferdigheter, men som allerede omtalt, vet vi ikke om ferdighetene i adaptiv problemløsning er gode nettopp fordi en bruker PC og andre enheter mye, eller om en har arbeidsoppgaver som krever hyppig bruk av digitale ferdigheter nettopp fordi en har gode ferdigheter.

Figur 6.13 Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen D35.

7. Bruk av ferdigheter på fritiden og holdninger

7.1. Bruk av ferdigheter på fritiden

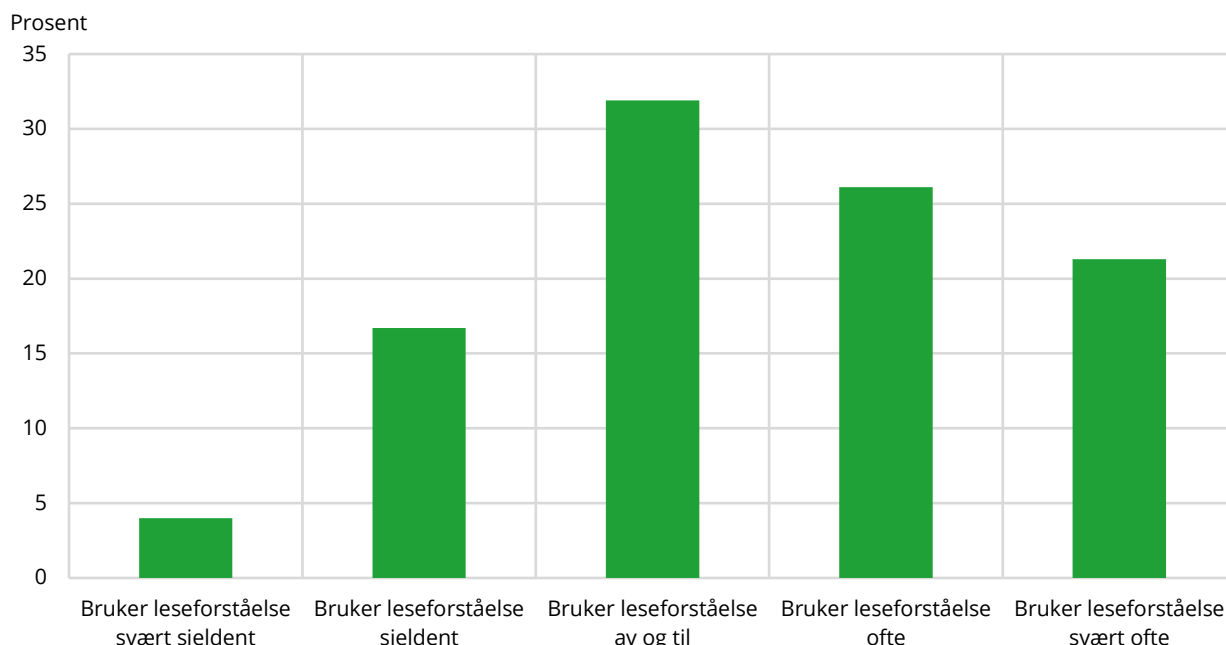
Lesing på fritiden og leseferdigheter

Ferdighetsnivået varierer med bruk av ferdigheter i arbeidssammenheng, men samtidig stiller ulike jobber svært ulike krav til hvor mye man bruker ferdighetene. I tråd med dette har vi i kapittel 6 sett at hvor ofte en bruker ferdigheter i lese- og tallforståelse i jobben varierer med hvor gode ferdigheter en har. Selv om man ikke leser mye i jobben, betyr det ikke at man også bruker ulike typer tekst i liten grad på fritiden, og lite bruk av tall på jobben utelukker ikke at man bruker tallforståelse mye utenom jobb. Vi skal derfor også se på hvordan bruk av ferdigheter på fritiden varierer med ferdighetsnivået. I kapittel 6 brukte vi en indeks som kombinerer svar på hvor ofte man leser ulike typer tekst på jobb og vi kan gjøre det samme for bruk av leseforståelse på fritiden. Indeksen kombinerer svar på hvor ofte voksne lese følgende tekster på fritiden:

- veiledninger eller instruksjoner
- brev, interne notater eller e-post
- artikler i aviser, blader eller nyhetsskriv
- bøker, enten skjønnlitteratur eller sakprosa
- håndbøker eller teknisk dokumentasjon
- regninger, fakturaer, kontoutskrifter eller andre regnskapsdokumenter

Kun 1 av 5 bruker leseferdigheter svært sjeldent eller sjeldent på fritiden, mens nesten halvparten av voksne ofte eller svært ofte bruker leseforståelse.

Figur 7.1 Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16–65. 2023

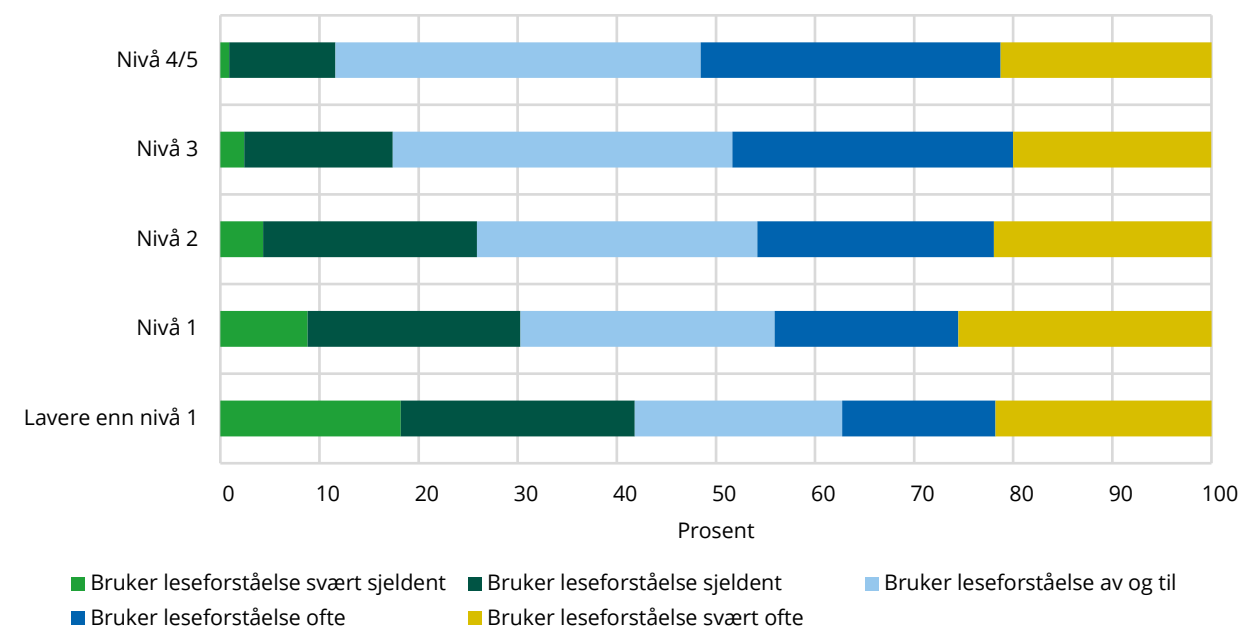

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E1.

I likhet med bruk av leseforståelse på jobb, varierer også bruk av leseforståelse på fritiden med ferdighetene i leseforståelse. Blant personer med svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere i leseforståelse er det mer vanlig å bruke leseforståelse sjeldent på fritiden enn det er blant personer med leseferdigheter på høyere nivåer. Mønstrene er mindre tydelige når vi ser på bruk av leseforståelse på fritiden enn når man ser på leseforståelse på jobb. Andel som bruker

leseforståelse på fritiden svært ofte er omtrent lik i alle gruppene, uansett ferdighetsnivå. Det er imidlertid uklart hvorvidt en leser ofte fordi en har gode ferdigheter, eller om ferdighetene utvikler seg nettopp fordi en leser ofte på fritiden. Resultatene forteller heller ikke hvordan personer på ulike ferdighetsnivåer bruker tekst på fritiden og om personer som bruker leseforståelse svært ofte leser ulike teksttyper i mye større grad enn personer som bruker leseforståelse i mindre grad.

Figur 7.2 Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E2.

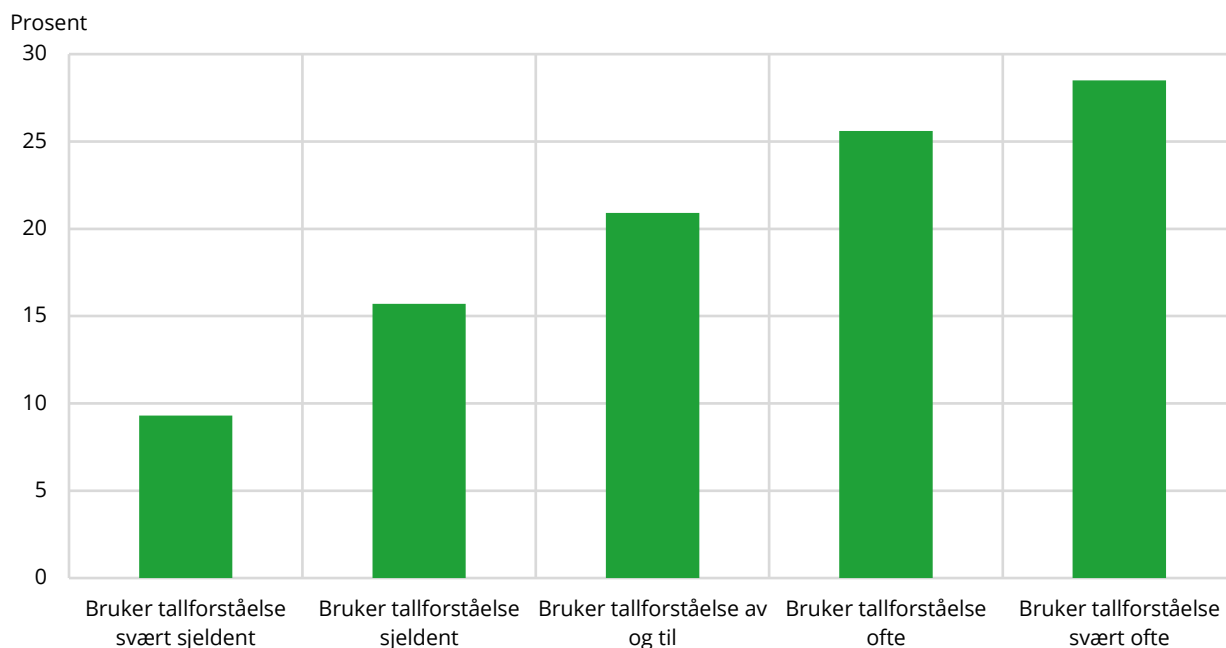
Bruk av tall på fritiden og tallforståelse

Hvordan varierer ferdighetene når vi ser på bruk av tallforståelse på fritiden? Vi undersøker spørsmålet ved å se på hvor ofte voksne bruker tallforståelse på fritiden på følgende måter:

- foreta beregninger, for eksempel av priser, kostnader eller mengder
- bruke informasjon til å ta økonomiske beslutninger (f.eks. husholdningsbudsjett, forsikring, lån)
- gjøre målinger (f.eks. når du lager mat, gjør hagearbeid, syr klær eller reparerer noe)
- lese og lage tabeller, grafer eller diagrammer
- bruke matematikk, som formler eller matematiske regler

9 prosent bruker tall svært sjeldent på fritiden, mens over halvparten bruker tall ofte eller svært ofte på disse måtene.

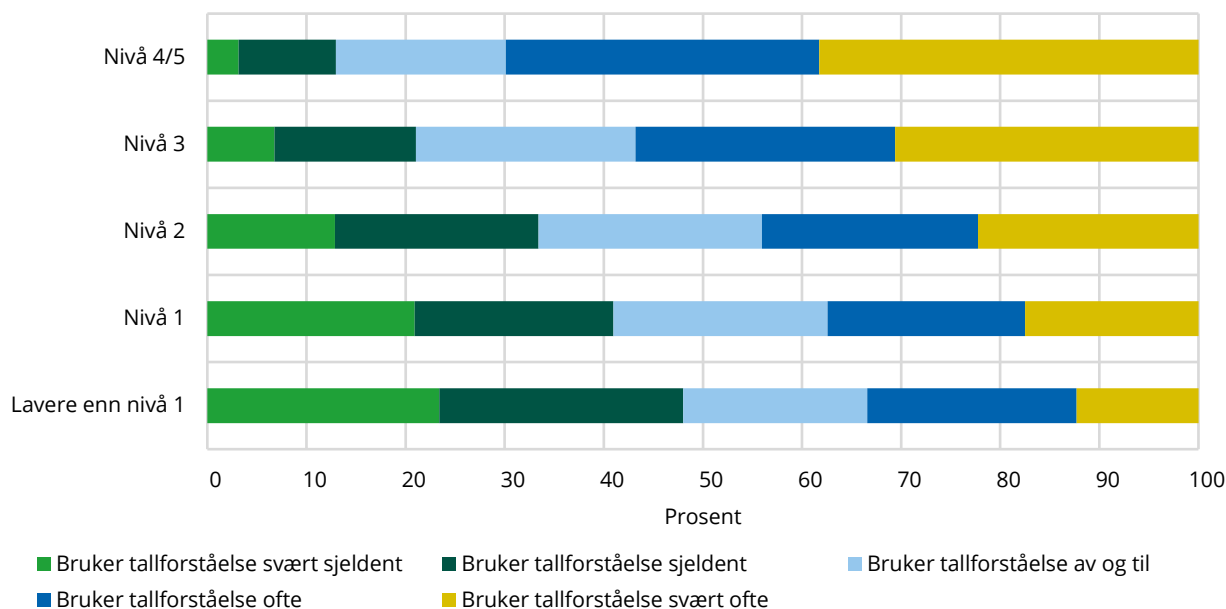
Figur 7.3 Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16–65 år. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E3.

Sett i forhold til leseforståelse og bruk av lesing på fritiden, er det et tydeligere mønster når vi sammenligner bruk av tallforståelse på fritiden blant personer med ulike ferdighetsnivåer i tallforståelse. Mønsteret viser at andel som bruker tall ofte eller svært ofte, øker med økende ferdighetsnivå og blant personer med svake ferdigheter i tallforståelse er det mye mindre vanlig å bruke tall ofte på fritiden enn det er blant personer med gode ferdigheter i tallforståelse.

Figur 7.4 Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E4.

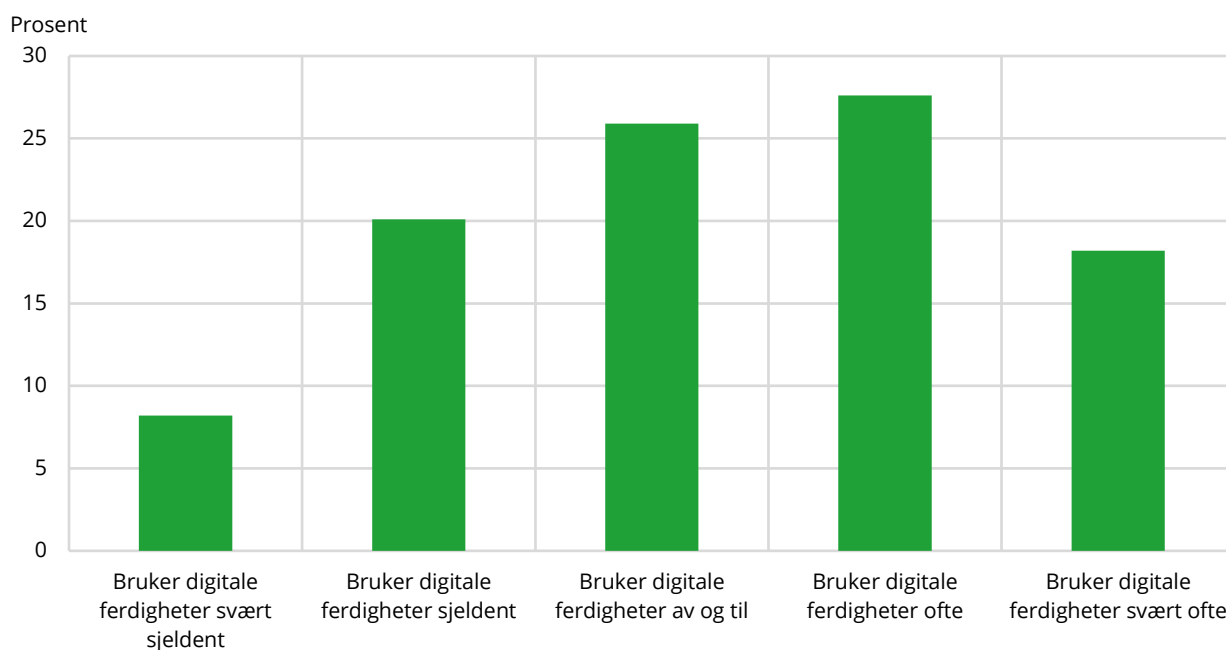
Bruk av PC og digitale enheter på fritiden og adaptiv problemløsning

Da PIAAC1 ble gjennomført, var det mindre vanlig å bruke PC på fritiden og ikke alle hadde en smarttelefon. I dag er det vanlig å bruke smarttelefon, nettbrett og PC til å kommunisere og få tilgang til informasjon. For å kartlegge bruk av digitale ferdigheter på fritiden bruker vi en indeks som kombinerer svar på hvor ofte voksne gjør følgende ved bruk av digitale verktøy:

- kommunisere med andre (f.eks. via e-post, sosiale medier eller internett-telefoni)⁵²
- få tilgang til informasjon (f.eks. ved å bruke en søkemotor, finne informasjon eller lese dokumenter)
- underholdning eller fritidsaktiviteter (f.eks. spille dataspill, høre på musikk, se eller redigere videoer eller bilder)
- bruke nettbank eller handle på internett (f.eks. kjøp og salg av varer eller tjenester)
- planlegge eller styre privatlivet (f.eks. samle helseinformasjon, styre husholdningsbudsjett eller navigere via GPS)

8 prosent av voksne bruker digitale ferdigheter svært sjeldent på fritiden, mens nesten halvparten bruker disse ferdighetene (svært) ofte på fritiden.

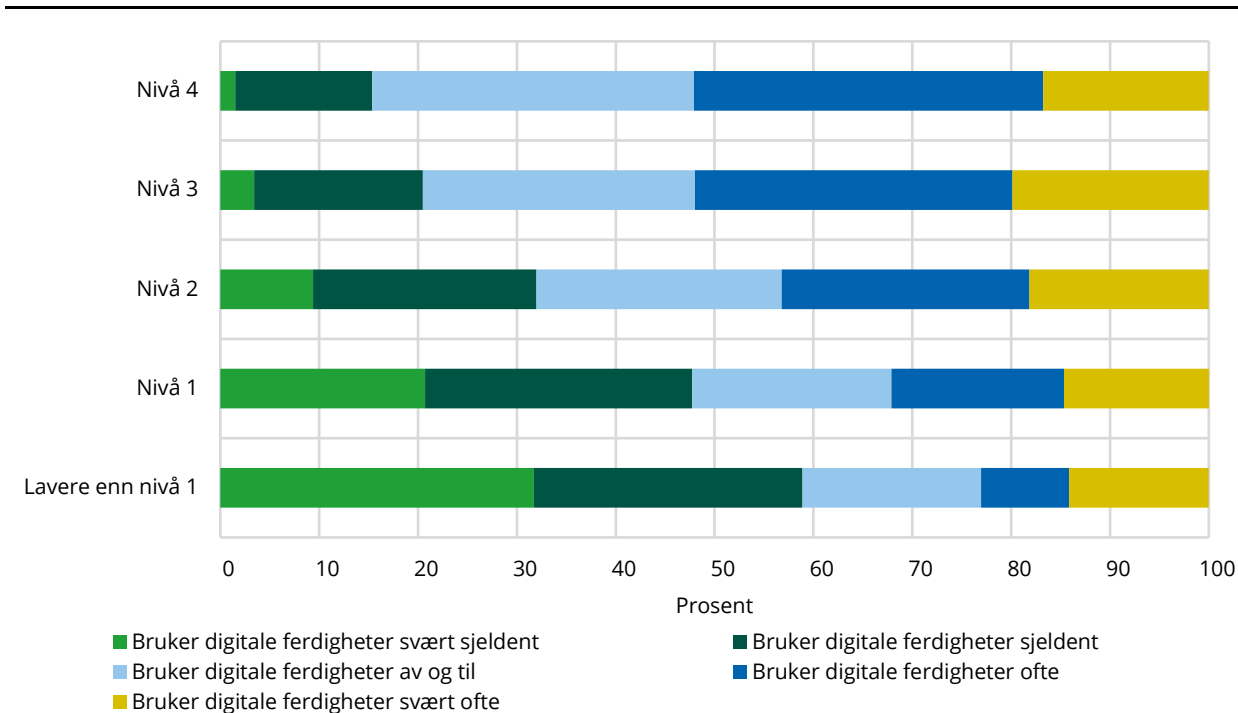
Figur 7.5 Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16–65 år. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E5.

Hvordan varierer bruk av digitale ferdigheter på fritiden med ferdighetene i adaptiv problemløsning? Mønsteret vi ser ligner på variasjonen i bruk av leseforståelse på fritiden og ferdigheter i leseforståelse. På den ene siden ser vi at det er mye vanligere å bruke digitale ferdigheter sjeldent på fritiden jo lavere ferdighetsnivået i adaptiv problemløsning er. Samtidig ser vi at andel som bruker digitale fritiden på fritiden svært ofte, omtrent er like stor i alle gruppene. Blant personer med svake ferdigheter i adaptiv problemløsning er det altså nesten like stor andel som bruker digitale ferdigheter svært ofte som det er blant personer på øverste ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning.

⁵² Vanlige mobiltelefonsamtaler er ikke inkludert i denne kategorien.

Figur 7.6 Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E6.

7.2. Holdninger

Tillit til andre personer, politisk innflytelse og frivillig arbeid

Resultater fra PIAAC1 viste at personer med høy tillit til andre i snitt hadde bedre ferdigheter enn personer med lav tillit til andre personer og PIAAC1-resultatene viste også variasjon i ferdigheter etter andre holdningsspørsmål (Bjørkeng og Lagerstrøm, 2014). Finner vi de samme variasjonene også i 2023?

I overkant av 6 av 10 personer har høy tillit til andre,⁵³ mens 1 av 4 oppgir at de har innflytelse på det myndighetene gjør (vedleggstabellene E7 og E8).⁵⁴ Norge er ett av landene med størst andel voksne som oppgir å stole på andre (OECD, 2024a). Tidligere kartlegginger har vist at tillit til andre og politisk innflytelse også varierer med ens utdanningsnivå. Blant personer med et høyere utdanningsnivå, er det mer vanlig å ha tillit til andre og oppleve mer politisk innflytelse enn blant personer med grunnskolenivå (Bjørkeng og Lagerstrøm, 2013).

Når det gjelder påvirkning av myndighetene, ser vi at andel som opplever å ha innflytelse er minst blant personer med leseferdigheter på nivå 2.⁵⁵ Både blant personer på de laveste ferdighetsnivåene og blant personer på nivå 4/5 i leseforståelse er det en høyere andel som opplever å ha innflytelse på myndighetene enn blant personer på nivåene i midten. Variasjoner mellom opplevd politisk innflytelse og ferdighetsnivået er altså ikke entydige. Høyest andel personer

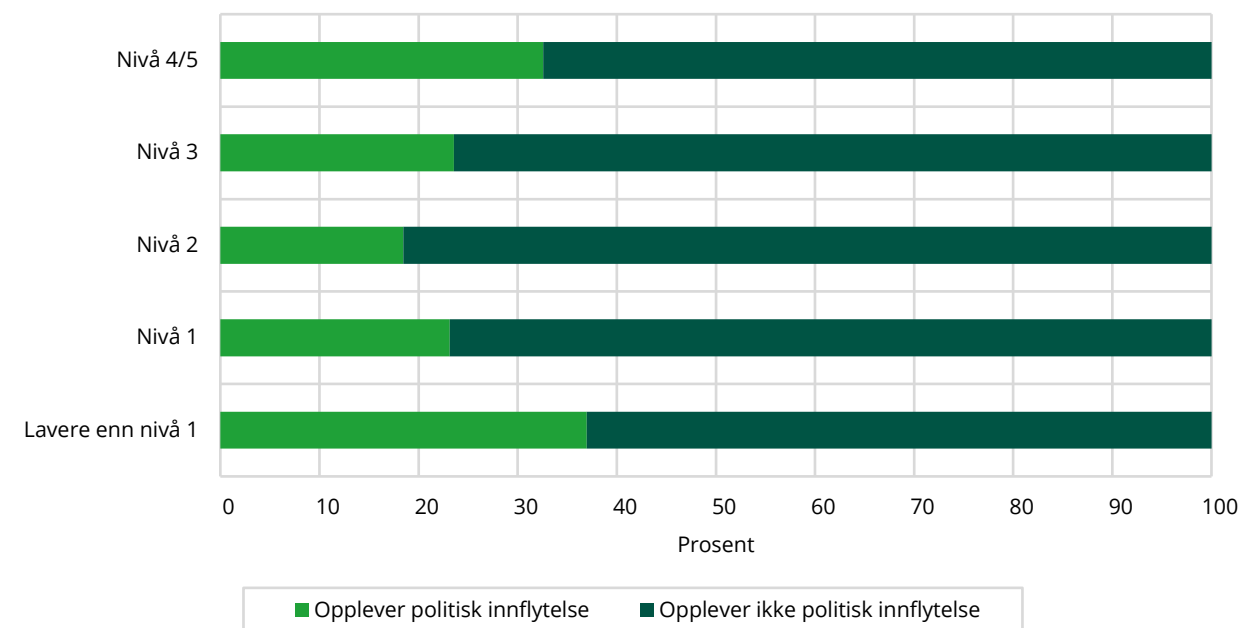
⁵³ Respondentene svarte på følgende spørsmål: «Vil du stort sett si at folk flest er til å stole på, eller at en ikke kan være for forsiktig når en har med andre å gjøre?» De ble bedt om å oppgi en verdi på en skala fra 0 til 10, hvor 0 betyr «ikke i det hele tatt» og 10 er «fullstendig enig». Vi har gruppert svarene til «har ikke tillit til andre» (svarkategoriene 0-6) og «har tillit til andre» (svarkategoriene 7-10).

⁵⁴ Respondentene svarte på følgende spørsmål: «I hvilken grad vil du si at det politiske systemet i Norge gir folk som deg innflytelse på det myndighetene gjør?» De ble bedt om å oppgi en verdi på en skala fra 0 til 10, hvor 0 betyr «ikke i det hele tatt» og 10 er «fullstendig». Vi har i denne rapporten gruppert svarkategorier fra 7-10 er til «opplever politisk innflytelse», mens 0-6 betyr «opplever ikke politisk innflytelse».

⁵⁵ Se vedleggstabellene E10 og E11 for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

som opplever å ha politisk innflytelse er det blant personer med svake ferdigheter lavere enn nivå 1, med 37 prosent.

Figur 7.7 Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

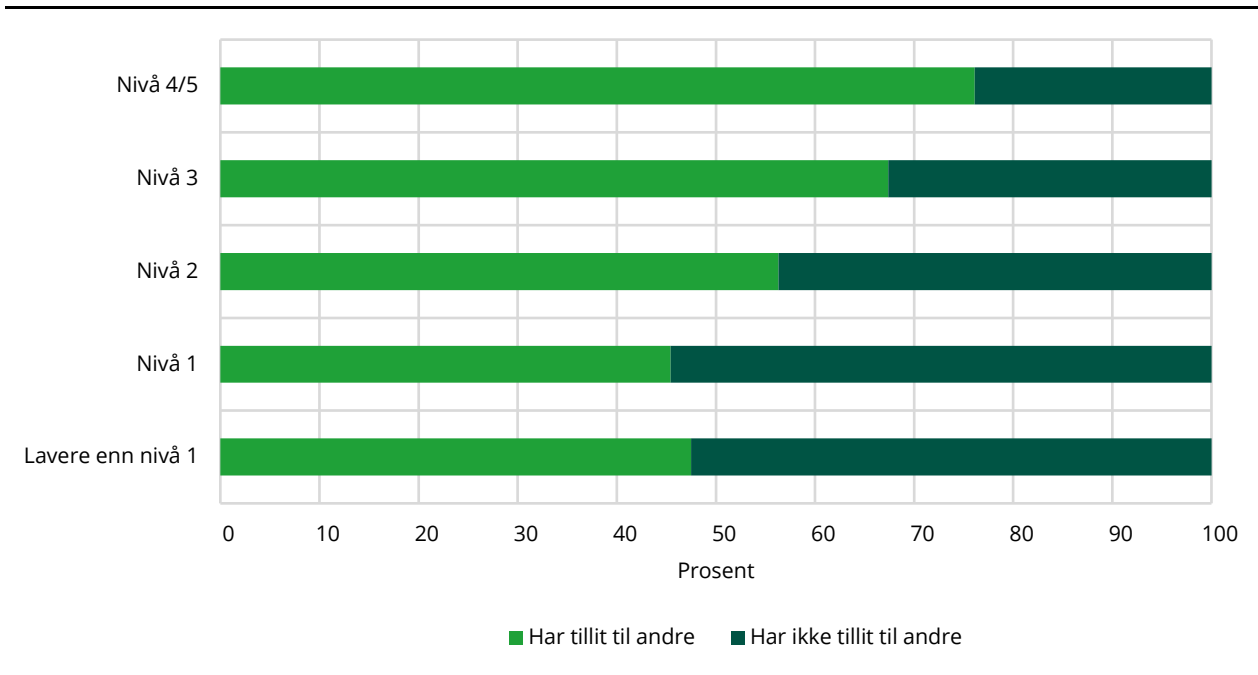
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E9.

Når det gjelder tillit til andre personer er det tydeligere variasjoner enn for politisk innflytelse når vi ser på fordelingene blant grupper med ulike ferdighetsnivåer i leseforståelse.⁵⁶ Personer med svake ferdigheter skiller seg ut ved å ha lavere andel med tillit til andre personer enn de øvrige gruppene. Jo høyere ferdighetsnivå, jo større er andel som oppgir å ha tillit til andre personer. For eksempel oppgir i underkant av halvparten av de med svake ferdigheter å ha tillit til andre, mens 3 av 4 personer med ferdigheter på nivå 4/5 har tillit til andre.

Dette bekrefter tidligere funn fra PIAAC, som også viste en forskjeller i ferdighetsnivået blant de ulike gruppene. Tillit varierer imidlertid også med utdanningsnivå, og bildet kan dermed også gjenspeile at ferdighetene er høyere, jo høyere utdanningsnivå en har. Fra PIAAC1 vet vi imidlertid at selv om man også tar hensyn til utdanningsnivået, har personer med lav tillit til andre i snitt dårligere ferdigheter enn de med høyere tillit. At det er vanligere blant personer med høye ferdigheter å oppgi å ha tillit til andre, er et mønster man også finner i andre land som deltok i PIAAC2 (OECD, 2024a).

⁵⁶ Se vedleggstabellene E13 og E14 for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

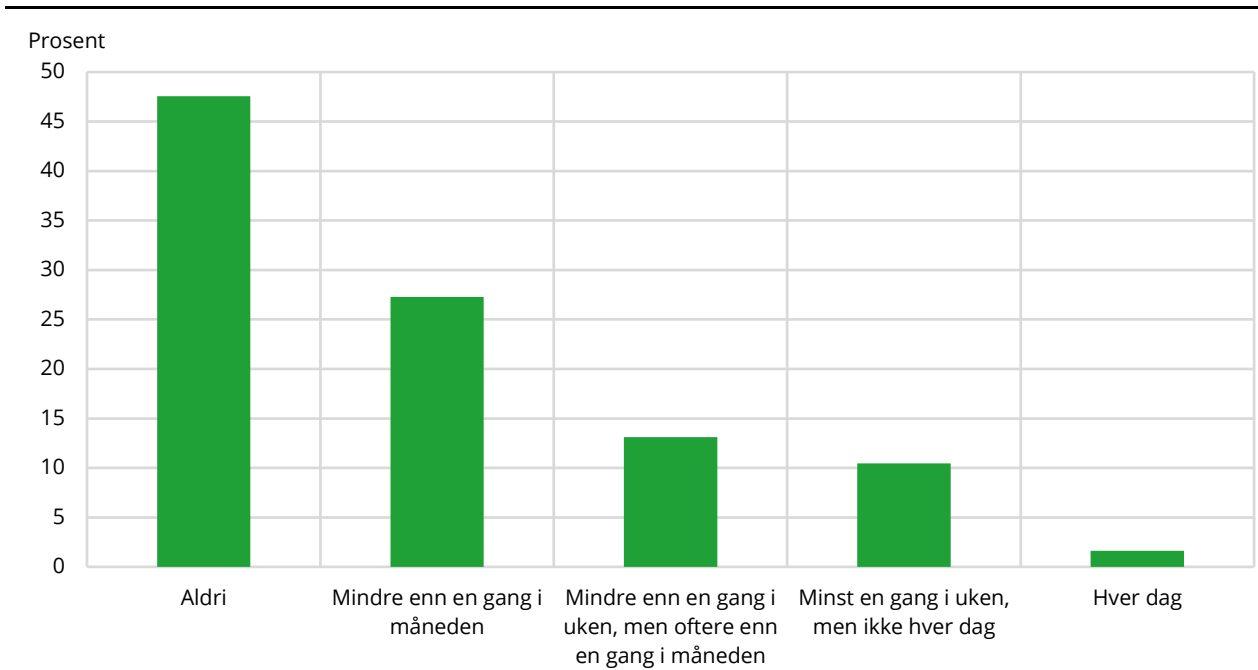
Figur 7.8 Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E12.

PIAAC2 inneholder også spørsmål om deltakelse i frivillig arbeid og resultatene viser at i underkant av halvparten av voksne i alderen 16–65 år aldri deltar i frivillig arbeid. Det er mest vanlig å delta av og til i frivillig arbeid, men svært sjeldent å delta hver uke eller hver dag. Hvor ofte man deltar, kan henge sammen med alder og utdanningsnivå og med hvorvidt en deltar i arbeid og utdanning (Bjørkeng og Lagerstrøm, 2014).

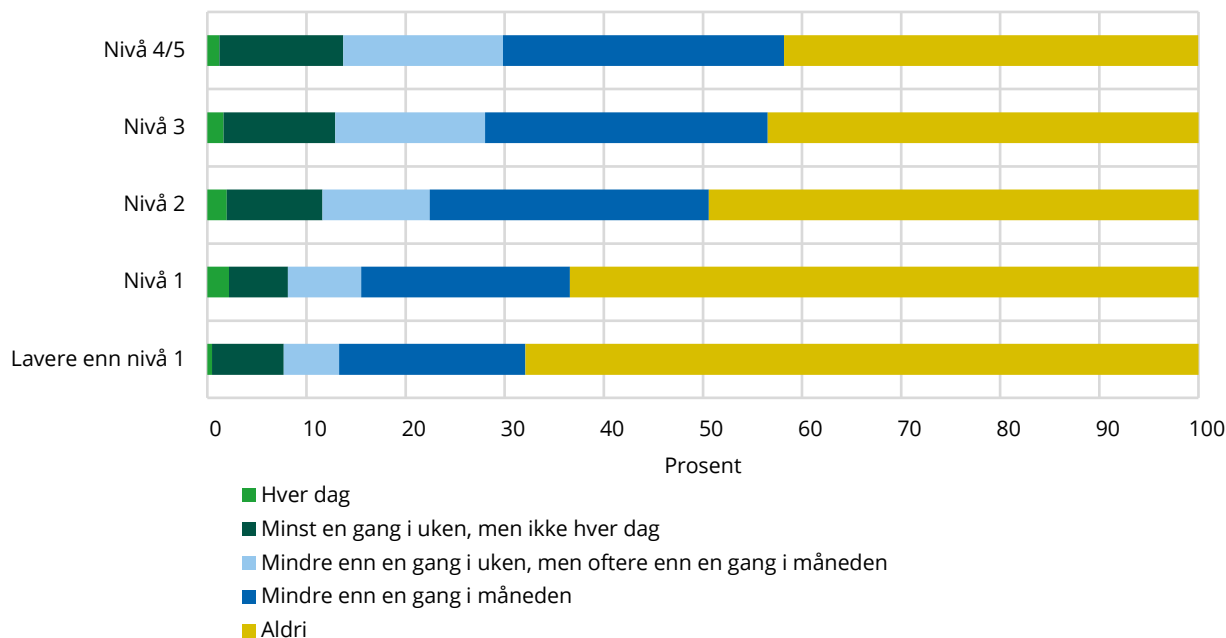
Figur 7.9 Andel voksne 16-65 år, etter deltakelse i frivillig arbeid. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E15.

Det er også forskjeller i hvor ofte voksne deltar i frivillig arbeid når vi sammenligner de ulike ferdighetsnivåene i leseforståelse.⁵⁷ Blant personer med svake ferdigheter i leseforståelse er det vanligere at en aldri deltar i frivillig arbeid enn blant personer med gode ferdigheter i leseforståelse. Samtidig er det ikke vanlig å delta i frivillig arbeid hver dag eller ukentlig i noen av gruppene.

Figur 7.10 Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E16.

At sannsynligheten for å delta i frivillig arbeid øker med ferdighetene, er et mønster man finner i alle land som deltok i PIAAC2, og sammenhengene består selv om man også kontrollerer for andre kjennetegn som kan påvirke deltakelse i frivillig arbeid (OECD, 2024a).

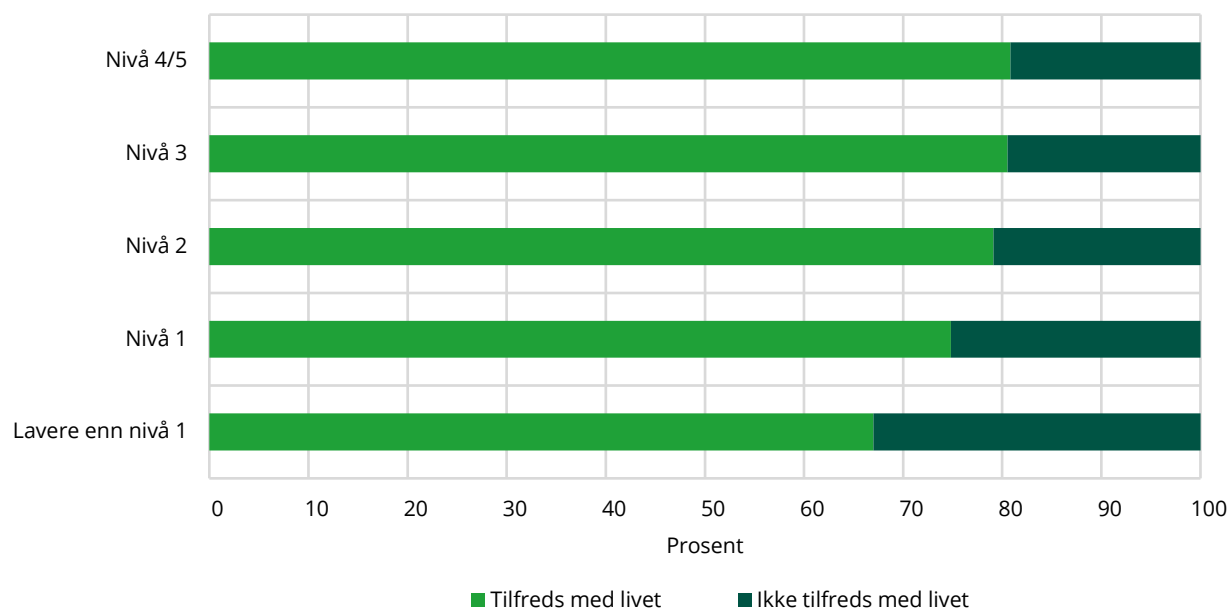
Tilfredshet med livet og helse

Tilfredshet med livet og helse er viktige indikatorer for hvordan voksne har det. PIAAC2 viser at flesteparten av voksne, 8 av 10, er fornøyde med livet (vedleggstabellen E19). Også i andre OECD-land er tilfredshet med livet gjennomgående høy (OECD, 2024a). For eksempel har Danmark og Finland enda større andel voksne som er fornøyde med livet enn Norge, med 85 prosent.

Personer med svake ferdigheter i leseforståelse skiller seg ut ved å ha lavere andel som er tilfreds med livet enn personer i andre grupper.⁵⁸ Det er imidlertid ingen forskjeller mellom personer med ferdigheter på nivå 2 eller et høyere nivå og det er ikke noe lineær sammenheng mellom ferdigheter og tilfredshet med livet. Internasjonale resultater viser også en sammenheng mellom ferdigheter og tilfredshet med livet, men det er store forskjeller mellom ulike land (OECD, 2024a).

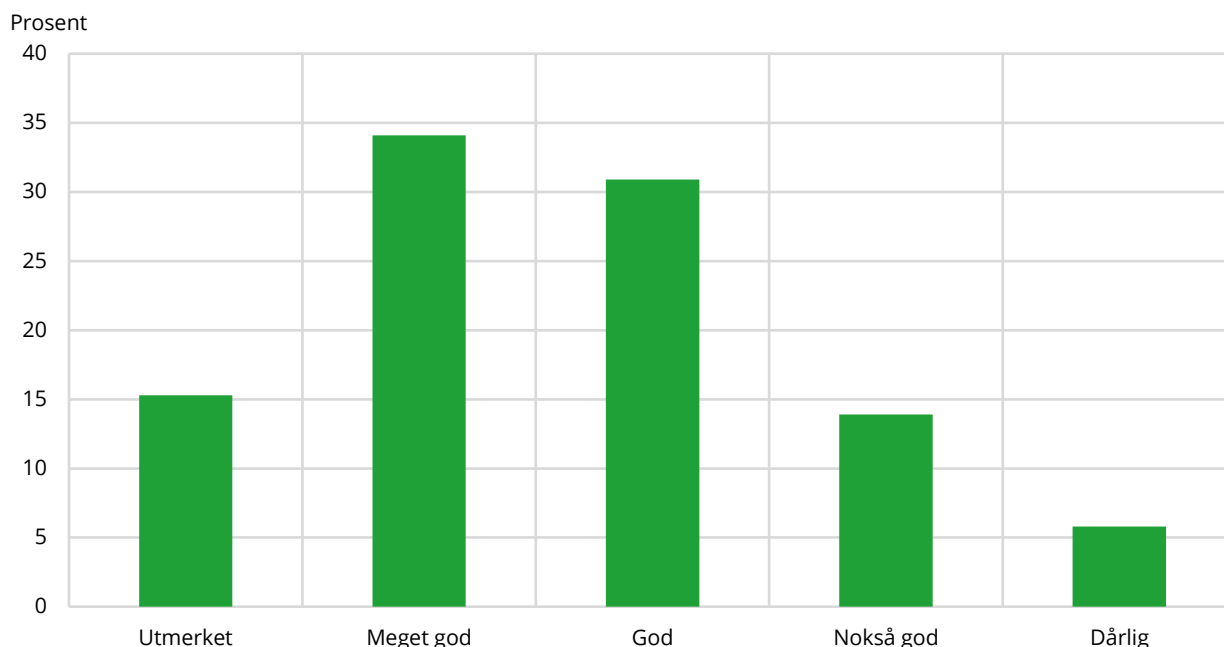
⁵⁷ Se vedleggstabellene E17 og E18 for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

⁵⁸ Se vedleggstabellene E21 og E22 for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

Figur 7.11 Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E20.

Flesteparten av voksne i Norge, 8 av 10, oppgir å ha (meget) god eller utmerket helse, mens 2 av 10 har nokså god eller dårlig helse. Helsetilstanden kan variere mellom ulike grupper, og PIAAC1 viste at personer med lav utdanning i snitt hadde dårligere helse enn personer med et høyere utdanningsnivå (Bjørkeng og Lagerstrøm, 2014).

Figur 7.12 Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år. 2023

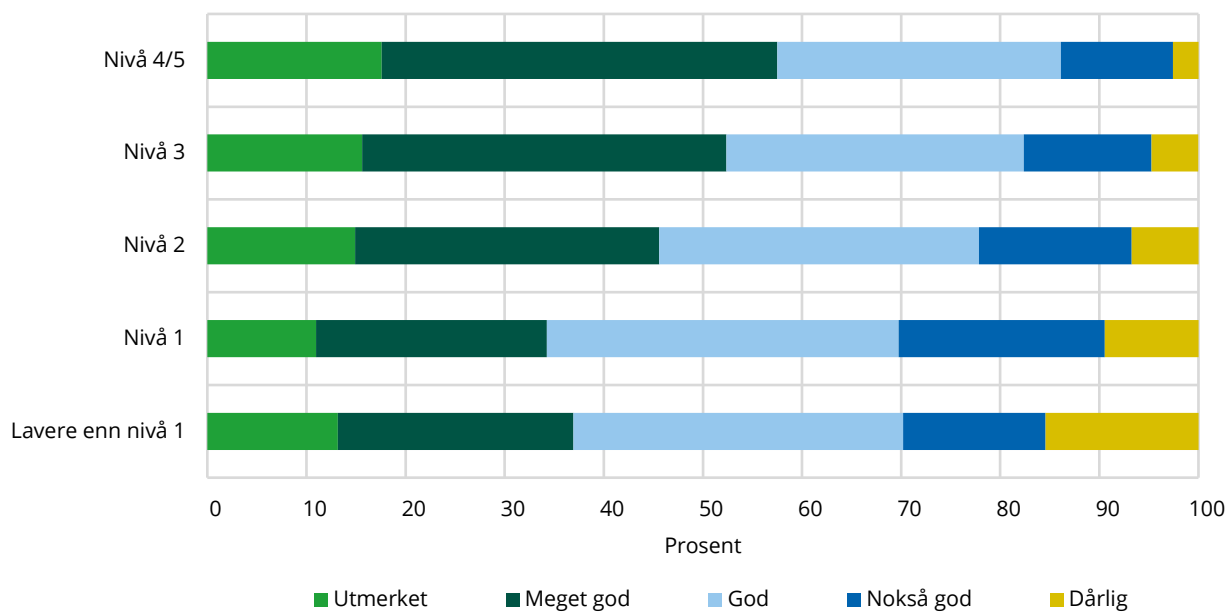
Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E23.

Har helsesituasjonen sammenheng med ferdigheter i leseforståelse?⁵⁹ Resultatene viser en større andel med dårlig helse blant personer med svake leseferdigheter på nivå 1 eller lavere enn i andre

⁵⁹ Se vedleggstabellene E25 og E26 for tallforståelse og adaptiv problemløsning.

grupper. Blant de med lavest ferdighetsnivå har henholdsvis 15 og 9 prosent dårlig helse, mens kun 3 prosent blant de med ferdigheter på nivå 4/5 i leseforståelse har dårlig helse. Personer med svake ferdigheter på nivå 1 eller lavere skiller seg ut ved å ha betydelig større andel med dårlig helse enn de andre gruppene, men samtidig er det kun små forskjeller i helsesituasjonen til personer på nivå 2 eller et høyere ferdighetsnivå. Andel personer med god helse varierer mellom ulike land, men det er et tydelig mønster at personer med høye ferdigheter oppgir å ha god helse i større grad enn de som har lave ferdigheter (OECD, 2024a).

Figur 7.13 Egenverdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Vedleggstabellen E24.

8. Oppsummering: voksnes ferdigheter i 2023

Denne rapporten viser resultatene fra PIAAC2, tidenes største internasjonale kartlegging av ferdigheter blant voksne. Rapporten presenterer et omfattende datamateriale som belyser ferdigheter i voksenbefolkningen. Vi har blant annet sammenlignet ferdighetsnivåene i ulike grupper i samfunnet, sammenlignet norske resultater i et internasjonalt perspektiv, og belyst utviklingen av voksnes ferdigheter over tid. I dette avsluttende kapittelet samler vi trådene, og ser resultatene under ett. Hva kan PIAAC2 fortelle oss om ferdigheter i voksenbefolkningen i 2023?

8.1. Norge gjør det bra i et internasjonalt perspektiv

Voksne i Norge har svært gode ferdigheter i leseforståelse, tallforståelse og i adaptiv problemløsning sammenlignet med andre land. Sammen med Finland, Japan, Sverige og Nederland, har Norge et av de høyeste gjennomsnittlige ferdighetsnivåene blant de voksne i alle ferdighetsområder. Mens mange land har sett en nedgang i ferdighetsnivået siden forrige PIAAC-undersøkelse i 2012, har Norge opprettholdt et stabilt høyt nivå i lesing og en positiv utvikling av ferdighetene innen tallforståelse.

Til tross for det gjennomgående høye ferdighetsnivået, er det betydelig variasjon i den norske befolkningen. 15 prosent av voksne har svake leseferdigheter og kan kun forstå mening på setningsnivå eller ut ifra korte og enkle tekster, mens 20 prosent har ferdigheter på det høyeste nivået og kan vurdere kompleks og skjult informasjon fra ulike typer lange tekster. Siden 2012 har forskjellene i leseferdigheter innad i Norge blitt større. Mens andelen med svake ferdigheter har vært stabil, har andelen med svært gode ferdigheter økt med 7 prosentpoeng frem mot 2023.

Det er et lignende mønster for tallforståelse blant voksne i Norge. Rundt 13 prosent av voksne har svake ferdigheter og kan forstå mengder og størrelsesorden eller hente informasjon fra tabeller og grafer, samtidig som 22 prosent har meget gode ferdigheter og kan bruke komplekse og formelle matematiske prosedyrer. Også i tallforståelse har forskjellene økt siden 2012, og det er 5 prosentpoeng høyere andel med svært gode ferdigheter nå enn tidligere, samtidig som andel med svake ferdigheter har holdt seg uendret.

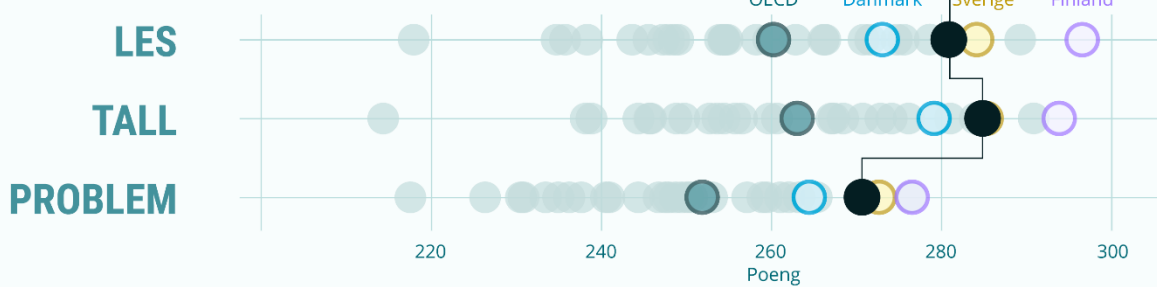
Kartleggingen av ferdigheter innen adaptiv problemløsning er gjennomført for første gang, og resultatene viser mindre variasjon i ferdigheter sammenlignet med lese- og tallforståelse. Omtrent 15 prosent av voksne har svake ferdigheter og er i stand til å løse kun enkle problemer med få elementer og begrenset informasjon, og kun 9 prosent har ferdigheter på det høyeste nivået, hvor de kan håndtere komplekse problemer ved å tilpasse seg til endringer og nye situasjoner.

Utvikling av ferdigheter over tid, kan skyldes ulike årsaker, og det er viktig å ha i mente at voksenbefolkningen i 2023 er en annen befolkning enn i 2012. Sosiodemografiske endringer som flere eldre og færre yngre, økt innvandring og høyere utdanningsnivå kan alle påvirke ferdighetsnivået. Det er spesielt det økte utdanningsnivået i befolkningen som ser ut til å bidra til et høyere ferdighetsnivå, mens den økte innvandringen påvirker ferdighetsnivået i motsatt retning.

PIAAC2, Ferdigheter i voksenbefolkningen 2023

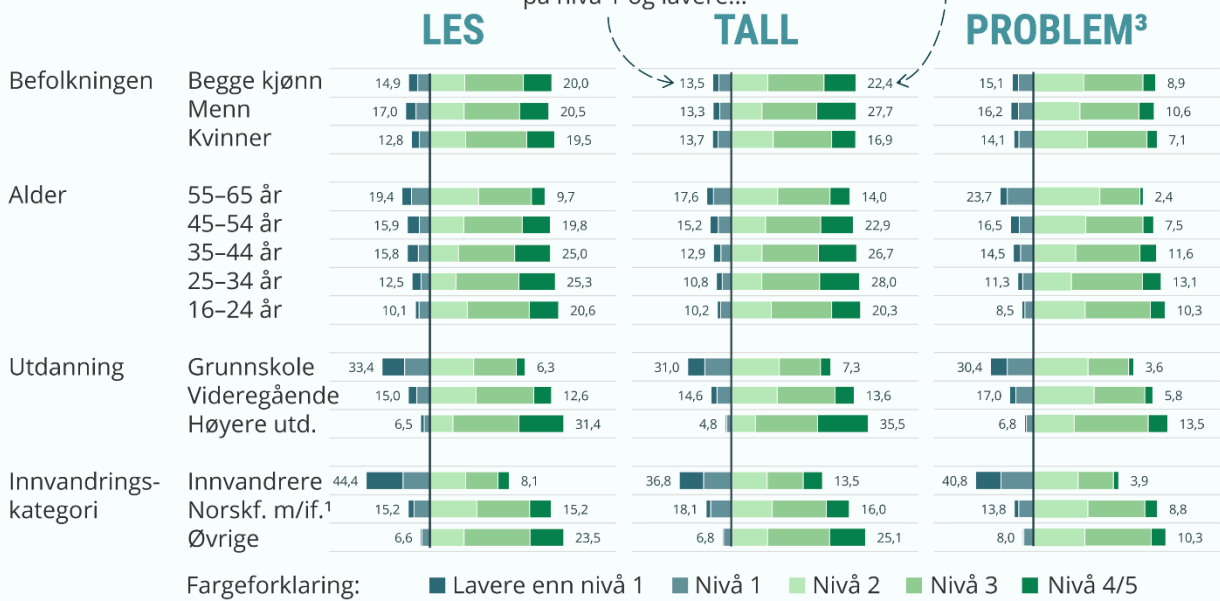
Resultater fra den internasjonale undersøkelsen om leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant voksne mellom 16 og 65 år.

Internasjonal sammenlikning, gjennomsnittlig skår

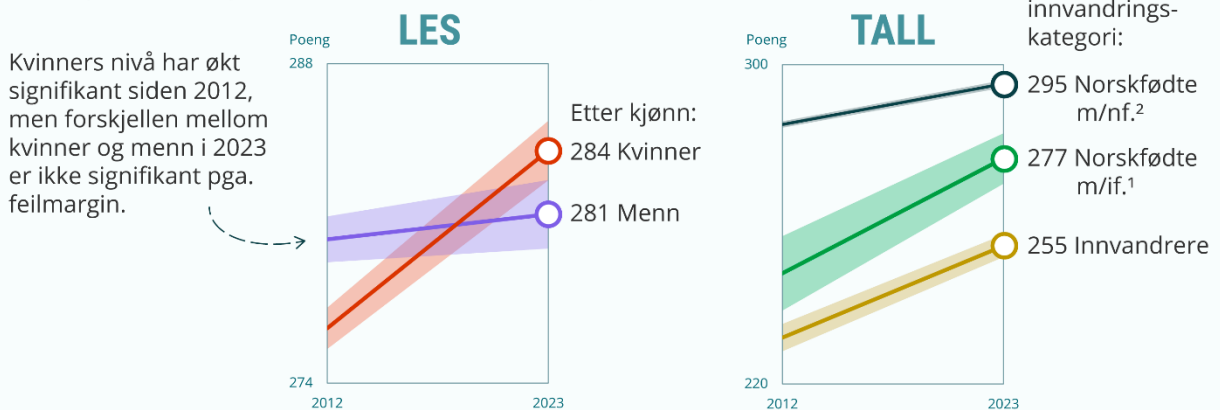

Andel på hvert ferdighetsnivå

Tallet angir andel (prosent) på nivå 1 og lavere... og på nivå 4/5

Utvalgte endringer (i snittskår) siden forrige PIAAC-undersøkelse i 2012

¹ Norskfødte med innvandrereforeldre. ² Norskfødte med norskfødte foreldre. ³ For adaptiv problemløsning er høyeste nivå «Nivå 4». Kilde: PIAAC2, 2023.

8.2. Forskjeller i befolkningsgruppene

Det er tydelige forskjeller i ferdighetsnivået mellom ulike grupper i befolkningen. Kvinner har i snitt noe bedre leseferdigheter enn menn, mens menn oftere oppnår de høyeste nivåene innen tallforståelse og adaptiv problemløsning. Siden 2012 har kjønnsgapet i leseferdigheter endret seg fra å være i favør menn til nå å være i favør kvinner. Kjønnsforskjeller i tallforståelse har også blitt mindre, fordi kvinner forbedret sine ferdigheter mellom 2012 og 2023 mer enn menn.

Voksne i alderen 25-34 år har de beste ferdighetene på alle områdene, og aldersgruppen 16-24 år har hatt den største økningen i ferdighetsnivået for lese- og tallforståelse siden 2012. Ser vi på mer fininddelte aldersgrupper, viser unge voksne i alderen 20-24 år både de beste ferdighetene i 2023 og den største økning i ferdighetene siden 2012. Andel med svake ferdigheter i lese- og tallforståelse varierer mellom aldersgrupper og er størst blant personer 55 år og eldre. Lavere ferdighetsnivåer blant de yngste og de eldste i de fleste land tyder på at det tar tid å utvikle ferdighetene, og at disse svekkes med alderen. Samtidig viser resultatene at samtlige aldersgrupper i Norge har betydelig høyere ferdigheter enn OECD-snittet i 2023.

Utdanningsnivået har mye å si for ferdigheter og personer med høyere utdanning har i snitt bedre ferdigheter enn personer med et lavere utdanningsnivå. Utdanningsnivået i befolkningen har økt, og det er en betydelig lavere andel med grunnskoleutdanning i 2023 enn i 2012. Forskjellene i lese- og tallforståelse mellom de med høyere og de med grunnskole eller ingen utdanning har økt siden 2012, og det skyldes lavere ferdighetsnivå blant de lavt utdannede.

Selv om innvandrere gjennomgående har svakere ferdigheter enn norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkning, har innvandrere over tid hatt en betydelig større økning i ferdighetene i tallforståelse enn personer født i Norge av norske foreldre. Forbedringen har vært størst blant norskfødte med innvandrerforeldre. I leseforståelse er det imidlertid kun personer født i Norge av norske foreldre som har forbedret ferdighetene mellom 2012 og 2023.

Sysselsatte har i snitt bedre ferdigheter enn de som ikke er sysselsatt. Mye læring skjer i forbindelse med jobb, men PIAAC-dataene kan ikke si noe sikkert om personer ikke er sysselsatt fordi de har for lave ferdigheter, eller om det er andre årsaker. Leseferdigheter innad i disse gruppene har ikke endret seg signifikant siden 2012. I tallforståelse har begge gruppene forbedret sine ferdigheter, og forskjellen mellom gruppene har holdt seg stabil.

8.3. Bruk av ferdigheter og utfall

Arbeidstakere møter ulike typer tekst og matematisk informasjon i arbeidshverdagen, men hvordan ferdighetene brukes, varierer med ferdighetsnivået. Personer med høyere leseferdigheter leser mer på jobb enn de med lavere ferdigheter. Det samme gjelder for tallforståelse – arbeidstakere med gode ferdigheter innen tallforståelse bruker disse ferdighetene mer aktivt i sitt daglige arbeid enn de med lavere ferdighetsnivå.

Denne trenden gjelder ikke bare på jobb, men også på fritiden. De som har gode ferdigheter innen leseforståelse eller tallforståelse, bruker oftere disse ferdighetene i dagliglivets aktiviteter enn de som har svake ferdigheter.

Arbeidslivet stiller krav til ferdigheter, men det også fungerer som en arena for læring og utvikling og det er sannsynlig at arbeidsoppgavene man utfører påvirker ferdighetsutviklingen. Vi ser at jo høyere ferdighetsnivået i leseforståelse, jo vanligere er det å ha deltatt i ikke-formell opplæring, som kurs og seminarer. Dessuten har personer med gode ferdigheter mer autonomi i arbeidshverdagen og oftere løser komplekse problemer enn de med svake ferdigheter. Dette kan gjenspeile ulike krav

til ferdigheter i ulike yrker, men det kan også tenkes at det å ofte løse komplekse problemer eller tilegne seg ny kunnskap, kan bidra til at ferdigheter videreutvikles over tid.

Ferdigheter ser ut til å ha en tydelig sammenheng med holdninger, tilfredshet og helse. Personer med høyere ferdigheter har i snitt bedre helse og er mer fornøyde med livet enn de som har lave ferdigheter. Videre er personer med gode ferdigheter mer aktive i samfunnslivet – de deltar oftere i frivillig arbeid og viser mer tillit overfor andre personer enn de som har lavere ferdighetsnivå.

Dette viser at leseferdigheter, tallforståelse og problemløsning ikke bare er nødvendige for å håndtere kravene i arbeidslivet og det moderne samfunn, men også spiller en sentral rolle i andre viktige aspekter i voksnes liv.

Referanser

- Bjørkeng, B. (2013). *Ferdigheter i voksenbefolkningen. Resultater fra den internasjonale undersøkelsen om lese- og tallforståelse (PIAAC)* (Rapporter 2013/42). Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/141211?_ts=1416e80e8e0
- Bjørkeng, B., og Lagerstrøm, B. O. (2014). *Voksnes basisferdigheter - resultater fra PIAAC* (Rapporter 2014/29). Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/195061?_ts=1483b732920
- Eurostat (2024). *Adult learning – participants* [Statistikk]. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult_learning_-_participants
- Eurostudent (2024). *Educational attainment of students' parents* [Statistikk].
https://database.eurostudent.eu/drm/?eust_nr=8&e=edupar_5&fg=all_students&country_list=NO&Curr=NCU
- Falnes-Dalheim, E., Haslund, J., Lillegård, M., Sandberg, G. Ø. (2024). *PIAAC - Voksnes ferdigheter 2022 - 2023. Dokumentasjonsnotat* (Notater 2024/49). Statistisk sentralbyrå.
- Gabrielsen, E. (2000). *Slik Leser voksne i Norge. En kartlegging av leseferdigheten i aldersgruppen 16 - 65 år. Nasjonal rapport fra IALS (International Adult Literacy and Life Skills)*. Stavanger, Senter for leseforskning/KUF/AAD/Arbeidsdirektoratet/Statistisk sentralbyrå.
- Gabrielsen, E, Haslund, J. & Lagerstrøm, B.O. (2005). *Lese- og mestringskompetanse i den norske voksenbefolkningen. Nasjonal rapport fra Adult Literacy and Life Skills survey - ALL*. Lesesenteret, Universitetet i Stavanger.
- Greiff, S., Graesser, A., Iliescu, D., Rouet, J., Scheiter, K., Scherer, R., Gottschling, J. og Dörendal, J. (2021). PIAAC Cycle 2 assessment framework: Adaptive problem solving. I *The Assessment Frameworks for Cycle 2 of the Programme for the International Assessment of Adult Competencies*. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/3a14db8b-en>
- Grenvold, O. N. (2022). *Karakterforskjeller etter sosial bakgrunn nær like markert som for 10 år siden*. <https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/karakterforskjeller-etter-sosial-bakgrunn-naer-like-markert-som-for-10-ar-siden>
- Jensen, F., Pettersen, A., Frønes, T.S., Eriksen, A., Løvgren, M. og Narvhus, E.K. (2023). *PISA 2022. Norske elevers kompetanse i matematikk, naturfag og lesing*. <https://cdforskning.no/cdf/catalog/book/205>
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2021). *Regionale utviklingstrekk 2021* (Rapport). <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regionale-utviklingstrekk-2021/id2847260/>
- Nissinen, K. (2024). *Design of PIAAC survey of adult skills and its implications to data analysis*. <https://nvl.org/artikler/design-of-piaac-survey-of-adult-skills-and-its-implications-to-data-analysis/>
- OECD (2019). *The Survey of Adult Skills: Reader's Companion, Third Edition*. OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/f70238c7-en>.
- OECD (2024a). *Do adults have the skills they need to thrive in a changing world? Survey of Adult Skills 2023*. OECD Publishing, Paris.
- OECD (2024b). *Survey of Adult Skills 2023 Readers Companion*. OECD Publishing, Paris.
- OECD (under utgivelse). *Survey of Adult Skills 2023 Technical Report*. OECD Publishing, Paris.

- Rouet, J.-F., Britt, M. A., Gabrielsen, E., Kaakinen, J., Richter, T. og Lennon, M. (2021). PIAAC Cycle 2 assessment framework: Literacy. I *The Assessment Frameworks for Cycle 2 of the Programme for the International Assessment of Adult Competencies*. OECD Publishing, Paris.
<https://doi.org/10.1787/7b3bf33b-en>
- Statistisk sentralbyrå (2022a). *Tabell 13669: Viktigaste ferdigheter for føretakets utvikling, etter type ferdighet og næring (andel av føretak) 2015 – 2020* [Statistikk].
<https://www.ssb.no/statbank/table/13669/>
- Statistisk sentralbyrå (2022b). *Tabell 13671: Verkemidler for å møte kompetansebehov, etter næring (andel av føretak) 2015 – 2020* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/13671/>
- Statistisk sentralbyrå (2023a). *Tabell 06699: Deltakelse i formell utdanning og ikke-formell opplæring siste 12 måneder blant befolkningen 25-64 år, etter kjønn og utdanningsnivå (prosent) 2007 – 2022* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/06699/>
- Statistisk sentralbyrå (2023b). *Tabell 07161: Elever ved nasjonale prøver, etter klasstrinn, prøve, mestringsnivå, kjønn og foreldrenes utdanningsnivå (prosent) (F) 2007 – 2023* [Statistikk].
<https://www.ssb.no/statbank/table/07161/>
- Statistisk sentralbyrå (2023c). *Tabell 12867: Deltakere i formell utdanning og ikke-formell opplæring, etter kjønn og yrke 2011 – 2022* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/12867/>
- Statistisk sentralbyrå (2023d). *Tabell 14109: Deltakelse i jobberelatert ikke-formell opplæring blant yrkesaktive i befolkningen 18-69 år, etter kjønn og alder (prosent) 2022* [Statistikk].
<https://www.ssb.no/statbank/table/14109/>
- Statistisk sentralbyrå (2024a). *Arbeidsledighet i Norge*. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/arbeidsledighet-i-norge>
- Statistisk sentralbyrå (2024b). *Tabell 07459: Alders- og kjønnsfordeling i kommuner, fylker og hele landets befolkning (K) 1986 – 2024* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/07459/>
- Statistisk sentralbyrå (2024c). *Tabell 08921: Utdanningsnivå, etter fylke, alder og kjønn (F) 1980 – 2023* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/08921/>
- Statistisk sentralbyrå (2024d). *Tabell 09429: Utdanningsnivå, etter kommune og kjønn (K) 1970 – 2023* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/09429/>
- Statistisk sentralbyrå (2024e). *09599: Utdanningsnivå, etter innvandringskategori, alder og kjønn 1980 - 2023* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/09599/>
- Statistisk sentralbyrå (2024e). *Tabell 13564: Sysselsatte (1 000 personer), etter kjønn, alder, yrkesstatus og heltid/deltid 2021 – 2023* [Statistikk]. <https://www.ssb.no/statbank/table/13564/>
- Stengrundet, A. (2024). *Høyest utdanningsnivå i Oslo*.
<https://www.ssb.no/utdanning/utdanningsniva/statistikk/befolkningens-utdanningsniva/artikler/hoyest-utdanningsniva-i-oslo>
- Tout, D., Demonty, I., Díez-Palomar, J., Geiger, V., Hoogland, K. og Terry Maguire, T. (2021). PIAAC Cycle 2 assessment framework: Numeracy. I *The Assessment Frameworks for Cycle 2 of the Programme for the International Assessment of Adult Competencies*. OECD Publishing, Paris.
<https://doi.org/10.1787/c4221062-en>
- Øi, S.V. (2021). *Livslang læring 2020: Befolkningens deltakelse på kurs, seminarer og konferanser. Resultater fra Lærevilkårsmonitoren 2008–2020* (Rapport 02/2021). Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. <https://hkdir.no/rapporter-undersokelser-og-statistikk/livslang-laering-2020-befolkningens-deltakelse-pa-kurs-seminarer-og-konferanser-resultater-fra-laerevilkarsmonitoren-2008-2020>

Vedlegg A: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 3

Tabell A1 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	208	228 746	6,4	0,4
Nivå 1	294	301 299	8,5	0,6
Nivå 2	924	864 703	24,3	0,8
Nivå 3	1 711	1 447 133	40,7	0,9
Nivå 4/5	916	710 608	20,0	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell A2 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023

Land	Gjennomsnitt	Standardfeil
Finland	296	1,2
Japan	289	0,9
Sverige	284	1,0
Norge	281	1,0
Nederland	279	0,9
Estland	276	0,6
Belgia (Flandern)	275	1,0
Danmark	273	0,8
England (UK)	272	1,0
Canada	271	0,9
Sveits	266	0,7
Tyskland	266	0,8
Irland	263	1,0
Tsjekkia	260	1,0
OECD-snitt	260	0,2
New Zealand	260	2,0
USA	258	1,4
Frankrike	255	0,6
Singapore	255	0,7
Østerrike	254	0,9
Kroatia	254	1,8
Slovakia	254	1,2
Korea	249	0,8
Ungarn	248	1,0
Latvia	248	0,9
Spania	247	0,9
Italia	245	1,5
Israel	244	1,1
Litauen	238	1,0
Polen	236	1,1
Portugal	235	1,7
Chile	218	2,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land. Resultater for Polen skal tolkes med forsiktighet på grunn av den høye andelen respondenter med uvanlige svarmønstre (OECD, 2024a).

Tabell A3 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023

	Lavere enn nivå 1	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4/5
OECD-snitt	8,9	17,1	31,4	30,9	11,7
Finland	6,1	6,3	17,0	35,8	34,8
Sverige	4,3	7,8	25,0	43,3	19,6
Norge	6,4	8,5	24,3	40,7	20,0
Danmark	7,4	10,5	27,0	39,8	15,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land.

Tabell A4 Utvalgte prosentiler av ferdighetsskårene i leseforståelse, etter undersøkelse

	10 prosentil	Standardfeil	25 prosentil	Standardfeil	75 prosentil	Standardfeil	90 prosentil	Standardfeil
PIAAC 2	210	3,1	255	1,5	320	1,1	344	1,2
PIAAC 1	218	1,7	251	1,3	311	0,8	333	1,2
Differansen	(-8)	4,8	(4)	3,8	9	3,5	11	3,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskåre før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell A5 Andel på ferdighetsnivåene 1 eller lavere og 4/5 i leseforståelse, utvalgte land. 2012 og 2023.

	Nivå 1 eller lavere			Nivå 4/5		
	PIAAC 1	PIAAC 2	Differansen	PIAAC 1	PIAAC 2	Differansen
Danmark	15,8	13,5	(-2,3)	10,0	16,2	6,1
Finland	10,6	9,1	(-1,5)	22,2	36,1	13,9
Norge	12,5	13,7	(1,2)	14,0	20,3	6,3
Sverige	13,3	12,0	(-1,2)	16,1	19,6	(3,6)

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskåre før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell A6 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	143	155 936	4,4	0,4
Nivå 1	310	323 416	9,1	0,5
Nivå 2	947	880 435	24,8	0,8
Nivå 3	1 637	1 396 119	39,3	0,9
Nivå 4/5	1 016	796 582	22,4	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell A7 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023

Land	Gjennomsnitt	Standardfeil
Finland	294	1,2
Japan	291	0,8
Sverige	285	1,0
Norge	285	0,9
Nederland	284	1,1
Estland	281	0,6
Belgia (Flandern)	279	0,9
Danmark	279	0,8
Sveits	276	0,7
Singapore	274	0,8
Tyskland	273	0,7
Canada	271	0,9
England (UK)	268	1,1
Tsjekia	267	1,1
Østerrike	267	0,9
OECD-snitt	263	0,2
Latvia	263	0,9
Slovakia	261	1,2
Irland	260	1,2
Frankrike	257	0,7
New Zealand	256	2,1
Ungarn	254	1,1
Kroatia	254	1,6
Korea	253	1,0
Spania	250	0,9
USA	249	1,6
Israel	246	1,2
Litauen	246	1,2
Italia	244	1,7
Polen	239	1,1
Portugal	238	1,9
Chile	214	2,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land. Resultater for Polen skal tolkes med forsiktighet på grunn av den høye andelen respondenter med uvanlige svarmønstre (OECD, 2024a).

Tabell A8 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023

	Lavere enn				
	nivå 1	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4/5
OECD-snitt	8,6	16,3	30,6	30,6	13,9
Finland	5,1	7,1	20,4	36,5	30,9
Sverige	3,8	8,5	25,7	39,6	22,6
Norge	4,4	9,1	24,8	39,7	22,4
Danmark	6,8	9,8	24,9	37,5	20,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land.

Tabell A9 Utvalgte prosentiler av ferdighetsskårene i tallforståelse, etter undersøkelse

	10 prosentil	Standardfeil	25 prosentil	Standardfeil	75 prosentil	Standardfeil	90 prosentil	Standardfeil
PIAAC 2	218	2,4	257	1,5	323	1,0	348	1,3
PIAAC 1	210	2,3	248	1,4	315	1,0	341	1,2
Differansen	(8)	4,4	9	3,6	8	3,3	7	3,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell A10 Andel på ferdighetsnivåene 1 eller lavere og 4/5 i tallforståelse, utvalgte land. 2012 og 2023.

	Nivå 1 eller lavere			Nivå 4/5		
	PIAAC 1	PIAAC 2	Differansen	PIAAC 1	PIAAC 2	Differansen
Danmark	14,3	12,3	(-2,0)	16,7	22,1	5,5
Finland	12,8	9,1	-3,8	19,4	32,1	12,7
Norge	14,9	12,3	(-2,6)	17,8	22,8	5,0
Sverige	14,7	12,2	(-2,5)	18,6	22,5	3,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell A11 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	146	157 475	4,4	0,4
Nivå 1	378	381 449	10,7	0,7
Nivå 2	1 358	1 226 302	34,5	1,1
Nivå 3	1 771	1 470 725	41,4	0,9
Nivå 4/5	400	316 537	8,9	0,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell A12 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter land. 2023

Land	Gjennomsnitt	Standardfeil
Finland	276	1,0
Japan	276	0,7
Sverige	273	0,9
Norge	271	0,8
Nederland	265	0,9
Danmark	264	0,7
Estland	263	0,6
Belgia (Flandern)	262	0,8
Tyskland	261	0,6
Canada	259	0,7
England (UK)	259	0,9
Sveits	257	0,7
Østerrike	253	0,7
Singapore	252	0,8
OECD-snitt	251	0,2
Tsjekkia	250	0,9
New Zealand	249	2,1
Irland	249	0,9
Frankrike	248	0,5
USA	247	1,4
Slovakia	247	1,1
Latvia	244	0,8
Spania	241	0,8
Ungarn	241	0,9
Korea	238	0,7
Israel	236	1,0
Kroatia	235	1,5
Portugal	233	1,5
Italia	231	1,3
Litauen	230	1,0
Polen	226	1,0
Chile	218	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land. Resultater for Polen skal tolkes med forsiktighet på grunn av den høye andelen respondenter med uvanlige svarmønstre (OECD, 2024a).

Tabell A13 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, nordiske land og OECD-snitt. 2023

	Lavere enn nivå 1	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4
OECD-snitt	7,7	21,5	38,5	27,3	5,0
Finland	4,7	9,4	29,2	43,5	13,2
Sverige	2,5	11,0	35,4	42,2	8,8
Norge	4,4	10,7	34,5	41,4	8,9
Danmark	7,3	12,7	33,9	37,0	9,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Sverige har gjennomført intervjuer med oversettere istedenfor dørstokkintervjuer, noe som påvirker estimering av skårene for respondenter med språkbarriere og sammenligning av resultatene med andre land.

Vedlegg B: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 4

Tabell B1 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter kjønn. 2023

Kjønn	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Menn	1 988	1 813 601	279	1,5	290	1,5	271	1,2
Kvinner	2 065	1 738 887	283	1,3	280	1,2	270	1,2
Differansen			-5	2,1	10	2	(1)	1,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B2 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter kjønn. 2023

Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Menn	Lavere enn nivå 1	126	132 681	7,3	0,6
Menn	Nivå 1	169	174 838	9,6	0,9
Menn	Nivå 2	448	434 404	24,0	1,1
Menn	Nivå 3	786	700 053	38,6	1,2
Menn	Nivå 4/5	458	371 625	20,5	1,1
Kvinner	Lavere enn nivå 1	82	96 065	5,5	0,6
Kvinner	Nivå 1	125	126 461	7,3	0,8
Kvinner	Nivå 2	476	430 299	24,7	1,1
Kvinner	Nivå 3	924	747 080	43,0	1,4
Kvinner	Nivå 4/5	458	338 983	19,5	1,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B3 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter kjønn. 2023

Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Menn	Lavere enn nivå 1	83	87 820	4,8	0,6
Menn	Nivå 1	146	153 721	8,5	0,8
Menn	Nivå 2	386	379 547	20,9	1,2
Menn	Nivå 3	755	689 932	38,0	1,3
Menn	Nivå 4/5	618	502 581	27,7	1,2
Kvinner	Lavere enn nivå 1	60	68 116	3,9	0,6
Kvinner	Nivå 1	164	169 695	9,8	0,9
Kvinner	Nivå 2	561	500 888	28,8	1,2
Kvinner	Nivå 3	883	706 188	40,6	1,3
Kvinner	Nivå 4/5	398	294 001	16,9	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B4 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter kjønn. 2023

Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Menn	Lavere enn nivå 1	90	95 813	5,3	0,6
Menn	Nivå 1	196	197 956	10,9	1,0
Menn	Nivå 2	619	581 543	32,1	1,4
Menn	Nivå 3	851	745 961	41,1	1,3
Menn	Nivå 4	232	192 327	10,6	0,7
Kvinner	Lavere enn nivå 1	56	61 662	3,5	0,6
Kvinner	Nivå 1	182	183 493	10,6	0,8
Kvinner	Nivå 2	739	644 759	37,1	1,7
Kvinner	Nivå 3	921	724 764	41,7	1,4
Kvinner	Nivå 4	168	124 210	7,1	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B5 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023

Alder	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
16-19 år	312	320 581	278	3,2	279	3,3	274	2,7
20-24 år	324	281 762	299	2,9	296	3,2	285	2,6
25-29 år	410	351 779	293	3,1	296	3,0	285	2,6
30-34 år	434	383 784	286	3,2	290	3,0	279	2,5
34-39 år	426	374 354	283	3,7	288	3,6	276	2,9
40-44 år	433	370 066	286	3,2	291	2,9	274	2,7
45-49 år	409	360 280	276	3,6	281	3,5	266	3,1
50-54 år	407	358 606	282	2,9	286	2,7	267	2,7
55-59 år	421	349 177	272	3,2	279	3,0	258	2,8
60-65 år	477	402 099	260	2,9	267	2,8	248	2,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B6 Forskjell i gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023

Alder	Forskjell i gjennomsnittlig ferdighetsskår									
	16-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	34-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-65 år
Leseforståelse										
16-19 år		-22	-16	(-8)	(-5)	(-8)	(2)	(4)	(6)	18
20-24 år	22		(6)	14	17	14	23	18	27	39
25-29 år	16	(-6)		(8)	11	(8)	17	12	21	33
30-34 år	(8)	-14	(-8)		(3)	(0)	9	(4)	14	26
34-39 år	(5)	-17	-11	(-3)		(-3)	(6)	(1)	11	22
40-44 år	(8)	-14	(-8)	(0)	(3)		10	(4)	14	26
45-49 år	(-2)	-23	-17	-10	(-6)	-10		(-5)	(4)	16
50-54 år	(-4)	-18	-12	(-4)	(-1)	(-4)	(5)		10	22
55-59 år	(-6)	-27	-21	-14	-11	-14	(-4)	-10		12
60-65 år	-18	-40	-33	-26	-22	-26	-16	-22	-12	
Tallforståelse										
16-19 år		-18	-17	-11	(-9)	-12	(-2)	-8	(0)	12
20-24 år	18		(0)	(6)	(9)	(6)	16	10	18	30
25-29 år	17	(0)		(6)	(8)	(5)	15	10	17	29
30-34 år	11	(-6)	(-6)		(2)	(-1)	(9)	(4)	11	23
34-39 år	(9)	(-9)	(-8)	(-2)		(-3)	(7)	(2)	(9)	21
40-44 år	12	(-6)	(-5)	(1)	(3)		10	(5)	12	24
45-49 år	(2)	-16	-15	(-9)	(-7)	-10		(-5)	(2)	14
50-54 år	8	-10	-10	(-4)	(-2)	(-5)	(5)		(8)	20
55-59 år	(0)	-18	-17	-12	(-9)	-12	(-2)	(-8)		12
60-65 år	-12	-30	-29	-23	-21	-24	-14	-20	-12	
Adaptiv problemløsning										
16-19 år		-11	-11	(-5)	(-2)	(0)	(8)	(7)	16	26
20-24 år	11		(0)	(6)	9	11	19	18	27	37
25-29 år	11	(0)		(6)	9	11	19	17	27	37
30-34 år	(5)	(-6)	(-6)		(3)	(5)	13	11	21	31
34-39 år	(2)	-10	-9	(-3)		(2)	10	8	18	28
40-44 år	(0)	-11	-11	(-5)	(-2)		8	(7)	16	26
45-49 år	(-8)	-19	-19	-13	-10	-8		(-2)	(8)	18
50-54 år	(-7)	-18	-17	-11	-8	(-7)	(2)		10	20
55-59 år	-16	-27	-27	-21	-18	-16	(-8)	-10		10
60-65 år	-26	-37	-37	-31	-28	-26	-18	-20	-10	

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B7 Forskjell i ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning mellom Norge og OECD-snittet. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023

	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
	Forskjell, Norge vs. OECD	Standardfeil	Forskjell, Norge vs. OECD	Standardfeil	Forskjell, Norge vs. OECD	Standardfeil
16-19 år	11	3,3	13	3,4	15	2,7
20-24 år	25	2,9	23	3,2	20	2,7
25-29 år	20	2,7	22	3,1	21	2,6
30-34 år	15	2,5	18	3,1	18	2,6
34-39 år	16	2,0	18	3,6	19	3,0
40-44 år	23	3,2	24	3,0	21	2,8
45-49 år	17	3,6	18	3,6	17	3,1
50-54 år	29	3,2	28	2,7	24	2,7
55-59 år	25	2,2	27	3,1	21	2,9
60-65 år	23	2,9	24	2,9	19	2,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B8 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder. 2023

Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-19 år	Lavere enn nivå 1	8	9 735	3,0	1,4
16-19 år	Nivå 1	30	34 551	10,8	2,4
16-19 år	Nivå 2	95	97 687	30,5	3,6
16-19 år	Nivå 3	135	134 910	42,1	3,2
16-19 år	Nivå 4/5	45	43 699	13,6	2,5
20-24 år	Lavere enn nivå 1	4	5 311	1,9	1,0
20-24 år	Nivå 1	11	11 063	3,9	1,4
20-24 år	Nivå 2	66	59 483	21,1	2,6
20-24 år	Nivå 3	145	125 740	44,6	3,4
20-24 år	Nivå 4/5	97	80 165	28,5	2,8
25-29 år	Lavere enn nivå 1	15	17 967	5,1	1,4
25-29 år	Nivå 1	24	25 699	7,3	1,7
25-29 år	Nivå 2	57	54 878	15,6	2,5
25-29 år	Nivå 3	189	155 658	44,2	3,3
25-29 år	Nivå 4/5	126	97 575	27,7	2,4
30-34 år	Lavere enn nivå 1	26	29 433	7,7	1,5
30-34 år	Nivå 1	20	19 090	5,0	1,3
30-34 år	Nivå 2	82	78 862	20,5	2,4
30-34 år	Nivå 3	193	168 235	43,8	2,7
30-34 år	Nivå 4/5	113	88 164	23,0	2,3
34-39 år	Lavere enn nivå 1	27	30 287	8,1	1,8
34-39 år	Nivå 1	28	30 336	8,1	1,9
34-39 år	Nivå 2	80	78 581	21,0	2,5
34-39 år	Nivå 3	173	146 277	39,1	2,7
34-39 år	Nivå 4/5	118	88 873	23,7	2,7
40-44 år	Lavere enn nivå 1	26	26 846	7,3	1,6
40-44 år	Nivå 1	28	30 027	8,1	1,5
40-44 år	Nivå 2	75	69 006	18,6	2,3
40-44 år	Nivå 3	178	147 284	39,8	3,0
40-44 år	Nivå 4/5	125	96 903	26,2	2,3
45-49 år	Lavere enn nivå 1	39	42 163	11,7	2,0
45-49 år	Nivå 1	24	24 427	6,8	1,6
45-49 år	Nivå 2	77	72 374	20,1	2,4
45-49 år	Nivå 3	168	142 947	39,7	2,8
45-49 år	Nivå 4/5	101	78 369	21,8	2,0
50-54 år	Lavere enn nivå 1	16	18 225	5,1	1,4
50-54 år	Nivå 1	30	29 162	8,1	1,9
50-54 år	Nivå 2	106	98 665	27,5	2,3
50-54 år	Nivå 3	173	148 924	41,5	2,7
50-54 år	Nivå 4/5	82	63 630	17,7	2,2
55-59 år	Lavere enn nivå 1	17	16 698	4,8	1,4
55-59 år	Nivå 1	46	44 867	12,8	2,0
55-59 år	Nivå 2	118	105 637	30,3	2,9
55-59 år	Nivå 3	177	137 699	39,4	2,9
55-59 år	Nivå 4/5	64	44 277	12,7	2,0
60-65 år	Lavere enn nivå 1	30	32 080	8,0	1,6
60-65 år	Nivå 1	55	52 076	13,0	1,8
60-65 år	Nivå 2	168	149 530	37,2	2,8
60-65 år	Nivå 3	181	139 459	34,7	2,7
60-65 år	Nivå 4/5	44	28 953	7,2	1,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B9 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder. 2023

Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-19 år	Lavere enn nivå 1	6	7 654	2,4	1,1
16-19 år	Nivå 1	30	34 549	10,8	2,1
16-19 år	Nivå 2	99	99 933	31,2	3,1
16-19 år	Nivå 3	131	133 905	41,8	3,4
16-19 år	Nivå 4/5	45	44 540	13,9	2,6
20-24 år	Lavere enn nivå 1	5	5 685	2,0	1,1
20-24 år	Nivå 1	14	13 638	4,8	1,7
20-24 år	Nivå 2	73	64 777	23,0	2,9
20-24 år	Nivå 3	140	120 073	42,6	3,6
20-24 år	Nivå 4/5	92	77 589	27,5	3,1
25-29 år	Lavere enn nivå 1	10	11 884	3,4	1,1
25-29 år	Nivå 1	23	24 189	6,9	1,6
25-29 år	Nivå 2	71	65 774	18,7	2,6
25-29 år	Nivå 3	177	146 969	41,8	3,3
25-29 år	Nivå 4/5	130	102 964	29,3	2,5
30-34 år	Lavere enn nivå 1	16	16 873	4,4	1,0
30-34 år	Nivå 1	24	26 818	7,0	1,5
30-34 år	Nivå 2	92	86 903	22,6	2,6
30-34 år	Nivå 3	175	149 938	39,1	3,0
30-34 år	Nivå 4/5	128	103 252	26,9	2,4
34-39 år	Lavere enn nivå 1	19	22 233	5,9	1,6
34-39 år	Nivå 1	28	30 286	8,1	2,0
34-39 år	Nivå 2	80	75 703	20,2	2,4
34-39 år	Nivå 3	176	149 356	39,9	3,1
34-39 år	Nivå 4/5	123	96 776	25,9	2,6
40-44 år	Lavere enn nivå 1	17	16 307	4,4	1,3
40-44 år	Nivå 1	26	27 516	7,4	1,8
40-44 år	Nivå 2	86	80 047	21,6	2,6
40-44 år	Nivå 3	172	144 044	38,9	3,3
40-44 år	Nivå 4/5	132	102 152	27,6	2,5
45-49 år	Lavere enn nivå 1	30	31 460	8,7	1,8
45-49 år	Nivå 1	30	31 342	8,7	1,7
45-49 år	Nivå 2	86	79 573	22,1	2,6
45-49 år	Nivå 3	152	130 235	36,1	2,9
45-49 år	Nivå 4/5	112	87 669	24,3	2,4
50-54 år	Lavere enn nivå 1	8	9 322	2,6	1,0
50-54 år	Nivå 1	36	37 108	10,3	2,0
50-54 år	Nivå 2	96	88 373	24,6	2,7
50-54 år	Nivå 3	170	147 017	41,0	2,6
50-54 år	Nivå 4/5	97	76 787	21,4	2,1
55-59 år	Lavere enn nivå 1	12	12 561	3,6	1,2
55-59 år	Nivå 1	41	40 800	11,7	2,3
55-59 år	Nivå 2	111	101 296	29,0	2,6
55-59 år	Nivå 3	165	132 039	37,8	2,9
55-59 år	Nivå 4/5	92	62 481	17,9	2,0
60-65 år	Lavere enn nivå 1	20	21 956	5,5	1,5
60-65 år	Nivå 1	59	57 170	14,2	2,0
60-65 år	Nivå 2	153	138 058	34,3	2,6
60-65 år	Nivå 3	181	142 544	35,5	2,6
60-65 år	Nivå 4/5	65	42 371	10,5	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B10 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder. 2023

Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-19 år	Lavere enn nivå 1	6	6 798	2,1	1,2
16-19 år	Nivå 1	23	25 429	7,9	2,2
16-19 år	Nivå 2	124	127 918	39,9	3,6
16-19 år	Nivå 3	133	135 165	42,2	3,4
16-19 år	Nivå 4	26	25 272	7,9	1,8
20-24 år	Lavere enn nivå 1	4	5 478	1,9	1,1
20-24 år	Nivå 1	14	13 225	4,7	1,4
20-24 år	Nivå 2	98	86 836	30,8	3,3
20-24 år	Nivå 3	164	139 505	49,5	3,4
20-24 år	Nivå 4	44	36 718	13,0	2,4
25-29 år	Lavere enn nivå 1	8	9 556	2,7	1,2
25-29 år	Nivå 1	27	29 899	8,5	1,8
25-29 år	Nivå 2	88	80 798	23,0	2,5
25-29 år	Nivå 3	219	178 918	50,9	3,1
25-29 år	Nivå 4	68	52 608	15,0	2,2
30-34 år	Lavere enn nivå 1	13	15 434	4,0	1,4
30-34 år	Nivå 1	27	28 267	7,4	2,0
30-34 år	Nivå 2	121	110 598	28,8	2,7
30-34 år	Nivå 3	219	186 089	48,5	2,7
30-34 år	Nivå 4	55	43 397	11,3	1,8
34-39 år	Lavere enn nivå 1	16	17 594	4,7	1,4
34-39 år	Nivå 1	35	36 578	9,8	1,9
34-39 år	Nivå 2	114	105 853	28,3	2,7
34-39 år	Nivå 3	203	168 897	45,1	3,2
34-39 år	Nivå 4	59	45 432	12,1	1,7
40-44 år	Lavere enn nivå 1	21	20 200	5,5	1,4
40-44 år	Nivå 1	32	33 469	9,0	2,1
40-44 år	Nivå 2	121	110 087	29,7	2,8
40-44 år	Nivå 3	208	165 578	44,7	2,7
40-44 år	Nivå 4	52	40 732	11,0	1,9
45-49 år	Lavere enn nivå 1	30	32 075	8,9	1,8
45-49 år	Nivå 1	32	32 370	9,0	2,0
45-49 år	Nivå 2	130	118 013	32,8	3,3
45-49 år	Nivå 3	178	147 109	40,8	3,3
45-49 år	Nivå 4	39	30 712	8,5	1,6
50-54 år	Lavere enn nivå 1	11	12 840	3,6	1,5
50-54 år	Nivå 1	43	41 397	11,5	2,2
50-54 år	Nivå 2	158	141 415	39,4	3,5
50-54 år	Nivå 3	164	139 548	38,9	3,3
50-54 år	Nivå 4	31	23 406	6,5	1,5
55-59 år	Lavere enn nivå 1	13	12 723	3,6	1,2
55-59 år	Nivå 1	62	60 542	17,3	2,7
55-59 år	Nivå 2	176	150 545	43,1	3,5
55-59 år	Nivå 3	153	114 105	32,7	3,2
55-59 år	Nivå 4	17	11 262	3,2	0,9
60-65 år	Lavere enn nivå 1	24	24 778	6,2	1,5
60-65 år	Nivå 1	85	80 274	20,0	2,5
60-65 år	Nivå 2	229	194 238	48,3	3,2
60-65 år	Nivå 3	129	95 812	23,8	2,4
60-65 år	Nivå 4	11	6 997	1,7	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B11 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå. 2023

Alder	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	605	659 912	245	2,5	249	2,5	247	2,2
Videregående utdanning	1 254	1 243 487	273	1,6	275	1,6	263	1,4
Høyere utdanning	2 172	1 628 691	302	1,3	307	1,2	287	1,0
Forskjell, høyere vs. grunnskole/ingen			57	3,0	58	2,8	40	2,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B12 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå. 2023

Utdanningsnivå	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Lavere enn nivå 1	88	104 506	15,8	1,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 1	102	115 821	17,6	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 2	188	201 964	30,6	2,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 3	186	195 994	29,7	2,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 4/5	41	41 626	6,3	1,1
Videregående utdanning	Lavere enn nivå 1	67	71 799	5,8	0,7
Videregående utdanning	Nivå 1	112	114 707	9,2	1,1
Videregående utdanning	Nivå 2	400	400 074	32,2	1,6
Videregående utdanning	Nivå 3	513	500 659	40,3	1,5
Videregående utdanning	Nivå 4/5	162	156 248	12,6	1,3
Høyere utdanning	Lavere enn nivå 1	40	40 808	2,5	0,5
Høyere utdanning	Nivå 1	75	64 968	4,0	0,5
Høyere utdanning	Nivå 2	335	261 568	16,1	1,1
Høyere utdanning	Nivå 3	1011	749 415	46,0	1,3
Høyere utdanning	Nivå 4/5	712	511 933	31,4	1,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B13 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå. 2023

Utdanningsnivå	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Lavere enn nivå 1	67	79 451	12,0	1,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 1	110	125 327	19,0	1,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 2	206	218 248	33,1	2,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 3	178	188 997	28,6	2,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 4/5	45	47 889	7,3	1,4
Videregående utdanning	Lavere enn nivå 1	50	51 042	4,1	0,6
Videregående utdanning	Nivå 1	125	130 853	10,5	1,0
Videregående utdanning	Nivå 2	396	391 868	31,5	1,5
Videregående utdanning	Nivå 3	509	501 085	40,3	1,6
Videregående utdanning	Nivå 4/5	174	168 638	13,6	1,2
Høyere utdanning	Lavere enn nivå 1	16	16 472	1,0	0,3
Høyere utdanning	Nivå 1	68	61 947	3,8	0,6
Høyere utdanning	Nivå 2	342	266 527	16,4	1,0
Høyere utdanning	Nivå 3	951	705 459	43,3	1,4
Høyere utdanning	Nivå 4/5	795	578 285	35,5	1,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B14 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå. 2023

Utdanningsnivå	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Lavere enn nivå 1	65	77 365	11,7	1,5
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 1	108	123 455	18,7	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 2	233	248 023	37,6	2,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 3	177	187 092	28,4	2,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 4	23	23 976	3,6	1,0
Videregående utdanning	Lavere enn nivå 1	50	52 336	4,2	0,7
Videregående utdanning	Nivå 1	157	159 135	12,8	1,2
Videregående utdanning	Nivå 2	526	521 791	42,0	2,0
Videregående utdanning	Nivå 3	448	438 574	35,3	1,9
Videregående utdanning	Nivå 4	74	71 650	5,8	0,9
Høyere utdanning	Lavere enn nivå 1	23	20 652	1,3	0,3
Høyere utdanning	Nivå 1	103	89 370	5,5	0,7
Høyere utdanning	Nivå 2	598	454 926	27,9	1,3
Høyere utdanning	Nivå 3	1145	843 175	51,8	1,3
Høyere utdanning	Nivå 4	302	220 567	13,5	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B15 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023

Foreldrenes utdanningsnivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	624	580 915	257	2,6	263	2,6	251	2,1
Videregående utdanning	1 336	1 187 190	283	1,5	286	1,6	272	1,3
Universitets- og høyskoleutdanning	1 806	1 506 472	299	1,4	302	1,3	285	1,2
Forskjell, høy vs. lav utdanning			42	3,0	39	3,0	34	2,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B16 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023

Foreldrenes utdanningsnivå	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Lavere enn nivå 1	62	72 984	12,6	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 1	76	77 456	13,3	1,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 2	189	179 356	30,9	2,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 3	227	196 374	33,8	2,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 4/5	71	54 744	9,4	1,4
Videregående utdanning	Lavere enn nivå 1	28	33 989	2,9	0,6
Videregående utdanning	Nivå 1	100	104 167	8,8	1,1
Videregående utdanning	Nivå 2	355	335 459	28,3	1,6
Videregående utdanning	Nivå 3	599	514 541	43,3	1,7
Videregående utdanning	Nivå 4/5	254	199 034	16,8	1,1
Universitets- og høyskoleutdanning	Lavere enn nivå 1	32	38 760	2,6	0,5
Universitets- og høyskoleutdanning	Nivå 1	71	72 146	4,8	0,8
Universitets- og høyskoleutdanning	Nivå 2	314	282 632	18,8	1,1
Universitets- og høyskoleutdanning	Nivå 3	818	674 268	44,8	1,5
Universitets- og høyskoleutdanning	Nivå 4/5	572	438 667	29,1	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B17 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023

Foreldrenes utdanningsnivå	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Lavere enn nivå 1	38	46 352	8,0	1,5
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 1	91	95 669	16,5	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 2	186	177 418	30,5	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 3	218	191 029	32,9	2,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 4/5	91	70 447	12,1	1,4
Videregående utdanning	Lavere enn nivå 1	19	23 683	2,0	0,5
Videregående utdanning	Nivå 1	95	98 584	8,3	1,0
Videregående utdanning	Nivå 2	356	332 444	28,0	1,6
Videregående utdanning	Nivå 3	579	501 042	42,2	1,6
Videregående utdanning	Nivå 4/5	287	231 438	19,5	1,4
Universitets- og høgscoleutdanning	Lavere enn nivå 1	17	20 843	1,4	0,4
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 1	69	74 804	5,0	0,6
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 2	332	296 445	19,7	1,0
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 3	769	636 748	42,3	1,6
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 4/5	619	477 634	31,7	1,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B18 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023

Foreldrenes utdanningsnivå	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Lavere enn nivå 1	40	45 568	7,8	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 1	108	112 335	19,3	2,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 2	254	235 065	40,5	2,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 3	194	165 704	28,5	2,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Nivå 4	28	22 243	3,8	0,9
Videregående utdanning	Lavere enn nivå 1	23	27 110	2,3	0,6
Videregående utdanning	Nivå 1	113	112 933	9,5	1,0
Videregående utdanning	Nivå 2	503	459 583	38,7	1,7
Videregående utdanning	Nivå 3	591	501 924	42,3	1,9
Videregående utdanning	Nivå 4	106	85 641	7,2	0,9
Universitets- og høgscoleutdanning	Lavere enn nivå 1	19	23 112	1,5	0,5
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 1	92	92 861	6,2	0,8
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 2	518	449 179	29,8	1,3
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 3	919	740 617	49,2	1,5
Universitets- og høgscoleutdanning	Nivå 4	258	200 705	13,3	1,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B19 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023

Alder	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
16-24 år	636	602 343	288	2,0	287	2,2	279	1,8
25-34 år	844	735 563	289	2,3	293	2,0	282	1,7
35-44 år	859	744 420	284	2,3	289	2,3	275	2,0
45-54 år	816	718 886	279	2,2	283	2,1	267	2,0
55-65 år	898	751 276	266	2,3	272	2,1	252	1,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B20 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder. 2023

Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-24 år	Lavere enn nivå 1	12	15 046	2,5	0,8
16-24 år	Nivå 1	40	45 614	7,6	1,4
16-24 år	Nivå 2	162	157 169	26,1	2,4
16-24 år	Nivå 3	280	260 650	43,3	2,3
16-24 år	Nivå 4/5	142	123 864	20,6	1,9
25-34 år	Lavere enn nivå 1	41	47 400	6,4	1,0
25-34 år	Nivå 1	44	44 790	6,1	1,0
25-34 år	Nivå 2	139	133 740	18,2	1,6
25-34 år	Nivå 3	382	323 893	44,0	2,2
25-34 år	Nivå 4/5	239	185 740	25,3	1,7
35-44 år	Lavere enn nivå 1	53	57 133	7,7	1,1
35-44 år	Nivå 1	56	60 364	8,1	1,2
35-44 år	Nivå 2	155	147 588	19,8	1,8
35-44 år	Nivå 3	351	293 560	39,4	2,2
35-44 år	Nivå 4/5	243	185 776	25,0	1,8
45-54 år	Lavere enn nivå 1	55	60 388	8,4	1,3
45-54 år	Nivå 1	53	53 588	7,5	1,2
45-54 år	Nivå 2	183	171 039	23,8	1,7
45-54 år	Nivå 3	341	291 871	40,6	2,0
45-54 år	Nivå 4/5	183	141 999	19,8	1,4
55-65 år	Lavere enn nivå 1	47	48 778	6,5	1,1
55-65 år	Nivå 1	100	96 943	12,9	1,3
55-65 år	Nivå 2	285	255 167	34,0	2,2
55-65 år	Nivå 3	358	277 158	36,9	2,1
55-65 år	Nivå 4/5	108	73 229	9,7	1,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B21 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder. 2023

Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-24 år	Lavere enn nivå 1	11	13 339	2,2	0,6
16-24 år	Nivå 1	45	48 187	8,0	1,3
16-24 år	Nivå 2	173	164 710	27,3	2,1
16-24 år	Nivå 3	271	253 978	42,2	2,4
16-24 år	Nivå 4/5	137	122 129	20,3	2,0
25-34 år	Lavere enn nivå 1	25	28 757	3,9	0,8
25-34 år	Nivå 1	47	51 007	6,9	1,1
25-34 år	Nivå 2	163	152 676	20,8	1,9
25-34 år	Nivå 3	351	296 906	40,4	2,3
25-34 år	Nivå 4/5	B258	206 216	28,0	1,8
35-44 år	Lavere enn nivå 1	36	38 540	5,2	1,0
35-44 år	Nivå 1	53	57 802	7,8	1,3
35-44 år	Nivå 2	166	155 750	20,9	1,6
35-44 år	Nivå 3	348	293 400	39,4	2,2
35-44 år	Nivå 4/5	256	198 929	26,7	1,8
45-54 år	Lavere enn nivå 1	38	40 782	5,7	1,1
45-54 år	Nivå 1	65	68 450	9,5	1,3
45-54 år	Nivå 2	182	167 946	23,4	1,9
45-54 år	Nivå 3	322	277 252	38,6	2,0
45-54 år	Nivå 4/5	209	164 456	22,9	1,6
55-65 år	Lavere enn nivå 1	33	34 517	4,6	1,0
55-65 år	Nivå 1	100	97 970	13,0	1,5
55-65 år	Nivå 2	264	239 353	31,9	1,8
55-65 år	Nivå 3	345	274 583	36,5	1,9
55-65 år	Nivå 4/5	156	104 852	14,0	1,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B22 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder. 2023

Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-24 år	Lavere enn nivå 1	10	12 275	2,0	0,7
16-24 år	Nivå 1	36	38 653	6,4	1,3
16-24 år	Nivå 2	222	214 755	35,7	2,7
16-24 år	Nivå 3	298	274 670	45,6	2,6
16-24 år	Nivå 4	70	61 990	10,3	1,5
25-34 år	Lavere enn nivå 1	21	24 989	3,4	0,9
25-34 år	Nivå 1	54	58 166	7,9	1,3
25-34 år	Nivå 2	209	191 396	26,0	1,8
25-34 år	Nivå 3	438	365 007	49,6	2,0
25-34 år	Nivå 4	122	96 005	13,1	1,4
35-44 år	Lavere enn nivå 1	36	37 794	5,1	1,0
35-44 år	Nivå 1	67	70 047	9,4	1,4
35-44 år	Nivå 2	234	215 940	29,0	1,7
35-44 år	Nivå 3	411	334 475	44,9	2,1
35-44 år	Nivå 4	111	86 164	11,6	1,3
45-54 år	Lavere enn nivå 1	41	44 915	6,2	1,3
45-54 år	Nivå 1	75	73 767	10,3	1,5
45-54 år	Nivå 2	288	259 428	36,1	2,3
45-54 år	Nivå 3	343	286 657	39,9	2,2
45-54 år	Nivå 4	70	54 118	7,5	1,0
55-65 år	Lavere enn nivå 1	37	37 501	5,0	1,0
55-65 år	Nivå 1	147	140 816	18,7	2,0
55-65 år	Nivå 2	405	344 783	45,9	2,7
55-65 år	Nivå 3	282	209 917	27,9	2,1
55-65 år	Nivå 4	28	18 260	2,4	0,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B23 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder og kjønn. 2023

Alder	Kjønn	Antall		Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
		respon- denter	Antall i populasjonen	Gjennom- snitt	Standardfeil	Gjennom- snitt	Standardfeil	Gjennom- snitt	Standardfeil
16-24 år	Menn	290	304 553	284	3	289	3,2	279	2,6
16-24 år	Kvinner	346	297 790	291	2,9	285	2,8	280	2,5
25-34 år	Menn	405	381 486	288	3,4	298	3,2	283	2,7
25-34 år	Kvinner	439	354 077	290	3	287	2,8	280	2,4
35-44 år	Menn	417	385 325	281	3,5	294	3,4	275	2,8
35-44 år	Kvinner	442	359 095	288	2,8	284	2,8	275	2,5
45-54 år	Menn	409	363 924	279	3,1	291	3,1	269	2,8
45-54 år	Kvinner	407	354 962	279	3,5	276	3,3	265	2,8
55-65 år	Menn	467	378 312	262	3,4	276	3,2	253	2,7
55-65 år	Kvinner	431	372 964	269	3,1	268	2,8	253	2,4
16-24 år	Forskjell, menn vs. kvinner			(-7)	4,3	(3)	4,2	(-1)	3,5
25-34 år	Forskjell, menn vs. kvinner			(-2)	4,6	11	4,5	(2)	3,7
35-44 år	Forskjell, menn vs. kvinner			(-8)	4,4	10	4,3	(0)	3,7
45-54 år	Forskjell, menn vs. kvinner			(0)	5,1	15	4,9	(4)	3,9
55-65 år	Forskjell, menn vs. kvinner			(-7)	4,6	(8)	4,3	(0)	3,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B24 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder og kjønn. 2023

Alder	Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-24 år	Menn	Lavere enn nivå 1	10	11 419	3,7	1,2
16-24 år	Menn	Nivå 1	22	27 251	8,9	2,2
16-24 år	Menn	Nivå 2	73	78 193	25,7	3,3
16-24 år	Menn	Nivå 3	123	127 050	41,7	3,5
16-24 år	Menn	Nivå 4/5	63	60 641	19,9	2,8
16-24 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	3	3 628	1,2	0,8
16-24 år	Kvinner	Nivå 1	18	18 363	6,2	2,0
16-24 år	Kvinner	Nivå 2	89	78 977	26,5	2,9
16-24 år	Kvinner	Nivå 3	157	133 600	44,9	3,2
16-24 år	Kvinner	Nivå 4/5	79	63 222	21,2	2,9
25-34 år	Menn	Lavere enn nivå 1	25	28 821	7,6	1,6
25-34 år	Menn	Nivå 1	22	22 809	6,0	1,5
25-34 år	Menn	Nivå 2	65	67 686	17,7	2,1
25-34 år	Menn	Nivå 3	171	158 855	41,6	3,0
25-34 år	Menn	Nivå 4/5	122	103 316	27,1	2,6
25-34 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	16	18 579	5,2	1,4
25-34 år	Kvinner	Nivå 1	22	21 981	6,2	1,5
25-34 år	Kvinner	Nivå 2	73	66 055	18,7	2,3
25-34 år	Kvinner	Nivå 3	210	165 038	46,6	3,0
25-34 år	Kvinner	Nivå 4/5	117	82 424	23,3	2,5
35-44 år	Menn	Lavere enn nivå 1	33	33 530	8,7	1,8
35-44 år	Menn	Nivå 1	32	35 278	9,2	2,0
35-44 år	Menn	Nivå 2	78	79 095	20,5	2,7
35-44 år	Menn	Nivå 3	163	146 742	38,1	2,9
35-44 år	Menn	Nivå 4/5	112	90 681	23,5	2,3
35-44 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	21	23 603	6,6	1,5
35-44 år	Kvinner	Nivå 1	24	25 086	7,0	1,6
35-44 år	Kvinner	Nivå 2	78	68 493	19,1	2,2
35-44 år	Kvinner	Nivå 3	188	146 818	40,9	2,9
35-44 år	Kvinner	Nivå 4/5	132	95 095	26,5	2,5
45-54 år	Menn	Lavere enn nivå 1	29	28 320	7,8	1,4
45-54 år	Menn	Nivå 1	32	32 487	8,9	1,8
45-54 år	Menn	Nivå 2	93	88 701	24,4	2,6
45-54 år	Menn	Nivå 3	155	137 481	37,8	2,9
45-54 år	Menn	Nivå 4/5	99	76 935	21,1	2,2
45-54 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	27	32 068	9,0	2,0
45-54 år	Kvinner	Nivå 1	21	21 101	5,9	1,8
45-54 år	Kvinner	Nivå 2	90	82 338	23,2	2,6
45-54 år	Kvinner	Nivå 3	185	154 390	43,5	3,0
45-54 år	Kvinner	Nivå 4/5	84	65 064	18,3	2,3
55-65 år	Menn	Lavere enn nivå 1	30	30 592	8,1	1,6
55-65 år	Menn	Nivå 1	60	57 014	15,1	2,1
55-65 år	Menn	Nivå 2	139	120 730	31,9	2,6
55-65 år	Menn	Nivå 3	174	129 924	34,3	2,7
55-65 år	Menn	Nivå 4/5	63	40 053	10,6	1,6
55-65 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	16	18 187	4,9	1,5
55-65 år	Kvinner	Nivå 1	40	39 930	10,7	2,0
55-65 år	Kvinner	Nivå 2	146	134 437	36,0	3,1
55-65 år	Kvinner	Nivå 3	183	147 234	39,5	3,2
55-65 år	Kvinner	Nivå 4/5	46	33 177	8,9	1,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B25 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder og kjønn. 2023

Alder	Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-24 år	Menn	Lavere enn nivå 1	7	9 145	3,0	0,9
16-24 år	Menn	Nivå 1	21	23 825	7,8	1,9
16-24 år	Menn	Nivå 2	69	74 174	24,4	2,7
16-24 år	Menn	Nivå 3	122	128 649	42,2	3,4
16-24 år	Menn	Nivå 4/5	71	68 761	22,6	2,9
16-24 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	3	4 194	1,4	0,9
16-24 år	Kvinner	Nivå 1	24	24 363	8,2	2,1
16-24 år	Kvinner	Nivå 2	103	90 536	30,4	3,5
16-24 år	Kvinner	Nivå 3	149	125 330	42,1	3,2
16-24 år	Kvinner	Nivå 4/5	66	53 368	17,9	2,6
25-34 år	Menn	Lavere enn nivå 1	16	18 738	4,9	1,3
25-34 år	Menn	Nivå 1	18	20 636	5,4	1,4
25-34 år	Menn	Nivå 2	62	64 196	16,8	2,6
25-34 år	Menn	Nivå 3	157	147 781	38,7	2,8
25-34 år	Menn	Nivå 4/5	153	130 135	34,1	2,5
25-34 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	10	10 019	2,8	1,1
25-34 år	Kvinner	Nivå 1	29	30 371	8,6	1,9
25-34 år	Kvinner	Nivå 2	101	88 480	25,0	2,6
25-34 år	Kvinner	Nivå 3	195	149 126	42,1	3,2
25-34 år	Kvinner	Nivå 4/5	105	76 081	21,5	2,5
35-44 år	Menn	Lavere enn nivå 1	20	20 712	5,4	1,4
35-44 år	Menn	Nivå 1	25	26 904	7,0	1,8
35-44 år	Menn	Nivå 2	70	71 248	18,5	2,5
35-44 år	Menn	Nivå 3	153	142 386	37,0	2,9
35-44 år	Menn	Nivå 4/5	150	124 076	32,2	2,6
35-44 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	16	17 829	5,0	1,4
35-44 år	Kvinner	Nivå 1	29	30 898	8,6	1,9
35-44 år	Kvinner	Nivå 2	96	84 502	23,5	2,6
35-44 år	Kvinner	Nivå 3	196	151 014	42,1	3,3
35-44 år	Kvinner	Nivå 4/5	105	74 852	20,8	2,4
45-54 år	Menn	Lavere enn nivå 1	19	18 063	5,0	1,3
45-54 år	Menn	Nivå 1	34	34 695	9,5	1,7
45-54 år	Menn	Nivå 2	72	68 271	18,8	2,4
45-54 år	Menn	Nivå 3	151	135 500	37,2	2,9
45-54 år	Menn	Nivå 4/5	134	107 396	29,5	2,5
45-54 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	19	22 720	6,4	1,7
45-54 år	Kvinner	Nivå 1	32	33 756	9,5	1,9
45-54 år	Kvinner	Nivå 2	111	99 674	28,1	3,1
45-54 år	Kvinner	Nivå 3	170	141 753	39,9	3,5
45-54 år	Kvinner	Nivå 4/5	75	57 060	16,1	2,2
55-65 år	Menn	Lavere enn nivå 1	21	21 162	5,6	1,5
55-65 år	Menn	Nivå 1	49	47 662	12,6	2,0
55-65 år	Menn	Nivå 2	114	101 658	26,9	2,3
55-65 år	Menn	Nivå 3	172	135 617	35,8	2,7
55-65 år	Menn	Nivå 4/5	111	72 213	19,1	2,0
55-65 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	12	13 355	3,6	1,3
55-65 år	Kvinner	Nivå 1	51	50 308	13,5	2,2
55-65 år	Kvinner	Nivå 2	150	137 696	36,9	2,8
55-65 år	Kvinner	Nivå 3	173	138 966	37,3	2,7
55-65 år	Kvinner	Nivå 4/5	46	32 640	8,8	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B26 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder og kjønn. 2023

Alder	Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
16-24 år	Menn	Lavere enn nivå 1	8	8 901	2,9	1,0
16-24 år	Menn	Nivå 1	19	21 296	7,0	1,7
16-24 år	Menn	Nivå 2	95	102 863	33,8	3,4
16-24 år	Menn	Nivå 3	134	138 059	45,3	3,2
16-24 år	Menn	Nivå 4	35	33 433	11,0	2,3
16-24 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	3	3 374	1,1	0,9
16-24 år	Kvinner	Nivå 1	17	17 357	5,8	1,7
16-24 år	Kvinner	Nivå 2	127	111 891	37,6	3,4
16-24 år	Kvinner	Nivå 3	164	136 610	45,9	3,6
16-24 år	Kvinner	Nivå 4	35	28 557	9,6	1,9
25-34 år	Menn	Lavere enn nivå 1	15	18 724	4,9	1,4
25-34 år	Menn	Nivå 1	23	25 366	6,6	1,7
25-34 år	Menn	Nivå 2	90	90 002	23,6	2,8
25-34 år	Menn	Nivå 3	208	188 586	49,4	2,7
25-34 år	Menn	Nivå 4	69	58 808	15,4	1,9
25-34 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	6	6 265	1,8	0,9
25-34 år	Kvinner	Nivå 1	31	32 800	9,3	2,0
25-34 år	Kvinner	Nivå 2	119	101 394	28,6	2,8
25-34 år	Kvinner	Nivå 3	231	176 421	49,8	3,1
25-34 år	Kvinner	Nivå 4	53	37 196	10,5	1,8
35-44 år	Menn	Lavere enn nivå 1	23	23 237	6,0	1,5
35-44 år	Menn	Nivå 1	34	36 936	9,6	1,9
35-44 år	Menn	Nivå 2	112	110 482	28,7	2,4
35-44 år	Menn	Nivå 3	182	160 586	41,7	2,8
35-44 år	Menn	Nivå 4	66	54 085	14,0	2,1
35-44 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	14	14 557	4,1	1,2
35-44 år	Kvinner	Nivå 1	33	33 112	9,2	1,9
35-44 år	Kvinner	Nivå 2	122	105 458	29,4	2,8
35-44 år	Kvinner	Nivå 3	229	173 889	48,4	2,9
35-44 år	Kvinner	Nivå 4	44	32 079	8,9	1,7
45-54 år	Menn	Lavere enn nivå 1	21	21 784	6,0	1,4
45-54 år	Menn	Nivå 1	41	39 869	11,0	2,0
45-54 år	Menn	Nivå 2	131	121 176	33,3	3,2
45-54 år	Menn	Nivå 3	171	146 578	40,3	3,0
45-54 år	Menn	Nivå 4	44	34 517	9,5	1,6
45-54 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	20	23 131	6,5	1,9
45-54 år	Kvinner	Nivå 1	34	33 898	9,5	1,9
45-54 år	Kvinner	Nivå 2	157	138 252	38,9	3,3
45-54 år	Kvinner	Nivå 3	171	140 079	39,5	3,3
45-54 år	Kvinner	Nivå 4	26	19 602	5,5	1,2
55-65 år	Menn	Lavere enn nivå 1	23	23 167	6,1	1,4
55-65 år	Menn	Nivå 1	79	74 490	19,7	2,9
55-65 år	Menn	Nivå 2	191	157 019	41,5	3,1
55-65 år	Menn	Nivå 3	156	112 152	29,6	2,7
55-65 år	Menn	Nivå 4	18	11 484	3,0	1,1
55-65 år	Kvinner	Lavere enn nivå 1	14	14 334	3,8	1,3
55-65 år	Kvinner	Nivå 1	67	66 326	17,8	2,5
55-65 år	Kvinner	Nivå 2	214	187 763	50,3	4,1
55-65 år	Kvinner	Nivå 3	126	97 765	26,2	3,0
55-65 år	Kvinner	Nivå 4	10	6 776	1,8	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B27 Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Voksne 16-65 år, etter alder og kjønn.

		PIAAC 1		PIAAC 2		Differansen	
		Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Leseforståelse							
16-24 år	Menn	275	2,0	284	3,0	(9)	4,9
16-24 år	Kvinner	275	1,9	291	2,9	17	4,8
25-34 år	Menn	288	2,5	291	3,4	(3)	5,3
25-34 år	Kvinner	290	2,5	292	3,0	(2)	5,1
35-44 år	Menn	292	2,1	284	3,4	(-8)	5,2
35-44 år	Kvinner	284	2,4	290	2,8	(5)	4,9
45-54 år	Menn	281	2,1	284	3,2	(3)	5,0
45-54 år	Kvinner	274	2,2	281	3,5	(6)	5,3
55-65 år	Menn	265	2,1	265	3,3	(0)	5,1
55-65 år	Kvinner	259	2,3	269	3,1	11	5,0
<hr/>							
16-24 år	Forskjell, menn vs. kvinner	(1)	2,8	(-7)	4,3		
25-34 år	Forskjell, menn vs. kvinner	(-2)	3,4	(-1)	4,6		
35-44 år	Forskjell, menn vs. kvinner	8	3,2	(-6)	4,4		
45-54 år	Forskjell, menn vs. kvinner	6	3,1	(3)	5,1		
55-65 år	Forskjell, menn vs. kvinner	6	3,3	(-5)	4,5		
<hr/>							
Tallforståelse							
16-24 år	Menn	276	2,5	289	3,2	13	5,1
16-24 år	Kvinner	266	2,2	285	2,8	19	4,6
25-34 år	Menn	289	2,8	300	3,2	11	5,2
25-34 år	Kvinner	280	2,8	289	2,8	(9)	4,9
35-44 år	Menn	298	2,5	297	3,2	(-1)	5,1
35-44 år	Kvinner	279	2,6	285	2,8	(6)	4,8
45-54 år	Menn	289	2,3	296	3,2	(7)	4,9
45-54 år	Kvinner	271	2,6	277	3,2	(6)	5,1
55-65 år	Menn	273	2,4	279	3,1	(5)	4,9
55-65 år	Kvinner	256	2,5	268	2,8	12	4,8
<hr/>							
16-24 år	Forskjell, menn vs. kvinner	10	3,2	(4)	4,2		
25-34 år	Forskjell, menn vs. kvinner	9	3,9	11	4,4		
35-44 år	Forskjell, menn vs. kvinner	19	3,5	12	4,3		
45-54 år	Forskjell, menn vs. kvinner	18	3,6	19	4,9		
55-65 år	Forskjell, menn vs. kvinner	17	3,5	11	4,3		

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Dørstokkintervjuene er ikke inkludert i beregning av resultatene fra PIAAC2. Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B28 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16-65 år, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023

Utdanningsnivå	Kjønn	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
				Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	329	373 390	242	3,5	252	3,6	246	3,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	276	286 521	250	3,7	247	3,5	249	3,0
Videregående utdanning	Menn	690	694 723	273	2,2	281	2,2	266	1,9
Videregående utdanning	Kvinner	564	548 764	274	2,2	268	2,1	261	1,8
Høyere utdanning	Menn	953	730 308	305	1,9	319	1,7	291	1,5
Høyere utdanning	Kvinner	1 219	898 383	300	1,6	298	1,4	283	1,4
Forskjell for grunnskoleutdanning, menn vs. kvinner				(-8)	5,1	(5)	5,1	(-3)	4,2
Forskjell for videregående utdanning, menn vs. kvinner				(-1)	3,0	13	2,9	(5)	2,5
Forskjell for høyere utdanning, menn vs. kvinner				5	2,3	21	2,0	9	2,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B29 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023

Utdanningsnivå	Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	54	63 315	17,0	2,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 1	64	74 558	20,0	2,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 2	93	104 753	28,1	2,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 3	97	107 198	28,7	2,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 4/5	22	23 566	6,3	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	34	41 192	14,4	2,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 1	38	41 263	14,4	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 2	96	97 211	33,9	3,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 3	89	88 796	31,0	3,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	19	18 060	6,3	1,9
Videregående utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	41	40 627	5,8	1,0
Videregående utdanning	Menn	Nivå 1	67	67 766	9,8	1,4
Videregående utdanning	Menn	Nivå 2	223	224 397	32,3	2,2
Videregående utdanning	Menn	Nivå 3	270	271 939	39,1	2,0
Videregående utdanning	Menn	Nivå 4/5	89	89 994	13,0	1,6
Videregående utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	26	31 172	5,7	1,2
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 1	45	46 941	8,6	1,6
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 2	178	175 677	32,0	2,3
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 3	243	228 720	41,7	2,4
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	73	66 254	12,1	1,8
Høyere utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	22	20 197	2,8	0,7
Høyere utdanning	Menn	Nivå 1	33	27 695	3,8	0,8
Høyere utdanning	Menn	Nivå 2	132	104 157	14,3	1,8
Høyere utdanning	Menn	Nivå 3	419	320 194	43,8	2,3
Høyere utdanning	Menn	Nivå 4/5	348	258 065	35,3	1,8
Høyere utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	18	20 610	2,3	0,7
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 1	41	37 273	4,1	0,8
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 2	203	157 411	17,5	1,5
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 3	592	429 221	47,8	2,0
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	365	253 868	28,3	1,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B30 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023

Utdanningsnivå	Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	38	46 018	12,3	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 1	61	70 045	18,8	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 2	99	111 094	29,8	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 3	100	112 312	30,1	3,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 4/5	31	33 921	9,1	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	28	33 433	11,7	2,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 1	49	55 282	19,3	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 2	107	107 154	37,4	3,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 3	77	76 685	26,8	3,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	14	13 968	4,9	1,7
Videregående utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	29	28 253	4,1	0,9
Videregående utdanning	Menn	Nivå 1	60	60 774	8,7	1,3
Videregående utdanning	Menn	Nivå 2	188	188 596	27,1	2,1
Videregående utdanning	Menn	Nivå 3	296	299 641	43,1	2,1
Videregående utdanning	Menn	Nivå 4/5	117	117 459	16,9	1,7
Videregående utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	20	22 789	4,2	1,0
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 1	65	70 079	12,8	1,9
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 2	208	203 272	37,0	2,4
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 3	213	201 445	36,7	2,5
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	57	51 179	9,3	1,4
Høyere utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	8	7 354	1,0	0,4
Høyere utdanning	Menn	Nivå 1	21	18 913	2,6	0,6
Høyere utdanning	Menn	Nivå 2	96	76 065	10,4	1,2
Høyere utdanning	Menn	Nivå 3	359	277 858	38,0	2,1
Høyere utdanning	Menn	Nivå 4/5	469	350 117	47,9	1,9
Høyere utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	8	9 118	1,0	0,5
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 1	47	43 034	4,8	0,9
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 2	246	190 462	21,2	1,5
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 3	592	427 601	47,6	2,0
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	326	228 168	25,4	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B31 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023

Utdanningsnivå	Kjønn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	38	46 018	12,3	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 1	61	70 045	18,8	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 2	99	111 094	29,8	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 3	100	112 312	30,1	3,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Menn	Nivå 4/5	31	33 921	9,1	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	28	33 433	11,7	2,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 1	49	55 282	19,3	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 2	107	107 154	37,4	3,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 3	77	76 685	26,8	3,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	14	13 968	4,9	1,7
Videregående utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	29	28 253	4,1	0,9
Videregående utdanning	Menn	Nivå 1	60	60 774	8,7	1,3
Videregående utdanning	Menn	Nivå 2	188	188 596	27,1	2,1
Videregående utdanning	Menn	Nivå 3	296	299 641	43,1	2,1
Videregående utdanning	Menn	Nivå 4/5	117	117 459	16,9	1,7
Videregående utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	20	22 789	4,2	1,0
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 1	65	70 079	12,8	1,9
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 2	208	203 272	37,0	2,4
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 3	213	201 445	36,7	2,5
Videregående utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	57	51 179	9,3	1,4
Høyere utdanning	Menn	Lavere enn nivå 1	8	7 354	1,0	0,4
Høyere utdanning	Menn	Nivå 1	21	18 913	2,6	0,6
Høyere utdanning	Menn	Nivå 2	96	76 065	10,4	1,2
Høyere utdanning	Menn	Nivå 3	359	277 858	38,0	2,1
Høyere utdanning	Menn	Nivå 4/5	469	350 117	47,9	1,9
Høyere utdanning	Kvinner	Lavere enn nivå 1	8	9 118	1,0	0,5
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 1	47	43 034	4,8	0,9
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 2	246	190 462	21,2	1,5
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 3	592	427 601	47,6	2,0
Høyere utdanning	Kvinner	Nivå 4/5	326	228 168	25,4	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B32 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og alder. 2023

Utdanningsnivå	Alder	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
				Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	16-24 år	249	258 969	267	3,3	268	3,1	267	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	25-34 år	67	78 768	240	8,6	241	8,1	247	7,1
Grunnskole eller ingen utdanning	35-44 år	98	112 719	239	7,5	245	6,9	240	6,4
Grunnskole eller ingen utdanning	45-54 år	76	87 840	224	8,4	230	8,3	227	7,7
Grunnskole eller ingen utdanning	55-65 år	115	121 616	224	5,1	234	4,8	226	4,5
Videregående utdanning	16-24 år	240	225 035	297	2,9	295	3,2	285	2,8
Videregående utdanning	25-34 år	192	200 111	277	3,6	277	3,5	272	2,8
Videregående utdanning	35-44 år	190	196 736	274	4,6	277	4,4	269	3,9
Videregående utdanning	45-54 år	279	283 302	271	3,6	274	3,5	259	3,3
Videregående utdanning	55-65 år	353	338 302	257	3,1	261	2,7	244	2,3
Høyere utdanning	16-24 år	147	118 339	315	3,3	313	3,5	296	3,7
Høyere utdanning	25-34 år	579	451 516	305	2,6	310	2,4	293	2,0
Høyere utdanning	35-44 år	562	426 212	303	2,5	308	2,1	288	1,9
Høyere utdanning	45-54 år	457	344 320	301	2,6	306	2,5	283	2,4
Høyere utdanning	55-65 år	427	288 304	294	2,7	302	2,4	274	2,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B33 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og alder. 2023

Utdanningsnivå	Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	11	14 191	5,5	1,8
		Nivå 1	32	37 574	14,5	3,0
		Nivå 2	80	81 607	31,5	4,1
		Nivå 3	99	100 164	38,7	3,7
		Nivå 4/5	26	25 434	9,8	2,2
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	14	17 921	22,8	5,1
		Nivå 1	8	9 079	11,5	5,2
		Nivå 2	19	21 895	27,8	7,0
		Nivå 3	22	24 706	31,4	7,1
		Nivå 4/5	5	5 167	6,6	3,9
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	20	22 514	20,0	4,5
		Nivå 1	16	19 587	17,4	5,3
		Nivå 2	29	33 876	30,1	5,4
		Nivå 3	26	29 156	25,9	5,1
		Nivå 4/5	7	7 585	6,7	2,9
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	22	26 879	30,6	6,0
		Nivå 1	12	13 982	15,9	5,5
		Nivå 2	22	23 926	27,2	5,7
		Nivå 3	18	20 849	23,7	5,5
		Nivå 4/5	2	2 204	2,5	2,1
55-65 år	Lavere enn nivå 1	22	23 002	18,9	4,1	
	Nivå 1	33	35 599	29,3	5,9	
	Nivå 2	38	40 660	33,4	4,6	
	Nivå 3	21	21 119	17,4	4,3	
	Nivå 4/5	1	1 237	1,0	1,0	
Videregående utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	1	856	0,4	0,5
		Nivå 1	7	7 006	3,1	1,4
		Nivå 2	63	59 385	26,4	3,7
		Nivå 3	112	104 869	46,6	4,0
		Nivå 4/5	58	52 920	23,5	3,3
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	8	9 937	5,0	1,8
		Nivå 1	18	19 088	9,5	2,7
		Nivå 2	54	57 076	28,5	4,3
		Nivå 3	85	87 589	43,8	4,3
		Nivå 4/5	27	26 421	13,2	3,1
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	17	18 922	9,6	2,5
		Nivå 1	16	16 867	8,6	2,4
		Nivå 2	49	51 159	26,0	4,2
		Nivå 3	77	77 079	39,2	4,3
		Nivå 4/5	32	32 708	16,6	3,3
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	23	22 594	8,0	1,9
		Nivå 1	22	23 039	8,1	2,0
		Nivå 2	80	83 893	29,6	3,1
		Nivå 3	120	120 474	42,5	3,2
		Nivå 4/5	34	33 303	11,8	2,2
55-65 år	Lavere enn nivå 1	18	19 490	5,8	1,5	
	Nivå 1	50	48 706	14,4	2,4	
	Nivå 2	155	148 561	43,9	3,3	
	Nivå 3	118	110 648	32,7	3,0	
	Nivå 4/5	12	10 897	3,2	1,2	
Høyere utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	0	0	0,0	0,0
		Nivå 1	1	1 034	0,9	0,8
		Nivå 2	19	16 178	13,7	3,6
		Nivå 3	69	55 617	47,0	5,2
		Nivå 4/5	58	45 510	38,5	4,6
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	14	15 383	3,4	1,1
		Nivå 1	17	15 614	3,5	1,0
		Nivå 2	66	54 770	12,1	1,6
		Nivå 3	275	211 598	46,9	2,8

Utdanningsnivå	Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
		Nivå 4/5	208	154 152	34,1	2,4
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	13	12 112	2,8	1,0
		Nivå 1	22	21 468	5,0	1,4
		Nivå 2	77	61 690	14,5	1,8
		Nivå 3	247	186 260	43,7	2,4
		Nivå 4/5	203	144 682	34,0	2,2
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	8	8 420	2,5	1,1
		Nivå 1	19	15 724	4,6	1,4
		Nivå 2	81	63 136	18,3	2,1
		Nivå 3	202	150 549	43,7	2,8
		Nivå 4/5	147	106 492	30,9	2,3
	55-65 år	Lavere enn nivå 1	5	4 894	1,7	0,9
		Nivå 1	16	11 128	3,9	1,4
		Nivå 2	92	65 795	22,8	3,3
		Nivå 3	218	145 392	50,4	3,6
		Nivå 4/5	95	61 096	21,2	2,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B34 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og alder. 2023

Utdanningsnivå	Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	10	12 274	4,7	1,3
		Nivå 1	33	37 003	14,3	2,6
		Nivå 2	88	88 202	34,1	3,7
		Nivå 3	92	94 559	36,5	3,9
		Nivå 4/5	27	26 932	10,4	2,6
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	11	14 888	18,9	4,8
		Nivå 1	10	11 569	14,7	5,6
		Nivå 2	22	25 049	31,8	7,2
		Nivå 3	18	20 605	26,2	6,4
		Nivå 4/5	6	6 658	8,5	4,1
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	15	16 381	14,5	3,9
		Nivå 1	17	21 174	18,8	5,1
		Nivå 2	34	39 338	34,9	5,4
		Nivå 3	26	29 160	25,9	5,0
		Nivå 4/5	6	6 665	5,9	2,8
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	15	18 547	21,1	5,9
		Nivå 1	19	22 523	25,6	6,2
		Nivå 2	20	21 790	24,8	5,7
		Nivå 3	18	20 231	23,0	6,2
		Nivå 4/5	4	4 749	5,4	2,9
55-65 år	Lavere enn nivå 1	16	17 361	14,3	3,6	
	Nivå 1	31	33 058	27,2	4,9	
	Nivå 2	42	43 869	36,1	6,2	
	Nivå 3	24	24 443	20,1	4,1	
	Nivå 4/5	3	2 885	2,4	2,0	
Videregående utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	1	1 065	0,5	0,7
		Nivå 1	11	10 567	4,7	1,8
		Nivå 2	61	56 223	25,0	3,7
		Nivå 3	114	107 809	47,9	3,7
		Nivå 4/5	54	49 371	21,9	3,3
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	6	6 634	3,3	1,4
		Nivå 1	18	20 361	10,2	2,6
		Nivå 2	60	62 249	31,1	3,9
		Nivå 3	80	82 448	41,2	4,2
		Nivå 4/5	28	28 419	14,2	3,0
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	11	12 383	6,3	2,1
		Nivå 1	19	20 381	10,4	2,5
		Nivå 2	47	48 199	24,5	3,5
		Nivå 3	79	80 470	40,9	4,3
		Nivå 4/5	34	35 302	17,9	3,2
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	18	17 526	6,2	2,0
		Nivå 1	26	27 450	9,7	2,5
		Nivå 2	82	84 561	29,9	3,4
		Nivå 3	115	116 430	41,1	3,3
		Nivå 4/5	38	37 335	13,2	2,6
55-65 år	Lavere enn nivå 1	13	13 434	4,0	1,3	
	Nivå 1	52	52 094	15,4	2,6	
	Nivå 2	147	140 635	41,6	3,1	
	Nivå 3	122	113 928	33,7	2,9	
	Nivå 4/5	20	18 211	5,4	1,3	
Høyere utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	0	0	0,0	0,0
		Nivå 1	1	618	0,5	0,8
		Nivå 2	24	20 285	17,1	3,5
		Nivå 3	65	51 610	43,6	5,0
		Nivå 4/5	57	45 826	38,7	4,9
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	4	4 030	0,9	0,6
		Nivå 1	17	17 293	3,8	1,3
		Nivå 2	81	65 201	14,4	2,0
		Nivå 3	253	193 853	42,9	3,0

Utdanningsnivå	Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
		Nivå 4/5	224	171 139	37,9	2,6
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	6	6 763	1,6	0,8
		Nivå 1	16	14 772	3,5	1,1
		Nivå 2	83	66 293	15,6	2,1
		Nivå 3	243	183 192	43,0	3,0
		Nivå 4/5	214	155 192	36,4	2,5
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	3	2 922	0,9	0,7
		Nivå 1	19	17 182	5,0	1,4
		Nivå 2	80	61 253	17,8	2,3
		Nivå 3	189	140 591	40,8	2,8
		Nivå 4/5	167	122 372	35,5	2,6
	55-65 år	Lavere enn nivå 1	3	2 758	1,0	0,7
		Nivå 1	16	12 083	4,2	1,4
		Nivå 2	75	53 495	18,6	2,5
		Nivå 3	200	136 212	47,3	3,0
		Nivå 4/5	133	83 757	29,1	2,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B35 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og alder. 2023

Utdanningsnivå	Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	9	11 154	4,3	1,5
		Nivå 1	25	27 784	10,7	2,5
		Nivå 2	101	104 128	40,2	3,5
		Nivå 3	100	101 277	39,1	3,7
		Nivå 4	14	14 626	5,7	2,0
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	8	10 621	13,5	5,1
		Nivå 1	13	16 909	21,5	6,7
		Nivå 2	20	22 507	28,6	5,9
		Nivå 3	22	25 079	31,8	5,9
		Nivå 4	4	3 651	4,6	3,0
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	15	16 812	14,9	4,3
		Nivå 1	18	22 157	19,7	5,6
		Nivå 2	39	44 893	39,8	5,6
		Nivå 3	22	24 483	21,7	4,9
		Nivå 4	4	4 374	3,9	2,5
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	18	22 493	25,6	6,2
		Nivå 1	14	15 915	18,1	5,9
		Nivå 2	27	29 067	33,1	7,2
		Nivå 3	16	19 040	21,7	5,8
		Nivå 4	1	1 324	1,5	1,7
55-65 år	Lavere enn nivå 1	15	16 285	13,4	3,8	
	Nivå 1	38	40 691	33,5	6,3	
	Nivå 2	45	47 428	39,0	5,3	
	Nivå 3	17	17 212	14,2	3,5	
	Nivå 4	0	0	0,0	0,0	
Videregående utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	1	1 121	0,5	0,6
		Nivå 1	10	9 316	4,1	1,7
		Nivå 2	84	79 728	35,4	4,4
		Nivå 3	116	107 986	48,0	4,5
		Nivå 4	29	26 884	12,0	3,0
	25-34 år	Lavere enn nivå 1	6	7 108	3,6	1,4
		Nivå 1	15	15 892	7,9	2,9
		Nivå 2	72	75 618	37,8	4,5
		Nivå 3	86	87 415	43,7	4,4
		Nivå 4	14	14 078	7,0	2,4
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	10	10 982	5,6	2,2
		Nivå 1	20	21 837	11,1	3,1
		Nivå 2	62	64 601	32,8	4,3
		Nivå 3	81	81 644	41,5	3,9
		Nivå 4	17	17 673	9,0	2,5
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	18	17 398	6,1	1,8
		Nivå 1	31	32 270	11,4	2,7
		Nivå 2	123	125 265	44,2	3,8
		Nivå 3	97	97 755	34,5	3,4
		Nivå 4	11	10 614	3,8	1,4
55-65 år	Lavere enn nivå 1	15	15 727	4,7	1,4	
	Nivå 1	81	79 819	23,6	2,8	
	Nivå 2	186	176 579	52,2	3,3	
	Nivå 3	69	63 775	18,9	2,7	
	Nivå 4	3	2 401	0,7	0,5	
Høyere utdanning	16-24 år	Lavere enn nivå 1	0	0	0,0	0,0
		Nivå 1	2	1 553	1,3	1,3
		Nivå 2	37	30 899	26,1	4,8
		Nivå 3	82	65 406	55,3	5,1
	25-34 år	Nivå 4	26	20 480	17,3	4,8
		Lavere enn nivå 1	5	5 194	1,2	0,7
		Nivå 1	22	22 264	4,9	1,2
		Nivå 2	117	93 271	20,7	2,2

Utdanningsnivå	Alder	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
		Nivå 3	330	252 513	55,9	2,7
		Nivå 4	105	78 275	17,3	2,0
	35-44 år	Lavere enn nivå 1	9	7 695	1,8	0,8
		Nivå 1	25	22 556	5,3	1,4
		Nivå 2	132	105 723	24,8	2,2
		Nivå 3	307	226 464	53,1	2,6
		Nivå 4	89	63 774	15,0	1,8
	45-54 år	Lavere enn nivå 1	3	3 048	0,9	0,7
		Nivå 1	29	24 218	7,0	1,5
		Nivå 2	138	105 012	30,5	2,9
		Nivå 3	229	169 862	49,3	3,0
		Nivå 4	57	42 180	12,3	1,9
	55-65 år	Lavere enn nivå 1	5	4 714	1,6	0,9
		Nivå 1	26	18 779	6,5	1,8
		Nivå 2	174	120 022	41,6	4,0
		Nivå 3	197	128 930	44,7	3,6
		Nivå 4	25	15 859	5,5	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B36 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter innvandringsbakgrunn. 2023

	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Øvrig befolkning	3 224	2 711 411	295	0,8	295	0,8	280	0,8
Norskfødte med innvandrerforeldre	72	75 735	275	6,9	276	6,8	271	5,9
Innvandrere	757	765 343	232	2,6	248	2,6	237	2,1
Forskjell, innvandrere vs. øvrig befolkning			-63	2,6	-47	2,7	-43	2,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B37 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter innvandringsbakgrunn. 2023

Innvandringsbakgrunn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Øvrig befolkning	Lavere enn nivå 1	27	28 758	1,1	0,2
Øvrig befolkning	Nivå 1	148	149 701	5,5	0,6
Øvrig befolkning	Nivå 2	712	649 670	24,0	0,9
Øvrig befolkning	Nivå 3	1501	1 246 253	46,0	1,1
Øvrig befolkning	Nivå 4/5	836	637 029	23,5	0,9
Innvandrere	Lavere enn nivå 1	179	196 904	25,7	1,8
Innvandrere	Nivå 1	139	143 176	18,7	1,8
Innvandrere	Nivå 2	190	190 256	24,9	1,9
Innvandrere	Nivå 3	181	172 958	22,6	1,8
Innvandrere	Nivå 4/5	68	62 048	8,1	1,2
Norskfødte med innvandrerforeldre	Lavere enn nivå 1	3	3 084	4,1	2,8
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 1	7	8 422	11,1	4,9
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 2	23	24 777	32,7	6,4
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 3	28	27 921	36,9	6,7
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 4/5	11	11 531	15,2	5,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B38 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter innvandringsbakgrunn. 2023

Innvandringsbakgrunn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Øvrig befolkning	Lavere enn nivå 1	22	23 935	0,9	0,2
Øvrig befolkning	Nivå 1	160	160 108	5,9	0,6
Øvrig befolkning	Nivå 2	740	671 797	24,8	0,9
Øvrig befolkning	Nivå 3	1412	1 174 377	43,3	1,0
Øvrig befolkning	Nivå 4/5	890	681 193	25,1	0,8
Innvandrere	Lavere enn nivå 1	119	129 608	16,9	1,6
Innvandrere	Nivå 1	141	151 994	19,9	1,7
Innvandrere	Nivå 2	186	187 396	24,5	2,2
Innvandrere	Nivå 3	197	193 096	25,2	2,2
Innvandrere	Nivå 4/5	114	103 248	13,5	1,4
Norskfødte med innvandrerforeldre	Lavere enn nivå 1	2	2 393	3,2	2,5
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 1	9	11 314	14,9	4,9
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 2	21	21 242	28,0	6,5
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 3	28	28 647	37,8	7,2
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 4/5	12	12 140	16,0	5,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B39 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter innvandringsbakgrunn. 2023

Innvandringsbakgrunn	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Øvrig befolkning	Lavere enn nivå 1	20	21 079	0,8	0,3
Øvrig befolkning	Nivå 1	202	195 289	7,2	0,8
Øvrig befolkning	Nivå 2	1095	962 149	35,5	1,2
Øvrig befolkning	Nivå 3	1545	1 252 897	46,2	1,1
Øvrig befolkning	Nivå 4	361	279 996	10,3	0,6
Innvandrere	Lavere enn nivå 1	123	134 025	17,5	1,7
Innvandrere	Nivå 1	170	178 055	23,3	1,9
Innvandrere	Nivå 2	236	235 713	30,8	2,1
Innvandrere	Nivå 3	195	187 685	24,5	2,0
Innvandrere	Nivå 4	32	29 864	3,9	0,9
Norskfødte med innvandrerforeldre	Lavere enn nivå 1	2	2 370	3,1	2,8
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 1	7	8 105	10,7	4,7
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 2	27	28 440	37,6	7,2
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 3	31	30 143	39,8	8,8
Norskfødte med innvandrerforeldre	Nivå 4	6	6 677	8,8	5,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B40 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023

Utdanningsnivå	Innvandrings- bakgrunn	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
				Gjennom- snitt	Stan- dardfeil	Gjennom- snitt	Stan- dardfeil	Gjennom- snitt	Stan- dardfeil
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	467	489 201	265	2,5	265	2,4	262	2,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	138	170 711	188	6,6	204	6,9	203	5,8
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	1 068	1 034 808	284	1,3	284	1,5	271	1,2
Videregående utdanning	Innvandrere	186	208 679	221	5,1	233	4,7	227	4,3
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	1 761	1 263 137	314	0,9	315	1,0	294	1,0
Høyere utdanning	Innvandrere	411	365 554	261	3,5	281	3,2	260	2,7
Forskjell, innvandrere vs. ikke-innvandrere med grunnskole eller ingen utdanning				-77	7,3	-61	7,5	-60	6,3
Forskjell, innvandrere vs. ikke-innvandrere med videregående utdanning				-63	5,0	-51	4,8	-44	4,2
Forskjell, innvandrere vs. ikke-innvandrere med høyere utdanning				-53	3,5	-35	3,3	-34	2,9
Forskjell innvandrere, høyere vs. videregående utdanning				40	6,5	48	5,7	34	5,1
Forskjell innvandrere, høyere vs. grunnskole eller ingen utdanning				73	7,5	77	7,5	58	6,5
Forskjell ikke-innvandrere, høyere vs. videregående utdanning				30	1,7	31	1,8	23	1,5
Forskjell ikke-innvandrere, høyere vs. grunnskole eller ingen utdanning				49	2,6	50	2,6	32	2,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell B41 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023

Utdanningsnivå	Innvandringsbakgrunn	Nivå	Antall respon-	Antall i popula-	Andel	Standard-
			denter	sjonen		feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Lavere enn nivå 1	20	22 068	4,5	1,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	70	77 026	15,7	2,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	163	170 434	34,8	2,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	175	180 760	37,0	2,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4/5	39	38 914	8,0	1,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	68	82 439	48,3	5,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 1	32	38 795	22,7	4,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 2	25	31 531	18,5	3,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 3	11	15 233	8,9	3,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 4/5	2	2 712	1,6	1,3
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Lavere enn nivå 1	9	9 300	0,9	0,3
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	70	69 918	6,8	1,0
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	354	345 577	33,4	1,7
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	481	463 167	44,8	1,7
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4/5	154	146 845	14,2	1,4
Videregående utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	58	62 499	29,9	3,6
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 1	42	44 788	21,5	4,0
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 2	46	54 497	26,1	4,1
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 3	32	37 492	18,0	3,5
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 4/5	8	9 404	4,5	2,0
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	15	11 178	0,9	0,3
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	217	158 436	12,5	1,0
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	873	630 247	49,9	1,4
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4/5	655	462 801	36,6	1,3
Høyere utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	39	40 334	11,0	2,0
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 1	60	53 790	14,7	2,2
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 2	117	103 132	28,2	2,9
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 3	138	119 168	32,6	2,8
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 4/5	57	49 131	13,4	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B42 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023

Utdanningsnivå	Innvandringsbakgrunn	Nivå	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standard- feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Lavere enn nivå 1	15	16 936	3,5	1,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	72	78 854	16,1	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	177	182 584	37,3	2,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	164	169 348	34,6	2,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4/5	40	41 479	8,5	1,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	52	62 515	36,6	4,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 1	38	46 472	27,2	4,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 2	29	35 663	20,9	4,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 3	14	19 649	11,5	3,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 4/5	5	6 411	3,8	2,0
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Lavere enn nivå 1	9	9 143	0,9	0,4
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	78	77 991	7,5	1,0
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	351	339 906	32,8	1,7
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	467	451 782	43,7	1,7
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4/5	163	155 985	15,1	1,3
Videregående utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	41	41 900	20,1	3,2
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 1	47	52 862	25,3	3,7
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 2	45	51 962	24,9	4,3
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 3	41	49 303	23,6	3,9
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 4/5	12	12 653	6,1	2,1
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	19	14 577	1,2	0,3
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	232	170 548	13,5	1,0
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	810	581 894	46,1	1,4
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4/5	699	495 870	39,3	1,3
Høyere utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	16	16 224	4,4	1,4
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 1	49	47 371	13,0	2,5
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 2	109	95 978	26,3	3,3
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 3	141	123 565	33,8	3,8
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 4/5	96	82 416	22,5	2,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B43 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023

Utdanningsnivå	Innvandringsbakgrunn	Nivå	Antall respon-	Antall i popula-	Andel	Standard-
			denter	sjonen		feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Lavere enn nivå 1	12	13 414	2,7	1,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	69	75 766	15,5	2,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	201	208 249	42,6	2,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	164	169 428	34,6	2,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4	22	22 344	4,6	1,3
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	52	63 951	37,5	5,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 1	39	47 689	27,9	5,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 2	32	39 774	23,3	4,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Innvandrere	Nivå 3	13	17 664	10,3	3,6
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Lavere enn nivå 1	9	8 903	0,9	0,4
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	104	101 515	9,8	1,2
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	472	459 242	44,4	2,1
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	413	398 000	38,5	2,3
Videregående utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4	70	67 147	6,5	1,1
Videregående utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	41	43 433	20,8	3,5
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 1	53	57 620	27,6	4,0
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 2	54	62 549	30,0	4,8
Videregående utdanning	Innvandrere	Nivå 3	34	40 575	19,4	3,5
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 1	36	26 113	2,1	0,5
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 2	449	323 097	25,6	1,3
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 3	999	715 612	56,7	1,4
Høyere utdanning	Ikke innvandrere	Nivå 4	276	197 182	15,6	1,1
Høyere utdanning	Innvandrere	Lavere enn nivå 1	21	19 519	5,3	1,6
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 1	68	63 258	17,3	2,7
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 2	149	131 829	36,1	3,0
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 3	146	127 563	34,9	2,8
Høyere utdanning	Innvandrere	Nivå 4	26	23 385	6,4	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B44 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter region. 2023

Region	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Oslo og Viken	1 099	915 775	287	2,2	292	2	275	1,7
Innlandet	238	241 869	277	3,7	278	3,8	266	3,2
Sør-Østlandet	765	653 380	280	1,9	282	1,9	269	1,7
Agder og Rogaland	610	544 780	275	2,4	281	2,4	267	2
Vestland	589	529 242	289	2,4	292	2,4	276	2,3
Trøndelag	332	308 127	287	3,7	290	3,5	276	3,1
Nord-Norge	356	307 949	282	3,4	285	3,4	272	2,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B45 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter region. 2023

Region	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Oslo og Viken	Lavere enn nivå 1	47	55 586	6,1	0,9
Oslo og Viken	Nivå 1	68	68 630	7,5	1,2
Oslo og Viken	Nivå 2	219	195 370	21,3	1,4
Oslo og Viken	Nivå 3	461	369 232	40,3	1,6
Oslo og Viken	Nivå 4/5	304	226 958	24,8	1,7
Innlandet	Lavere enn nivå 1	10	12 624	5,2	1,9
Innlandet	Nivå 1	22	25 201	10,4	2,4
Innlandet	Nivå 2	63	67 501	27,9	3,9
Innlandet	Nivå 3	98	94 842	39,2	4,1
Innlandet	Nivå 4/5	46	41 701	17,2	2,6
Sør-Østlandet	Lavere enn nivå 1	30	36 427	5,6	1,0
Sør-Østlandet	Nivå 1	55	55 271	8,5	1,3
Sør-Østlandet	Nivå 2	188	170 504	26,1	1,9
Sør-Østlandet	Nivå 3	341	280 440	42,9	2,6
Sør-Østlandet	Nivå 4/5	151	110 739	16,9	1,9
Agder og Rogaland	Lavere enn nivå 1	29	32 214	5,9	1,2
Agder og Rogaland	Nivå 1	55	56 811	10,4	1,7
Agder og Rogaland	Nivå 2	176	167 688	30,8	2,3
Agder og Rogaland	Nivå 3	232	195 087	35,8	2,4
Agder og Rogaland	Nivå 4/5	119	92 980	17,1	1,6
Vestlandet	Lavere enn nivå 1	22	26 835	5,1	1,1
Vestlandet	Nivå 1	28	29 716	5,6	1,2
Vestlandet	Nivå 2	124	115 645	21,9	2,0
Vestlandet	Nivå 3	272	241 153	45,6	2,4
Vestlandet	Nivå 4/5	143	115 893	21,9	2,1
Trøndelag	Lavere enn nivå 1	8	10 076	3,3	1,4
Trøndelag	Nivå 1	24	25 877	8,4	2,3
Trøndelag	Nivå 2	75	74 976	24,3	3,2
Trøndelag	Nivå 3	147	131 786	42,8	3,4
Trøndelag	Nivå 4/5	79	65 412	21,2	2,6
Nord-Norge	Lavere enn nivå 1	13	15 058	4,9	1,4
Nord-Norge	Nivå 1	31	30 056	9,8	2,3
Nord-Norge	Nivå 2	78	71 315	23,2	2,9
Nord-Norge	Nivå 3	160	134 594	43,7	3,5
Nord-Norge	Nivå 4/5	74	56 926	18,5	2,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B46 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter region. 2023

Region	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Oslo og Viken	Lavere enn nivå 1	27	32 757	3,6	0,7
Oslo og Viken	Nivå 1	68	72 256	7,9	1,2
Oslo og Viken	Nivå 2	224	197 258	21,5	1,4
Oslo og Viken	Nivå 3	456	371 081	40,5	1,9
Oslo og Viken	Nivå 4/5	325	242 423	26,5	1,7
Innlandet	Lavere enn nivå 1	8	10 492	4,3	1,9
Innlandet	Nivå 1	26	28 956	12,0	2,9
Innlandet	Nivå 2	68	71 606	29,6	3,5
Innlandet	Nivå 3	87	85 009	35,1	3,4
Innlandet	Nivå 4/5	50	45 807	18,9	3,0
Sør-Østlandet	Lavere enn nivå 1	20	24 104	3,7	0,8
Sør-Østlandet	Nivå 1	59	60 410	9,2	1,4
Sør-Østlandet	Nivå 2	202	182 600	27,9	2,1
Sør-Østlandet	Nivå 3	313	258 290	39,5	2,2
Sør-Østlandet	Nivå 4/5	172	127 978	19,6	1,8
Agder og Rogaland	Lavere enn nivå 1	18	20 349	3,7	1,0
Agder og Rogaland	Nivå 1	54	56 541	10,4	1,7
Agder og Rogaland	Nivå 2	162	152 122	27,9	2,1
Agder og Rogaland	Nivå 3	241	209 016	38,4	2,2
Agder og Rogaland	Nivå 4/5	136	106 753	19,6	1,6
Vestlandet	Lavere enn nivå 1	14	16 729	3,2	1,0
Vestlandet	Nivå 1	35	37 112	7,0	1,6
Vestlandet	Nivå 2	130	121 704	23,0	2,4
Vestlandet	Nivå 3	248	219 382	41,5	2,5
Vestlandet	Nivå 4/5	163	134 315	25,4	2,0
Trøndelag	Lavere enn nivå 1	6	8 006	2,6	1,3
Trøndelag	Nivå 1	22	24 575	8,0	2,1
Trøndelag	Nivå 2	79	77 569	25,2	3,1
Trøndelag	Nivå 3	139	124 284	40,3	3,5
Trøndelag	Nivå 4/5	86	73 693	23,9	2,7
Nord-Norge	Lavere enn nivå 1	9	10 037	3,3	1,3
Nord-Norge	Nivå 1	30	29 693	9,6	2,3
Nord-Norge	Nivå 2	79	73 960	24,0	3,0
Nord-Norge	Nivå 3	153	128 645	41,8	3,7
Nord-Norge	Nivå 4/5	84	65 613	21,3	3,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B47 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter region. 2023

Region	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Oslo og Viken	Lavere enn nivå 1	31	36 689	4,0	0,8
Oslo og Viken	Nivå 1	84	84 820	9,3	1,3
Oslo og Viken	Nivå 2	343	293 367	32,0	1,6
Oslo og Viken	Nivå 3	514	405 188	44,2	1,7
Oslo og Viken	Nivå 4	127	95 712	10,5	1,1
Innlandet	Lavere enn nivå 1	8	10 915	4,5	1,8
Innlandet	Nivå 1	25	27 474	11,4	2,6
Innlandet	Nivå 2	91	93 733	38,8	4,1
Innlandet	Nivå 3	93	90 614	37,5	3,6
Innlandet	Nivå 4	20	19 132	7,9	2,0
Sør-Østlandet	Lavere enn nivå 1	24	27 150	4,2	0,9
Sør-Østlandet	Nivå 1	67	65 816	10,1	1,5
Sør-Østlandet	Nivå 2	278	245 501	37,6	2,7
Sør-Østlandet	Nivå 3	332	266 677	40,8	2,3
Sør-Østlandet	Nivå 4	65	48 236	7,4	1,3
Agder og Rogaland	Lavere enn nivå 1	17	18 995	3,5	1,1
Agder og Rogaland	Nivå 1	69	70 665	13,0	2,1
Agder og Rogaland	Nivå 2	230	212 461	39,0	2,6
Agder og Rogaland	Nivå 3	239	199 501	36,6	2,3
Agder og Rogaland	Nivå 4	54	43 157	7,9	1,3
Vestlandet	Lavere enn nivå 1	15	17 478	3,3	1,1
Vestlandet	Nivå 1	42	44 826	8,5	1,7
Vestlandet	Nivå 2	193	175 114	33,1	2,6
Vestlandet	Nivå 3	274	237 544	44,9	2,8
Vestlandet	Nivå 4	66	54 281	10,3	1,4
Trøndelag	Lavere enn nivå 1	6	8 130	2,6	1,4
Trøndelag	Nivå 1	28	30 017	9,7	2,1
Trøndelag	Nivå 2	108	103 795	33,7	3,2
Trøndelag	Nivå 3	154	134 591	43,7	3,3
Trøndelag	Nivå 4	36	31 594	10,3	2,0
Nord-Norge	Lavere enn nivå 1	11	10 926	3,5	1,3
Nord-Norge	Nivå 1	37	36 808	12,0	2,2
Nord-Norge	Nivå 2	112	99 257	32,2	3,1
Nord-Norge	Nivå 3	165	136 533	44,3	3,3
Nord-Norge	Nivå 4	31	24 425	7,9	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B48 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter bostedskommunens sentralitet. 2023

	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil
Sentrale kommuner	2 016	1 725 668	284	1,3	289	1,3	273	1,1
Mellomsentrale kommuner	1 636	1 449 850	279	1,5	282	1,4	269	1,3
Distriktskommuner	397	373 292	274	3,0	278	3,1	266	2,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B49 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter bostedskommunens sentralitet. 2023

Sentralitet	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sentrale kommuner	Lavere enn nivå 1	106	113 115	6,6	0,6
Sentrale kommuner	Nivå 1	133	134 738	7,8	0,9
Sentrale kommuner	Nivå 2	416	387 518	22,5	1,2
Sentrale kommuner	Nivå 3	840	693 035	40,2	1,3
Sentrale kommuner	Nivå 4/5	521	397 261	23,0	1,1
Mellomsentrale kommuner	Lavere enn nivå 1	83	93 776	6,5	0,7
Mellomsentrale kommuner	Nivå 1	122	126 849	8,7	1,0
Mellomsentrale kommuner	Nivå 2	396	366 663	25,3	1,4
Mellomsentrale kommuner	Nivå 3	704	600 328	41,4	1,4
Mellomsentrale kommuner	Nivå 4/5	332	262 234	18,1	1,1
Distriktskommuner	Lavere enn nivå 1	19	21 774	5,8	1,2
Distriktskommuner	Nivå 1	38	38 986	10,4	2,0
Distriktskommuner	Nivå 2	112	110 167	29,5	3,2
Distriktskommuner	Nivå 3	165	151 410	40,6	2,7
Distriktskommuner	Nivå 4/5	63	50 955	13,7	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B50 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter bostedskommunens sentralitet. 2023

Sentralitet	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sentrale kommuner	Lavere enn nivå 1	72	75 475	4,4	0,5
Sentrale kommuner	Nivå 1	135	141 802	8,2	0,8
Sentrale kommuner	Nivå 2	417	380 528	22,1	1,2
Sentrale kommuner	Nivå 3	817	685 409	39,7	1,5
Sentrale kommuner	Nivå 4/5	577	442 454	25,6	1,1
Mellomsentrale kommuner	Lavere enn nivå 1	59	66 293	4,6	0,7
Mellomsentrale kommuner	Nivå 1	133	137 958	9,5	0,9
Mellomsentrale kommuner	Nivå 2	421	391 842	27,0	1,3
Mellomsentrale kommuner	Nivå 3	660	564 438	38,9	1,5
Mellomsentrale kommuner	Nivå 4/5	363	289 319	20,0	1,2
Distriktskommuner	Lavere enn nivå 1	13	14 167	3,8	1,4
Distriktskommuner	Nivå 1	43	43 656	11,7	2,7
Distriktskommuner	Nivå 2	108	106 042	28,4	2,9
Distriktskommuner	Nivå 3	159	145 089	38,9	3,1
Distriktskommuner	Nivå 4/5	75	64 337	17,2	2,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell B51 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter bostedskommunens sentralitet. 2023

Sentralitet	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sentrale kommuner	Lavere enn nivå 1	72	75 894	4,4	0,5
Sentrale kommuner	Nivå 1	173	173 582	10,1	1,0
Sentrale kommuner	Nivå 2	628	557 837	32,3	1,2
Sentrale kommuner	Nivå 3	919	744 194	43,1	1,3
Sentrale kommuner	Nivå 4	225	174 162	10,1	0,7
Mellomsentrale kommuner	Lavere enn nivå 1	60	66 590	4,6	0,7
Mellomsentrale kommuner	Nivå 1	153	154 936	10,7	1,2
Mellomsentrale kommuner	Nivå 2	579	523 991	36,1	1,7
Mellomsentrale kommuner	Nivå 3	698	586 874	40,5	1,5
Mellomsentrale kommuner	Nivå 4	145	117 459	8,1	0,8
Distriktskommuner	Lavere enn nivå 1	13	14 910	4,0	1,3
Distriktskommuner	Nivå 1	52	52 286	14,0	2,4
Distriktskommuner	Nivå 2	150	143 797	38,5	3,4
Distriktskommuner	Nivå 3	152	137 383	36,8	3,2
Distriktskommuner	Nivå 4	30	24 916	6,7	1,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg C: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 5

Tabell C1 Arbeidsmarkedsstatus blant voksne 16–65 år. 2023

Arbeidsmarkedsstatus	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sysselsatt	3 333	2 823 325	80,6	0,6
Arbeidsledig	119	121 997	3,5	0,3
Utenfor arbeidsstyrken, ukjent status	537	555 801	15,9	0,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C2 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023

Arbeidsmarkedsstatus	Antall	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning		
		Gjennom- vektet	Standard- snitt	Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil	
Sysselsatt	3 333	2 823 325	288	1,1	292	1,0	276	0,9
Ikke sysselsatt	656	677 798	261	2,7	262	2,6	255	2,1
Forskjell, sysselsatt vs. ikke-sysselsatt			27	3,1	30	2,9	21	2,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C3 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023

Arbeidsmarkedsstatus	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	96	107 186	3,8	0,4
Sysselsatt	Nivå 1	198	197 061	7,0	0,6
Sysselsatt	Nivå 2	744	678 005	24,0	0,8
Sysselsatt	Nivå 3	1 474	1 215 481	43,1	1,0
Sysselsatt	Nivå 4/5	820	625 591	22,2	0,9
Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	62	81 635	12,0	1,5
Ikke sysselsatt	Nivå 1	84	94 502	13,9	2,0
Ikke sysselsatt	Nivå 2	178	184 994	27,3	2,4
Ikke sysselsatt	Nivå 3	236	231 652	34,2	2,2
Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	96	85 016	12,5	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C4 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023

Arbeidsmarkedsstatus	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	57	64 505	2,3	0,4
Sysselsatt	Nivå 1	193	195 902	6,9	0,5
Sysselsatt	Nivå 2	747	673 632	23,9	1,0
Sysselsatt	Nivå 3	1 412	1 176 291	41,7	1,2
Sysselsatt	Nivå 4/5	924	712 995	25,3	0,8
Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	44	57 969	8,6	1,4
Ikke sysselsatt	Nivå 1	100	113 641	16,8	1,7
Ikke sysselsatt	Nivå 2	196	203 187	30,0	2,3
Ikke sysselsatt	Nivå 3	225	219 415	32,4	2,1
Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	91	83 587	12,3	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C5 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023

Arbeidsmarkedsstatus	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	65	70 661	2,5	0,4
Sysselsatt	Nivå 1	250	245 344	8,7	0,7
Sysselsatt	Nivå 2	1 116	978 019	34,6	1,1
Sysselsatt	Nivå 3	1 544	1 252 336	44,4	1,1
Sysselsatt	Nivå 4	358	276 965	9,8	0,5
Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	47	59 622	8,8	1,5
Ikke sysselsatt	Nivå 1	102	115 082	17,0	2,0
Ikke sysselsatt	Nivå 2	238	245 208	36,2	2,5
Ikke sysselsatt	Nivå 3	227	218 314	32,2	1,8
Ikke sysselsatt	Nivå 4	42	39 572	5,8	1,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C6 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023

Utdanningsnivå	Arbeidsmarkedsstatus	Antall	Antall, vektet	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
				Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	358	380 352	254	3,3	258	3,4	254	2,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	230	265 423	238	4,6	241	4,4	241	3,8
Videregående utdanning	Sysselsatt	993	974 628	278	1,9	281	1,8	267	1,5
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	237	250 256	265	3,6	263	3,6	256	3,1
Høyere utdanning	Sysselsatt	1 979	1 464 735	304	1,3	309	1,2	288	1,1
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	188	160 613	294	4,7	295	4,4	278	3,8
Forskjell, sysselsatte vs. ikke-sysselsatte med grunnskoleutdanning				17	6,0	17	5,9	13	5,0
Forskjell, sysselsatte vs. ikke-sysselsatte med videregående utdanning				13	4,2	18	4,1	12	3,4
Forskjell, sysselsatte vs. ikke-sysselsatte med høyere utdanning				10	4,8	14	4,5	10	4,0
Forskjell sysselsatte, høy vs. lav utdanning				49	3,6	51	3,6	34	2,9
Forskjell sysselsatte, høy vs. videregående utdanning				25	2,2	28	2,2	21	1,9
Forskjell ikke-sysselsatte, høy vs. lav utdanning				56	6,5	54	6,2	36	5,2
Forskjell ikke-sysselsatte, høy vs. videregående utdanning				28	5,7	32	5,4	22	4,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå. Note:

Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell C7 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023

Utdanningsnivå	Arbidsmarkedsstatus	Nivå	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standard- feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	36	41 625	10,9	2,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	55	61 138	16,1	2,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	121	126 701	33,3	3,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	119	122 865	32,3	2,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 4/5	27	28 023	7,4	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	39	52 142	19,6	2,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	43	52 090	19,6	3,5
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	67	74 460	28,1	3,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	67	73 128	27,6	3,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	14	13 603	5,1	1,6
Videregående utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	32	35 083	3,6	0,7
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	79	80 503	8,3	1,3
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	323	318 789	32,7	1,7
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	425	410 879	42,2	1,8
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 4/5	134	129 375	13,3	1,5
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	16	22 079	8,8	2,1
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	29	30 800	12,3	2,6
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	76	80 723	32,3	3,7
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	88	89 780	35,9	3,2
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	28	26 874	10,7	2,3
Høyere utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	29	30 477	2,1	0,5
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	63	54 285	3,7	0,5
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	300	231 908	15,8	1,1
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	930	680 672	46,5	1,4
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 4/5	658	467 393	31,9	1,2
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	7	7 414	4,6	2,1
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	11	10 257	6,4	2,5
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	35	29 660	18,5	4,1
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	81	68 743	42,8	4,4
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	54	44 539	27,7	3,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C8 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023

Utdanningsnivå	Arbeidsmarkedsstatus	Nivå	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standard- feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	25	29 770	7,8	1,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	57	61 666	16,2	2,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	135	139 667	36,7	3,0
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	112	117 307	30,8	3,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 4/5	30	31 942	8,4	2,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	30	40 242	15,2	2,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	50	60 466	22,8	3,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	69	77 350	29,1	3,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	66	71 418	26,9	3,7
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	15	15 948	6,0	2,2
Videregående utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	23	24 298	2,5	0,6
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	81	83 602	8,6	1,1
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	313	305 587	31,4	1,7
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	422	412 994	42,4	2,0
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 4/5	153	148 147	15,2	1,4
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	11	14 295	5,7	1,8
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	38	42 323	16,9	3,2
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	82	85 197	34,0	3,9
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	86	87 951	35,1	3,3
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	21	20 491	8,2	2,2
Høyere utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	9	10 437	0,7	0,3
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	55	50 507	3,4	0,6
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	297	227 242	15,5	1,1
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	877	645 413	44,1	1,6
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 4/5	740	531 137	36,3	1,4
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	3	3 432	2,1	1,4
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	12	10 701	6,7	2,1
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	44	39 285	24,5	3,8
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	74	60 046	37,4	4,1
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4/5	55	47 149	29,4	3,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C9 Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023

Utdanningsnivå	Arbidsmarkedsstatus	Nivå	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standard- feil
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	26	30 945	8,1	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	57	62 831	16,5	2,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	150	156 129	41,0	3,1
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	110	114 741	30,2	2,9
Grunnskole eller ingen utdanning	Sysselsatt	Nivå 4	15	15 704	4,1	1,6
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	30	39 459	14,9	2,8
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	45	54 762	20,6	3,5
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	81	90 580	34,1	4,2
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	67	72 350	27,3	3,4
Grunnskole eller ingen utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4	8	8 272	3,1	1,5
Videregående utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	25	27 030	2,8	0,6
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	106	106 197	10,9	1,3
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	426	417 033	42,8	2,3
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	377	366 523	37,6	2,3
Videregående utdanning	Sysselsatt	Nivå 4	60	57 845	5,9	1,1
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	11	14 734	5,9	2,0
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	42	45 994	18,4	2,8
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	99	103 747	41,5	3,9
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	71	71 975	28,8	3,4
Videregående utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4	14	13 805	5,5	1,9
Høyere utdanning	Sysselsatt	Lavere enn nivå 1	13	12 686	0,9	0,3
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 1	87	75 054	5,1	0,8
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 2	540	404 736	27,6	1,4
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 3	1 056	769 187	52,5	1,3
Høyere utdanning	Sysselsatt	Nivå 4	283	203 072	13,9	1,0
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Lavere enn nivå 1	6	5 428	3,4	1,8
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 1	15	13 573	8,5	2,4
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 2	58	50 128	31,2	4,4
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 3	89	73 988	46,1	4,7
Høyere utdanning	Ikke sysselsatt	Nivå 4	20	17 495	10,9	2,7
Ikke sysselsatt	Høyere utdanning, ISCED 5-8	Nivå 4	20	17 495	10,9	2,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C10 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter arbeidstid. 2023

	Antall	Antall, vektet	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Deltid	741	666 342	282	2,3	282	2,1	270	2,1
Heltid	2 563	2 128 129	291	1,2	296	1,1	278	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C11 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter arbeidstid. 2023

Arbeidstid	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Deltid	Lavere enn nivå 1	33	37 556	5,6	1,0
Deltid	Nivå 1	48	48 547	7,3	1,4
Deltid	Nivå 2	186	175 346	26,3	2,0
Deltid	Nivå 3	324	282 660	42,4	2,0
Deltid	Nivå 4/5	150	122 233	18,3	1,7
Heltid	Lavere enn nivå 1	62	67 575	3,2	0,4
Heltid	Nivå 1	145	142 890	6,7	0,7
Heltid	Nivå 2	549	492 851	23,2	1,0
Heltid	Nivå 3	1140	924 103	43,4	1,2
Heltid	Nivå 4/5	667	500 710	23,5	1,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C12 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter arbeidstid. 2023

Arbeidstid	Nivå	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
		respondenter	populasjonen		
Deltid	Lavere enn nivå 1	19	21 532	3,2	0,9
Deltid	Nivå 1	56	58 925	8,8	1,4
Deltid	Nivå 2	213	195 693	29,4	2,0
Deltid	Nivå 3	313	273 642	41,1	2,1
Deltid	Nivå 4/5	141	116 549	17,5	1,7
Heltid	Lavere enn nivå 1	36	41 051	1,9	0,4
Heltid	Nivå 1	133	130 980	6,2	0,6
Heltid	Nivå 2	525	468 230	22,0	1,2
Heltid	Nivå 3	1089	893 335	42,0	1,4
Heltid	Nivå 4/5	781	594 534	27,9	1,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C13 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter arbeidstid. 2023

Arbeidstid	Nivå	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
		respondenter	populasjonen		
Deltid	Lavere enn nivå 1	22	24 719	3,7	1,0
Deltid	Nivå 1	66	67 016	10,1	1,3
Deltid	Nivå 2	279	254 363	38,2	1,9
Deltid	Nivå 3	312	269 314	40,4	2,0
Deltid	Nivå 4	62	50 928	7,6	1,3
Heltid	Lavere enn nivå 1	41	44 226	2,1	0,4
Heltid	Nivå 1	179	172 348	8,1	0,8
Heltid	Nivå 2	827	712 838	33,5	1,3
Heltid	Nivå 3	1221	973 561	45,7	1,3
Heltid	Nivå 4	295	225 156	10,6	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C14 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter kjønn og arbeidstid. 2023

		Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
				Gjennom- snitt	Standardfeil	Gjennom- snitt	Standardfeil	Gjennom- snitt	Standardfeil
Menn	Deltid	250	243 026	279	4,3	288	3,8	271	3,5
Menn	Heltid	1 405	1 223 621	287	1,7	300	1,7	278	1,2
Kvinner	Deltid	491	423 315	283	2,7	278	2,5	270	2,5
Kvinner	Heltid	1 158	904 508	295	1,5	292	1,5	279	1,3
Forskjell deltid, menn vs. kvinner				(-4)	5,0	11	4,6	(2)	4,1
Forskjell heltid, menn vs. kvinner				-7	2,3	8	2,4	(-1)	1,8
Forskjell menn, deltid vs. heltid				(-8)	4,7	-11	4,3	(-6)	3,9
Forskjell kvinner, deltid vs. heltid				-12	3,1	-14	3,0	-9	2,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Beregning av differansen bruker gjennomsnittlige ferdighetsskårer før tallene avrundes til heltall. Differanse oppgitt i parentes er ikke statistisk signifikant.

Tabell C15 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter kjønn og arbeidstid. 2023

Kjønn	Arbeidstid	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Menn	Deltid	Lavere enn nivå 1	16	17 429	7,2	2,0
Menn	Deltid	Nivå 1	20	20 217	8,3	2,2
Menn	Deltid	Nivå 2	60	60 372	24,8	3,2
Menn	Deltid	Nivå 3	101	96 620	39,8	3,5
Menn	Deltid	Nivå 4/5	55	48 389	19,9	3,0
Menn	Heltid	Lavere enn nivå 1	47	50 007	4,1	0,6
Menn	Heltid	Nivå 1	97	96 815	7,9	1,1
Menn	Heltid	Nivå 2	312	291 203	23,8	1,5
Menn	Heltid	Nivå 3	590	504 335	41,2	1,5
Menn	Heltid	Nivå 4/5	359	281 261	23,0	1,4
Kvinner	Deltid	Lavere enn nivå 1	17	20 127	4,8	1,2
Kvinner	Deltid	Nivå 1	29	28 330	6,7	1,7
Kvinner	Deltid	Nivå 2	126	114 974	27,2	2,3
Kvinner	Deltid	Nivå 3	224	186 040	43,9	2,5
Kvinner	Deltid	Nivå 4/5	96	73 844	17,4	2,0
Kvinner	Heltid	Lavere enn nivå 1	14	17 568	1,9	0,5
Kvinner	Heltid	Nivå 1	48	46 075	5,1	0,9
Kvinner	Heltid	Nivå 2	237	201 647	22,3	1,4
Kvinner	Heltid	Nivå 3	550	419 768	46,4	1,9
Kvinner	Heltid	Nivå 4/5	309	219 450	24,3	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C16 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter kjønn og arbeidstid. 2023

Kjønn	Arbeidstid	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Menn	Deltid	Lavere enn nivå 1	7	7 896	3,2	1,5
Menn	Deltid	Nivå 1	19	20 859	8,6	2,4
Menn	Deltid	Nivå 2	57	57 069	23,5	3,5
Menn	Deltid	Nivå 3	102	99 361	40,9	3,7
Menn	Deltid	Nivå 4/5	65	57 841	23,8	3,7
Menn	Heltid	Lavere enn nivå 1	26	28 219	2,3	0,5
Menn	Heltid	Nivå 1	73	73 609	6,0	0,8
Menn	Heltid	Nivå 2	254	240 988	19,7	1,6
Menn	Heltid	Nivå 3	552	485 712	39,7	1,7
Menn	Heltid	Nivå 4/5	500	395 095	32,3	1,4
Kvinner	Deltid	Lavere enn nivå 1	12	13 635	3,2	1,1
Kvinner	Deltid	Nivå 1	37	38 066	9,0	2,0
Kvinner	Deltid	Nivå 2	156	138 624	32,7	2,5
Kvinner	Deltid	Nivå 3	211	174 282	41,2	2,7
Kvinner	Deltid	Nivå 4/5	76	58 708	13,9	1,8
Kvinner	Heltid	Lavere enn nivå 1	11	12 832	1,4	0,5
Kvinner	Heltid	Nivå 1	60	57 371	6,3	1,0
Kvinner	Heltid	Nivå 2	271	227 242	25,1	1,6
Kvinner	Heltid	Nivå 3	536	407 624	45,1	1,9
Kvinner	Heltid	Nivå 4/5	281	199 439	22,0	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C17 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter kjønn og arbeidstid. 2023

Kjønn	Arbeidstid	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Menn	Deltid	Lavere enn nivå 1	10	10 511	4,3	1,6
Menn	Deltid	Nivå 1	26	26 823	11,0	2,2
Menn	Deltid	Nivå 2	88	86 850	35,7	4,0
Menn	Deltid	Nivå 3	101	94 829	39,0	3,7
Menn	Deltid	Nivå 4	26	24 013	9,9	2,2
Menn	Heltid	Lavere enn nivå 1	32	33 713	2,8	0,6
Menn	Heltid	Nivå 1	108	106 340	8,7	1,1
Menn	Heltid	Nivå 2	438	394 331	32,2	1,6
Menn	Heltid	Nivå 3	646	544 144	44,5	1,5
Menn	Heltid	Nivå 4	183	145 094	11,9	1,0
Kvinner	Deltid	Lavere enn nivå 1	13	14 208	3,4	1,2
Kvinner	Deltid	Nivå 1	40	40 193	9,5	1,6
Kvinner	Deltid	Nivå 2	191	167 513	39,6	2,4
Kvinner	Deltid	Nivå 3	212	174 485	41,2	2,6
Kvinner	Deltid	Nivå 4	36	26 915	6,4	1,5
Kvinner	Heltid	Lavere enn nivå 1	9	10 513	1,2	0,5
Kvinner	Heltid	Nivå 1	71	66 008	7,3	0,9
Kvinner	Heltid	Nivå 2	389	318 507	35,2	2,1
Kvinner	Heltid	Nivå 3	576	429 417	47,5	2,0
Kvinner	Heltid	Nivå 4	113	80 063	8,9	1,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C18 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrke. 2023

	Antall	Antall, vektet	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Ledere, inkl. militære yrker	348	273 616	300	2,6	308	2,8	284	2,1
Akademiske yrker og høyskoleyrker	1 694	1 305 192	304	1,2	308	1,2	287	1,1
Kontoryrker	182	166 563	285	4,2	284	3,9	273	3,5
Salgs- og serviceyrker	586	549 719	275	2,2	274	2,2	265	2,3
Håndverkere	202	205 625	263	4,1	277	3,6	263	3,1
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	128	129 425	248	5,1	259	4,9	249	4,7
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	112	112 745	245	6,7	250	6,7	243	5,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategorien "Bønder, fiskere mv." er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C19 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter yrke. 2023

Yrke	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ledere, inkl. militære yrker	Lavere enn nivå 1	2	2 356	0,9	0,6
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 1	12	10 816	4,0	1,3
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 2	57	48 418	17,7	2,8
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 3	185	143 534	52,5	3,8
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 4/5	92	68 491	25,0	2,9
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Lavere enn nivå 1	15	15 027	1,2	0,4
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 1	46	39 921	3,1	0,6
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 2	288	238 382	18,3	1,3
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 3	791	610 276	46,8	1,6
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 4/5	554	401 586	30,8	1,3
Kontoryrker	Lavere enn nivå 1	8	9 042	5,4	2,0
Kontoryrker	Nivå 1	9	8 960	5,4	2,2
Kontoryrker	Nivå 2	45	41 753	25,1	3,7
Kontoryrker	Nivå 3	84	74 379	44,7	5,1
Kontoryrker	Nivå 4/5	36	32 429	19,5	3,7
Salgs- og serviceyrker	Lavere enn nivå 1	23	24 874	4,5	1,0
Salgs- og serviceyrker	Nivå 1	55	58 718	10,7	1,4
Salgs- og serviceyrker	Nivå 2	178	173 078	31,5	2,3
Salgs- og serviceyrker	Nivå 3	239	215 217	39,2	2,3
Salgs- og serviceyrker	Nivå 4/5	91	77 833	14,2	1,6
Håndverkere	Lavere enn nivå 1	14	16 800	8,2	2,2
Håndverkere	Nivå 1	21	21 737	10,6	2,4
Håndverkere	Nivå 2	73	74 607	36,3	4,3
Håndverkere	Nivå 3	78	76 829	37,4	4,4
Håndverkere	Nivå 4/5	16	15 653	7,6	2,6
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Lavere enn nivå 1	14	14 292	11,0	3,2
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 1	27	27 332	21,1	4,7
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 2	45	46 096	35,6	5,0
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 3	35	34 005	26,3	4,3
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 4/5	7	7 700	5,9	2,6
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Lavere enn nivå 1	20	23 591	20,9	4,5
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 1	18	18 626	16,5	4,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 2	30	27 657	24,5	4,5
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 3	30	29 310	26,0	4,8
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 4/5	14	13 562	12,0	3,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategorien "Bønder, fiskere mv." er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C20 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter yrke. 2023

Yrke	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ledere, inkl. militære yrker	Lavere enn nivå 1	2	2 028	0,7	0,6
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 1	7	7 166	2,6	1,3
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 2	50	42 923	15,7	2,5
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 3	164	128 495	47,0	2,9
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 4/5	125	93 004	34,0	2,9
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Lavere enn nivå 1	6	5 570	0,4	0,2
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 1	41	37 779	2,9	0,5
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 2	277	225 922	17,3	1,3
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 3	757	585 691	44,9	1,6
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 4/5	612	450 230	34,5	1,4
Kontoryrker	Lavere enn nivå 1	5	5 717	3,4	1,8
Kontoryrker	Nivå 1	12	12 024	7,2	2,2
Kontoryrker	Nivå 2	50	45 494	27,3	4,0
Kontoryrker	Nivå 3	83	74 920	45,0	3,8
Kontoryrker	Nivå 4/5	32	28 407	17,1	3,0
Salgs- og serviceyrker	Lavere enn nivå 1	17	19 352	3,5	1,0
Salgs- og serviceyrker	Nivå 1	64	65 709	12,0	1,7
Salgs- og serviceyrker	Nivå 2	197	186 657	34,0	2,6
Salgs- og serviceyrker	Nivå 3	220	202 090	36,8	2,4
Salgs- og serviceyrker	Nivå 4/5	88	75 911	13,8	1,6
Håndverkere	Lavere enn nivå 1	6	7 060	3,4	1,8
Håndverkere	Nivå 1	19	20 443	9,9	2,8
Håndverkere	Nivå 2	63	64 193	31,2	4,3
Håndverkere	Nivå 3	87	87 082	42,3	4,5
Håndverkere	Nivå 4/5	27	26 847	13,1	2,5
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Lavere enn nivå 1	9	8 531	6,6	2,9
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 1	22	22 869	17,7	4,0
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 2	45	46 391	35,8	6,5
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 3	41	40 211	31,1	5,6
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 4/5	11	11 422	8,8	2,9
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Lavere enn nivå 1	14	15 856	14,1	4,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 1	19	20 939	18,6	5,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 2	39	36 078	32,0	5,6
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 3	28	27 554	24,4	5,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 4/5	12	12 319	10,9	3,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategorien "Bønder, fiskere mv." er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C21 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter yrke. 2023

Yrke	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ledere, inkl. militære yrker	Lavere enn nivå 1	2	2 082	0,8	0,8
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 1	14	12 933	4,7	1,4
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 2	114	91 787	33,5	3,3
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 3	178	136 104	49,7	3,7
Ledere, inkl. militære yrker	Nivå 4	40	30 709	11,2	2,4
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Lavere enn nivå 1	9	8 185	0,6	0,3
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 1	65	55 485	4,3	0,8
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 2	489	391 710	30,0	1,5
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 3	899	681 634	52,2	1,6
Akademiske yrker og høyskoleyrker	Nivå 4	232	168 178	12,9	1,1
Kontoryrker	Lavere enn nivå 1	5	5 426	3,3	1,7
Kontoryrker	Nivå 1	14	14 043	8,4	2,4
Kontoryrker	Nivå 2	69	62 853	37,7	4,4
Kontoryrker	Nivå 3	78	69 672	41,8	4,7
Kontoryrker	Nivå 4	16	14 570	8,7	2,6
Salgs- og serviceyrker	Lavere enn nivå 1	18	20 119	3,7	1,1
Salgs- og serviceyrker	Nivå 1	72	74 695	13,6	1,6
Salgs- og serviceyrker	Nivå 2	229	215 285	39,2	3,3
Salgs- og serviceyrker	Nivå 3	227	205 129	37,3	2,8
Salgs- og serviceyrker	Nivå 4	40	34 491	6,3	1,5
Håndverkere	Lavere enn nivå 1	6	6 944	3,4	1,7
Håndverkere	Nivå 1	24	25 950	12,6	3,2
Håndverkere	Nivå 2	89	91 283	44,4	4,4
Håndverkere	Nivå 3	75	73 270	35,6	4,3
Håndverkere	Nivå 4	9	8 178	4,0	1,8
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Lavere enn nivå 1	9	9 397	7,3	2,7
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 1	27	27 488	21,2	4,5
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 2	54	56 040	43,3	6,0
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 3	32	30 341	23,4	4,5
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	Nivå 4	6	6 159	4,8	2,1
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Lavere enn nivå 1	16	18 139	16,1	4,2
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 1	20	20 876	18,5	4,7
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 2	42	40 046	35,5	5,5
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 3	27	26 928	23,9	5,7
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	Nivå 4	7	6 756	6,0	3,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategorien "Bønder, fiskere mv." er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C22 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter næring, 2023

Næring	Antall	Leseforståelse			Tallforståelse			Adaptiv problemløsning	
		Antall, vektet	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	
10-33 Industri	235	212 941	273	4,4	283	4,1	268	3,7	
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	212	201 072	272	3,7	286	3,4	269	2,7	
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	358	329 360	285	2,9	288	2,9	274	2,6	
49-53 Transport og lagring	120	111 745	281	5,2	293	4,6	275	4,7	
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	112	109 679	268	6,2	274	5,5	263	5,1	
58-63 Informasjon og kommunikasjon	174	138 974	313	3,6	317	3,5	295	3,2	
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	68	50 046	306	7,0	313	6,6	290	6,0	
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	270	209 119	308	2,8	318	2,9	293	2,6	
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	139	135 639	256	5,3	264	4,8	251	4,8	
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	269	205 278	306	3,4	305	3,1	287	2,7	
85 Undervisning	370	276 476	303	2,9	305	2,9	285	2,4	
86-88 Helse- og sosialtjenester	640	526 060	286	2,0	281	2,1	271	1,9	
90-99 Personlig tjenesteyting	192	161 779	290	4,4	294	3,7	277	3,4	

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategoriene «01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske», «05-09 Bergverksdrift og utvinning» og «35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon» er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C23 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter næring, 2023

Næring	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
10-33 Industri	Lavere enn nivå 1	16	17 754	8,3	2,3
10-33 Industri	Nivå 1	23	23 127	10,9	2,9
10-33 Industri	Nivå 2	59	54 981	25,8	3,8
10-33 Industri	Nivå 3	95	82 541	38,8	4,0
10-33 Industri	Nivå 4/5	44	34 539	16,2	2,7
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	8	8 379	4,2	1,7
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 1	24	24 245	12,1	2,9
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 2	67	65 900	32,8	4,1
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 3	86	80 476	40,0	4,7
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 4/5	27	22 072	11,0	3,2
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Lavere enn nivå 1	11	12 642	3,8	1,2
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 1	23	24 381	7,4	1,7
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 2	87	82 882	25,2	2,7
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 3	164	147 002	44,6	3,1
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 4/5	73	62 453	19,0	2,3
49-53 Transport og lagring	Lavere enn nivå 1	5	4 896	4,4	2,4
49-53 Transport og lagring	Nivå 1	10	10 114	9,1	3,3
49-53 Transport og lagring	Nivå 2	31	30 905	27,7	5,0
49-53 Transport og lagring	Nivå 3	50	45 370	40,6	6,1
49-53 Transport og lagring	Nivå 4/5	24	20 459	18,3	4,3
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	9	10 143	9,2	3,5
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 1	14	15 185	13,8	4,0
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 2	31	30 180	27,5	5,0
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 3	41	38 384	35,0	5,1
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 4/5	17	15 786	14,4	3,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Lavere enn nivå 1	1	1 131	0,8	1,1
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 1	2	1 722	1,2	1,4
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 2	20	17 664	12,7	3,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 3	80	64 972	46,8	5,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 4/5	71	53 485	38,5	4,7
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	1	1 018	2,0	2,0
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 1	2	1 578	3,2	2,9
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 2	11	9 241	18,5	6,3
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 3	29	20 849	41,7	7,5
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 4/5	25	17 361	34,7	6,7
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Lavere enn nivå 1	1	1 382	0,7	0,6
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 1	7	5 747	2,7	1,3
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 2	35	30 490	14,6	2,7
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 3	131	102 811	49,2	3,7
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 4/5	96	68 689	32,8	3,5
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Lavere enn nivå 1	15	17 429	12,8	3,3
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 1	16	16 309	12,0	3,8
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 2	46	46 680	34,4	5,0
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 3	47	42 650	31,4	4,6
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 4/5	15	12 571	9,3	2,7
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Lavere enn nivå 1	2	3 012	1,5	1,1
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 1	4	4 161	2,0	1,3
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 2	38	30 825	15,0	2,5
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 3	137	103 831	50,6	3,7
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 4/5	88	63 449	30,9	3,9
85 Undervisning	Lavere enn nivå 1	5	4 362	1,6	0,8
85 Undervisning	Nivå 1	11	9 715	3,5	1,2
85 Undervisning	Nivå 2	65	52 340	18,9	2,5
85 Undervisning	Nivå 3	169	124 321	45,0	3,1
85 Undervisning	Nivå 4/5	119	85 737	31,0	2,6
86-88 Helse- og sosialtjenester	Lavere enn nivå 1	13	14 311	2,7	0,7
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 1	36	34 865	6,6	1,4
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 2	163	140 704	26,7	2,0
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 3	301	240 369	45,7	2,4

Næring	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 4/5	127	95 810	18,2	1,9
90-99 Personlig tjenesteyting	Lavere enn nivå 1	5	6 290	3,9	1,8
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 1	11	9 842	6,1	2,1
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 2	44	39 973	24,7	3,9
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 3	79	64 163	39,7	4,6
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 4/5	53	41 512	25,7	3,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategoriene «01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske», «05-09 Bergverksdrift og utvinning» og «35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon» er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C24 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter næring, 2023

Næring	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
10-33 Industri	Lavere enn nivå 1	12	13 108	6,2	2,1
10-33 Industri	Nivå 1	19	20 212	9,5	2,6
10-33 Industri	Nivå 2	49	46 940	22,0	3,2
10-33 Industri	Nivå 3	92	81 735	38,4	3,8
10-33 Industri	Nivå 4/5	63	50 945	23,9	3,1
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	3	3 047	1,5	1,3
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 1	16	16 301	8,1	2,8
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 2	63	60 833	30,3	4,3
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 3	90	85 311	42,4	4,4
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 4/5	41	35 580	17,7	3,0
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Lavere enn nivå 1	7	7 685	2,3	1,0
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 1	22	22 942	7,0	2,1
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 2	88	84 138	25,5	3,3
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 3	161	145 620	44,2	2,9
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 4/5	81	68 975	20,9	2,3
49-53 Transport og lagring	Lavere enn nivå 1	2	1 426	1,3	1,5
49-53 Transport og lagring	Nivå 1	9	9 068	8,1	3,0
49-53 Transport og lagring	Nivå 2	29	28 104	25,2	5,2
49-53 Transport og lagring	Nivå 3	50	46 680	41,8	5,8
49-53 Transport og lagring	Nivå 4/5	31	26 466	23,7	4,5
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	5	5 475	5,0	2,9
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 1	14	15 010	13,7	4,5
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 2	31	29 556	26,9	5,4
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 3	45	43 406	39,6	6,5
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 4/5	18	16 231	14,8	4,3
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 1	3	3 852	2,8	1,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 2	17	15 051	10,8	3,0
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 3	75	60 687	43,7	4,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 4/5	79	59 383	42,7	4,1
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	0	230	0,5	1,2
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 1	2	1 730	3,5	2,7
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 2	11	8 905	17,8	6,6
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 3	27	20 014	40,0	8,6
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 4/5	28	19 166	38,3	7,1
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Lavere enn nivå 1	1	759	0,4	0,5
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 1	4	3 991	1,9	1,2
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 2	32	26 696	12,8	2,9
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 3	108	84 878	40,6	3,9
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 4/5	126	92 795	44,4	3,6
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Lavere enn nivå 1	9	11 458	8,4	2,9
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 1	16	17 196	12,7	3,7
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 2	45	44 952	33,1	5,0
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 3	50	46 660	34,4	5,3
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 4/5	19	15 372	11,3	3,1
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Lavere enn nivå 1	2	2 356	1,2	1,1
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 1	6	6 200	3,0	1,6
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 2	42	34 203	16,7	3,0
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 3	128	96 677	47,1	3,4
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 4/5	92	65 841	32,1	3,3
85 Undervisning	Lavere enn nivå 1	4	4 174	1,5	1,0
85 Undervisning	Nivå 1	10	8 419	3,0	1,1
85 Undervisning	Nivå 2	61	47 288	17,1	2,4
85 Undervisning	Nivå 3	174	128 108	46,3	2,8
85 Undervisning	Nivå 4/5	121	88 487	32,0	2,6
86-88 Helse- og sosialtjenester	Lavere enn nivå 1	11	12 212	2,3	0,8
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 1	51	48 353	9,2	1,5
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 2	196	167 661	31,9	2,1
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 3	264	209 254	39,8	2,5
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 4/5	118	88 580	16,8	1,6

Næring	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
90-99 Personlig tjenesteyting	Lavere enn nivå 1	1	1 449	0,9	1,0
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 1	10	9 970	6,2	2,3
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 2	46	40 961	25,3	4,4
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 3	82	68 401	42,3	4,4
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 4/5	53	40 999	25,3	3,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategoriene «01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske», «05-09 Bergverksdrift og utvinning» og «35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon» er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C25 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter næring. 2023

Næring	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
10-33 Industri	Lavere enn nivå 1	11	12 345	5,8	2,2
10-33 Industri	Nivå 1	25	26 150	12,3	3,0
10-33 Industri	Nivå 2	75	69 475	32,6	3,5
10-33 Industri	Nivå 3	97	83 881	39,4	4,0
10-33 Industri	Nivå 4	26	21 090	9,9	2,5
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	3	2 455	1,2	1,0
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 1	23	22 991	11,4	3,0
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 2	88	86 175	42,9	4,1
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 3	88	79 891	39,7	4,4
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	Nivå 4	12	9 561	4,8	2,0
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Lavere enn nivå 1	8	8 615	2,6	1,1
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 1	27	28 729	8,7	1,8
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 2	126	118 384	35,9	3,6
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 3	169	148 610	45,1	3,6
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	Nivå 4	29	25 023	7,6	1,9
49-53 Transport og lagring	Lavere enn nivå 1	3	2 689	2,4	1,8
49-53 Transport og lagring	Nivå 1	11	11 310	10,1	3,4
49-53 Transport og lagring	Nivå 2	41	40 271	36,0	6,0
49-53 Transport og lagring	Nivå 3	51	45 715	40,9	5,5
49-53 Transport og lagring	Nivå 4	14	11 759	10,5	3,3
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	8	8 617	7,9	3,5
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 1	14	15 169	13,8	3,9
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 2	36	34 699	31,6	5,9
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 3	44	42 195	38,5	5,3
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	Nivå 4	10	8 999	8,2	3,1
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 1	3	3 040	2,2	1,6
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 2	42	35 513	25,6	4,1
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 3	98	77 284	55,6	4,7
58-63 Informasjon og kommunikasjon	Nivå 4	31	23 136	16,6	3,7
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Lavere enn nivå 1	0	230	0,5	1,2
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 1	3	2 560	5,1	4,0
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 2	19	15 208	30,4	7,2
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 3	33	23 995	47,9	7,9
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	Nivå 4	12	8 054	16,1	5,4
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Lavere enn nivå 1	1	447	0,2	0,5
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 1	9	7 412	3,5	1,3
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 2	67	52 810	25,3	4,0
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 3	147	113 414	54,2	5,2
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	Nivå 4	47	35 037	16,8	3,4
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Lavere enn nivå 1	12	14 029	10,3	3,0
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 1	18	18 508	13,6	4,1
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 2	60	58 814	43,4	5,1
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 3	42	38 780	28,6	5,6
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	Nivå 4	7	5 507	4,1	2,1
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Lavere enn nivå 1	1	799	0,4	0,7
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 1	8	8 596	4,2	1,9
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 2	83	63 856	31,1	4,3
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 3	144	108 253	52,7	4,4
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	Nivå 4	33	23 774	11,6	2,4
85 Undervisning	Lavere enn nivå 1	4	3 416	1,2	0,8
85 Undervisning	Nivå 1	17	13 537	4,9	1,6
85 Undervisning	Nivå 2	111	85 849	31,1	3,2
85 Undervisning	Nivå 3	188	136 316	49,3	3,7
85 Undervisning	Nivå 4	51	37 358	13,5	2,1
86-88 Helse- og sosialtjenester	Lavere enn nivå 1	11	11 581	2,2	0,8
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 1	56	52 433	10,0	1,4
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 2	246	206 462	39,2	2,3
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 3	284	223 103	42,4	2,4
86-88 Helse- og sosialtjenester	Nivå 4	44	32 482	6,2	1,3

Næring	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
90-99 Personlig tjenesteyting	Lavere enn nivå 1	3	3 710	2,3	1,7
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 1	16	14 405	8,9	2,9
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 2	65	56 863	35,1	4,1
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 3	84	67 823	41,9	4,2
90-99 Personlig tjenesteyting	Nivå 4	25	18 978	11,7	2,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Note: Kategoriene «01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske», «05-09 Bergverksdrift og utvinning» og «35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon» er holdt utenfor grunnet lavt antall respondenter.

Tabell C26 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter sektor. 2023

Sektor	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil	Gjennomsnitt	Standardfeil
Privat sektor	2 075	1 833 542	285	1,4	292	1,3	275	1,2
Offentlig sektor	1 248	980 049	295	1,6	293	1,5	278	1,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C27 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter sektor. 2023

Sektor	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Privat sektor	Lavere enn nivå 1	76	85 701	4,7	0,6
Privat sektor	Nivå 1	142	143 230	7,8	0,8
Privat sektor	Nivå 2	474	451 470	24,6	1,1
Privat sektor	Nivå 3	897	772 034	42,1	1,4
Privat sektor	Nivå 4/5	486	381 106	20,8	1,2
Offentlig sektor	Lavere enn nivå 1	20	21 189	2,2	0,5
Offentlig sektor	Nivå 1	54	52 054	5,3	0,9
Offentlig sektor	Nivå 2	265	220 908	22,5	1,5
Offentlig sektor	Nivå 3	575	442 083	45,1	1,7
Offentlig sektor	Nivå 4/5	334	243 815	24,9	1,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C28 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter sektor. 2023

Sektor	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Privat sektor	Lavere enn nivå 1	41	45 407	2,5	0,5
Privat sektor	Nivå 1	125	130 905	7,1	0,7
Privat sektor	Nivå 2	448	425 107	23,2	1,3
Privat sektor	Nivå 3	871	763 191	41,6	1,4
Privat sektor	Nivå 4/5	591	468 931	25,6	1,0
Offentlig sektor	Lavere enn nivå 1	17	18 974	1,9	0,6
Offentlig sektor	Nivå 1	66	62 814	6,4	0,9
Offentlig sektor	Nivå 2	294	244 246	24,9	1,6
Offentlig sektor	Nivå 3	538	410 175	41,9	1,7
Offentlig sektor	Nivå 4/5	333	243 841	24,9	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C29 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter sektor. 2023

Sektor	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Privat sektor	Lavere enn nivå 1	48	53 264	2,9	0,4
Privat sektor	Nivå 1	164	166 461	9,1	0,9
Privat sektor	Nivå 2	683	628 971	34,3	1,4
Privat sektor	Nivå 3	954	805 286	43,9	1,4
Privat sektor	Nivå 4	227	179 561	9,8	0,7
Offentlig sektor	Lavere enn nivå 1	17	17 273	1,8	0,5
Offentlig sektor	Nivå 1	84	76 630	7,8	0,9
Offentlig sektor	Nivå 2	430	345 730	35,3	1,5
Offentlig sektor	Nivå 3	586	443 095	45,2	1,6
Offentlig sektor	Nivå 4	132	97 320	9,9	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C30 Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrkestilknytning. 2023

Yrkestilknytning	Antall	Antall, vektet	Leseforståelse		Tallforståelse		Adaptiv problemløsning	
			Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil	Gjennom- snitt	Standard- feil
Ingen yrkestilknytning	419	456 508	251	3,6	253	3,3	248	3,0
Lav yrkestilknytning	773	740 003	276	2,2	277	2,1	268	2,0
Høy yrkestilknytning	2 861	2 355 977	288	1,2	293	1,1	276	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C31 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter yrkestilknytning. 2023

Yrkestilknytning	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ingen yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	63	74 812	16,4	2,2
Ingen yrkestilknytning	Nivå 1	62	71 329	15,6	2,4
Ingen yrkestilknytning	Nivå 2	109	120 027	26,3	2,6
Ingen yrkestilknytning	Nivå 3	140	145 953	32,0	3,0
Ingen yrkestilknytning	Nivå 4/5	44	44 388	9,7	1,6
Lav yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	47	55 647	7,5	1,2
Lav yrkestilknytning	Nivå 1	67	72 075	9,7	1,6
Lav yrkestilknytning	Nivå 2	194	193 307	26,1	1,9
Lav yrkestilknytning	Nivå 3	311	286 611	38,7	2,0
Lav yrkestilknytning	Nivå 4/5	155	132 362	17,9	1,7
Høy yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	99	98 287	4,2	0,4
Høy yrkestilknytning	Nivå 1	165	157 895	6,7	0,6
Høy yrkestilknytning	Nivå 2	621	551 369	23,4	0,9
Høy yrkestilknytning	Nivå 3	1260	1 014 569	43,1	1,0
Høy yrkestilknytning	Nivå 4/5	717	533 857	22,7	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C32 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter yrkestilknytning. 2023

Yrkestilknytning	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ingen yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	45	52 593	11,5	2,1
Ingen yrkestilknytning	Nivå 1	74	86 945	19,0	2,6
Ingen yrkestilknytning	Nivå 2	126	137 501	30,1	2,8
Ingen yrkestilknytning	Nivå 3	136	141 788	31,1	2,6
Ingen yrkestilknytning	Nivå 4/5	38	37 681	8,3	1,7
Lav yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	32	39 385	5,3	1,1
Lav yrkestilknytning	Nivå 1	73	78 305	10,6	1,6
Lav yrkestilknytning	Nivå 2	215	207 952	28,1	2,0
Lav yrkestilknytning	Nivå 3	303	282 642	38,2	1,9
Lav yrkestilknytning	Nivå 4/5	150	131 719	17,8	1,5
Høy yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	65	63 958	2,7	0,4
Høy yrkestilknytning	Nivå 1	164	158 166	6,7	0,6
Høy yrkestilknytning	Nivå 2	606	534 983	22,7	1,1
Høy yrkestilknytning	Nivå 3	1198	971 689	41,2	1,2
Høy yrkestilknytning	Nivå 4/5	828	627 181	26,6	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell C33 Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter yrkestilknytning. 2023

Yrkestilknytning	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ingen yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	42	49 160	10,8	2,0
Ingen yrkestilknytning	Nivå 1	81	93 284	20,4	2,6
Ingen yrkestilknytning	Nivå 2	150	162 688	35,6	3,3
Ingen yrkestilknytning	Nivå 3	127	132 205	29,0	2,4
Ingen yrkestilknytning	Nivå 4	19	19 171	4,2	1,4
Lav yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	33	39 325	5,3	1,1
Lav yrkestilknytning	Nivå 1	80	85 002	11,5	1,7
Lav yrkestilknytning	Nivå 2	268	260 281	35,2	1,9
Lav yrkestilknytning	Nivå 3	321	292 296	39,5	2,0
Lav yrkestilknytning	Nivå 4	72	63 097	8,5	1,2
Høy yrkestilknytning	Lavere enn nivå 1	70	68 990	2,9	0,4
Høy yrkestilknytning	Nivå 1	218	203 163	8,6	0,8
Høy yrkestilknytning	Nivå 2	940	803 333	34,1	1,1
Høy yrkestilknytning	Nivå 3	1324	1 046 224	44,4	1,2
Høy yrkestilknytning	Nivå 4	309	234 268	9,9	0,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg D: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 6

Tabell D1 Deltakelse i ikke-formell opplæring siste 12 måneder blant voksne 16-65 år. 2023.

Deltakelse i ikke-formell opplæring	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Deltatt i ikke-formell opplæring	2 439	2 044 023	63,2	0,9
Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	1 293	1 190 992	36,8	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D2 Økonomisk status ved deltakelse i siste opplæringsaktivitet. Voksne 16-65 år som deltok i ikke-formell opplæring siste 12 måneder. 2023

	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Heltidsansatt	1 790	1 450 681	71,0	1,0
Deltidsansatt	339	291 080	14,2	0,7
Selvstendig næringsdrivende	107	101 160	4,9	0,5
Arbeidsledig	77	80 337	3,9	0,4
Annet	126	120 766	5,9	0,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D3 Hovedgrunn for deltakelse i siste opplæringsaktivitet. Voksne 16-65 år som deltok i ikke-formell opplæring siste 12 måneder. 2023

Hovedgrunn	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
For å forbedre jobb- eller karriereutsiktene mine	277	251 363	14,6	0,9
For å øke mine kunnskaper eller ferdigheter innen et emne som interesserer meg	330	273 711	15,9	0,8
For å kunne utføre mine vanlige oppgaver på jobb bedre	456	367 624	21,3	1
For å kunne håndtere nye eller utfordrende oppgaver på jobb bedre	393	310 856	18	0,8
For å få eller fornye en sertifisering eller et sertifikat	198	171 940	10	0,8
Fordi jeg ble pålagt å delta	370	313 272	18,2	1
Annen årsak	42	36 466	2,1	0,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D4 Deltakelse i ikke-formell opplæring, etter ferdighetsnivå i leseforståelse blant voksne 16-65 år. 2023

Nivå	Deltakelse i ikke-formell opplæring	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	92	110 834	60,9	4,6
	Deltatt i ikke-formell opplæring	61	71 200	39,1	4,6
Nivå 1	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	124	128 069	49,3	3,5
	Deltatt i ikke-formell opplæring	131	131 555	50,7	3,5
Nivå 2	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	343	328 610	42,4	1,8
	Deltatt i ikke-formell opplæring	493	446 502	57,6	1,8
Nivå 3	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	496	435 391	32,6	1,4
	Deltatt i ikke-formell opplæring	1 105	901 299	67,4	1,4
Nivå 4/5	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	238	188 088	27,6	2,1
	Deltatt i ikke-formell opplæring	649	493 467	72,4	2,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D5 Deltakelse i ikke-formell opplæring, etter ferdighetsnivå i tallforståelse blant voksne 16-65 år. 2023

Nivå	Deltakelse i ikke-formell opplæring	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
		respondenter	populasjonen		
Lavere enn nivå 1	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	60	73 833	63,3	6,1
	Deltatt i ikke-formell opplæring	37	42 865	36,8	6,1
Nivå 1	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	144	154 059	55,2	4,2
	Deltatt i ikke-formell opplæring	122	125 117	44,8	4,2
Nivå 2	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	347	330 649	42,0	2,1
	Deltatt i ikke-formell opplæring	506	456 728	58,0	2,1
Nivå 3	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	489	430 771	33,5	1,7
	Deltatt i ikke-formell opplæring	1 041	854 170	66,5	1,7
Nivå 4/5	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	253	201 681	26,3	2,0
	Deltatt i ikke-formell opplæring	733	565 143	73,7	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D6 Deltakelse i ikke-formell opplæring, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning blant voksne 16-65 år. 2023

Nivå	Deltakelse i ikke-formell opplæring	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
		respondenter	populasjonen		
Lavere enn nivå 1	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	68	79 196	63,2	5,6
	Deltatt i ikke-formell opplæring	40	46 124	36,8	5,6
Nivå 1	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	170	177 232	52,4	3,5
	Deltatt i ikke-formell opplæring	163	160 974	47,6	3,5
Nivå 2	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	467	433 907	39,0	1,7
	Deltatt i ikke-formell opplæring	779	677 929	61,0	1,7
Nivå 3	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	491	420 728	31,0	1,4
	Deltatt i ikke-formell opplæring	1 171	938 727	69,1	1,4
Nivå 4/5	Ikke deltatt i ikke-formell opplæring	98	79 928	26,6	2,7
	Deltatt i ikke-formell opplæring	286	220 269	73,4	2,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D7 Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
	respondenter	populasjonen		
Aldri	460	432 518	15,0	0,8
Mindre enn en gang i måneden	153	135 700	4,7	0,3
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	165	151 058	5,2	0,4
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	426	358 312	12,4	0,6
Hver dag	2 185	1 803 092	62,6	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D8 Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
	respondenter	populasjonen		
Aldri	359	350 938	12,2	0,6
Mindre enn en gang i måneden	608	545 595	19,0	0,6
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	895	760 658	26,4	0,8
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	1 187	953 987	33,2	0,8
Hver dag	336	265 726	9,2	0,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D9 Utføring av fysisk arbeid blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall	Antall i	Andel	Standardfeil
	respondenter	populasjonen		
Aldri	1 222	939 810	32,6	0,7
Mindre enn en gang i måneden	455	368 024	12,8	0,6
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	241	206 545	7,2	0,4
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	352	316 245	11,0	0,6
Hver dag	1 122	1 053 334	36,5	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D10 Læring av nye ting blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Aldri	77	74 491	2,6	0,3
Mindre enn en gang i måneden	762	663 972	23,0	0,6
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	1 145	954 483	33,0	0,8
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	993	816 009	28,2	0,8
Hver dag	421	379 806	13,1	0,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D11 Læring av noe gjennom å utføre sitt daglige arbeid blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Aldri	66	62 344	2,2	0,3
Mindre enn en gang i måneden	471	418 115	14,5	0,7
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	923	765 420	26,6	0,7
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	1 172	971 399	33,7	0,9
Hver dag	759	665 461	23,1	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D12 Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	12	13 044	11,3	3,9
	Hver dag	47	52 980	45,8	5,4
	Mindre enn en gang i måneden	7	7 574	6,6	2,4
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	10	11 130	9,6	3,3
	Aldri	26	30 896	26,7	5,4
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	23	22 664	11,1	2,7
	Hver dag	108	106 529	51,8	4,4
	Mindre enn en gang i måneden	13	12 901	6,3	2,0
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	13	13 887	6,8	2,1
	Aldri	48	49 404	24,1	3,8
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	92	83 671	12,1	1,4
	Hver dag	459	408 752	59,1	2,2
	Mindre enn en gang i måneden	34	33 246	4,8	1,0
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	37	37 290	5,4	1,1
	Aldri	135	128 195	18,6	1,7
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	188	154 439	12,5	0,9
	Hver dag	998	806 650	65,5	1,5
	Mindre enn en gang i måneden	66	55 414	4,5	0,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	61	54 095	4,4	0,7
	Aldri	179	161 320	13,1	1,3
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	111	84 494	13,3	1,5
	Hver dag	574	428 181	67,3	2,0
	Mindre enn en gang i måneden	34	26 566	4,2	0,8
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	43	34 656	5,5	0,9
	Aldri	72	62 703	9,9	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D13 Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	5	6 340	9,0	4,8
	Hver dag	27	30 856	44,4	8,2
	Mindre enn en gang i måneden	5	4 862	7,0	3,5
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	8	9 046	13,0	4,7
	Aldri	15	18 498	26,6	7,6
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	23	23 484	11,2	2,4
	Hver dag	100	100 384	47,7	4,0
	Mindre enn en gang i måneden	14	14 756	7,0	2,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	18	19 008	9,1	2,4
	Aldri	50	52 726	25,1	3,7
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	91	82 191	12,0	1,4
	Hver dag	446	395 175	57,6	2,1
	Mindre enn en gang i måneden	41	38 510	5,6	0,9
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	37	36 306	5,3	1,0
	Aldri	143	133 635	19,5	1,9
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	172	143 509	12,1	1,1
	Hver dag	958	780 632	65,8	1,5
	Mindre enn en gang i måneden	62	51 383	4,3	0,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	58	51 964	4,4	0,7
	Aldri	174	158 616	13,4	1,2
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	135	102 788	14,1	1,2
	Hver dag	654	496 045	68,1	1,6
	Mindre enn en gang i måneden	32	26 189	3,6	0,7
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	44	34 733	4,8	0,9
	Aldri	77	69 042	9,5	1,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D14 Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon-	Antall i popula-	Andel	Standardfeil
		denter	sjonen		
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	5	5 106	6,6	4,4
	Hver dag	31	34 735	45,0	7,1
	Mindre enn en gang i måneden	6	6 949	9,0	3,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	8	8 240	10,6	4,4
	Aldri	19	22 318	28,9	6,6
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	29	30 112	11,8	2,3
	Hver dag	136	130 779	51,4	4,1
	Mindre enn en gang i måneden	15	15 468	6,1	1,7
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	18	19 136	7,5	2,0
	Aldri	59	59 035	23,2	3,3
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	135	117 357	11,8	1,2
	Hver dag	731	626 726	63,2	1,9
	Mindre enn en gang i måneden	48	42 957	4,3	0,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	48	46 451	4,7	0,8
	Aldri	167	157 536	15,9	1,4
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	203	164 538	12,9	0,9
	Hver dag	1 046	827 724	65,0	1,4
	Mindre enn en gang i måneden	70	58 823	4,6	0,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	69	59 101	4,6	0,7
	Aldri	181	163 326	12,8	1,1
Nivå 4	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	54	41 200	14,5	2,2
	Hver dag	241	183 127	64,4	2,9
	Mindre enn en gang i måneden	13	11 503	4,0	1,5
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	22	18 130	6,4	1,5
	Aldri	34	30 303	10,7	2,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D15 Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon-	Antall i popula-	Andel	Standardfeil
		denter	sjonen		
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	21	22 172	19,5	4,6
	Hver dag	6	6 268	5,5	2,6
	Mindre enn en gang i måneden	22	24 787	21,8	4,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	17	20 435	17,9	4,6
	Aldri	33	40 340	35,3	5,7
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	61	56 472	27,7	4,1
	Hver dag	15	14 560	7,1	2,0
	Mindre enn en gang i måneden	39	40 302	19,7	3,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	41	42 012	20,6	3,3
	Aldri	49	51 085	25,0	4,2
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	219	190 784	27,7	1,8
	Hver dag	53	46 673	6,8	1,2
	Mindre enn en gang i måneden	186	175 077	25,4	1,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	183	166 078	24,1	1,8
	Aldri	114	110 064	16,0	1,6
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	528	419 969	34,0	1,4
	Hver dag	157	122 098	9,9	0,9
	Mindre enn en gang i måneden	266	228 352	18,5	1,1
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	427	354 988	28,8	1,3
	Aldri	118	108 698	8,8	1,0
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	359	264 590	41,6	2,1
	Hver dag	105	76 126	12,0	1,4
	Mindre enn en gang i måneden	96	77 078	12,1	1,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	227	177 144	27,9	1,8
	Aldri	46	40 751	6,4	1,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D16 Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	11	10 804	15,8	6,1
	Hver dag	5	4 584	6,7	3,4
	Mindre enn en gang i måneden	14	15 904	23,1	6,4
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	9	10 346	15,0	5,6
	Aldri	21	26 989	39,3	8,2
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	59	56 222	27,0	3,8
	Hver dag	11	10 905	5,2	2,0
	Mindre enn en gang i måneden	43	45 070	21,6	3,7
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	41	43 328	20,8	3,5
	Aldri	50	52 761	25,3	4,1
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	216	188 922	27,7	1,7
	Hver dag	59	50 850	7,5	1,1
	Mindre enn en gang i måneden	183	168 971	24,8	1,8
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	182	164 057	24,0	1,9
	Aldri	116	110 102	16,1	1,5
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	496	395 414	33,3	1,5
	Hver dag	145	113 249	9,5	0,9
	Mindre enn en gang i måneden	267	232 338	19,6	1,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	392	330 802	27,8	1,4
	Aldri	126	116 824	9,8	1,1
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	405	302 625	41,6	1,9
	Hver dag	117	86 138	11,8	1,1
	Mindre enn en gang i måneden	101	83 313	11,4	1,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	270	212 125	29,1	1,7
	Aldri	47	44 260	6,1	1,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D17 Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	12	11 649	15,3	5,6
	Hver dag	5	4 835	6,4	3,1
	Mindre enn en gang i måneden	19	21 879	28,8	6,0
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	9	9 575	12,6	4,6
	Aldri	23	28 102	36,9	7,0
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	74	66 872	26,5	3,5
	Hver dag	18	16 320	6,5	2,0
	Mindre enn en gang i måneden	49	48 966	19,4	3,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	58	58 629	23,3	3,1
	Aldri	57	61 328	24,3	3,7
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	348	294 163	29,7	1,7
	Hver dag	98	81 097	8,2	1,1
	Mindre enn en gang i måneden	251	229 127	23,2	1,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	289	252 391	25,5	1,5
	Aldri	140	132 266	13,4	1,3
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	596	462 294	36,3	1,8
	Hver dag	170	130 347	10,2	1,0
	Mindre enn en gang i måneden	248	212 191	16,6	1,2
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	441	361 980	28,4	1,4
	Aldri	117	108 450	8,5	1,0
Nivå 4	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	157	119 010	41,8	3,8
	Hver dag	46	33 127	11,7	2,4
	Mindre enn en gang i måneden	41	33 432	11,7	2,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	99	78 082	27,5	3,2
	Aldri	22	20 792	7,3	1,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D18 Læring av nye ting, etter ferdighetsnivå i leseforståelse blant voksne 16-65 år. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	28	34 992	30,7	5,7
	Hver dag	33	37 073	32,4	5,2
	Mindre enn en gang i måneden	20	22 387	19,6	4,1
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	12	12 760	11,2	3,9
	Aldri	7	6 963	6,1	2,5
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	51	50 347	24,5	3,6
	Hver dag	70	72 380	35,2	4,2
	Mindre enn en gang i måneden	37	36 208	17,6	3,2
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	35	35 272	17,2	3,1
	Aldri	12	11 457	5,6	2,0
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	232	208 726	30,1	2,0
	Hver dag	192	176 608	25,5	1,8
	Mindre enn en gang i måneden	144	136 473	19,7	1,7
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	168	150 319	21,7	1,8
	Aldri	22	20 596	3,0	0,8
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	531	429 115	34,8	1,5
	Hver dag	319	267 351	21,7	1,3
	Mindre enn en gang i måneden	196	165 094	13,4	1,0
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	429	354 203	28,7	1,3
	Aldri	20	18 715	1,5	0,4
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	330	248 219	39,0	1,8
	Hver dag	144	112 047	17,6	1,5
	Mindre enn en gang i måneden	73	57 953	9,1	1,2
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	279	212 866	33,5	1,9
	Aldri	6	4 613	0,7	0,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D19 Læring av nye ting, etter ferdighetsnivå i tallforståelse blant voksne 16-65 år. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	20	24 601	35,6	7,7
	Hver dag	19	22 140	32,0	7,2
	Mindre enn en gang i måneden	11	11 848	17,1	5,1
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	6	6 289	9,1	4,4
	Aldri	4	4 211	6,1	3,5
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	56	57 565	27,5	4,0
	Hver dag	70	71 507	34,1	3,6
	Mindre enn en gang i måneden	39	39 787	19,0	3,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	29	29 696	14,2	2,6
	Aldri	11	10 935	5,2	1,9
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	237	210 668	30,7	2,0
	Hver dag	211	192 721	28,1	2,0
	Mindre enn en gang i måneden	126	118 390	17,3	1,8
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	160	142 121	20,7	1,7
	Aldri	24	21 819	3,2	0,7
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	496	402 213	33,8	1,5
	Hver dag	302	256 641	21,6	1,3
	Mindre enn en gang i måneden	203	174 197	14,6	1,3
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	407	338 160	28,4	1,4
	Aldri	20	18 653	1,6	0,4
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	364	276 352	37,9	1,8
	Hver dag	157	122 452	16,8	1,5
	Mindre enn en gang i måneden	92	73 893	10,1	1,4
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	321	249 155	34,2	1,9
	Aldri	7	6 725	0,9	0,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D20 Læring av nye ting, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning blant voksne 16-65 år. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	14	17 383	22,7	6,5
	Hver dag	24	27 028	35,3	6,6
	Mindre enn en gang i måneden	16	17 856	23,2	6,7
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	9	9 731	12,8	5,5
	Aldri	5	4 513	5,9	3,2
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	72	72 352	28,5	3,6
	Hver dag	77	77 110	30,5	4,1
	Mindre enn en gang i måneden	50	48 418	19,0	3,6
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	44	41 602	16,4	2,5
	Aldri	14	14 115	5,6	1,7
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	363	310 517	31,2	1,8
	Hver dag	285	255 478	25,7	1,6
	Mindre enn en gang i måneden	189	172 337	17,3	1,4
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	271	233 375	23,5	1,5
	Aldri	25	22 819	2,3	0,6
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	580	461 871	36,3	1,4
	Hver dag	316	262 183	20,6	1,3
	Mindre enn en gang i måneden	187	155 793	12,2	1,0
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	468	376 411	29,5	1,3
	Aldri	20	17 965	1,4	0,4
Nivå 4	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	143	109 276	38,5	2,9
	Hver dag	57	43 661	15,4	2,7
	Mindre enn en gang i måneden	29	23 712	8,4	2,0
	Mindre enn en gang i uken, men minst en gang i måneden	132	104 302	36,7	3,1
	Aldri	3	2 933	1,0	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D21 Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år. 2023.

Sammenhengen mellom ferdigheter og jobbens krav	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	591	516 123	19,1	0,8
Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	1 950	1 641 505	60,9	1,0
Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	653	539 729	20,0	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D22 Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Sammenhengen mellom ferdigheter og jobbens krav	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	19	21 146	20,7	5,3
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	59	63 760	62,1	5,3
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	14	17 696	17,2	4,6
Nivå 1	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	48	48 123	25,4	3,5
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	112	110 427	58,3	4,4
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	31	30 877	16,3	3,5
Nivå 2	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	138	127 727	19,7	2,0
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	458	417 729	64,5	2,2
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	116	102 300	15,8	1,7
Nivå 3	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	262	220 249	19,0	1,4
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	850	695 727	59,9	1,7
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	302	245 379	21,1	1,2
Nivå 4/5	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	124	98 877	16,6	1,7
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	471	353 862	59,3	2,4
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	190	143 477	24,1	2,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D23 Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Sammenhengen mellom ferdigheter og jobbens krav	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	9	9 170	1,8	0,7
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	37	40 082	7,8	1,5
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	136	124 789	24,2	2,3
Nivå 1	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	264	224 940	43,6	2,6
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	146	117 142	22,7	2,3
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	34	36 502	2,2	0,5
Nivå 2	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	116	115 641	7,0	0,7
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	439	398 286	24,3	1,2
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	811	670 118	40,8	1,5
Nivå 3	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	550	420 958	25,6	1,1
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	11	14 568	2,7	1,0
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	35	35 245	6,5	1,3
Nivå 4/5	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	132	113 550	21,0	2,0
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	280	228 802	42,4	2,4
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	195	147 564	27,3	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D24 Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Sammenhengen mellom ferdigheter og jobbens krav	Nivå	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	11	11 944	18,3	5,6
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	40	43 454	66,8	7,8
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	8	9 774	14,9	6,4
Nivå 1	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	51	50 716	21,3	3,2
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	148	143 032	59,8	3,7
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	45	45 367	18,9	2,9
Nivå 2	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	207	184 149	19,7	1,5
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	669	586 173	62,8	1,9
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	191	163 730	17,5	1,4
Nivå 3	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	266	223 907	18,7	1,3
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	887	711 933	59,5	1,7
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	328	260 288	21,8	1,4
Nivå 4	Ferdighetene mine er større enn det jobben min krever	56	45 407	17,3	2,5
	Ferdighetene mine passer til det jobben min krever	205	156 913	59,7	3,9
	Noen av ferdighetene mine er mindre enn det jobben min krever, og trenger å utvikles videre	80	60 571	23,0	3,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D25 Voksne 16–65 år som oppgir å ha for lave ferdigheter sammenlignet med jobbens krav, etter ferdighet de ønsker å videreutvikle. 2023

	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Ønske om videreutvikling av ferdighet				
PC- eller programmeringsferdigheter	310	255 662	47,4	2,0
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	343	284 068	52,6	2,0
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten				
Ferdigheter i betjening/styring av maskiner eller utstyr				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	122	111 653	20,7	1,6
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	531	428 076	79,3	1,6
Prosjektledelses- eller organisasjonsferdigheter				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	191	148 391	27,5	1,9
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	462	391 338	72,5	1,9
Teamarbeids- eller lederferdigheter				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	176	138 013	25,6	1,5
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	477	401 716	74,4	1,5
Ferdigheter innen håndtering av kunder/klienter, pasienter eller elever				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	216	178 640	33,1	1,7
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	437	361 089	66,9	1,7
Kommunikasjons- og presentasjonsferdigheter				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	205	163 021	30,2	1,9
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	448	376 708	69,8	1,9
Ferdigheter i fremmedspråk				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	97	85 411	15,8	1,6
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	556	454 318	84,2	1,6
Lese- og skriveferdigheter				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	55	50 499	9,4	1,3
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	598	489 230	90,6	1,3
Tall- og regneferdigheter				
Ønske om å videreutvikle ferdigheten	96	78 631	14,6	1,6
Intet ønske om å videreutvikle ferdigheten	557	461 099	85,4	1,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D26 Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16–65 år. 2023.

	Antall respon- denter	Antall i popula- sjonen	Andel	Standardfeil
Utdanningsnivå som kreves for å utføre jobben				
Grunnskole eller ingen utdanning	509	495 258	18,8	0,8
Videregående	784	746 242	28,4	0,9
Høyere utdanning	1 836	1 387 302	52,8	0,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D27 Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Utdanningsnivå som kreves for å utføre jobben	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Grunnskole eller ingen utdanning	38	43 542	45,7	6,8
	Videregående	32	35 488	37,3	6,0
	Høyere utdanning	16	16 178	17,0	5,4
Nivå 1	Grunnskole eller ingen utdanning	55	57 894	32,6	4,5
	Videregående	71	74 352	41,8	4,3
	Høyere utdanning	53	45 525	25,6	4,0
Nivå 2	Grunnskole eller ingen utdanning	135	133 172	21,5	1,9
	Videregående	255	247 412	40,0	2,3
	Høyere utdanning	298	238 447	38,5	2,2
Nivå 3	Grunnskole eller ingen utdanning	197	184 810	16,2	1,1
	Videregående	319	295 069	25,8	1,3
	Høyere utdanning	877	664 327	58,1	1,4
Nivå 4/5	Grunnskole eller ingen utdanning	83	75 840	12,8	1,6
	Videregående	107	93 921	15,8	1,7
	Høyere utdanning	591	422 825	71,4	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D28 Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Utdanningsnivå som kreves for å utføre jobben	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Grunnskole eller ingen utdanning	25	29 188	47,8	7,9
	Videregående	22	24 203	39,5	7,8
	Høyere utdanning	7	7 763	12,7	5,8
Nivå 1	Grunnskole eller ingen utdanning	53	55 607	31,5	4,4
	Videregående	79	81 003	45,9	4,6
	Høyere utdanning	45	39 973	22,6	3,4
Nivå 2	Grunnskole eller ingen utdanning	150	145 013	23,4	2,3
	Videregående	262	252 605	40,7	2,2
	Høyere utdanning	282	223 007	35,9	2,1
Nivå 3	Grunnskole eller ingen utdanning	197	187 983	17,2	1,4
	Videregående	311	287 291	26,3	1,4
	Høyere utdanning	817	618 901	56,6	1,6
Nivå 4/5	Grunnskole eller ingen utdanning	85	77 467	11,5	1,5
	Videregående	111	101 139	15,0	1,6
	Høyere utdanning	684	497 658	73,6	2,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D29 Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Utdanningsnivå som kreves for å utføre jobben	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Grunnskole eller ingen utdanning	28	31 223	51,1	8,2
	Videregående	20	21 742	35,3	7,6
	Høyere utdanning	9	8 341	13,6	6,4
Nivå 1	Grunnskole eller ingen utdanning	63	66 416	30,2	4,7
	Videregående	89	91 971	41,7	4,3
	Høyere utdanning	75	62 076	28,2	4,0
Nivå 2	Grunnskole eller ingen utdanning	180	175 241	19,5	1,7
	Videregående	326	313 127	34,8	1,9
	Høyere utdanning	529	411 205	45,7	2,2
Nivå 3	Grunnskole eller ingen utdanning	197	184 596	15,6	1,2
	Videregående	301	276 808	23,4	1,4
	Høyere utdanning	967	719 895	61,0	1,6
Nivå 4/5	Grunnskole eller ingen utdanning	41	37 782	14,2	2,7
	Videregående	48	42 594	16,0	2,9
	Høyere utdanning	257	185 785	69,8	4,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D30 Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16-65. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Bruker leseforståelse svært sjeldent	209	206 580	7,2	0,5
Bruker leseforståelse sjeldent	438	404 012	14,0	0,6
Bruker leseforståelse av og til	821	706 453	24,5	0,9
Bruker leseforståelse ofte	1 107	902 601	31,3	0,7
Bruker leseforståelse svært ofte	820	665 987	23,1	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D31 Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Bruker leseforståelse svært sjeldent	20	24 621	21,4	4,8
	Bruker leseforståelse sjeldent	31	33 998	29,5	5,1
	Bruker leseforståelse av og til	18	18 909	16,4	4,4
	Bruker leseforståelse ofte	19	23 123	20,1	4,8
	Bruker leseforståelse svært ofte	14	14 579	12,7	4,0
Nivå 1	Bruker leseforståelse svært sjeldent	24	26 261	12,7	2,9
	Bruker leseforståelse sjeldent	42	42 629	20,7	3,3
	Bruker leseforståelse av og til	43	43 536	21,1	3,6
	Bruker leseforståelse ofte	60	57 970	28,1	3,6
	Bruker leseforståelse svært ofte	37	35 777	17,4	3,0
Nivå 2	Bruker leseforståelse svært sjeldent	61	61 283	8,9	1,3
	Bruker leseforståelse sjeldent	117	112 066	16,2	1,6
	Bruker leseforståelse av og til	185	169 733	24,5	1,9
	Bruker leseforståelse ofte	232	204 183	29,5	2,0
	Bruker leseforståelse svært ofte	165	144 779	20,9	1,9
Nivå 3	Bruker leseforståelse svært sjeldent	73	67 836	5,5	0,8
	Bruker leseforståelse sjeldent	162	142 539	11,5	1,0
	Bruker leseforståelse av og til	384	325 410	26,4	1,5
	Bruker leseforståelse ofte	494	391 707	31,7	1,3
	Bruker leseforståelse svært ofte	384	307 515	24,9	1,3
Nivå 4/5	Bruker leseforståelse svært sjeldent	31	26 578	4,2	0,9
	Bruker leseforståelse sjeldent	87	72 780	11,4	1,3
	Bruker leseforståelse av og til	193	148 864	23,4	1,8
	Bruker leseforståelse ofte	303	225 618	35,4	1,9
	Bruker leseforståelse svært ofte	221	163 337	25,6	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D32 Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16-65. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Bruker tallforståelse svært sjeldent	553	486 617	16,9	0,6
Bruker tallforståelse sjeldent	658	563 097	19,5	0,7
Bruker tallforståelse av og til	729	621 455	21,5	0,8
Bruker tallforståelse ofte	783	651 136	22,6	0,7
Bruker tallforståelse svært ofte	672	563 200	19,5	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D33 Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Bruker tallforståelse svært sjeldent	20	6 706	34,9	7,8
	Bruker tallforståelse sjeldent	21	5 617	33,3	7,5
	Bruker tallforståelse av og til	8	4 387	12,7	5,9
	Bruker tallforståelse ofte	5	3 301	8,8	4,6
	Bruker tallforståelse svært ofte	6	3 893	10,3	5,3
Nivå 1	Bruker tallforståelse svært sjeldent	60	11 021	29,0	4,7
	Bruker tallforståelse sjeldent	47	8 317	21,9	3,3
	Bruker tallforståelse av og til	36	7 960	17,5	3,6
	Bruker tallforståelse ofte	28	6 539	13,5	3,0
	Bruker tallforståelse svært ofte	36	7 172	18,1	3,2
Nivå 2	Bruker tallforståelse svært sjeldent	193	16 683	25,2	2,2
	Bruker tallforståelse sjeldent	163	12 743	21,1	1,8
	Bruker tallforståelse av og til	160	13 319	21,5	1,8
	Bruker tallforståelse ofte	143	13 802	18,8	1,8
	Bruker tallforståelse svært ofte	99	11 087	13,4	1,4
Nivå 3	Bruker tallforståelse svært sjeldent	212	14 913	14,7	1,2
	Bruker tallforståelse sjeldent	292	14 378	20,4	1,2
	Bruker tallforståelse av og til	321	17 128	22,6	1,3
	Bruker tallforståelse ofte	336	19 174	23,1	1,3
	Bruker tallforståelse svært ofte	269	14 700	19,2	1,1
Nivå 4/5	Bruker tallforståelse svært sjeldent	68	8 583	7,5	1,2
	Bruker tallforståelse sjeldent	135	10 206	14,6	1,3
	Bruker tallforståelse av og til	205	13 490	21,8	1,6
	Bruker tallforståelse ofte	272	14 160	29,1	1,8
	Bruker tallforståelse svært ofte	263	12 385	27,1	1,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D34 Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	434	410 142	15,2	0,6
Bruker digitale ferdigheter sjeldent	650	582 189	21,6	0,8
Bruker digitale ferdigheter av og til	712	585 411	21,7	0,8
Bruker digitale ferdigheter ofte	632	494 455	18,3	0,6
Bruker digitale ferdigheter svært ofte	789	628 982	23,3	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell D35 Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	17	5 627	37,7	9,3
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	13	4 675	26,8	8,1
	Bruker digitale ferdigheter av og til	5	3 161	9,4	6,2
	Bruker digitale ferdigheter ofte	4	3 265	10,3	6,4
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	8	3 354	15,9	6,5
Nivå 1	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	52	9 791	25,3	4,1
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	71	10 190	32,7	3,9
	Bruker digitale ferdigheter av og til	43	8 390	18,9	3,5
	Bruker digitale ferdigheter ofte	21	5 563	9,2	2,5
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	32	6 772	13,9	3,0
Nivå 2	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	166	13 889	17,1	1,4
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	261	15 297	25,6	1,4
	Bruker digitale ferdigheter av og til	246	16 153	22,4	1,6
	Bruker digitale ferdigheter ofte	166	12 796	14,6	1,3
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	229	16 028	20,2	1,6
Nivå 3	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	170	15 400	12,4	1,2
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	260	17 352	18,1	1,3
	Bruker digitale ferdigheter av og til	345	16 260	22,3	1,3
	Bruker digitale ferdigheter ofte	339	16 287	21,0	1,2
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	412	17 444	26,2	1,3
Nivå 4	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	29	6 826	9,2	2,4
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	46	7 278	13,8	2,5
	Bruker digitale ferdigheter av og til	73	7 978	20,7	2,8
	Bruker digitale ferdigheter ofte	103	9 966	27,3	3,2
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	108	10 142	28,9	3,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg E: Vedleggstabeller og figurgrunnlag kapittel 7

Tabell E1 Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16–65. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen
Bruker leseforståelse svært sjeldent	136	138 274
Bruker leseforståelse sjeldent	642	585 478
Bruker leseforståelse av og til	1 318	1 115 493
Bruker leseforståelse ofte	1 062	913 648
Bruker leseforståelse svært ofte	827	745 055

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E2 Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16–65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Bruker leseforståelse svært sjeldent	29	33 971	18,2	3,2
	Bruker leseforståelse sjeldent	36	44 045	23,6	3,3
	Bruker leseforståelse av og til	32	39 024	20,9	3,9
	Bruker leseforståelse ofte	23	28 875	15,5	3,0
	Bruker leseforståelse svært ofte	36	40 643	21,8	3,8
Nivå 1	Bruker leseforståelse svært sjeldent	24	25 689	8,8	1,9
	Bruker leseforståelse sjeldent	60	62 677	21,5	2,8
	Bruker leseforståelse av og til	73	74 666	25,7	3,4
	Bruker leseforståelse ofte	54	54 041	18,5	2,6
	Bruker leseforståelse svært ofte	71	74 491	25,5	2,9
Nivå 2	Bruker leseforståelse svært sjeldent	38	37 361	4,3	0,8
	Bruker leseforståelse sjeldent	197	185 798	21,6	1,6
	Bruker leseforståelse av og til	265	244 013	28,3	1,8
	Bruker leseforståelse ofte	222	205 911	23,9	1,8
	Bruker leseforståelse svært ofte	200	189 278	21,9	1,6
Nivå 3	Bruker leseforståelse svært sjeldent	38	35 007	2,4	0,4
	Bruker leseforståelse sjeldent	252	216 660	15,0	1,0
	Bruker leseforståelse av og til	603	496 049	34,3	1,5
	Bruker leseforståelse ofte	485	409 586	28,3	1,2
	Bruker leseforståelse svært ofte	333	289 558	20,0	1,1
Nivå 4/5	Bruker leseforståelse svært sjeldent	7	6 246	0,9	0,4
	Bruker leseforståelse sjeldent	98	76 298	10,7	1,3
	Bruker leseforståelse av og til	344	261 742	36,8	2,0
	Bruker leseforståelse ofte	278	215 235	30,3	1,7
	Bruker leseforståelse svært ofte	188	151 086	21,3	1,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E3 Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16–65 år. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Bruker tallforståelse svært sjeldent	348	325 987	9,3	0,5
Bruker tallforståelse sjeldent	612	549 016	15,7	0,6
Bruker tallforståelse av og til	832	732 428	20,9	0,5
Bruker tallforståelse ofte	1 046	895 018	25,6	0,8
Bruker tallforståelse svært ofte	1 146	995 119	28,5	0,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E4 Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Bruker tallforståelse svært sjeldent	24	28 640	23,4	4,8
	Bruker tallforståelse sjeldent	26	30 195	24,6	4,6
	Bruker tallforståelse av og til	19	22 682	18,6	4,9
	Bruker tallforståelse ofte	21	25 883	21,1	4,8
	Bruker tallforståelse svært ofte	12	15 074	12,3	3,9
Nivå 1	Bruker tallforståelse svært sjeldent	63	64 723	20,9	2,9
	Bruker tallforståelse sjeldent	58	62 034	20,0	3,3
	Bruker tallforståelse av og til	63	66 825	21,6	3,2
	Bruker tallforståelse ofte	56	61 649	19,9	2,7
	Bruker tallforståelse svært ofte	51	54 073	17,5	3,0
Nivå 2	Bruker tallforståelse svært sjeldent	123	112 966	12,9	1,3
	Bruker tallforståelse sjeldent	191	179 723	20,5	1,6
	Bruker tallforståelse av og til	215	197 492	22,6	1,6
	Bruker tallforståelse ofte	205	190 868	21,8	1,7
	Bruker tallforståelse svært ofte	208	194 887	22,3	1,7
Nivå 3	Bruker tallforståelse svært sjeldent	108	94 552	6,8	0,7
	Bruker tallforståelse sjeldent	236	199 184	14,3	1,2
	Bruker tallforståelse av og til	363	309 162	22,2	1,2
	Bruker tallforståelse ofte	437	365 135	26,2	1,2
	Bruker tallforståelse svært ofte	492	427 105	30,6	1,2
Nivå 4/5	Bruker tallforståelse svært sjeldent	30	25 106	3,2	0,7
	Bruker tallforståelse sjeldent	102	77 879	9,8	1,2
	Bruker tallforståelse av og til	172	136 267	17,2	1,3
	Bruker tallforståelse ofte	327	251 483	31,6	1,6
	Bruker tallforståelse svært ofte	382	303 980	38,3	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E5 Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16-65 år. 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	289	284 623	8,2	0,6
Bruker digitale ferdigheter sjeldent	757	701 259	20,1	0,6
Bruker digitale ferdigheter av og til	1 056	905 723	25,9	0,7
Bruker digitale ferdigheter ofte	1 138	962 858	27,6	0,8
Bruker digitale ferdigheter svært ofte	738	636 989	18,2	0,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E6 Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16–65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	33	40 640	31,7	5,0
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	30	34 677	27,2	5,0
	Bruker digitale ferdigheter av og til	18	23 033	18,1	4,8
	Bruker digitale ferdigheter ofte	12	11 417	8,9	2,9
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	15	18 045	14,1	4,1
Nivå 1	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	70	74 281	20,7	2,8
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	96	96 612	27,0	2,9
	Bruker digitale ferdigheter av og til	70	72 202	20,2	2,9
	Bruker digitale ferdigheter ofte	61	62 339	17,5	2,6
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	53	52 513	14,7	2,2
Nivå 2	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	122	114 605	9,4	1,0
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	295	275 570	22,6	1,5
	Bruker digitale ferdigheter av og til	344	302 857	24,8	1,5
	Bruker digitale ferdigheter ofte	345	305 700	25,1	1,4
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	244	221 485	18,2	1,3
Nivå 3	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	58	50 353	3,4	0,6
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	285	250 511	17,1	1,1
	Bruker digitale ferdigheter av og til	493	404 634	27,6	1,2
	Bruker digitale ferdigheter ofte	577	471 518	32,1	1,2
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	358	291 923	19,9	1,1
Nivå 4	Bruker digitale ferdigheter svært sjeldent	6	4 744	1,5	0,8
	Bruker digitale ferdigheter sjeldent	52	43 890	13,9	2,0
	Bruker digitale ferdigheter av og til	131	102 997	32,5	2,6
	Bruker digitale ferdigheter ofte	144	111 884	35,3	3,0
	Bruker digitale ferdigheter svært ofte	68	53 023	16,8	2,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E7 Politisk innflytelse blant voksne 16–65 år. 2023

	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Tillit til politikere				
Opplever ikke politisk innflytelse	2 907	2 561 554	75,2	0,6
Opplever politisk innflytelse	989	844 919	24,8	0,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E8 Tillit til andre personer blant voksne 16–65 år. 2023

	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Tillit til andre personer				
Har tillit til andre	2 619	2 217 459	63,6	0,7
Har ikke tillit til andre	1 357	1 271 366	36,4	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E9 Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Tillit til politikere	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Opplever politisk innflytelse	52	61 947	37,0	4,8
	Opplever ikke politisk innflytelse	89	105 752	63,0	4,8
Nivå 1	Opplever politisk innflytelse	58	63 767	23,1	3,3
	Opplever ikke politisk innflytelse	209	212 005	76,9	3,3
Nivå 2	Opplever politisk innflytelse	168	154 261	18,5	1,5
	Opplever ikke politisk innflytelse	727	681 434	81,5	1,5
Nivå 3	Opplever politisk innflytelse	407	335 130	23,6	1,0
	Opplever ikke politisk innflytelse	1 276	1 086 217	76,4	1,0
Nivå 4/5	Opplever politisk innflytelse	305	229 814	32,6	2,0
	Opplever ikke politisk innflytelse	606	476 147	67,4	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E10 Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Tillit til politikere	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Opplever politisk innflytelse	27	31 726	29,7	6,3
	Opplever ikke politisk innflytelse	62	75 039	70,3	6,3
Nivå 1	Opplever politisk innflytelse	67	76 442	25,9	2,9
	Opplever ikke politisk innflytelse	212	218 143	74,1	2,9
Nivå 2	Opplever politisk innflytelse	167	154 115	18,2	1,6
	Opplever ikke politisk innflytelse	747	694 066	81,8	1,6
Nivå 3	Opplever politisk innflytelse	373	310 175	22,7	1,1
	Opplever ikke politisk innflytelse	1 236	1 058 744	77,3	1,1
Nivå 4/5	Opplever politisk innflytelse	355	272 460	34,6	1,8
	Opplever ikke politisk innflytelse	651	515 563	65,4	1,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E11 Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Tillit til politikere	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Opplever politisk innflytelse	34	40 508	35,3	5,7
	Opplever ikke politisk innflytelse	63	74 030	64,7	5,7
Nivå 1	Opplever politisk innflytelse	74	78 880	23,2	2,7
	Opplever ikke politisk innflytelse	261	261 122	76,8	2,7
Nivå 2	Opplever politisk innflytelse	269	237 341	19,9	1,3
	Opplever ikke politisk innflytelse	1 055	956 456	80,1	1,3
Nivå 3	Opplever politisk innflytelse	471	378 949	26,2	1,2
	Opplever ikke politisk innflytelse	1 273	1 065 800	73,8	1,2
Nivå 4	Opplever politisk innflytelse	140	109 240	34,9	3,4
	Opplever ikke politisk innflytelse	256	204 146	65,1	3,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E12 Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Tillit til andre personer	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Har tillit til andre	75	87 714	47,5	4,7
	Har ikke tillit til andre	80	97 037	52,5	4,7
Nivå 1	Har tillit til andre	130	130 992	45,4	3,8
	Har ikke tillit til andre	149	157 382	54,6	3,8
Nivå 2	Har tillit til andre	528	483 731	56,3	2,1
	Har ikke tillit til andre	390	375 442	43,7	2,1
Nivå 3	Har tillit til andre	1 178	974 533	67,4	1,5
	Har ikke tillit til andre	532	471 844	32,6	1,5
Nivå 4/5	Har tillit til andre	708	540 489	76,1	1,7
	Har ikke tillit til andre	207	169 661	23,9	1,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E13 Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Tillit til andre personer	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Har tillit til andre	48	56 951	47,5	5,8
	Har ikke tillit til andre	51	62 747	52,5	5,8
Nivå 1	Har tillit til andre	129	131 448	42,9	3,8
	Har ikke tillit til andre	161	175 016	57,1	3,8
Nivå 2	Har tillit til andre	530	483 454	55,4	1,8
	Har ikke tillit til andre	408	389 036	44,6	1,8
Nivå 3	Har tillit til andre	1 103	919 458	66,0	1,2
	Har ikke tillit til andre	531	474 256	34,0	1,2
Nivå 4/5	Har tillit til andre	809	626 147	78,6	1,5
	Har ikke tillit til andre	206	170 311	21,4	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E14 Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, 2023

Nivå	Tillit til andre personer	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Har tillit til andre	51	58 923	47,4	6,2
	Har ikke tillit til andre	55	65 505	52,7	6,2
Nivå 1	Har tillit til andre	177	173 630	48,6	3,9
	Har ikke tillit til andre	173	183 337	51,4	3,9
Nivå 2	Har tillit til andre	826	724 936	59,4	1,5
	Har ikke tillit til andre	526	496 356	40,6	1,5
Nivå 3	Har tillit til andre	1 255	1 014 912	69,1	1,5
	Har ikke tillit til andre	515	454 767	30,9	1,5
Nivå 4	Har tillit til andre	311	245 058	77,4	2,7
	Har ikke tillit til andre	89	71 403	22,6	2,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E15 Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, 2023

Hyppighet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Aldri	1 846	1 663 393	47,6	0,9
Mindre enn en gang i måneden	1 099	953 744	27,3	0,7
Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	544	458 400	13,1	0,5
Minst en gang i uken, men ikke hver dag	433	365 920	10,5	0,4
Hver dag	63	56 416	1,6	0,2

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E16 Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse, 2023

Nivå	Deltakelse i frivillig arbeid	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	11	13 581	7,3	2,1
	Hver dag	1	862	0,5	0,7
	Mindre enn en gang i måneden	30	35 322	18,8	3,8
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	9	10 451	5,6	1,6
	Aldri	106	127 287	67,9	4,1
	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	17	17 283	6,0	1,6
Nivå 1	Hver dag	6	6 316	2,2	1,0
	Mindre enn en gang i måneden	61	61 252	21,0	3,0
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	22	21 538	7,4	1,6
	Aldri	175	184 459	63,4	3,1
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	94	83 171	9,7	1,2
	Hver dag	17	16 866	2,0	0,6
	Mindre enn en gang i måneden	264	242 836	28,2	1,8
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	100	93 270	10,8	1,1
	Aldri	447	425 729	49,4	2,1
	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	197	163 110	11,3	0,9
Nivå 3	Hver dag	28	23 695	1,6	0,4
	Mindre enn en gang i måneden	488	412 789	28,5	1,1
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	263	218 598	15,1	1,0
	Aldri	735	628 850	43,5	1,3
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	115	88 774	12,5	1,4
	Hver dag	11	8 676	1,2	0,4
	Mindre enn en gang i måneden	256	201 545	28,4	1,7
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	150	114 544	16,1	1,8
	Aldri	384	297 069	41,8	1,8

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E17 Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Deltakelse i frivillig arbeid	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	7	8 240	6,8	2,9
	Hver dag	0	193	0,2	0,5
	Mindre enn en gang i måneden	16	18 163	15,0	4,1
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	5	6 507	5,4	2,2
	Aldri	72	88 131	72,7	5,9
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	18	18 737	6,1	1,6
	Hver dag	7	7 092	2,3	1,1
	Mindre enn en gang i måneden	61	65 540	21,2	3,1
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	22	21 043	6,8	1,8
	Aldri	184	196 147	63,6	3,5
Nivå 2	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	86	77 461	8,9	1,2
	Hver dag	17	16 057	1,8	0,5
	Mindre enn en gang i måneden	261	240 749	27,5	1,9
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	107	97 515	11,1	1,2
	Aldri	470	444 109	50,7	2,2
Nivå 3	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	186	154 715	11,1	1,0
	Hver dag	26	22 000	1,6	0,4
	Mindre enn en gang i måneden	476	406 219	29,1	1,2
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	240	203 167	14,6	1,1
	Aldri	709	609 507	43,7	1,7
Nivå 4/5	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	136	106 768	13,4	1,2
	Hver dag	14	11 074	1,4	0,4
	Mindre enn en gang i måneden	285	223 073	28,0	1,7
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	170	130 168	16,3	1,4
	Aldri	411	325 499	40,9	1,9

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E18 Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Deltakelse i frivillig arbeid	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	7	8 288	6,5	2,6
	Hver dag	1	465	0,4	0,8
	Mindre enn en gang i måneden	16	19 022	14,9	4,0
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	7	7 055	5,5	2,2
	Aldri	78	92 722	72,7	5,0
Nivå 1	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	24	23 237	6,5	1,5
	Hver dag	7	7 212	2,0	0,8
	Mindre enn en gang i måneden	79	79 678	22,1	2,6
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	29	28 110	7,8	1,5
Nivå 2	Aldri	213	221 670	61,6	3,0
	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	141	122 405	10,0	1,0
	Hver dag	21	19 659	1,6	0,4
	Mindre enn en gang i måneden	378	339 810	27,8	1,5
Nivå 3	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	172	150 586	12,3	1,0
	Aldri	642	590 766	48,3	1,8
	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	207	169 262	11,5	0,9
	Hver dag	30	25 400	1,7	0,4
Nivå 4	Mindre enn en gang i måneden	509	421 928	28,7	1,3
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	274	223 586	15,2	1,1
	Aldri	752	630 473	42,9	1,4
	Minst en gang i uken, men ikke hver dag	54	42 727	13,5	2,3
Nivå 4	Hver dag	5	3 680	1,2	0,6
	Mindre enn en gang i måneden	117	93 305	29,5	3,5
	Mindre enn en gang i uken, men oftere enn en gang i måneden	63	49 063	15,5	2,1
	Aldri	162	127 762	40,3	3,3

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E19 Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år. 2023

Tilfredshet med livet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Ikke tilfreds med livet	794	732 064	20,9	0,7
Tilfreds med livet	3 187	2 762 462	79,1	0,7

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E20 Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Tilfredshet med livet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Tilfreds med livet	106	125 385	67,0	3,5
	Ikke tilfreds med livet	50	61 798	33,0	3,5
Nivå 1	Tilfreds med livet	208	216 803	74,8	3,2
	Ikke tilfreds med livet	72	73 083	25,2	3,2
Nivå 2	Tilfreds med livet	732	680 794	79,1	1,6
	Ikke tilfreds med livet	187	179 622	20,9	1,6
Nivå 3	Tilfreds med livet	1 395	1 165 063	80,5	1,1
	Ikke tilfreds med livet	315	281 442	19,5	1,1
Nivå 4/5	Tilfreds med livet	746	574 417	80,8	1,5
	Ikke tilfreds med livet	170	136 121	19,2	1,5

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E21 Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Tilfredshet med livet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Tilfreds med livet	65	78 427	64,7	5,4
	Ikke tilfreds med livet	35	42 726	35,3	5,4
Nivå 1	Tilfreds med livet	208	220 238	71,5	3,0
	Ikke tilfreds med livet	82	87 635	28,5	3,0
Nivå 2	Tilfreds med livet	730	675 138	77,3	1,8
	Ikke tilfreds med livet	208	198 173	22,7	1,8
Nivå 3	Tilfreds med livet	1321	1 116 297	80,0	1,3
	Ikke tilfreds med livet	316	279 311	20,0	1,3
Nivå 4/5	Tilfreds med livet	862	672 363	84,4	1,4
	Ikke tilfreds med livet	154	124 219	15,6	1,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E22 Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023

Nivå	Tilfredshet med livet	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Tilfreds med livet	70	81 462	64,0	5,9
	Ikke tilfreds med livet	38	45 724	36,0	5,9
Nivå 1	Tilfreds med livet	258	263 357	73,5	3,2
	Ikke tilfreds med livet	92	94 720	26,5	3,2
Nivå 2	Tilfreds med livet	1 086	969 826	79,4	1,4
	Ikke tilfreds med livet	266	252 251	20,6	1,4
Nivå 3	Tilfreds med livet	1 441	1 185 400	80,6	1,2
	Ikke tilfreds med livet	331	285 249	19,4	1,2
Nivå 4/5	Tilfreds med livet	333	262 416	82,9	2,6
	Ikke tilfreds med livet	67	54 120	17,1	2,6

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E23 Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år. 2023

Helse	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Utmerket	637	535 198	15,3	0,5
Meget god	1 407	1 189 290	34,1	0,7
God	1 217	1 079 163	30,9	0,7
Nokså god	519	486 017	13,9	0,5
Dårlig	196	201 142	5,8	0,4

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E24 Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023

Nivå	Helsesituasjon	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Utmerket	22	24 653	13,2	2,9
	Nokså god	21	26 852	14,4	3,4
	God	52	62 283	33,3	4,9
	Dårlig	24	28 888	15,5	3,1
	Meget god	37	44 431	23,8	3,8
Nivå 1	Utmerket	30	31 804	11,0	2,7
	Nokså god	57	60 291	20,8	3,1
	God	100	102 897	35,5	3,7
	Dårlig	27	27 475	9,5	2,1
	Meget god	66	67 521	23,3	2,9
Nivå 2	Utmerket	139	128 445	14,9	1,3
	Nokså god	138	132 662	15,4	1,5
	God	298	277 718	32,3	1,7
	Dårlig	56	58 010	6,7	1,0
	Meget god	290	263 812	30,7	1,6
Nivå 3	Utmerket	278	225 474	15,6	1,0
	Nokså god	208	186 001	12,9	0,9
	God	506	433 346	30,0	1,2
	Dårlig	69	68 483	4,7	0,6
	Meget god	645	530 625	36,8	1,2
Nivå 4/5	Utmerket	168	124 822	17,6	1,4
	Nokså god	96	80 212	11,3	1,4
	God	261	202 918	28,6	1,9
	Dårlig	20	18 287	2,6	0,7
	Meget god	369	282 902	39,9	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E25 Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023

Nivå	Helsesituasjon	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Utmerket	14	15 395	12,7	3,7
	Nokså god	17	20 960	17,3	4,6
	God	35	44 004	36,4	6,0
	Dårlig	12	14 286	11,8	3,6
	Meget god	22	26 510	21,9	4,6
Nivå 1	Utmerket	36	38 075	12,4	2,6
	Nokså god	58	61 772	20,1	3,1
	God	97	101 030	32,8	3,9
	Dårlig	32	35 919	11,7	2,1
	Meget god	68	70 985	23,1	3,0
Nivå 2	Utmerket	132	120 777	13,9	1,1
	Nokså god	159	153 030	17,5	1,3
	God	293	272 795	31,3	1,7
	Dårlig	68	69 112	7,9	1,2
	Meget god	284	256 534	29,4	1,8
Nivå 3	Utmerket	265	218 918	15,7	1,0
	Nokså god	203	179 905	12,9	1,0
	God	491	424 506	30,5	1,4
	Dårlig	65	64 718	4,6	0,7
	Meget god	610	506 039	36,3	1,5
Nivå 4/5	Utmerket	190	142 032	17,9	1,3
	Nokså god	82	70 351	8,8	1,1
	God	300	236 828	29,8	1,7
	Dårlig	19	17 107	2,2	0,5
	Meget god	423	329 222	41,4	2,0

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Tabell E26 Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, 2023

Nivå	Helsesituasjon	Antall respondenter	Antall i populasjonen	Andel	Standardfeil
Lavere enn nivå 1	Utmerket	13	15 260	12,0	3,7
	Nokså god	16	20 184	15,9	3,9
	God	39	45 150	35,7	5,7
	Dårlig	13	14 902	11,8	3,8
	Meget god	26	31 203	24,7	5,2
Nivå 1	Utmerket	41	41 634	11,6	2,5
	Nokså god	68	69 898	19,5	2,6
	God	118	121 132	33,8	2,8
	Dårlig	35	38 930	10,9	2,1
	Meget god	88	87 134	24,3	3,1
Nivå 2	Utmerket	203	177 882	14,6	1,1
	Nokså god	199	187 761	15,4	1,2
	God	413	377 364	31,0	1,4
	Dårlig	79	80 250	6,6	0,9
	Meget god	454	396 007	32,5	1,5
Nivå 3	Utmerket	302	241 091	16,4	0,9
	Nokså god	204	180 721	12,3	0,8
	God	524	437 898	29,8	1,1
	Dårlig	61	60 214	4,1	0,6
	Meget god	679	549 743	37,4	1,4
Nivå 4/5	Utmerket	77	59 330	18,7	2,5
	Nokså god	32	27 453	8,7	1,7
	God	123	97 618	30,9	2,9
	Dårlig	8	6 846	2,2	1,3
	Meget god	160	125 203	39,6	3,1

Kilde: PIAAC2, Statistisk sentralbyrå.

Figurregister

Figur 1.1	Organisering av PIAAC2	7
Figur 2.1	Tidslinje for gjennomføringen av PIAAC2	11
Figur 2.2	Design for gjennomføringen av PIAAC2.....	15
Figur 3.1	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	30
Figur 3.2	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023	31
Figur 3.3	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023.....	32
Figur 3.4	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	36
Figur 3.5	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023	37
Figur 3.6	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023.....	38
Figur 3.7	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	42
Figur 3.8	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter land. 2023	43
Figur 3.9	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, nordiske land og OECD-snitt. 2023.....	44
Figur 3.10	Sammenligning av ferdighetsskårene i lese- og tallforståelse for OECD-land. 2023.....	45
Figur 4.1	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter kjønn. 2023	46
Figur 4.2	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter kjønn. 2023	47
Figur 4.3	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023	49
Figur 4.4	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder. 2023	50
Figur 4.5	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder. 2023.....	51
Figur 4.6	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder. 2023	51
Figur 4.7	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå. 2023	53
Figur 4.8	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå. 2023.....	54
Figur 4.9	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023	56
Figur 4.10	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023	57
Figur 4.11	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder og kjønn. 2023.....	59
Figur 4.12	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder og kjønn. 2023	60
Figur 4.13	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder og kjønn. 2023	60
Figur 4.14	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023.....	62
Figur 4.15	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023	63
Figur 4.16	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og alder. 2023	64
Figur 4.17	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og alder. 2023.....	65

Figur 4.18	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter innvandringsbakgrunn. 2023	66
Figur 4.19	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter innvandringsbakgrunn. 2023	67
Figur 4.20	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023	70
Figur 4.21	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter innvandringsbakgrunn. 2023	71
Figur 4.22	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter region. 2023	72
Figur 4.23	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter region. 2023...	73
Figur 4.24	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter bostedskommunens sentralitet. 2023	74
Figur 4.25	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter bostedskommunens sentralitet. 2023	75
Figur 5.1	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023	79
Figur 5.2	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023	79
Figur 5.3	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023	81
Figur 5.4	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023	82
Figur 5.5	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter arbeidstid. 2023	82
Figur 5.6	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter arbeidstid. 2023	83
Figur 5.7	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrke. 2023	84
Figur 5.8	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter næring. 2023	86
Figur 5.9	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter sektor. 2023	87
Figur 5.10	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter sektor. 2023	88
Figur 5.11	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrkesinntekt. 2023	89
Figur 5.12	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning, etter yrkesinntekt. 2023	89
Figur 6.1	Deltakelse i ikke-formell opplæring siste 12 måneder blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	91
Figur 6.2	Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	92
Figur 6.3	Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	93
Figur 6.4	Læring av nye ting blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	94
Figur 6.5	Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år. 2023	95
Figur 6.6	Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	95

Figur 6.7	Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	97
Figur 6.8	Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16-65. 2023.....	98
Figur 6.9	Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	99
Figur 6.10	Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16-65. 2023	100
Figur 6.11	Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	101
Figur 6.12	Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år. 2023	102
Figur 6.13	Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	102
Figur 7.1	Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16-65. 2023.....	103
Figur 7.2	Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023.....	104
Figur 7.3	Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år. 2023.....	105
Figur 7.4	Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	105
Figur 7.5	Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16-65 år. 2023.....	106
Figur 7.6	Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	107
Figur 7.7	Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023...	108
Figur 7.8	Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	109
Figur 7.9	Andel voksne 16-65 år, etter deltakelse i frivillig arbeid. 2023	109
Figur 7.10	Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	110
Figur 7.11	Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	111
Figur 7.12	Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år. 2023	111
Figur 7.13	Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	112

Tabellregister

Tabell 2.1	Nøkkeltall for PIAAC2.....	12
Tabell 2.2	Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Hele utvalget i PIAAC2. Prosent.....	13
Tabell 2.3	Beskrivelse av ferdighetsnivåene i leseforståelse	16
Tabell 2.4	Beskrivelse av ferdighetsnivåene i tallforståelse.....	19
Tabell 2.5	Beskrivelse av ferdighetsnivåene i adaptiv problemløsning.....	23
Tabell 2.6	Sammenligning av utdanningsnivå basert på selvoppgitt informasjon og registeropplysninger	26
Tabell 2.7	Sammenligning av innvandringsbakgrunn basert på selvoppgitt informasjon og registeropplysninger	26
Tabell 3.1	Nivåinndeling av ferdigheter etter antall poeng oppnådd.....	29
Tabell 3.2	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, 2023.....	30
Tabell 3.3	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse. .	33
Tabell 3.4	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse. 2012 og 2023.	34
Tabell 3.5	Fordelingen av befolkningen 16–65 år etter kjønn, alder og utdanningsnivå og gruppenes gjennomsnittlige skår i leseforståelse. 2012 og 2023.	35
Tabell 3.6	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse ..	35
Tabell 3.7	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, 2023.	36
Tabell 3.8	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse....	39
Tabell 3.9	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse. 2012 og 2023.	39
Tabell 3.10	Fordelingen av befolkningen 16–65 år etter kjønn, alder og utdanningsnivå og gruppenes gjennomsnittlige skår i tallforståelse. 2012 og 2023.....	40
Tabell 3.11	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter undersøkelse....	40
Tabell 3.12	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, 2023	41
Tabell 3.13	Korrelasjon mellom ferdighetene. 2023	44
Tabell 4.1	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter kjønn	48
Tabell 4.2	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter alder	52
Tabell 4.3	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Voksne 25 år og eldre, etter utdanningsnivå.....	55
Tabell 4.4	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Voksne 16-65 år, etter foreldrenes utdanningsnivå	57
Tabell 4.5	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter innvandringsbakgrunn..	68
Tabell 4.6	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Innvandrere, etter botid	68
Tabell 4.7	Regresjonsanalyse. Sammenhengen mellom ferdigheter og kjennetegn blant voksne 16–65 år. 2023	76
Tabell 5.1	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023, etter status på arbeidsmarkedet.....	80
Tabell 6.1	Arbeidsoppgaver blant voksne 16–65 år. 2023.	92
Tabell 6.2	Voksne 16–65 år som oppgir å ha for lave ferdigheter sammenlignet med jobbens krav, etter ferdighet de ønsker å videreutvikle. 2023	96
Tabell A1	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	119
Tabell A2	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023	119
Tabell A3	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023	119
Tabell A4	Utvalgte prosentiler av ferdighetsskårene i leseforståelse, etter undersøkelse.....	120
Tabell A6	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	120
Tabell A7	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i tallforståelse. Voksne 16–65 år, etter land. 2023	121
Tabell A8	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, nordiske land og OECD-snitt. 2023	121
Tabell A9	Utvalgte prosentiler av ferdighetsskårene i tallforståelse, etter undersøkelse	121

Tabell A10	Andel på ferdighetsnivåene 1 eller lavere og 4/5 i tallforståelse, utvalgte land. 2012 og 2023.....	122
Tabell A11	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	122
Tabell A12	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter land. 2023	122
Tabell A13	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, nordiske land og OECD-snitt. 2023	123
Tabell B1	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter kjønn. 2023	124
Tabell B2	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter kjønn. 2023 ..	124
Kjønn		124
Tabell B3	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter kjønn. 2023	124
Tabell B4	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter kjønn. 2023	124
Tabell B5	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023	125
Tabell B6	Forskjell i gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023	125
Tabell B7	Forskjell i ferdighetsnivå i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning mellom Norge og OECD-snittet. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023.....	126
Tabell B8	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder. 2023 ...	127
Tabell B9	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder. 2023	128
Tabell B10	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder. 2023	129
Tabell B11	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå. 2023	130
Tabell B12	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå. 2023	130
Tabell B13	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå. 2023	130
Tabell B14	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå. 2023	131
Tabell B15	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023	131
Tabell B16	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023	131
Tabell B17	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023	132
Tabell B18	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter foreldrenes utdanningsnivå. 2023.....	132
Tabell B19	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder. 2023	132
Tabell B20	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder. 2023 ...	133
Tabell B21	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder. 2023	133
Tabell B22	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder. 2023	134
Tabell B23	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter alder og kjønn. 2023	134
Tabell B24	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter alder og kjønn. 2023	135
Tabell B25	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter alder og kjønn. 2023	136

Tabell B26	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter alder og kjønn. 2023	137
Tabell B27	Endringer i lese- og tallforståelse mellom 2012 og 2023. Voksne 16-65 år, etter alder og kjønn.....	138
Tabell B28	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023.....	138
Tabell B29	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023.....	139
Tabell B30	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023.....	140
Tabell B31	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og kjønn. 2023.....	141
Tabell B32	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og alder. 2023	141
Tabell B33	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og alder. 2023.....	142
Tabell B34	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og alder. 2023.....	144
Tabell B35	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og alder. 2023.....	146
Tabell B36	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter innvandringsbakgrunn. 2023	147
Tabell B37	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter innvandringsbakgrunn. 2023	147
Tabell B38	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter innvandringsbakgrunn. 2023	148
Tabell B39	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter innvandringsbakgrunn. 2023	148
Tabell B40	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023	149
Tabell B41	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023.....	150
Tabell B42	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023.....	151
Tabell B43	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn. 2023.....	152
Tabell B44	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter region. 2023.....	152
Tabell B45	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter region. 2023.	153
Tabell B46	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter region. 2023 ..	154
Tabell B47	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter region. 2023.....	155
Tabell B48	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter bostedskommunens sentralitet. 2023.....	155
Tabell B49	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter bostedskommunens sentralitet. 2023	156
Tabell B50	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter bostedskommunens sentralitet. 2023	156
Tabell B51	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter bostedskommunens sentralitet. 2023	156
Tabell C1	Arbeidsmarkedsstatus blant voksne 16–65 år. 2023	157

Tabell C2	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023.....	157
Tabell C3	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023	157
Tabell C4	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023	157
Tabell C5	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter arbeidsmarkedsstatus. 2023	158
Tabell C6	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning. Voksne 16–65 år, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023	158
Tabell C7	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023	159
Tabell C8	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023	160
Tabell C9	Andel av voksne 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter utdanningsnivå og arbeidsmarkedsstatus. 2023	161
Tabell C10	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter arbeidstid. 2023	161
Tabell C11	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter arbeidstid. 2023	161
Tabell C12	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter arbeidstid. 2023	162
Tabell C13	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter arbeidstid. 2023	162
Tabell C14	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter kjønn og arbeidstid. 2023...	162
Tabell C15	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter kjønn og arbeidstid. 2023	163
Tabell C16	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter kjønn og arbeidstid. 2023	163
Tabell C17	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter kjønn og arbeidstid. 2023	164
Tabell C18	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrke. 2023	164
Tabell C19	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter yrke. 2023	165
Tabell C20	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter yrke. 2023	166
Tabell C21	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter yrke. 2023.....	167
Tabell C22	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter næring. 2023	168
Tabell C23	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter næring. 2023	169
Tabell C24	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter næring. 2023	171
Tabell C25	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter næring. 2023.....	173
Tabell C26	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter sektor. 2023.....	174
Tabell C27	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter sektor. 2023	174

Tabell C28	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter sektor. 2023	174
Tabell C29	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter sektor. 2023	175
Tabell C30	Gjennomsnittlig ferdighetsskår i leseforståelse, tallforståelse og adaptiv problemløsning blant sysselsatte. Voksne 16–65 år, etter yrkestilknytning. 2023	175
Tabell C31	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i leseforståelse, etter yrkestilknytning. 2023	175
Tabell C32	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i tallforståelse, etter yrkestilknytning. 2023	176
Tabell C33	Andel av sysselsatte 16–65 år på hvert ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning, etter yrkestilknytning. 2023	176
Tabell D1	Deltakelse i ikke-formell opplæring siste 12 måneder blant voksne 16–65 år. 2023.	177
Tabell D2	Økonomisk status ved deltakelse i siste opplæringsaktivitet. Voksne 16–65 år som deltok i ikke-formell opplæring siste 12 måneder. 2023	177
Tabell D3	Hovedgrunn for deltakelse i siste opplæringsaktivitet. Voksne 16–65 år som deltok i ikke-formell opplæring siste 12 måneder. 2023	177
Tabell D4	Deltakelse i ikke-formell opplæring, etter ferdighetsnivå i leseforståelse blant voksne 16-65 år. 2023.....	177
Tabell D5	Deltakelse i ikke-formell opplæring, etter ferdighetsnivå i tallforståelse blant voksne 16-65 år. 2023.....	178
Tabell D6	Deltakelse i ikke-formell opplæring, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning blant voksne 16-65 år. 2023	178
Tabell D7	Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år. 2023	178
Tabell D8	Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år. 2023	178
Tabell D9	Utføring av fysisk arbeid blant voksne 16-65 år. 2023.....	178
Tabell D10	Læring av nye ting blant voksne 16-65 år. 2023	179
Tabell D11	Læring av noe gjennom å utføre sitt daglige arbeid blant voksne 16–65 år. 2023.....	179
Tabell D12	Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	179
Tabell D13	Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	180
Tabell D14	Organisering av egen arbeidstid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	181
Tabell D15	Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023.....	181
Tabell D16	Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	182
Tabell D17	Løsning av komplekse problemer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	182
Tabell D18	Læring av nye ting, etter ferdighetsnivå i leseforståelse blant voksne 16-65 år. 2023 ..	183
Tabell D19	Læring av nye ting, etter ferdighetsnivå i tallforståelse blant voksne 16-65 år. 2023	184
Tabell D20	Læring av nye ting, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning blant voksne 16-65 år. 2023.....	184
Tabell D21	Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år. 2023.....	185
Tabell D22	Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023.....	185
Tabell D23	Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	186
Tabell D24	Vurdering av egne ferdigheter sammenlignet med jobbens krav blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	186

Tabell D25	Voksne 16–65 år som oppgir å ha for lave ferdigheter sammenlignet med jobbens krav, etter ferdighet de ønsker å videreutvikle. 2023	187
Tabell D26	Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16–65 år. 2023.....	187
Tabell D27	Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	188
Tabell D28	Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	188
Tabell D29	Vurdering av utdanningsnivået som er nødvendig for å få nåværende jobb blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	189
Tabell D30	Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16–65. 2023.....	189
Tabell D31	Indeks for bruk av leseforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	190
Tabell D32	Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16–65. 2023	190
Tabell D33	Indeks for bruk av tallforståelse i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	191
Tabell D34	Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16–65 år. 2023.....	191
Tabell D35	Indeks for bruk av digitale ferdigheter i jobben blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	192
Tabell E1	Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16–65. 2023.....	193
Tabell E2	Indeks for bruk av leseforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023.....	193
Tabell E3	Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16–65 år. 2023.....	193
Tabell E4	Indeks for bruk av tallforståelse på fritiden blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	194
Tabell E5	Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16–65 år. 2023.....	194
Tabell E6	Indeks for bruk av digitale ferdigheter på fritiden blant voksne 16–65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	195
Tabell E7	Politisk innflytelse blant voksne 16–65 år. 2023.....	195
Tabell E8	Tillit til andre personer blant voksne 16–65 år. 2023.....	195
Tabell E9	Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023...	195
Tabell E10	Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	196
Tabell E11	Politisk innflytelse blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	196
Tabell E12	Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	196
Tabell E13	Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	196
Tabell E14	Tillit til andre personer blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	197
Tabell E15	Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år. 2023	197
Tabell E16	Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	197
Tabell E17	Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	198
Tabell E18	Deltakelse i frivillig arbeid blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	199
Tabell E19	Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år. 2023	199
Tabell E20	Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	199
Tabell E21	Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	200

Tabell E22	Tilfredshet med livet blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	200
Tabell E23	Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år. 2023	200
Tabell E24	Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i leseforståelse. 2023	201
Tabell E25	Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i tallforståelse. 2023	201
Tabell E26	Egenvurdert helsesituasjon blant voksne 16-65 år, etter ferdighetsnivå i adaptiv problemløsning. 2023	202